

عمره

بالمعهد القوي للاقتصاد

ويژه نامه نوروز سال ۱۳۹۶

عتف، گاهنامه خبری تحلیلی علوم، تحقیقات و فناوری، وابسته به معاونت پژوهش و فناوری
شماره ۱۲ - اسفند ماه ۱۳۹۵ - جمادی الثانی ۱۴۳۶ - مارس ۲۰۱۶
با همکاری و حمایت مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

سال ۱۳۹۵ سال گفتمان مشترک
بین دانشگاه و صنعت

وزیر علوم:

حدود ۴۷ تا ۵۰ درصد از ظرفیت‌های آموزش عالی به علوم انسانی اختصاص دارد

وزیر علوم:

طرح آمایش آموزش عالی راهکاری برای مقابله با کمی گرایی است

وزیر علوم تحقیقات و فناوری گفت: طرح آمایش آموزش عالی یکی از راههای برون رفت نظام آموزش عالی از بحران است.

به گزارش گاهنامه عقده، دکتر محمد فرهادی در نشست که با حضور روسای مراکز آموزش عالی استان یزد در دانشگاه یزد برگزار شد با اشاره به رشد نامتوازن مراکز آموزش عالی و ابعاد منفی این پدیده، طرح آمایش نظام آموزش عالی کشور را راهکاری برای مقابله با کمی گرایی عنوان کرد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری افزود: ما تا سال ۱۳۸۴ حدود ۴۴ موسسه آموزش غیرانتفاعی داشتیم، از سال ۱۳۸۵ تا کنون این رقم به میزان زیادی افزایش داشته است و در حال حاضر این رقم به حدود سیصد و هفتاد رسیده است که این امر مشکلات عدیده‌ای را برای این موسسات و در کل نظام آموزش عالی کشور در بر داشت.

دکتر فرهادی با اشاره به اینکه طرح آمایش آموزش عالی کشور در همین راستا مطرح شده است گفت: مهمترین بحث در خصوص طرح آمایش موضوع پژوهش و فناوری نظام آموزش عالی و دانشگاه‌ها است.

وی افزود: رکن مکمل نظام آموزشی بعد پژوهشی فعالیت‌های دانشگاهی است. بر این اساس چنانچه پژوهش و تحقیق در کنار آموزش مورد توجه قرار گیرد علاوه بر افزایش بار علمی دانشجویان و دانش‌آموختگان می‌توان بهبودی شرایط کلی کشور را انتظار داشت.

وی ادامه داد: ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان در همین راستا می‌تواند نقش موثری را در راستای پژوهش محور شدن آموزش عالی ایفا کند.

وزیر علوم تصریح کرد: یکی از مباحث اقتصاد مقاومتی تکیه بر دانش بومی است و دانش بومی مستلزم انجام پژوهش‌های متنوع در زمینه‌های مورد نیاز کشور است. ۶۶

دکتر محمد فرهادی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در مراسم اختتامیه هشتمین جشنواره بین‌المللی فارابی گفت: در حال حاضر، حدود ۴۷ تا ۵۰ درصد از ظرفیت‌های آموزش عالی به علوم انسانی اختصاص دارد.

به گزارش روابط عمومی وزارت علوم، متن کامل سخنرانی وزیر علوم در این مراسم بدین شرح است:

به نام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه برنگذرد

عرض سلام و ادب و احترام خدمت ریاست محترم جمهوری، استادان و پژوهشگران ارجمند حوزه علوم انسانی و همه میهمانان و حضار گرامی
خداوند عالم را شاکریم که به ما افتخار داد مراسم اختتامیه هشتمین جشنواره بین‌المللی فارابی را مقارن با سی و هشتمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، در حضور جناب آقای دکتر روحانی ریاست محترم جمهوری و در جمع عالمان و پژوهشگران و صاحبان نظر و اندیشه در حوزه علوم انسانی برگزار کنیم.

بی اغراق، علوم انسانی جایگاه والایی را در آموزش عالی کشور دارد زیرا؛

اولاً، موضوع این علم، انسان است و شرافت هر علم به موضوع آن بستگی دارد. هیچ موجودی در عالم هستی از انسان بالاتر نیست، پس علمی هم که این موضوع را بررسی میکنند، دارای شرافت ذاتی هستند.

ثانیاً، مهمترین سرمایه معنوی، فرهنگی و اعتقادی ما یعنی فرهنگ اسلامی ما به طور مستقیم در حوزه علوم انسانی جای میگیرد؛ بدان سبب که سرچشمه اصلی این فرهنگ، قرآن کریم و آیات و روایات و احادیث و سیره ائمه اطهار است. بنابراین ما درحوزه علوم انسانی از منابعی سرشار و الهی برخورداریم.

در حال حاضر، حدود ۴۷ تا ۵۰ درصد از ظرفیتهای آموزش عالی به علوم انسانی اختصاص دارد؛ هم از بعد آموزشی و هم از بعد پژوهشی؛ مثل انجمنهای علمی، نشریات علمی-پژوهشی، قطبهای علمی، پژوهشگاهها و مراکز پژوهشی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و اعضای محترم هیأت علمی که به نوعی، ظرفیت پژوهشی تلقی میشوند، پس، در حال حاضر، علوم انسانی از نظر کمی ظرفیتهای

بسیار خوبی را دارا است ولی برنامه ما در دولت تدبیر و امید، استفاده از این ظرفیت کمی برای ارتقای کیفی و هدفمند سازی پژوهشهای علوم انسانی است.

مایلم با اعتنای فرصت، در حضور شما بزرگان که به این محفل روح و جان بخشیده‌اید، گزارشی از توفیقاتی که در دولت تدبیر و امید در حوزه علوم انسانی حاصل شده است، ارائه کنم:

به باورمن، مهمترین آسیب و آفت این حوزه این است که میان پژوهشهای این حوزه و مسائل اجتماعی ارتباطی وجود ندارد و سیاست اصلی ما ارتقای پژوهشها به حداکثر ظرفیت خود برای پاسخگویی به مسائل مبتلا به جامعه است.

وزارت علوم برای تحقق این امر و همچنین بومی سازی علوم انسانی، از سال ۹۴، شورایی به نام «شورای توسعه پژوهش و فناوری در علوم انسانی و هنر» تشکیل داد. این شورا دو جهت اصلی را دنبال میکند:

تولید علم، نظریه پردازی و حرکت در مرزهای دانش واردکردن فناوری در حوزه علوم انسانی

مهمترین دستاوردهای این شورا تبیین وضعیت موجود آموزشی، پژوهشی و فناوری، تدوین آیین نامه هدفمندی رساله‌های دکترا و کارشناسی ارشد، سیاستگذاری و ساماندهی فعالیت‌های فناورانه در حوزه علوم انسانی و هنر است.

در حوزه نشریات نیز عملکرد وزارت علوم در علوم انسانی قابل توجه است:

از ۱۱۹۹ نشریه دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۶۶۱ نشریه یعنی بیش از نیمی از آنها درحوزه علوم انسانی هستند و تعداد ۵ نشریه فارسی زبان علوم انسانی در پایگاه استنادی اسکوپوس نمایه شده است.

در این حوزه برنامه‌های پیشروی ما ارتقای حضور نشریات فارسی زبان در حوزه علوم انسانی در پایگاههای استنادی معتبر دنیاست.

همچنین، در جهت تقویت و حمایت از علوم انسانی، شیوهنامه حمایت مالی از نشریات این حوزه تدوین شده که بر حسب آن، نشریات این حوزه در صورتی که بتوانند در پایگاههای بینالمللی حضور یابند ۱/۵ برابر بیشتر از سایر حوزهها مورد حمایت مالی قرار میگیرند.

دستاورد دیگر آنکه در دولت یازدهم، فناوری پای خود را به حوزه علوم انسانی نیز باز کرد. در حال حاضر ۷ مرکز رشد در این حوزه مجوز گرفته‌اند که در حوزههایی نظیر صنایع

فرهنگی، تجارت الکترونیک، محیط زیست، گردشگری، زیارت، مشاوره، هنرهای قرآنی و مدیریت فعالیت میکنند. در حوزه پژوهش نیز طی سالهای ۹۲ تا ۹۵، مجوز حدود ۴۰ واحد پژوهشی مرتبط با علوم انسانی صادر شده است.

در همین راستا، برگزاری جشنواره بینالمللی فارابی به منظور پاسداشت جایگاه علما و اندیشمندان این حوزه، جلوه‌ای از اقدامات وزارت علوم برای اعتلای علوم انسانی است.

جشنواره بین‌المللی فارابی گشاینده راه برای رسیدن علوم انسانی به مقصد و هدف نهایی و آینده و تصویری از کمیت و کیفیت تولیدات علوم انسانی و دینی در ایران و بستری برای رشد آن است.

اگر این جشنواره را هم تصویری از وضعیت علوم انسانی و دینی در ایران و هم بستری برای بالندگی آن بدانیم، مهم‌ترین دستاورد جشنواره برای تحقق اهداف فوقالذکر، زمینه‌سازی برای پرورش «عالم انسانی» است. اگر جشنواره فارابی از طریق حمایت‌ها و تشویق‌هایی که از استادان و پژوهشگران انجام می‌دهد بتواند افقی را فراهم آورد که در آن امکان پرورش و رشد عالم انسانی فراهم شود، می‌توان بیش از پیش به این جشنواره دل بست و رشد و بالندگی آن را شاهد بود.

اکنون که در هشتمین دوره برگزاری این جشنواره هستیم، این نوید را به جامعه علمی کشور می‌دهم که بر اساس ارزیابی‌های به عمل آمده در این هشت دوره به زودی دبیرخانه جشنواره بر اساس الگوهای علمی و روش‌شناختی، برآوردی از وضعیت علوم انسانی و اسلامی در ایران را به جامعه علمی ارائه می‌دهد. حتی این امکان فراهم آمده است که به طور منظم و سالانه، و البته بر اساس ارزیابی آثار ارسالی به دبیرخانه جشنواره، پایش علوم انسانی در ایران به صورت نهادی و مستمر شکل بگیرد.

همچنین اقداماتی موثر برای شکل‌گیری «شبکه نخبگان علوم انسانی» صورت گرفته است که امید است بیش از هر چیز موجب شناخت بیشتر و دقیق تر جایگاه علوم انسانی در روند سیاستگذاری علوم، تحقیقات و فناوری شود. امیدارم شما استادان، پژوهشگران و برگزیدگان با همراهی و هم‌فکری خود ما را در رسیدن به اهداف متعالی خود یاری کنید

در پایان بار دیگر از حضور و همراهی شما بزرگواران سپاسگزاری می‌کنم. ۶۶

گاهنامه علوم، تحقیقات و فناوری

سایت: www.msrt.ir

پست الکترونیک: Atf_mag@msrt.ir

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم:

پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد توسعه می‌یابند

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم از توسعه پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد در سطح استان‌ها خبر داد.

به گزارش گاهنامه عق در نشست با شرکت‌های دانش بنیان و واحدهای فناور استان خراسان شمالی در بجنورد اظهار کرد: یکی از سیاست‌های کلان توسعه پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد این است که با حمایت قوی و متمرکز استانی مراکز رشد قوی نیز داشته باشیم. وی افزود: صادرات محصولات شرکت‌های دانش بنیان در منطقه نیز از برنامه‌های جدی وزارت علوم است. دکتر احمدی با تأکید بر اینکه باید فضایی به منظور هم‌افزایی میان دانش‌آموزان، دانشجویان، استادان و مدیران استان‌ها ایجاد شود، گفت: در این راستا طی دو سال اخیر جشنواره پژوهش با مشارکت وزارتخانه آموزش و پرورش برای دانش‌آموزان در سه مقطع ابتدایی و متوسطه اول و دوم برپا می‌شود. وی با بیان اینکه باید ورودی پارک‌های علم و فناوری، خروجی دانشگاه‌ها باشد، افزود: باتوجه به اینکه امکان حضور دیگر افراد نیز در پارک‌ها وجود دارد اما باید بیشتر ورودی آن مربوط به فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و استادان باشد.

دکتر احمدی با تأکید بر اینکه پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد یکی از الگوهای مهم در حوزه علم و فناوری هستند، یادآور شد: با توجه به عمر کم پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد در کشور، هم‌اکنون این مهم بیانگر این است که اگر مدت زمان حرکت طولانی نیست اما تأثیرگذاری آن بسیار است.

وی با تأکید بر استفاده از ظرفیت پارک‌های علم و فناوری، خاطرنشان کرد: در حال حاضر ظرفیت خوبی به لحاظ صادرات محصولات شرکت‌های مستقر در پارک علم و فناوری خراسان شمالی به افغانستان، قرقیزستان و ترکمنستان ایجاد شده است.

رئیس پارک و علم و فناوری خراسان شمالی نیز در این جلسه اظهار کرد: هم‌اکنون ۷۶ واحد فناور و شرکت دانش بنیان در پارک استان مستقر هستند.

دکتر علی اصغر پیله‌ور با اشاره به کمک ۱۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریالی به این مراکز گفت: در حال حاضر برای ۴۹۶ نفر در این واحدها اشتغال زایی شده است.

وی با بیان اینکه واحدهای فناور استان خراسان شمالی بیش از ۲۵۰ هزار دلار فروش محصولات داشته‌اند، خاطرنشان کرد: فقط محصولات شرکت‌های دانش بنیان ۹ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریالی بوده است.

همچنین در این جلسه از نرم‌افزار مدیریت پروژه مرکز رشد شیروان رونمایی شد.

گفتنی است، برخی از واحدهای فناور و شرکت‌های دانش بنیان نیز در این جلسه به معرفی دستاوردهای خود پرداختند. «

اعطای کرسی پژوهشی پژوهشگاه علوم ورزشی

شاهد در رشته فیزیولوژی اعطا شد. در اولین مرحله و در بازه زمانی تعیین‌شده تعداد ۲۵ نفر از ۲۰ دانشگاه سراسر کشور ثبت‌نام کردند و رزومه آن‌ها در معاونت پژوهشی بررسی شد که پس از بررسی رزومه متقاضیان با ملاک‌های تعیین‌شده در نهایت سه نفر به‌عنوان نفرات منتخب اعطای گزینت پژوهشی در سال ۱۳۹۶ انتخاب شدند.

شایان‌ذکر است، فرایند شناسایی افراد واجد شرایط برای اعطای کرسی پژوهشی ادامه دارد و از تمام اعضای هیات علمی علاقه‌مند و واجد شرایط دعوت می‌شود تا با تکمیل فرم درخواست و ارسال آن به پست الکترونیک معاونت پژوهشی پژوهشگاه علوم ورزشی به آدرس ssrc.rvp@gmail.com در این فراخوان شرکت کنند. «

پژوهشگاه علوم ورزشی شناسایی اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها به‌ویژه اساتیدی را در دستور کار خود قرار داد که حداقل در سه سال گذشته پژوهش‌های مستقل و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویان خود را در مسیر و موضوع مشخص هدایت کرده و به انجام رسانده‌اند و حداقل برای سه سال آینده برنامه پژوهشی مشخصی را طراحی کرده‌اند و به دنبال برقراری تعاملات برون‌رشته‌ای برای انجام این پژوهش‌ها (تشکیل تیم‌های پژوهشی با سایر مراکز علمی و پژوهشی) بوده‌اند.

این کرسی به دکتر احمدرضا موحدی عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان در رشته رفتار حرکتی، دکتر داریوش خواجهی عضو هیات علمی دانشگاه اراک در رشته رفتار حرکتی و دکتر امین عیسی نژاد عضو هیات علمی دانشگاه

کرسی پژوهشی پژوهشگاه علوم ورزشی به سه تن از اعضای هیات علمی دانشگاه‌های کشور اعطاء شد.

به گزارش روابط عمومی پژوهشگاه علوم ورزشی، با حضور دکتر رضا قراخانو رئیس، دکتر محمدرضا کردی معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی، دکتر فریبا محمدی مدیر امور پژوهشی و دکتر حمید رجبی مشاور علمی پژوهشگاه علوم ورزشی، کرسی پژوهشی پژوهشگاه طی مراسمی به سه تن از اعضای هیات علمی منتخب از دانشگاه‌های سراسر کشور اعطاء شد.

اعطای این کرسی‌ها در راستای سیاست‌های پژوهشگاه مبنی بر سامان‌دهی پژوهش‌های دانشگاهی و حمایت از پژوهش‌هایی که مسیر پژوهشی مشخصی را در یک دوره زمانی چندساله پیگیری می‌کنند انجام شد.

اولین دوره آزمون ورزشی قلبی ریوی (CPE T) گشایش یافت

بقیه ... (عج)، دکتر علی قزوینی فوق تخصص ریه و استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه ... (عج) و دکتر هادی روحانی دکترای فیزیولوژی و استادیار پژوهشگاه علوم ورزشی ارائه مباحث علمی این دوره را بر عهده خواهند داشت. «

و استاد دانشگاه علوم پزشکی بقیه ... (عج)، دکتر حمید آقا علی نژاد دانشیار فیزیولوژی ورزشی دانشگاه تربیت مدرس، دکتر وحید سبحانی متخصص پزشکی ورزشی و استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه ... (عج)، دکتر انیسه واحدی فوق تخصص ریه و استادیار دانشگاه علوم پزشکی

اولین دوره آزمون ورزشی قلبی ریوی (CPE T) توسط پژوهشگاه علوم ورزشی و با همکاری مرکز تحقیقات فیزیولوژی ورزشی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ... (عج) آغاز شد.

به گزارش روابط عمومی پژوهشگاه علوم ورزشی، اولین دوره آزمون ورزشی قلبی ریوی (CPE T) با عنوان تست ورزش، از مبانی تا عمل، از اجرا تا تفسیر با حضور دانشجویان، اعضای هیات علمی و متخصصان این حوزه صبح روز شنبه ۱۶ بهمن‌ماه در محل پژوهشگاه آغاز شد.

در این دوره شرکت‌کنندگان مباحثی همچون مفاهیم پایه در فیزیولوژی عضله و تنفس، بیوشیمی ورزش، مفاهیم پایه در فیزیولوژی قلبی عروقی و اسپرومتری را فرامی‌گیرند. همچنین ورزش و تغییرات در پارامترهای تنفسی و قلبی عروقی، تست ورزش قلبی ریوی و تفسیر تست ورزش قلبی ریوی از دیگر مباحثی است که توسط مدرسان به دانشجویان حاضر در این دوره آموزشی ارائه خواهد شد.

این دوره آموزشی به مدت سه روز انجام خواهد شد و دکتر مصطفی قانع فوق تخصص ریه و استاد دانشگاه علوم پزشکی بقیه ... (عج)، دکتر علیرضا عسکری متخصص نورو فیزیولوژی و استاد دانشگاه علوم پزشکی بقیه ... (عج)، دکتر علی خوش‌باطن متخصص فیزیولوژی قلب و عروق

نشست علمی تغییر اقلیم و چالش‌های امروز ایران برگزار شد

نشست علمی تغییر اقلیم و چالش‌های امروز ایران» روز چهارشنبه ۱۳۹۵ در مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد. در این نشست که با همکاری انجمن ترویج علم ایران برگزار شد، دکتر مهدی زارع استاد پژوهشگاه زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله، دکتر اکرم قدیمی عضو هیات علمی مرکز تحقیقات و دکتر مهرآیین عضو هیات علمی مرکز به‌ارابه دیدگاه‌های خود پرداختند.

دکتر مصطفی مهرآیین در این نشست در سخنانی با عنوان تحلیل علمی بحران از منظر اجتماعی اظهار داشت: کار اصلی من مطالعات اجتماعی مربوط به خطر و بحران است. وی گفت: قوانین نوشته می‌شوند که اجرا شوند اگر ساز و کار اجتماعی برای اجرای آنها دیده نشود از همان دم درب آن سازمان بیرون نخواهد رفت. من نظریه‌های مربوط به خطر را بررسی کرده‌ام در این زمینه سه دسته نظریه هست نظریه‌هایی که بحران‌ها و بلایا را نتیجه ۱- عمل خداوند ۲- عمل طبیعت ۳- عمل جامعه می‌دانند.

وی با طرح این سوال که مذاهب چگونه بلایای طبیعی را توضیح می‌دهند؟ گفت: یک نویسنده در این حوزه که صاحب تالیف است می‌گوید عمده افراد در هنگام بلایا سوال می‌کنند خدا کجاست؟ پاسخ آنها این است که: بلا پاسخی است به گناه و یا برای یاد خدا است، یا نشانه آخر زمانی است.

وی افزود: در یک حادثه در آمریکا در سال ۲۰۰۵ هنگام طغیان رودخانه، شهردار مورد سوال قرار گرفت و او گفت من دست خدا را در آب دیدم و کاری از من بر نمی‌آمد. بعد از ۱۱ سپتامبر کتابی چاپ شد که می‌گفت داستان خداوند در پی تبیین آمریکا است و خدا می‌خواهد جهان را به یک تعادل برگرداند.

وی در مورد رویکرد به بلایا از زاویه طبیعت گفت: در این رویکرد بحث بر سر این است که این بلایا دلایل طبیعی دارد و کاری از بشر هم ساخته نیست به همین دلیل اغلب این بلایا به عنوان غیر قابل پیش بینی نامیده می‌شوند. رویکرد دیگر نگاه علمی به ماجرا است که دلیل بلایا را ناکارآمدی علمی جوامع می‌داند.

وی اظهار داشت: رویکرد جامعه محور بر این مبنا است که جامعه نقشی ندارد و باید نکات مهندسی و فنی را رعایت کرد. مشکل این رویکرد این است که فاجعه را در حد از دست رفتن جان آدم‌ها می‌بیند، واحد انسان نفر نیست واحد انسان خاطره است. در رویکرد مهندسی، مرگ انسان‌ها مرگ تعداد آدم‌ها است. مشکل دیگر تاکید این رویکرد بر واکنش و آمادگی است که به دنبال کاهش ریسک است.

وی افزود: رویکرد جامعه محور با ذکر جمله‌ای از اسکاچ پل اظهار داشت: انقلاب‌ها می‌آیند و حاصل عمل انسان نیستند. خطر می‌آید اما تبدیل شدنش به فاجعه حاصل کار انسان است.

دکتر مهرآیین در پایان تاکید کرد: فروپاشیدن نظام‌های فرهنگی است که فاجعه را شکل می‌دهد.

یکی از حضار با طرح این سوال که چرا در بحران‌های مختلف مردم واکنش‌های مختلفی نشان می‌دهند مثلاً در مالدیو هنگام بحران، دزدی رخ می‌دهد اما در

ژاپن مردم کوچکترین جرمی مرتکب نمی‌شوند؟ و دکتر مهرآیین گفت: این نشان می‌دهد که جامعه‌شناسی به اندازه مهندسی مهم است.

خانم دکتر مهری اکبری استادیار دانشگاه خوارزمی سخنان خود را تحت عنوان گرمایش جهانی و بحران انرژی در ایران مطرح کرد. دکتر خانم دکتر ساناز سهرابی زاده عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی نیز در ادامه این نشست در سخنانی با عنوان توانمند سازی زنان و مساله تغییر اقلیم اظهار داشت: زنان جزو گروه‌های آسیب پذیر در تغییر اقلیم هستند. وی افزود: دو سوم بی‌سوادان بزرگسال دنیا زنان هستند، بار کار و مراقبت از اعضای خانواده بر دوش زنان است و در کل دنیا زنان وقت زیادی را برای جمع‌آوری آب و مدیریت آب بر عهده دارند. این وضعیت نشان می‌دهد که در هنگام بحران، زنان بیشتر از سایر اقشار آسیب پذیر هستند.

دکتر مهدی زارع استاد پژوهشگاه زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله در این نشست سخنان خود را تحت عنوان تغییر اقلیم، چالش‌ها و شرایط نوین روابط بین‌المللی مطرح کرد و گفت: در اعلام‌ها و تبلیغات رهبران سیاسی عوامگرا (پوپولیست) در سال ۱۳۹۵ یکی از مشخصات مهم مخالفت با دستاوردهای علمی و به طور خاص گرم شدن زمین و اصل موضوع تغییرات اقلیمی بود. این موضوع به طور خاص خود را در سخنرانی‌های انتخاباتی «دونالد ترامپ» و همچنین در سخنرانی مرحله اول مبارزات انتخاباتی «نیکولا سارکوزی» (برای شروع رقابت در انتخابات ۲۰۱۷) خود را نشان داد. وی گفت: البته «سارکوزی» که قبلاً در ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۲ رییس‌جمهور فرانسه بود در همان دور اول رقابت‌های درون‌حزبی جمهوریخواهان فرانسه (در اکتبر ۲۰۱۶) از دور رقابتها خارج شد. دکتر زارع افزود: ترامپ در ۸ نوامبر ۲۰۱۶ در انتخابات در برابر «هیلاری کلینتون» پیروز شد و از ۲۰ ژانویه ۲۰۱۷ کار خود را به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا شروع کرد. همین تم مخالفت با مسائل مربوط به تغییرات اقلیمی و انکار گرم شدن زمین در انتخابات ریاست جمهوری اتریش در سال ۲۰۱۶ از سوی کاندیدای پوپولیست از حزب راست‌گرای افراطی آزادی، («نوربرت هوفر») نیز مطرح شد، البته او خوشبختانه در مقابل کاندیدای اکولوژیست و عضو حزب سبزها («فان دربلن») در نهایت در ۴ دسامبر ۲۰۱۶ شکست خورد.

وی افزود: شکست «فان در بلن» و حذف «سارکوزی» در اروپا خبر خوبی برای اکولوژیست‌ها و طرفداران محیط زیست (در اروپا و در جهان) بود، ولی انتخاب «دونالد ترامپ» به عنوان یک چالش در صحنه بین‌المللی مطرح است، به ویژه برای کسانی که به دستاوردهای علمی و عقلی پایبندی دارند و همچنین طرفداران محیط زیست و آنها که موضوع تغییرات اقلیمی را چالش مهمی برای بشر آینده میدانند.

دکتر زارع گفت: خلاصه گفتار سیاست‌پویان عوامگرا با مساله گرم شدن زمین تغییرات اقلیمی آن است که به مخاطبان‌شان می‌گویند که مساله گرم شدن زمین به این دلیل مطرح می‌شود که کارخانه‌ها تعطیل شوند و جلوی توسعه صنعتی گرفته شود. به همین ترتیب و دلیل مردمان را بر علیه چنین واقعیات و یافته‌هایی می‌شوراند.

وی افزود: سازمان ملل متحد در ۳۰ نوامبر تا ۱۲ دسامبر ۲۰۱۵ (تا ۲۱ آذر ۹۴) کنفرانس جهانی تغییر اقلیم را در پاریس برگزار کرد. به گفته وی اولین کنفرانس بین‌المللی در زمینه تغییر اقلیم در «اجلاس زمین» در ریودوژانیرو برزیل در ۱۹۹۲ برگزار شد، و حاصل آن «کنوانسیون ریو» بود که با تصویب «چهارچوب سازمان ملل متحد برای تغییر اقلیم» UNFCCC همراه شد. این چهارچوب شامل مجموعه فعالیت‌هایی بود که برای کنترل گازهای گلخانه‌ای در اتمسفر برای ممانعت از مداخلات خطرناک در سامانه‌های اقلیمی تنظیم و منتشر شد.

وی افزود: این چهارچوب از ۲۱ مارس ۱۹۹۴ (اول فروردین ۱۳۷۳) لازم الاجرا اعلام شد و اکنون تقریباً تمام کشورهای عضو سازمان ملل متحد (۱۹۵ کشور) اعلام کرده‌اند که در اجرای آن مشارکت دارند. از آن به بعد کنفرانس‌های سالانه اعضا (Conference of Parties: COP) به پیگیری مصوبات کنوانسیون مذکور می‌پردازد. اولین کنفرانس COP در برلین در سال ۱۹۹۵ برگزار شد.

استاد پژوهشگاه زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله گفت: رخدادهای مهم در این سری کنفرانسها عبارت بودند از کنفرانس COP۲ در کیوتو ژاپن که به «پروتوکل زیست محیطی کیوتو» انجامید،

کنفرانس COP۱۱ در کانادا که به برنامه عملیاتی مونترال منجر شد، کنفرانس COP۱۵ در کپنهاگ که نشان داد که موافقت‌های به عمل آمده در پروتوکل کیوتو عملیاتی نشده است،

کنفرانس COP۱۷ در دوربان آفریقای جنوبی که به تشکیل «صندوق اقلیم سبز» انجام شد.

کنفرانس COP۲۱ در پاریس به عنوان کنفرانس تغییر اقلیم سازمان ملل برای هدف تنظیم موافقتنامه بین‌المللی برای کنترل و محدود کردن گرم شدن زمین به حداکثر ۲ درجه برگزار شد.

حدود ۲۵ هزار نفر از اعضای هیئت‌های رسمی از ۱۹۵ کشور مختلف از جمله کشور ما ایران شرکت کردند.

وی افزود: در سال ۲۰۱۵ سازمان ملل متحد ۳ برنامه پانزده ساله (۲۰۱۵-۲۰۳۰) برای ترسیم چشم انداز پیش رو منتشر کرد. اولی «چهارچوب سندای برای کاهش ریسک سانحه» بود که در ماه مارس ۲۰۱۵ و پس از کنفرانس جهانی سندای - ژاپن - برای کاهش ریسک سانحه منتشر شد. دومی «چهارچوب جهانی آموزش برای توسعه پایدار» که پس از گردمایی بین‌المللی آموزش یونسکو در کنفرانس جهانی آموزش برای توسعه پایدار، در ناگویا

ژاپن در نوامبر ۲۰۱۵ منتشر شد سومی «چهارچوب سازمان ملل متحد برای تغییرات اقلیمی» است که در پی کنفرانس جهانی سازمان ملل متحد در مورد تغییرات اقلیمی منتشر شد: COP۲۱

وی افزود: در کنفرانس COP۲۱ که ریاست آن با لوران فابیون وزیر امور خارجه فرانسه بود و با سخنان دبیر کل سازمان ملل و رئیس‌جمهور فرانسه افتتاح شد،

سخنرانی عمومی نوآوری‌های مردمی بر گزار شد

✚ به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، سخنرانی عمومینوآوری‌های مردمی (Grassroots Innovation) به زبان امروز سه شنبه ۲۶ بهمن ماه ۱۳۹۵ برگزار شد. در این نشست که توسط گروه ترویج علم مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و با همکاری گروه سیاستگذاری علم «دانشگاه جواهر لعل نهرو» کشور هند برگزار می‌شد دکتر سارادینو باهادوری و دکتر همانند کومار به ایراد سخن پرداختند.

دکتر سارادینو باهادوری استاد دانشگاه جواهرنعل نهرو سخنرانی خود را با شعری از شاعر هندی رابیندرات تاگور در مورد اختراع کفش آغاز کرد و گفت: تلاش می‌شود همانطور که در این شعر آمده است ماهیت چنین خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها، ارتباطات آنها و چالش‌های اجتماعی که این دسته از نوآوری‌ها با آنها روبرو هستند، شناسایی شود. پس از آن نوآوری و گفتمان توسعه در چند دهه گذشته شرح داده شد تا شباهت‌های اساسی و همچنین عدم شباهت‌ها در دانش در حال ظهور در مورد نوآوری‌های مردمی مشخص شود.

استاد دانشگاه جواهرنعل نهرو افزود: گفتمان در مورد نوآوری در اوایل دهه ۱۹۸۰ آغاز تا نگرانی‌های کشورهای که با تأخیر به جریان توسعه پیوسته اند را مخاطب قرار دهد. نوآوری‌های کوچک، نوآوری‌های صحن کارگاه، مهندسی معکوس، فناوری‌های مناسب همه در این روند مورد بررسی قرار گرفت. اما در کل این بحث‌ها محدود به نگاه‌های بخش رسمی و صنایع بود، و تلاش صریحی برای به رسمیت شناختن و تحلیل فعالیت‌های نوآورانه افراد در خارج از مرزهای بخش رسمی اقتصاد انجام نشد.

دکتر باهادوری ادامه داد: دولت همچنین نقشی مهم و مستقیم در اینجا داشت و سیاست‌های دولت و موسسات تحقیقاتی دولتی با توسعه و عرضه فناوری به بنگاه‌ها بازیگر اصلی این فرایند بودند و با مشارکت دانشمندان رسمی، این فناوری‌ها بخشی جدایی‌ناپذیری از فرایندهای علمی حل مسئله شد. در اینجا نوآوری‌های مردمی تفاوت مهمی داشت و تلاش می‌کرد بر شکل مرتبط اقتصادی فرایند تولید فناوری در خارج از محیط آزمایشگاهی در بخش وسیع و در حال گسترش غیررسمی این اقتصادها تأکید کند. به این ترتیب آنها با چالش اعتبارسنجی و تکرارپذیری بسیار مواجه شدند. ظهور گفتمان در مورد باصرفه بودن این فعالیت‌ها کمک کرده است این فعالیت‌ها به طریقی جامع تر مفهوم سازی شود.

در ادامه نشست دکتر همانند کومار استاد دانشگاه مرکزی گجرات هند در خصوص همکاری‌ها و ارتباطات در نوآوری‌های مردمی در هند سخنرانی کرد. وی گفت: در دو دهه گذشته نوآوری‌های مردمی در سراسر جهان و به خصوص در هند بسیار مورد توجه پژوهشگران نوآوری و سیاست گذاران قرار گرفته است. در کشور هند، مفهوم این نوآوری‌ها تلاش فرد یا جامعه برای حل مشکلات خود در زندگی روزمره یا حل مشکل بوجود آمده است.

کومار ادامه داد: علاوه بر این به جای پاسخ به هرگونه تقاضا در بازار احتمالی، این تلاش‌ها اغلب برای برآورده کردن نیازهای روحی – روانی و انجام به اصطلاح وظیفه اجتماعی انجام می‌شود.

استاد دانشگاه مرکزی گجرات هند گفت: شبکه زنبور عسل (HBN) با سازمان‌های همکار دیگر مانند انجمن پژوهش و ابتکارات برای فناوری‌های پایدار و موسسات (SRISTI)، شبکه تقویت نوآوری‌های مردمی (GIAN) و بنیاد ملی نوآوری (NIF) در جهت عمومی شدن و انتشار این نوآوری‌ها کار می‌کند. علاوه بر این مستندسازی، پشتیبانی فنی و مالی، حفظ حقوق مالکیت معنوی، و تجاری شدن برخی حمایت‌های دیگر هستند که HBN برای این خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها فراهم می‌کند.

وی اذعان کرد: تا به حال HBN توانسته است بیش از دو میلیون نوآوری و ثبت اختراع را برای حدود ۷۵۰ نوآوری در سراسر هند مستند کند. اگرچه این خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها در عرصه‌های مختلف جامعه رخ می‌دهد، HBN به دنبال نوآوری‌های خاص در سراسر هند است و با تلاش‌های خود نوآوری‌های مردمی را عمومی سازی کرده است.

دکتر همانند کومار گفت: سیاست‌های HBN به شکل انواع مختلف رسمی و غیررسمی نوآوری است. با این حال توجه کمی به درک نوآوران و بافت محلی کرده است که نوآوری در آن اتفاق می‌افتد. علاوه بر این اقدامات انجام شده توسط HBN بر اساس درک محدودی از نوآوری‌های مردمی است و به آنها به عنوان نوآوری در بخش رسمی نگریسته‌اند. ۶۶

وی افزود: نکته مهمی در اینجا وجود دارد و آن اینکه بسیاری از پژوهش‌هایی که در زمینه توسعه انرژی‌های نو و سنجش تغییرات اقلیمی و بررسی و ارزیابی اثرهای مخرب توسعه صنعتی به شیوه‌های قرن نوزدهم و بیست هم اکنون در دنیا انجام می‌شود عملاً به صورت چراغ خاموش انجام می‌شود! چرا؟ بدان دلیل که در صورتی که بسیاری از این پژوهش‌های که در اروپای غربی (مانند سوئیس و فرانسه و آلمان و بریتانیا) و آمریکای شمالی (آمریکا و کانادا) انجام می‌شوند، چنانچه با ارایه گسترده و تبلیغ نتایجشان همراه شوند، عملاً شرکت‌های سرمایه گذار تأمین کنندگان مالی پروژه‌های پژوهشی و صنعتی روی خوش به چنین برنامه‌هایی نشان نخواهند داد.

به گفته دکتر زارع بنابراین پژوهش برای توسعه انرژی‌های نو حتی بودن حضور ترامپ به عنوان رئیس جمهور ایالات متحده نیز معمولاً با ملاحظات خاصی دنبال می‌شود، اکنون در نظر بگیرید که مردمان (عمدتاً از دسته رای دهنده به ترامپ) آماده خواهند بود تا با تحریکات سیاست مدارانی مانند ترامپ در سراسر جهان انجام هر نوع پژوهش در راه یافتن راه حل‌هایی برای معضل گرم شدن زمین را به عنوان فعالیتی در جهت حذف شغلها و تهدید زندگی روزمره شان تلقی کنند.

وی گفت: خوشبختانه «ترامپ» همکاره جهان نیست و مخالفان او در جهان در میان عقلاء دانشمندان و نخبگان فراوانند. در بسیاری از برنامه‌های عمرانی و توسعه صنعتی در سطح اروپا گروه‌های طرفدار محیط زیست خوشبختانه بسیار قوی هستند و با توسعه عوام گرایانه (در جهت نمایش عوان منطقه ای، ایجاد فرصت شغلی، بهبود وضع روزمره زندگی ساکنان همان منطقه و...) با شدت و دقت مقابله می‌کنند، و این مقابله شان عملی است.

وی افزود: نگارنده شخصاً اطلاع دارد که در کشور فرانسه این گروه‌ها به صورت گروه‌های فعال مدنی محلی (در سطح شهرستان و حتی روستاها) با توسعه و عمران همان منطقه اگر در جهت تخریب محیط زیست و برهم زنده تعادل اکولوژیک منطقه باشد مقابله جدی و عملی (میدانی) میکنند، و به شرکت‌های سازنده چنین پروژه‌هایی اجازه ادامه فعالیت نمی‌دهند. این مخالفتها در جهت مقابله میدانی توسعه میدانهای زغال سنگ، ایجاد راکتورهای هسته ای، و انتقال زباله‌های هسته ای، تاسیس خطوط لوله نفت و گاز در مناطق جنگلی و حفاظت شده و تاسیس کارخانه‌های صنعتی در نواحی حفاظت شده از دیدگاه زیست محیطی است

وی گفت: در ایران باید بر پایه آنچه که منافع ملی و واقعیتها حکم میکند با برنامه‌های مدون برای همکاری بینالمللی با تمامی کشورهای دانشمندان در آمریکا که برخلاف «ترامپ» به نتایج علمی و کار دانشمندان باور دارند، پیش رود و از وخیم شدن اوضاع جهان و به ویژه متضررتر شدن کشورمان از شرایط جدید جلوگیری کنیم. باور به علم و توان دانشمندان ایران برای حل مشکلات کشور – که به باور نگارنده هنوز در کشور ما چنین باوری جدی نیست – راه برونرفت از تنگناهاست.

دکتر علی اردلان دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران آخرین سخنران این نشست بود که در سخنان خود با عنوان تغییر اقلیم و نظام سلامت اظهار داشت: سوخت‌های فسیلی اولین عامل موثر بر گرم شدن زمین هستند ایران جزو کشورهای اول دنیا در آلوده کردن هوا است اول چین است که تولیداتش مشخص است اما ما چه چیزی تولید می‌کنیم که جزو کشورهای صدر دنیا هستیم. اگر گاز اضافه چاه‌های نفتی که در مشعل‌های سر چاه می‌سوزد کنترل شود تا ۸ درصد آلودگی که ایران تولید می‌کند کاهش خواهد یافت. دکتر اردلان در مورد رابطه سلامت و تغییر اقلیم گفت: بسیاری از موارد تحت تأثیر تغییرات اقلیم قرار می‌گیرد که یکی از آنها سلامت است. وی گفت تغییر اقلیم باعث سوء تغذیه، فشار خون، تشدید بیماری‌های تنفسی و قلبی می‌شود. وی گفت: سلامت صرفاً یک بخش نیست هر کاری در هر بخشی پیامد سلامتی دارد و تغییر اقلیم هم پیامدش بر سلامت فراتر از مردن در یک سیل یا بیماری بر اثر ریزگرد است. ۶۶

و دو هفته کامل کاری ادامه یافت، هدف عمده بر روی کنترل گرم شدن زمین در قرن ۲۱ تا حداکثر ۲ درجه تنظیم شده بود. اهمیت سهم پذیرفتن کشورهای مختلف (به ویژه تولید کنندگان اصلی گازهای گلخانه‌ای در جهان که عبارتند از چین، آمریکا، هند و کشورهای عضو اتحادیه اروپا) در کاهش گاز دی اکسید کربن و بنابراین توافق برای تغییر در روند توسعه صنعتی و اقتصادی شان بود. به گفته وی هدفی که در نهایت روی آن توافق شد محدود کردن میزان گرم شدن به حداکثر ۲ درجه (و در صورت امکان ۱.۵ درجه) بود. تا سال ۲۰۲۰ سالانه ۱۰۰ میلیارد دلار از سوی کشورهای ثروت مند به کشورهای فقیر و در حال توسعه برای کاهش گازهای گلخانه‌ای و استفاده از انرژی‌های جدید و پاک کمک شود.

دکتر زارع افزود: هر سه این چهارچوب‌ها، «توسعه پایدار» نگاه محوری برای تنظیم برنامه‌هاست. حاصل کنفرانس پاریس انتشار موافقتنامه تغییرات اقلیمی پاریس Framework Convention on Climate Change- FCCC با عنوان معاهده چهارچوب تغییرات اقلیمی بود. در این معاهده که در ۳۱ صفحه و ۲۹ ماده نوشته شده جزئیات و مراحل فعالیت‌هایی که ۱۹۵ عضو سازمان ملل متحد به انجام آن برای کنترل گازهای گلخانه‌ای متعهد هستند ارایه شده است. در این کنفرانس بیل گیتس بنیانگذار مایکروسافت، که اکنون از این شرکت خود را بازنشسته کرده است، افتتاح بنیادی به نام «کوشش برای انرژی‌های جدید» Breakthrough Energy Initiative را با تشکیل گروهی از سرمایه گذاران ثروتمند (شامل خودش، مارک زوکربرگ، مالک شرکت فیس بوک، با عنوان «ماموریت: نوآوری» را اعلام کرد. این گروه در سالهای آینده بر توسعه پژوهش و توسعه در زمینه انرژی‌های جدید در جهت کاهش گازهای گلخانه‌ای و مقابله تا تغییرات اقلیمی تلاش خواهد کرد.

وی اضافه کرد: مساله مهم مورد سنجش اکنون در دنیا میزان گاز دی اکسید کربن در اتمسفر است. در کنفرانس COP۱۱ در مونترال کانادا مشخص شد که با میزان تمرکز گاز دی اکسید کربن در حد ۵۵۰ واحد در میلیون ppm میزان گرم شدن هوا زمین از دو درجه فراتر خواهد رفت. اگر این میزان به ۴۵۰ ppm برسد، در آن صورت احتمال بیش از ۵۰٪ برای گرم شدن زمین در حد بیش از ۲ درجه وجود دارد.

به گفته وی میزان گاز دی اکسید کربن کمتر از ۴۰۰ ppm بماند تا احتمال فراتر رفتن گرم شدن از ۲ درجه همچنان کم باشد. بعضی مدل‌های پیش یابی حد گرم شدن تا ۲۰۲۰ برای نواحی استوایی و تا ۲۰۴۷ برای میانگین کل کره زمین در حد فراتر از ۲ درجه ارزیابی می‌کنند. اگر چنین شود جمعیتی بالغ بر ۳ میلیارد نفر از مردمان کل کره زمین در معرض عوارض و مشکلات متعدد گرم شدن تا دهه‌های بعد (نه خیلی دیر هنگام) قرار خواهند گرفت.

به گفته وی در روزهای برگزاری کنفرانس جهانی تغییر اقلیم حد گاز دی اکسید کربن در اوایل دسامبر ۲۰۱۵ به میزان ۴۰۰ ppm رسید و نکته جالبتر که به عنوان خبر خوش نیز اعلام شد، کمی کمتر شدن حد میزان گاز مذبور و رسیدن آن به ۳۹۸ ppm در روز ۹ دسامبر (در اواخر برگزاری کنفرانس (COP۲۱) بود! دکتر زارع افزود: بنابراین بر اساس سنجش‌هایی که در دهه گذشته انجام شده است، اکنون و در پایان سال ۲۰۱۵ (دیماه ۱۳۹۴) ما در مرز ورود به احتمال بالای رخداد گرم شدن بیش از ۲ درجه قرار گرفته ایم. این آمار را درکنار آمار دیگری قرار دهید که حکایت از رکورد گرمای ثبت شده در سال ۲۰۱۵ در کل تاریخ ثبت شده هواشناسی داشت: ۱.۵ درجه گرمتر از میانگین متوسط ثبت شده از دهه آخر قرن نوزدهم تا کنون.

وی افزود: «ترامپ» می‌خواهد از این معاهده خارج شود. حداقلش آن خواهد بود که با چنین معاهد‌های و همه اهداف آن مخالف است و همکاری نخواهد کرد. تولید کنندگان کربن و گاز کربن دیاکسید بر اساس سیاستهای «ترامپ» امکان فعالیت گسترده‌تر خواهند یافت و این البته چالش و تهدیدی جدی از نظر گرم شدن زمین برای همه دنیا و البته کشورهایمانند کشور ماست که مدتهاست با چالش‌های جدی مساله گرم شدن زمین و خشکسالی و از بین رفتن منابع آب و آلودگی هوا مواجهیم.

سایت جدید مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور رونمایی شد

✚ نسخه جدید سایت مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور با حضور رییس و معاونان و اعضای هیات علمی این مرکز طی مراسمی رونمایی شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در این مراسم رامین شکری پور مدیر فناوری اطلاعات مرکز با تشریح ویژگی‌های نسخه جدید سایت گفت: مهمترین ویژگی این سایت، مبتنی بودن بر فناوری‌های وب ۲ است که عمدتاً شامل فناوری‌های تعاملی، مشارکتی و شخصی شدن برای مخاطب است. وی افزود: همچنین در طراحی انجین سایت جدید از فناوری‌های پیشرفته استفاده شده است و بانک داده آن به سیستم مدیریتی داده داخلی مرکز تحقیقات مرتبط است.

همچنین مسعود مقصودی مدیر روابط عمومی مرکز با اشاره به اینکه در سایت جدید بخش‌هایی مانند کتابخانه دیجیتال، خبرنامه الکترونیک، تالار گفتگو، پرسش‌های متداول، ماموریت‌های ویژه و بخش دیدگاه‌های مخاطبان به آن اضافه شده است گفت: طراحی گرافیکی سایت نیز مبتنی بر شیوه‌های جدید تغییر کرده است و علاوه بر آن، محتواهای کل وب سایت اعم از متن و عکس و دیتاها به روز شده و تکمیل شده است. در این مراسم دکتر حمید ضیایی پرور مشاور رسانه‌ای رییس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور نیز اظهار داشت: با رویکرد جدید، صفحات و کانال‌های مرکز در شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی راه اندازی شده است که این امر به تأثیر گذاری بیشتر محتوای سایت کمک می‌کند.

آینده پژوهی و هنر در مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

نخستین نشست از سلسله نشست‌های آینده پژوهی و هنر با استقبال کارشناسان و متخصصان حوزه‌های آینده پژوهی، هنر، سیاست‌گذاری و جامعه‌شناسی عصر چهارشنبه ۶ بهمن ۹۵ در سالن اجتماعات این مرکز در تهران برگزار شد. در این نشست، دکتر سید مهدی سجادی فر، معاون پژوهش و فناوری مرکز، دکتر مریم جوان شهرکی عضو هیات علمی گروه آینده پژوهی مرکز و مدیر نشست‌ها، دکتر امیر ناظمی مدیر گروه آینده پژوهی مرکز، دکتر مهدی آهویی عضو هیات علمی دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران به ارایه دیدگاه‌های خود در باره موضوع آینده پژوهی و هنر پرداختند.

در ابتدای این نشست، دکتر سید مهدی سجادی فر معاون پژوهش و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور ضمن معرفی گروه‌های پژوهشی این مرکز اظهار داشت: نشست‌های آینده پژوهی و هنر که با همت خانم دکتر شهرکی و گروه آینده پژوهی به معاونت پژوهشی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور پیشنهاد شد به دلیل اهمیت و جذابیت طرح پیشنهادی بلافاصله مورد استقبال و حمایت مرکز قرار گرفت.

خانم دکتر مریم جوان شهرکی مدیر این نشست نیز اظهار داشت: صنعت هنر و سینما در سالهای گذشته تغییرات چشمگیری داشته است. با انقلابی که در فناوری‌های این حوزه ایجاد شده است، امکان به نمایش گذاشتن روایت‌ها و زبان تصویری، از نوع دیگر را فراهم ساخته است. در این راستا نشست‌های آینده پژوهی و هنر با حمایت مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و همکاری انجمن آینده نگری ایران در قالب سه نشست تا پایان سال ۹۵ طراحی شده اند.

دلیل انتخاب هنر هفتم یا سینما به عنوان سوژه نخستین دوره از نشست‌های پیش رو در چند محور خلاصه می‌شود:

هنر هفتم یا سینما با توجه به عناصر دراماتیک، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، معرفتی و تکنولوژیک موثر در آن یکی از مدرنترین شاخه‌های هنری در عصر حاضر است. این حوزه به اعتبار بینامتنی بودن، کاربرد ابزارهای مدرن برای تولیدات هنری، روش‌شناسی مبتنی بر سناریونویسی و توانایی حرکت بین زمانهای مختلف از گذشته تا حال، قرابت بسیاری با حوزه آینده پژوهی دارد. قرابت معرفت‌شناسی سینما با آینده پژوهی تا بدانجاست که می‌توان گفت به این اعتبار هر هنرمندی در حوزه سینما در مرحله نخست آفرینش هنری و نگارش سناریوی اثر خود یک آینده پژوه است. از سوی دیگر سینما از مرحله پیش تولید تا اکران نهایی و حتی پس از آن امری جمعی است. از این رو همانند سناریوها و آینده‌های مطرح در حوزه آینده پژوهی، تولیدات سینمایی نیز در غیاب مخاطبان و جامعه‌ی دخیل در آن موجودیت خود را از دست می‌دهد. به عبارت دیگر سینما جمعی‌ترین شاخه هنر مدرن است و به این اعتبار نیز شباهت بسیاری با حوزه آینده پژوهی دارد. مجموعه این قرابت‌ها موجب گردید تا هنر هفتم دستمایه طراحی نخستین سری از سلسله نشست‌های هنر و آینده پژوهی واقع شود.

به گفته‌ی مدیر این نشست‌ها، هدف ایجاد درک عمیق میان شرکت‌کنندگان در خصوص این محورهای زیر می‌باشد:

- ۱- پیشنهاد رویکرد منعطف برای مشاهده و ادراک پدیده‌ها و بدیل‌های قابل تصور برای جهان؛
- ۲- آموزش استفاده از تفکر سیستماتیک و آینده پژوهانه برای مشاهده و تحلیل سوژه‌ها؛
- ۳- تحلیل‌های آینده پژوهانه سناریوهای سینمایی؛
- ۴- توسعه و نشر نگرش بینارشته‌ای به موضوعات با هدف تقویت این نوع نگاه منعطف به جهان؛

۵- کمک به آماده‌سازی شرکت‌کنندگان برای مواجهه با موضوعات مرتبط با آینده؛

۶- طراحی یک سناریوی جمعی از آینده محتمل با نگرش بینارشته‌ای که قابلیت تولید یک فیلم کوتاه را داشته باشد.

دکتر شهرکی گفت: «ایده این نشست‌ها در کلاس دکترای آینده پژوهی و با مشارکت دانشجویان دوره دکترای آینده پژوهی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور شکل گرفت و تقویت شد. در آینده پژوهی از درهم تنیدگی حوزه‌های علم، فناوری و جامعه صحبت می‌کنیم اما مصداق عینی این ارتباط و عقل ارتباطی که آن را راهبری نماید کجاست؟ چقدر در مقام یک آینده پژوه یا سیاست‌گذار، قابل به این هستیم که درک و مدیریت جهان یک رفتار جمعی و ارتباطی است؟ برای پاسخ به این پرسش‌ها بود که بر آن شدیم تا هنر را به مثابه یک برساخت ارتباطی و اجتماعی سوژه‌ی مباحث خود قرار دهیم و از منظرهای سه گانه‌ی آینده پژوهی، سیاست‌گذاری، جامعه‌شناسی و هنر به سوژه‌های واحد بنگریم و درک هر حوزه را در یک فضای ارتباطی با سایر حوزه‌ها به اشتراک بگذاریم. برای گام نخست هنر هفتم یا سینما را انتخاب کردیم. چرا که سینما اجتماعی‌ترین هنرهاست و به علاوه هم ما آینده پژوهان و هم سینماگران در قدم اول فعالیت‌های تخصصی مان سناریو نویسی می‌کنیم. امیدواریم این نشست‌ها در آینده بتوانند سایر رشته‌های هنری از جمله ادبیات، نقاشی و موسیقی نیز ادامه پیدا کنند. به گفته‌ی وی با حمایت مسئولان مرکز از این نشست‌ها، در نشست آخر که در تاریخ ۴ اسفندماه ۹۵ برگزار می‌شود، یک سناریوی جمعی از آینده با نگرش بینارشته‌ای تدوین خواهد شد که انتظار می‌رود با مالکیت معنوی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در قالب یک فیلم تهیه و تدوین شود.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در این نشست که با عنوان سینمای کانتر فکچوال برگزار شد، فیلم سینمایی Maleficent (شور) مورد بحث و تحلیل قرار گرفت. مالیفیسنت محصول سال ۲۰۱۴ می‌باشد که کارگردانی آن را رابرت استرومبرگ و نویسندگی آن را لیندا وولورتون به عهده داشته‌اند. در این فیلم که بازسازی پویانمایی سال ۱۹۵۹ والت دیزنی به نام زیبای خفته می‌باشد، روایت بدیلی از کهن روایت خیر و شر و پلیدی ابدی است که از منظری متفاوت به شخصیت‌ها می‌پردازد.

بعد از نمایش فیلم، خانم دکتر شهرکی اظهار داشت: این فیلم عناصر سمبلیک و بینامتنی زیادی داشت. بدیهی ست که هدف ما تاکید بر سوژه‌ی فیلم به عنوان یک بدیل مرجع نیست بلکه صرفاً یکی از میان هزاران سناریوست که از منظرهای بی شماری می‌توان به تحلیل آن پرداخت. پیشنهاد من بررسی فیلم از دو منظر سیاست خارجی و آینده پژوهی است.

در ادامه این نشست دکتر امیر ناظمی عضو هیات علمی مرکز تحقیقات علمی سیاست علمی کشور اظهار داشت:

یکی از تکنیک‌های آینده پژوهی، تحلیل لایه‌ای علتها یا Causal Layered Analysis)) است که سهیل عنایت الله ابداع کرده است وی اساساً رویکردی پسا ساختار گرایانه دارد. سهیل عنایت الله مسایل را از ۴ سطح می‌نگرد:

۱- لیتانی (پیچ و پیاپی و هیاهو) ۲- دلایل اقتصادی و سیستمی ۳- دلایل گفتمان یا جهان بینی ۴- اسطوره و استعاره

وی با ذکر مثال معضل ترافیک اظهار داشت: برای تحلیل معضل ترافیک با استفاده از تکنیک تحلیل لایه‌ای سهیل عنایت الله، باید گفت: سطح اولیه پرسش پیرامون واقعیت ترافیک است مثل: کمبود جاده‌ها، کمبود فضای پارک، میزان سوخت، انتشار کربن. سطح دوم بررسی علت‌های اجتماعی موضوع است، چه علت اجتماعی باعث ترافیک شده است. در این لایه پیشنهاداتی مثل

استفاده از فناوری اطلاعات برای کاهش تقاضای سفر مطرح می‌شود. در لایه سوم از جهان بینی رشد صنعتی که از غرب اتخاذ شده است صحبت می‌شود و در سطح چهارم که از اسطوره‌ها و استعاره‌ها صحبت می‌شود بحث بر سر این است که در تفکر نوین، موضوع انسان شهری و انسان روستایی مطرح است. در این جهان بینی، روستاها و شهرهای کوچک جای رفاه نیست. خودرو به عنوان رفاه شخصی مطرح است اینها کلیشه‌ها و الگوها و انگاره‌هایی است که وجود دارد.

به گفته دکتر امیر ناظمی، در تحلیل فیلم Maleficent نیز باید به این لایه‌های تحلیلی اشاره داشت و گفت: فیلم مذکور پر از سمبل‌ها و استعاره‌هایی است که از زاویه تحلیل لایه‌ای عنایت الله قابل تجزیه و تحلیل است.

دومین سخنران این نشست، دکتر مهدی آهویی عضو هیات علمی دانشگاه تهران، با اشاره به داستان‌های عامیانه در ادبیات کودکانی ایران مانند خاله سوسکه، سنگول و منگول و کدو غلغله زن اظهار داشت: با تحلیل این قصه‌ها می‌توان رگه‌هایی از گرایش‌های اجتماعی و سنت‌های حاکم بر جامعه را پیدا کرد که گاه در سیاست خارجی نیز بازتاب می‌یابد.

مثلاً در روایت عامیانه‌ی خاله سوسکه، سوسک سمبل موجود ضعیف اما پر مدعا است که تحلیل درستی از سطح توانایی و قدرت خود ندارد. در قصه سنگول و منگول، گرگ موجود پلید ابدیست که جز با مرگ توبه اش قابل قبول نخواهد بود. در داستان کدو غلغله زن، پیرزن قصه سمبل کلک زدن و نقاب گذاشتن و دورویی است اما کلک زدن مگر در دنیای واقعی چند بار اعتبار دارد. در هر سه روایت فوق کلیشه‌های بیگانه هراسی، جنگ و دورویی در قالب رفتارهای قهرمانان داستان توجیه و تشویق می‌شوند. فیلم Maleficent از این منظر برای من جالب است که قهرمان ما دیگر آن پرنسس شکننده‌ی روایت اولیه نیست بلکه در این روایت جدید، این جادوگر یا شخصیت بد داستان است که به قهرمان تبدیل شده و ما را به همزادپنداری با خود وامی‌دارد. بنابراین نوعی انعطاف در درک و نسی گزایی در مواجهه با جهان را پیشنهاد می‌کند و روایت دیگری از داستان را بیان می‌کند که ما تا کنون آن را نشنیده بودیم.

خانم دکتر شهرکی در ادامه اظهار داشت: واژه کانتر فکچوال‌ها در زبان فارسی ترجمه تحت الفظی شده است به «ضد واقعیت». به نظر من این ترجمه یک اعتبار و اصالت پیشینی و ذاتی برای روایت اولیه قابل است و آن را «واقعیت» یا فاکتی می‌شمارد که حال، روایت جدید ضد آن است. در نامگذاری این نشست هم به دلیل اینکه با این تفسیر و ترجمه موافق نبودیم واژه‌ی کانتر فکچوال را به ضدواقعیت ترجمه نکردیم چون به نظر من این سناریوها موازی هم پیش می‌روند و تقدم و تاخر ذاتی برهم ندارند.

به گفته‌ی دکتر شهرکی، مبحث کانتر فکچوال خاص آینده پژوهی و هنر نیست و در حوزه‌های تاریخ، ادبیات، روابط بین‌الملل نیز مقالات و کتب زیادی در این زمینه تولید شده است. مثلاً یکی از کانتر فکچوال‌های معروف در حوزه‌ی تاریخ و سیاست خارجی این پرسش است که آیا اگر کندی ترور نمی‌شد باز هم جنگ ویتنام اتفاق می‌افتاد؟ این مساله در فیلم ویرچوال جی اف کی (Virtual JFK) مطرح شده است. یا مثلاً گفته می‌شود اگر ناپلئون در جنگ واترلو شکست نخورده بود آینده اروپا چگونه می‌شد؟ توجه داشته باشید که بدیل‌ها یا سناریوهای جدید در تمامی این حوزه‌ها هم می‌توانند -مانند کهن روایت‌های قبلی که توسط همکاران این نشست به آنها اشاره شد- در طول زمان متصلب شوند و انعطاف خود را در ارتباط با سایر منظرها و بدیل‌ها از دست بدهند. «

ثبت نام تشکیل شاخه قطب‌های علمی آغاز گردید

✚ دکتر شریفی مدیر کل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور پژوهشی با اعلام این خبر افزود: آئین نامه تشکیل قطب علمی مشتمل بر ۱۴ ماده و ۱۴ تبصره است که پس از تایید و امضای وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در تاریخ ۹۵/۱۰/۷ برای اجرا به مؤسسات آموزش و پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ شده است.

دبیر شورای قطب‌های علمی در ادامه اظهار داشت پیرو این ابلاغ، مؤسسه‌های متقاضی برای تشکیل شاخه‌های قطب علمی باید به سامانه میفا به آدرس: <http://mapfa.msrt.ir> مراجعه و نسبت به ثبت نام و دریافت رمز عبور اقدام نماید. گفتنی است تقاضای موردنظر همراه با فرم‌های مربوطه اعضای شاخه قطب علمی و پروپوزال اولیه پیشنهادی حداکثر تا تاریخ ۹۵/۱۲/۱۵ تکمیل و از طریق رئیس مؤسسه متقاضی به دبیرخانه قطب‌های علمی ارسال گردد. “

نخستین نشست علمی باشگاه علم و فناوری برگزار شد

✚ نخستین نشست علمی سیتاک، باشگاه علم و فناوری، جمعه ۱ بهمن ماه در محل سالن همایش ساختمان موسسه همشهری با حضور جمعی از علاقه‌مندان برگزار شد. در این برنامه، ابتدا پیمان اکبرنیا، مدیر اجرایی باشگاه، درباره روند شکل‌گیری باشگاه در مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و اهداف آن توضیح داد و ترویج علم و تفکر علمی در جامعه را رسالت آن دانست. پس از آن، عرفان خسروی، دبیر علمی و دبیر علمی مجله‌ی دانشتپناه، برای حضار از تفاوت علوم پایه و کاربردی و فایده‌ی هر یک برای جامعه صحبت کرد و توضیح داد که علوم پایه ممکن است در نگاه اول کاربرد مشخص اقتصادی نداشته باشند، اما مادر علوم و دستاوردهای قابل‌انکای بشری هستند و سرمایه‌گذاری روی آن‌ها ضروری است. عرفان خسروی همچنین با توجه به حادثه تلخ آتش‌سوزی و ریزش ساختمان پلاسکو، برای کاستن از بار روی آتش‌نشان‌های فداکار از حضار دعوت کرد در مراسم امسال چهارشنبه‌سوری استفاده از مواد محترقه و ترفه‌های کوچک و بزرگ را تحریم کنند.

در بخش بعدی سیتاک، سیاوش صفاریان پور، ژورنالیست علم و برنامه‌ساز علمی، که میزبان برنامه بود روی صحنه آمد و از دکتر کاوه مدنی برای گفت‌وگو دعوت کرد. دکتر کاوه مدنی، استاد مدیریت آب و محیط زیست امپریال کالج لندن، درباره‌ی بحران آب صحبت کرد و اینکه چگونه تکرار مداوم و همه‌ساله‌ی کلمه بحران، باعث کاهش توجه و نگرانی عمومی می‌شود و حساسیت مردم را نسبت به این موضوع کم می‌کند. او تاکید داشت که مساله‌ی آب مساله‌ی پیچیده است و نباید برای حل آن به دنبال راه‌حل‌های ساده بود. برای مثال صرف قطره‌ای کردن شیوه آبیاری زمین‌های کشاورزی در صورتی که میزان مصرف آب کشاورزان کنترل نشود و آب اضافی حاصل از این فرآیند از آن‌ها گرفته نشود لزوماً باعث کاهش مصرف آب نمی‌شود و با افزایش تولید محصولات ممکن است میزان مصرف آب ثابت بماند.

در بخش بعدی سیتاک، سیاوش صفاریان پور، ژورنالیست علم و برنامه‌ساز علمی، که میزبان برنامه بود روی صحنه آمد و از دکتر کاوه مدنی برای گفت‌وگو دعوت کرد. دکتر کاوه مدنی، استاد مدیریت آب و محیط زیست امپریال کالج لندن، درباره‌ی بحران آب صحبت کرد و اینکه چگونه تکرار مداوم و همه‌ساله‌ی کلمه بحران، باعث کاهش توجه و نگرانی عمومی می‌شود و حساسیت مردم را نسبت به این موضوع کم می‌کند. او تاکید داشت که مساله‌ی آب مساله‌ی پیچیده است و نباید برای حل آن به دنبال راه‌حل‌های ساده بود. برای مثال صرف قطره‌ای کردن شیوه آبیاری زمین‌های کشاورزی در صورتی که میزان مصرف آب کشاورزان کنترل نشود و آب اضافی حاصل از این فرآیند از آن‌ها گرفته نشود لزوماً باعث کاهش مصرف آب نمی‌شود و با افزایش تولید محصولات ممکن است میزان مصرف آب ثابت بماند.

موضوع را دو چندان می‌کند.

ایجاد مشوق‌های مالی برای نشریات علمی داخلی نمایه شده در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی

✚ آقای دکتر محسن شریفی مدیر کل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور پژوهشی با اعلام این خبر افزود: ارتقاء کمی و کیفی نشریات از اهم سیاست‌های کمیسیون نشریات می‌باشد. در حال حاضر با وجود ۱۲۰۰ نشریه معتبر علمی، تا حدود زیادی هدف اولیه یعنی توسعه کمی نشریات محقق گردیده است. ایشان خاطر نشان شدند اکنون ضرورت توجه به ارتقاء کیفی نشریات و هدایت آنها به سمت حضور در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی از جمله سیاست‌های اصلی معاونت پژوهش و فناوری وزارت می‌باشد که در اولویت اول و دستور کار کمیسیون نشریات نیز قرار گرفته است. آقای دکتر شریفی اظهار داشتند با وجود تعداد بالای نشریات معتبر علمی در کشور، تنها تعداد معدودی از آنها در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی نمایه می‌شوند و همین امر ضرورت توجه به این موضوع را دو چندان می‌کند.

دبیر کمیسیون نشریات علمی وزارت اظهار داشتند برگزاری‌های کارگاه‌های آموزشی بمنظور آشنایی نشریات علمی با استانداردهای لازم برای نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی می‌تواند بسیار راهگشا باشد. همچنین قرار دادن مشوق‌های مالی نیز می‌تواند اثر گذار باشد. تدوین شیوه نامه تشویق نشریات در جهت حمایت مالی از نشریات نمایه شده در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی یکی از اقدامات این دفتر می‌باشد که طبق پیشنهاد کمیسیون نشریات وزارت علوم و با تأیید معاون محترم پژوهش و فناوری وزارت محقق گردیده است.

آقای دکتر شریفی در ادامه اعلام داشتند شیوه‌نامه تشویق نشریات علمی داخلی نمایه شده در نمایه‌های بین‌المللی معتبر مشتمل بر ۵ ماده و ۳ تبصره تدوین گردیده است. این شیوه نامه پس از تأیید معاون محترم پژوهش و فناوری وزارت علوم، جهت اجرا به کلیه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و نیز رؤسای انجمن‌های علمی در بهمن ماه سال جاری ابلاغ گردیده است. ایشان در خصوص شرایط متقاضیان نیز اظهار داشتند: این حمایت مالی تنها شامل نشریاتی می‌گردد که اولاً دارای اعتبار علمی از کمیسیون نشریات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشند ثانیاً توانسته‌اند در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی نمایه شوند.

آقای دکتر شریفی هدف از تدوین این شیوه‌نامه را تشویق نشریات معتبر داخلی جهت ارتقاء کیفی نشریات به سطح استانداردهای بین‌المللی و حضور در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی ذکر کردند.

جهت ارتقاء کیفی نشریات به سطح استانداردهای بین‌المللی و حضور در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی ذکر کردند. “

مدیر کل دفتر برنامه ریزی امور فناوری وزارت علوم بر معافیت مالیاتی شرکت‌های دانش بنیان تاکید کرد

این صورت نیز، این شرکتها بر اساس ماده ۹ این قانون از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

دکتر پیری به ماده ۹ قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوریها و اختراعات اشاره کرد و گفت در این ماده قانونی است: به منظور ایجاد و توسعه شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تقویت همکاریهای بین‌المللی اجازه داده می‌شود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارکهای علم و فناوری در جهت انجام مأموریت‌های محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد در خصوص روابط کار، معافیت‌های مالیاتی و عوارض سرمایه‌گذاری خارجی و مبادلات مالی بین‌المللی برخوردار شوند. “

✚ مدیر کل دفتر برنامه ریزی فناوری امور وزارت علوم گفت: بر اساس قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، این شرکتها تا ۱۵ سال از پرداخت مالیات معاف هستند.

دکتر خسرو پیری گفت: بر اساس ماده ۳ قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوریها و اختراعات مصوب مجلس شورای اسلامی، این شرکتها به مدت ۱۵ سال از پرداخت مالیات، عوارض، حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض صادراتی معاف هستند.

وی با اشاره به اینکه در برخی از استانها ادارات مالیاتی، شرط این معافیت را استقرار شرکت های دانش بنیان در داخل پارک های علم و فناوری می دانند، گفت: در

نخستین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی، فناوری و صنعتی استان خراسان جنوبی در دره مبارک فجر برگزار شد

اقتصاد و معیشت مردم شاهد خواهیم بود. در پایان از ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، راه آهن شرق کشور و شرکت آب منطقه‌ای استان به عنوان دستگاه‌های اجرایی برتر، شرکت‌های فناور و دانش بنیان دانشجویار خاوران، زیست سپیدان حیات پایا و فروهر فناور کوروش به عنوان شرکت‌های دانش بنیان برتر، دانشگاه‌های آزاد اسلامی واحد بیرجند و علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی بیرجند به عنوان مراکز پژوهشی برتر و واحدهای صنعتی شمش فلز منیزیم رویال فردوس، درنمای شرق و چاپ مینای سرخ شرق به عنوان واحدهای صنعتی برتر استان تجلیل به عمل آمد. ۶۶

مهندس پرویزی استاندار خراسان جنوبی

دکتر ناصری سرپرست پارک علم و فناوری خراسان جنوبی

بی بی عصمت سرفرازی معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری خراسان جنوبی

کارگروه آموزش، پژوهش و فناوری استانداری خراسان جنوبی با همکاری پارک علم و فناوری استان و دانشگاه بیرجند اقدام به برگزاری نخستین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی، فناوری و صنعتی استان نمود. هدف از برگزاری این نمایشگاه ارائه آخرین دستاوردهای پژوهشی، فناوری و صنعتی دستگاه‌های اجرایی، پیوند بین دانشگاه و صنعت، ارائه آخرین دستاوردهای شرکت‌های دانش بنیان بود. با عنایت به پیگیری‌ها و حمایت‌های مجدانه بی بی عصمت سرفرازی، معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری خراسان جنوبی بیش از ۴۰ دستگاه اجرایی، ۱۵ واحد صنعتی و ۳۰ شرکت دانش بنیان و فناور آخرین توانمندی‌ها و دستاوردهای خود را در این حوزه ارائه نمودند. در این نمایشگاه که به مدت ۳ روز از ۱۷ الی ۱۹ بهمن ماه سال جاری در بیرجند برگزار شده بود، کلیه مدیران استانی موظف بودند تا به یمن ایام... دهه فجر در نمایشگاه حضور داشته و مستقیماً پاسخگوی مشکلات مردم از نزدیک می‌بودند. ۱۵ کارگاه آموزشی توسط پارک علم و فناوری خراسان جنوبی، بنیاد ملی نخبگان استان، اداره کل امور مالیاتی، اداره مل استاندارد، اداره کل ورزش و جوانان، اداره کل اتباطات و فناوری اطلاعات و جهاد دانشگاهی استان برگزار شد که در پایان به شرکت کنندگان گواهینامه معتبر اهدا گردید.

در آیین اختتامیه این نمایشگاه که با حضور مهندس سید علی اکبر پرویزی استاندار محترم خراسان جنوبی و دکتر امیرحسین رئیس مجمع نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی و دیگر مسئولین و مدیران استانی برگزار شد مهندس پرویزی با ابراز رضایت از برگزاری نمایشگاه مذکور عنوان کرد: یکی از زیرساخت‌های توسعه منطقه پیوند بین دانش و صنعت است که این مهم در نمایشگاه بخوبی قابل رویت بود. وی افزود حمایت از پژوهش‌های کاربردی در دستور کار استانداری خراسان جنوبی قرار دارد و به عنوان یکی از زیرساخت‌های توسعه اقتصادی منطقه مورد توجه است. وی از تدوین قوانین حمایتی از پژوهش‌های فناورانه در استانداری خبر داد و اذعان داشت حل مشکلات صنعت استان از طریق فناوران و دانشمندان بومی استان کمک زیادی به اشتغال استان نموده و ارزش افزوده زیادی برای تولیدات استان به ارمغان خواهد آورد. سرفرازی معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری و رئیس کارگروه پژوهش، آموزش و فناوری استانداری خراسان جنوبی ضمن تشکر از دستگاه‌های حاضر در نمایشگاه گفت: توجه به مقوله پژوهش با هدف تاثیر گذاری بر رفع مشکلات مردم از اهداف جدی این معاونت است. وی افزود: به دنبال آن هستیم تا با تکیه بر دانش دانشمندان بومی، خلاقیت فناوران و مخترعین و همچنین توان صنعتگران استان خراسان جنوبی اقتصاد و اشتغال مبتنی بر دانش را در استان توسعه دهیم. وی بکارگیری و حمایت از پژوهش‌های کاربردی دانشگاه‌ها که مبتنی بر نیاز روز صنعت استان که حاصل خلاقیت مخترعین و فناوران این خطه از میهن اسلامیمان باشند را اصلی ترین هدف دولت تدبیر امید در راستای توسعه استان خراسان جنوبی دانست.

دکتر ناصری سرپرست پارک علم و فناوری خراسان جنوبی به عنوان برگزار کننده نمایشگاه عنوان داشت: تجاری سازی محصولات دانش بنیان و فناورانه شرکت‌ها و واحدهای مستقر در پارک علم و فناوری یکی از اصلیتین راهکارهای برون رفت از محرومیت اقتصادی استان خراسان جنوبی است که این مهم همت جمعی کلیه مدیران استان را می‌طلبد. دکتر خلیلی رئیس دانشگاه بیرجند نیز در این مراسم گفت: استفاده از ظرفیت دانشگاه‌های استان جهت مرتفع سازی مشکلات منطقه می‌تواند گامی موثر در توسعه استان باشد و هرچه پژوهش‌های بیشتری به دانشگاه‌های از سوی دستگاه‌های اجرایی ارائه شود برون‌داد بهتری در صنعت،

سامانه «ساعت» پیوندگاهی میان درخواست کنندگان و عرضه کنندگان پژوهش کشور

احمد گنجی

مدیر ارزیابی ایراندک

سامانه عرضه و تقاضای پژوهش (ساعت) به نشانی SAAT. IRANDOC.AC.IR پیوندگاهی است، میان درخواست کنندگان و عرضه کنندگان پژوهش کشور که افزایش بهره‌وری ملی را با شبکه‌سازی میان نیازها و پژوهش‌ها پی می‌گیرد. این سامانه در گام نخست، پیوند میان پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی را با نیازهای پژوهشی سازمان‌ها دنبال می‌کند. این پیوند با یک پایگاه روزآمد و جامع از تقاضای پژوهش (نیازها و حمایت‌ها) و عرضه پژوهش (توانمندی‌ها و نیاز به حمایت) پشتیبانی می‌شود. سازمان‌ها می‌توانند در این سامانه، درخواست‌ها و حمایت‌های خود را به آگاهی پژوهشگران برسانند که محور و موضوع پژوهش، تأمین منابع مالی، خدمات مشاوره، تأمین تجهیزات و سخت‌افزار، تأمین اطلاعات و مانند آنها را در بر دارد. از سوی دیگر، دانشجویان تحصیلات تکمیلی می‌توانند توانمندی‌ها و گرایش‌های پژوهشی خود را به همراه حمایت‌هایی که برای پی گیری آنها نیاز دارند، به آگاهی سازمان‌ها برسانند.

«ساعت» نیازها و حمایت‌های سازمان‌ها را از پژوهش به آگاهی همگان می‌رساند و از سوی دیگر، با معرفی پژوهشگران به سازمان‌ها، همکاری‌های بلندمدت را میان آن ساده می‌سازد. در این سامانه، سازمان‌ها می‌توانند به جست‌وجوی پژوهشگران بپردازند و با پیشینه و کارنامه علمی و همچنین پیشنهادیه‌های ایشان آشنا شوند. پژوهشگران نیز می‌توانند با جست‌وجوی فراخوان‌های سازمان‌ها به نیازهای پژوهشی و حمایت‌های آنان پی برند. افزون بر این، «ساعت» سازمان‌ها و پژوهشگران را به شکل خودکار نیز به یکدیگر پیوند می‌دهد.

سازمان‌ها می‌توانند درخواست‌ها، اولویت‌های پژوهشی، و حمایت‌های خود را در این سامانه به آگاهی پژوهشگران برسانند و افزون بر این، می‌توانند در این سامانه:

فراخوان‌های پژوهش و حمایت‌ها و امکانات خود را برای پژوهش‌ها ثبت کنند؛

پژوهشگران را برای انجام پژوهش‌های خود با معیارهای سازمانی برگزینند؛

و در پژوهش‌هایی که پژوهشگران عرضه کرده‌اند، جست‌وجو نمایند.

پژوهشگران نیز می‌توانند:

موضوع یا پیشنهادیه پژوهش خود را ثبت کنند؛

از حمایت مالی سازمان‌ها برای انجام پژوهش برخوردار شوند؛ و

در تقاضاهای پژوهش جست‌وجو کنند.

سامانه عرضه و تقاضای پژوهش (ساعت) در نوزدهمین نشست شورای عالی عفت (۱۳۹۵/۲/۷) به تصویب این شورا رسید و اجرای آزمایشی آن نیز از تیر ماه ۱۳۹۵ با اطلاع‌رسانی به سازمان‌ها و پژوهشگران شروع شد و تاکنون بیش از ۸۰۰ پژوهشگر و نزدیک ۴۰ سازمان در آن نام‌نویسی کرده‌اند. سازمان‌های عضو «ساعت» نیز تاکنون نزدیک ۴۰۰ فراخوان و بیش از ۲۰۰۰ عنوان پژوهش را در «ساعت» بارگذاری کرده‌اند. ۲۴۰ درخواست اجرای پژوهش نیز برای نمایندگان سازمان‌های فعال در سامانه فرستاده شده است که سازمان‌ها آنها را بررسی و فرایندهای سامانه را برای آنها دنبال کرده‌اند.

امید است با استقبال بیشتر سازمان‌ها و پژوهشگران و همچنین اطلاع‌رسانی بهتر، شاهد رشد هرچه بیشتر سامانه و فراگیر شدن آن باشیم. ۶۶

«نهان سازی مغزها» و «فرار از مغزها»

دکتر سیروس علیدوستی

رئیس پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات (ایراندک)

سال‌هاست از پدیده‌ای به نام «فرار مغزها» سخن می‌رود که با نام امروزی‌تر «مهاجرت نخبگان» نیز خوانده شده و گناه آن با نام «جذب مغزها» به گردن دیگران افتاده و با «گردش مغزها» یا «چرخش مغزها» نیز برای آن راه برون‌رفتی جست‌وجو شده است. اینجا سخن از این پدیده با رویکرد درست بدان نیست، سخن از پدیده‌ای دیگر است که آن را می‌توان «فرار از مغزها» و «نهان سازی مغزها» نامید. درون‌مایه «فرار از مغزها» و «نهان سازی مغزها» جدایی راه «عمل از علم» یا «کنش از پژوهش» یا «تصمیم از تفکر» است. آموزه‌های دینی و زیست‌آموده‌های همه ما نشان داده و می‌دهند که هر گاه در کاری از علم بهره نبریم، کنشی را بدون پژوهش انجام دهیم، یا تصمیمی را بدون تفکر بگیریم؛ به سرانجام درستی دست نخواهیم یافت و گاه پیامدهای نادرستی به بار خواهیم آورد.

پنداره روشن «فرار از مغزها»، همراه نساختن کارشناسان و کارآموزان و دانشگران در کاره‌است. ولی «مغزها»، یافته‌ها و دانسته‌هایشان را می‌نویسند و بخشی از دانش نهان خود را در نوشتارهایشان آشکار می‌کنند. این نوشتارها، گاهی مانند کتاب در دسترس همگان گذارده می‌شوند و گاهی در ریخت تک‌نگاشت‌هایی مانند گزارش طرح پژوهشی، پایان‌نامه، و رساله تنها در چند نسخه اندک هستند. «نهان سازی مغزها» با پنهان ساختن چنین نوشتارهایی است که انجام می‌شود. از یک سو، سیاست‌گذاران علم و فناوری کشور به‌دشواری تن به آزادسازی دسترسی به این گنجینه‌ها را می‌دهند و گویی از مغزها فرار می‌کنند. از سوی دیگر، شگفتا که بسیاری از مدیران نهادهایی مانند دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها که مأموریت گسترش دانش را دارند و استنادی که کم یا بسیار و خوب یا بد، راهنمایی پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را بر دوش دارند، بیش از همه به «نهان سازی مغزها» کمک می‌کنند و از دیگران با دسترسی به تک‌نگاشت‌هایی مانند گزارش طرح‌های پژوهشی، پایان‌نامه‌ها، و رساله‌ها ناسازگارترند و در برابر هر کوششی برای «آشکار سازی مغزها» ایستادگی می‌کنند و شگفت‌تر اینکه بسیار هم کامیاب هستند!

سالانه بیش از یکصد هزار دانش‌آموخته تحصیلات تکمیلی در کشور هست و ده‌ها هزار طرح پژوهشی به انجام می‌رسند که اگر یک درصد آنها نیز کاری کرده باشند، کارستان؛ آنگاه هر سال چندین هزار و در چند سال، چند ده هزار راه‌کار و یافته علمی و دستاورد گران‌بهای اندیشه و کوشش سالی چند از پژوهشگران جوان یا جافتاده و بینش و رهنمون استادان دانا در هزارتوی قفسه‌ها و هزارخان آیین‌نامه‌ها و بی‌راه‌های دستورها از دسترس برون می‌شوند و این «نهان سازی مغزها» در پشت تابلوهایی مانند «حقوق مادی»، «حقوق معنوی»، «مالکیت فکری»، و «کپی‌رایت» برانده نیز می‌نماید. مگر در کشور چند گره هست که با این همه کار باز نشود. اگر اقتصاد مقاومتی راهنما و دستور کار است، از «نهان سازی مغزها» ناسازگارتر با آن یافت نمی‌شود و گاه آن است که سیاست‌گذاران، این مغزها را

از بند برهانند تا یک دگرگونی ژرف را در علم و فناوری و پیشرفت کشور در کوتاه‌مدت ببینند.

گام نخست را وزیر علوم، تحقیقات، و فناوری با آیین‌نامه ثبت و اشاعه پیشنهادها، پایان‌نامه‌ها، و رساله‌های (پارساهای) تحصیلات تکمیلی و صیانت از حقوق پدیداوران در آنها (شماره ۱۹۵۹۲۹/۱۹۵۹/۶) تاریخ ۱۳۹۵/۹/۶ در دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، و مراکز آموزش عالی، پژوهشی، و فناوری دولتی و غیردولتی زیر نظر این وزارت برداشته و از آنها خواسته است فایل تمام‌متن این مدارک را در سامانه‌های پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایراندک) ثبت و بارگذاری کنند. از ایراندک نیز خواسته شده است که تمام‌متن پیشنهاد پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را پس از گذشت ۱۲ و ۲۴ ماه از زمان تصویب و تمام‌متن پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را پس از گذشت ۱۸ و ۳۰ ماه از زمان دفاع در دسترس همگان بگذارد.

با این همه، برخی از دانشگاه‌های بزرگ که بیشترین منابع و بزرگ‌ترین کارکرد را برای گسترش علم و فناوری دارند، «آشکار سازی» دانش را کمتر می‌پذیرند و گسترش دستاوردهای ارزنده «مغز»های کشور را بازمی‌دارند. اکنون هنگام آن است که دانش نهان در سامانه علم و فناوری و نوآوری کشور، روان شود و به گردش درآید تا به‌کار رود و توان و کاستی آن روشن گردد و چرخه درست «عمل و علم»، «کنش و پژوهش»، یا «تصمیم و تفکر» آراسته شود تا از یک سو، کارگزاران از دانش دانشگران بهره‌برند و از سویی نیز، دانشگران دستاوردهای خود را در بوته آزمون بسنجند و هر دو توانمندتر شوند و از این رهگذر، هم‌افزایی پیوسته‌ای فراهم آید که گستره آن، کاستی‌ها را در کشور بپوشاند و به پیشرفتی باورنکردنی رهنمون شود.

این راهی است که جهان می‌رود و جنبش جهانی دسترسی آزاد که از دهه ۱۹۹۰ و با گسترش اینترنت آغاز گردیده، به‌تندی فراگیر شده است و دسترسی به پارساهای در چهار سطح جهانی، منطقه‌ای، ملی، و سازمانی دنبال می‌کند. این جنبش در «ان.دی.ال.تی.دی.» تمام‌متن نزدیک به چهار میلیون و ۶۰۰ هزار پارسا را از سراسر جهان در دسترس همگان گذاشته است. «او.ای.تی.دی.» نیز دسترسی آزاد به تمام‌متن نزدیک به سه میلیون و ۵۰۰ هزار پارسا را از ۱۱۰۰ مؤسسه برای همگان فراهم آورده است. «سی.آر.ال.» با همکاری ۱۳۰۰ مؤسسه از ۱۱۵ کشور جهان و ۸۰۰ هزار پارسا، «سایبرتسیس»^۲ با بیش از ۵۰ هزار پارسا، و «اریک»^۳ هم از دیگر جنبش‌های جهانی دسترسی آزاد به تمام‌متن پارساهای هستند. در این میان، پایگاه‌هایی مانند «ان.دی.ال.تی.دی.» و «او.ای.تی.دی.» فراگیرند و برخی دیگر مانند «اریک» یک زمینه (آموزش و پرورش) را پوشش می‌دهند. این جنبش به نشرانی مانند «پروکوئست» نیز رسیده که در کنار فروش، تمام‌متن پارساهای دارای دسترسی آزاد را نیز در «پی.کیو.دی.تی.»^۴ «اوپن»^۵ فراهم ساخته است.

دسترسی آزاد در سطح منطقه‌ای و با همکاری چند کشور نیز گسترش یافته است. در اروپا پورتال «دات پروپ»^۶ دسترسی آزاد به تمام‌متن نزدیک به ۷۲۰ هزار پارسا را از ۶۰۱ مؤسسه در ۲۸ کشور اروپایی در بر دارد. «دیوا پورتال»^۷ نیز نزدیک یک میلیون پارسای تمام‌متن ۴۲ مؤسسه آموزش عالی و پژوهشی کشورهای اسکاندیناوی را در دسترس می‌گذارد. شصت کشور آفریقایی هم با همکاری یکدیگر پروژه «داتاد»^۸ را راه‌اندازی کرده‌اند که هم اکنون نزدیک ۱۲ هزار پارسا را در بر دارد.

کوشش‌های بسیاری هم در سطح ملی برای دسترسی آزاد به پارساهای انجام شده است، برای نمونه می‌توان از کشورهای زیر یاد کرد:

انگلستان^{۱۰} (از ۲۰۰۴ با ۷۰ مؤسسه و بیش از ۴۰۰ هزار رساله)

کانادا^{۱۱} (از ۱۹۶۵ با ۷۰ مؤسسه)

هند^{۱۲} (از ۲۰۰۹ با ۲۸۰ مؤسسه و نزدیک ۱۱۸ هزار پارسا)

فرانسه^{۱۳} (از ۱۹۸۵ با ۲۰۱ مؤسسه و نزدیک ۴۰۰ هزار پارسا)

ترکیه^{۱۴} (از ۲۰۰۸ با ۱۸۵ مؤسسه و نزدیک ۴۵۰ هزار پارسا)

آفریقای جنوبی^{۱۵} (از ۲۰۱۰ با ۲۰ مؤسسه و بیش از ۱۰۰ هزار پارسا)

لیتوانی^{۱۶} (از ۲۰۰۶ با ۱۴ مؤسسه)

برزیل^{۱۷} (از ۲۰۰۱ با ۱۰۵ مؤسسه و بیش از ۴۶۰ هزار پارسا)

اسپانیا^{۱۸} (از ۲۰۱۰ با ۸۳ مؤسسه)، تایوان^{۱۹} (از ۲۰۰۰ با ۱۴۳ مؤسسه)

صربستان^{۲۰} (از ۲۰۱۳ با پنج مؤسسه و بیش از یک‌هزار پارسا)

چک^{۲۱} (از ۲۰۰۶ با ۴۴ مؤسسه)

اسلواکی^{۲۲} (از ۲۰۱۰ با ۳۹ مؤسسه و ۳۵۰ هزار پارسا)

پرتغال^{۲۳} (از ۲۰۰۴ با نزدیک ۲۶۰۰ پارسا)

سوئد^{۲۴} (نزدیک به ۵۴ هزار پارسای انگلیسی زبان دانشگاه‌های سوئد)

افزون بر این‌ها، دانشگاه‌های بزرگ و رده نخست دنیا نیز چنین می‌کنند. «شریا»^{۲۵} یک دروازه با نام «لوپندور»^{۲۶} راه‌اندازی و بسیاری از واسطه‌گرهای سازمانی دسترسی آزاد را نمایه کرده است. این دروازه هم‌اکنون نزدیک به ۲۰۰۰ پایگاه با دسترسی آزاد به پارساهای در سراسر جهان در بر دارد که در میان آنها می‌توان دانشگاه‌های زیر را دید:

مؤسسه فناوری ماساچوست (ام.آی.تی.)^{۲۷}

دانشگاه استنفورد^{۲۸}

دانشگاه واشنگتن^{۲۹}

دانشگاه کمبریج^{۳۰}

دانشگاه آریزونا^{۳۱}

دانشگاه پوردو^{۳۲}

دانشگاه آیووا^{۳۳}

دانشگاه کانزاس^{۳۴}

دانشگاه کنتاکی^{۳۵}

دانشگاه نیومکزیکو^{۳۶}

دانشگاه دوک^{۳۷}

دانشگاه پنسیلوانیا^{۳۸}

دانشگاه براون^{۳۹}

دانشگاه کالیفرنیا جنوبی^{۴۰}

دانشگاه تگزاس^{۴۱}

دانشگاه ویرجینیایک^{۴۲}

دانشگاه مک‌گیل^{۴۳}

دانشگاه بریتیش کلمبیا^{۴۴}

دانشگاه ادینبورگ^{۴۵}

دانشگاه گلاسگو^{۴۶}

دانشگاه دورهام^{۴۷}

دانشگاه هلسینکی^{۴۸}

دانشگاه هنگ‌کنگ^{۴۹}

در این میان، برخی از دانشگاه‌ها نیز با همکاری هم‌اشاری مشترک را برای دسترسی به تمام‌متن پارساهای فراهم کرده‌اند که از میان آنها می‌توان نظام «وایت روز» را گفت که دسترسی به پارساهای سه دانشگاه لیدز، شفیلد، و یورک را فراهم کرده است.

گام بزرگ‌تر و کارسازتر برای کشور ما آن است که «آشکار سازی مغزها» گسترش یابد و همه سازمان‌ها و همه گونه منابع پنهان را در بر گیرد. سازمان‌ها و دانشگران باید دانش خود آشکار سازند و سیاست‌گذاران و کارگزاران نیز باید یافته‌های آنان را به کار بندند تا «نهان سازی مغزها» و «فرار از مغزها» روی نهد و چرخه هم‌افزایی «عمل و علم»، «کنش و پژوهش»، و «تصمیم و تفکر» به گردش درآید و سرمایه‌های کشور بارور و بهره‌ور شوند. بدین‌سان دانش و پژوهش، کارکرد و بازار و همچنین منابع مالی پایدار پیدا می‌کنند و دولت و صنعت نیز که دو پایه دیگر دستگاه نوآوری هستند، هم به نیازهای خود پی می‌برند و هم برای درخواست‌های خود پاسخی می‌یابند و با گذشت زمان، این پیوند بالنده می‌شود و هر یک از بازیگران جای درست خود را می‌یابند که دستاورد آن، سودی سرشار است که به کشور و مردم می‌رسد. ۶۶

پیشگیری از سرقت یافته علمی و مبارزه با آن (بخش دوم)

دکتر صفر بیگزاده

عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات (ایرانداک)

از زمان پیدایش وب، سرقت یافته علمی حتی سخت‌تر از گذشته به دنیای آموزش ضربه زده است. در گذشته برای سرقت یافته علمی، پدیدآوران مجبور بودند زمان زیادی را صرف نوشتن متون از کتاب‌ها و مقالات چاپی کنند؛ اما امروزه با وجود اینترنت آن‌ها در مدت زمان بسیار کوتاهی مطالب را «کپی و پیست» می‌کنند. البته در دنیای دیجیتال کشف سرقت یافته علمی نیز ساده‌تر شده است. به طور کلی راهبردهای اصلی برای مدیریت سرقت یافته علمی عبارتند از: ۱. تغییر فرهنگ به وسیله آموزش نویسندگان درباره سرقت یافته علمی و مجازات‌های آن، ۲. ترساندن و مجازات متخلفان، ۳. طراحی وظایف و تکالیفی که به فکر اصیل نویسنده نیاز دارد. همچنین، برای کم اتفاق افتادن سرقت یافته علمی راهکارهایی پیشنهاد شده است، همانند: ۱. تدوین راهبردهای پیشگیرانه، ۲. روشن بود قواعد مستندسازی، ۳. انتظارات منطقی و مناسب از دانشجویان، ۴. بالا بردن آگاهی نسبت به سرقت یافته علمی، ۵. تقویت مواظبت و درگیری دانشکده‌ها در مسأله سرقت یافته علمی، ۶. حمایت از توسعه مهارت‌های دانشجویی و رشد شناختی، ۷. کاستن از فرصت و انگیزه دانشجویان برای تقلب، ۸. تلاش برای ایجاد یک حس فراگیر از هویت حرفه‌ای و مسئولیت. افزون بر این، خواندن منابع بسیار، نوشتن بعد از گذشتن چند روز از خواندن، استفاده از اصطلاح‌نامه و فرهنگ واژگان، وارسی و تصحیح حداکثری، خودخوانی متناوب، استفاده از نقل قول، رعایت قواعد ارجاع‌دهی، استفاده از مترجمان حرفه‌ای، و اجازه کتبی گرفتن از سایر پدیدآوران نیز از شمار آموزه‌هایی هستند که می‌توانند از سرقت یافته علمی پیشگیری کنند.

امروزه برای پیشگیری و مبارزه با سرقت یافته علمی، فناوری نیز ابزارهایی کاربردی در اختیار بشر قرار داده است. برای پیشگیری از سرقت یافته علمی نرم‌افزارهای مدیریت اطلاعات کتاب‌شناسی ساخته شده‌اند؛ نرم‌افزارهایی همانند زوترو، مندلی، اندنوت و... که به‌سادگی روش ارجاع‌دهی را آموزش دهند. ابزارهایی نیز برای شناسایی و مبارزه با سرقت یافته علمی درست شده‌اند؛ این نرم‌افزارها هم برای مبارزه با سرقت متنی توسعه یافته‌اند، هم سرقت تصویری و چندرسانه‌ای. از مشهورترین و محبوب‌ترین این نرم‌افزارها - که همگی ساز و کاری تقریباً شبیه به یکدیگر دارند - «ترینیتین» است. این نرم‌افزارها تکلیف درسی را که از مقاله منتشر نشده دانشجویی دیگر کپی شده یا مقاله‌ای بدون سرقت یافته علمی، اما خریداری شده از اینترنت را نیز نمی‌توانند ردیابی کنند.

افزون بر ابزارهای پیش‌گفته، قوانینی هم برای مبارزه با سرقت علمی در ایران تصویب شده‌اند؛ همانند ماده ۳۴۵ تا ۳۴۸ قانون مجازات عمومی (مصوب ۱۳۱۰/۵/۱۰)؛ قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان (مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱)؛ ماده ۶۴۰ قانون مجازات اسلامی، کتاب پنجم: تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده (مصوب ۱۳۷۵/۳/۲) که مقرر می‌دارد: «شخص ذیل به حبس از سه ماه تا یک سال و جزای نقدی از یک میلیون و پانصد هزار ریال تا

شش میلیون ریال و تا ۷۴ ضربه شلاق یا به یک یا دو مجازات مذکور محکوم خواهند شد؛ عهدنامه‌های حمایت از حقوق معنوی و مادی با آلمان، اسپانیا و ایتالیا (۱۳۰۹)؛ قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی (۱۳۵۲/۱۰/۱۶)؛ قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای (مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۴)؛ قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امر سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند (مصوب ۱۳۸۶/۱۰/۱۶)؛ قانون مطبوعات (مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۳۰)؛ و لایحه‌ای که از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، در قالب ماده واحده، همراه با چند تبصره به منظور مقابله با سرقت علمی تهیه شده و برای تصویب در دستور کار هیأت وزیران قرار گرفته است.

ولی در میان مقررات دانشگاهی ایران، در ماده ۶ آیین‌نامه انضباطی دانشجویان (مصوب جلسه ۳۵۸، مورخ ۷۴/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی) با عنوان «حدود اختیارات و وظایف کمیته انضباطی دانشگاه و کمیته مرکزی انضباطی در قالب بند «الف» تا «د» انواع جرائم عمومی دانشجویان بیان شده و قاعدتاً موضوع سرقت یافته علمی بایست جزء تخلفات آموزشی (بند «ب») یا تخلفات اخلاقی (بند «د») ذکر می‌شد که چنین نشده است. تنها قسمتی از این آیین‌نامه که می‌تواند به سرقت یافته علمی مربوط شود، قسمت ۵-د با عنوان «عدم رعایت شئون دانشجویی» است؛ آن‌هم با این تفسیر و توجیه که بپذیریم سرقت یافته علمی با شئون دانشجویی مغایر و مخالف است و گرنه این قسمت نیز نمی‌تواند دستاویز برخورد انضباطی با دانشجویی شود که مرتکب سرقت یافته علمی شده است. در هر حال، اگر سرقت یافته علمی مغایر با «شئون دانشجویی» دانسته شود، این اقدام می‌تواند توسط کمیته انضباطی دانشگاه و یا کمیته مرکزی انضباطی مورد رسیدگی قرار گیرد و مجازات‌هایی به شرح بند «الف» و «ب» ماده ۷ در مورد دانشجویی خاطی یا متخلف اعمال گردد.

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه انضباطی که به استناد ماده ۱۳ این آیین‌نامه در قالب یک مقدمه و پنج بخش و در مجموع شامل ۳۱ ماده و ۱۰ بند و ۸۲ تبصره تدوین شده و در مورخ ۸۸/۳/۱۶ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده، در عمل حوزه مفاهیم مندرج در آیین‌نامه را در بسیاری از موارد توسعه داده و افزون بر تدوین شیوه اجرا، در برخی موارد دست به ابتکار زده و از جمله در خصوص سرقت یافته علمی و برداشت از آثار دیگران، بدون ذکر منبع، سختگیری نشان داده است. اما قانون مقررات انتظامی و هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) در فصل دوم خود با عنوان «تخلفات انتظامی و جرائم» به احصای تخلفاتی پرداخته که به تعبیر صدر ماده ۷ «شامل تخلفات انضباطی و اعمال خلاف شرع و اخلاق عمومی» است که توسط عضو هیأت علمی صورت می‌گیرد. موضوعی که این قانون، همانند شیوه‌نامه آیین‌نامه انضباطی به آن توجه کرده، مسأله «تکرار تخلف» است که موجب تشدید مجازات انتظامی مرتکب می‌شود. طبق ماده ۱۰ این قانون: «در صورت تکرار تخلف و ثبوت آن، عضو هیأت علمی خاطی به اشد مجازات پیش‌بینی‌شده در آن درجه محکوم خواهد شد و هرگاه مجازات قبلی، اشد مجازات اعمال شده در درجه مربوط باشد، عضو خاطی به حداقل مجازات درجه بعد محکوم خواهد شد؛ به نحوی که در هر حال از مجازات محکومیت قبلی شدیدتر باشد».

در نگاه کلی و جامع به مقررات دانشگاهی از منظر سرقت یافته علمی باید گفت با توجه به آن که سرقت یافته علمی با رویکردی که امروز به این امر وجود دارد، بیش‌تر توسط دانشجویان و افراد دانشگاه‌رفته صورت می‌گیرد، آیین‌نامه انضباطی

دانشجویان (مصوب جلسه ۳۵۸، مورخ ۷۴/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی) باید این امر و طریق کیفر دادن آن و راه‌های پیشگیری از آن را مد نظر قرار داده باشد؛ اما دقت در مفاد این آیین‌نامه و مواد آن نشان می‌دهد که وضعیت این‌گونه نیست و این آیین‌نامه تصریحاً به موضوع سرقت یافته علمی نپرداخته است و از این‌رو، ناچار باید از فحوی کلام یا مفاد مواد این آیین‌نامه به حکم سرقت یافته علمی از نگاه نویسندگان این آیین‌نامه پی برد. در نتیجه باید گفت این آیین‌نامه وافی به مقصود نبوده، با وضعیت کنونی ارتکاب سرقت یافته علمی همخوانی ندارد و ضرورت دارد مورد بازنگری قرار گیرد. گفتنی است اگر جلوگیری از سرقت یافته علمی ناشی از یک «تب گذرا» باشد، نه یک ضرورت پایدار اجتماعی، با فرو افتادن این حالت تب‌آلود، پیگیری هر راهکاری رنگ می‌بازد و نتیجه این رنگ‌باختگی «بازگشت دوباره تب» است و نیز اقدامات هیجانی و گذرا. از این‌رو، برای اثربخش بودن راهکارهای پیشگیری و مبارزه با سرقت یافته علمی، «استمرار» و «اقدام حداکثری» ضرورت دارد. در پایان راهکارهای زیر را می‌توان برای کاستن از میزان سرقت یافته علمی در ایران پیشنهاد کرد:

۱. اجرای دقیق قوانین مقررات موجود در آیین‌نامه‌های انضباطی دانشگاهی،
  ۲. اعمال دقیق کیفرهای قانونی و انتظامی برای اشخاصی که در اعمال این مقررات کوتاهی می‌کنند.
  ۳. تبیین مالک مادی و معنوی پایان‌نامه‌های دانشجویی به منظور ایجاد امکان طرح دعوای حقوقی یا کیفری مربوط.
  ۴. استفاده از نرم‌افزارهای همانندجو و الزامی کردن اعمال نتایج این نرم‌افزارها در رد یا پذیرش پایان‌نامه‌های دانشجویی و ترفیع یا ارتقای اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها.
  ۵. اطلاع‌رسانی از طریق رسانه‌های ملی و منطقه‌ای درباره مفهوم و انواع سرقت یافته علمی و عواقب و نتایج آن قانونی و اخلاقی آن.
  ۶. تسهیل امکان طرح دعوای حقوقی یا جزایی در خصوص سرقت یافته علمی.
  ۷. اختصاص شعبی از شوراهای حل اختلاف برای رسیدگی به دعوای خرد مربوط به سرقت یافته علمی.
  ۸. الزامی کردن اعلام نتایج دعوای مربوط به سرقت یافته علمی در روزنامه‌های ملی و محلی.
  ۹. ذیحقی یا دینفع محسوب کردن دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ایران برای طرح دعوای سرقت یافته علمی در خصوص متون دانشگاهی که در این نهادها تولید شده‌اند.
  ۱۰. تبدیل نگاه قانونگذار ایران از «مجازات‌کننده» به «پیشگیرانه» که اثر آن کاهش موارد ارتکاب چنین رفتاری است.
- انتشار نمای نشریه‌های ایرانی در جهان برای سال ۲۰۱۶/افزایش میانگین ضریب تأثیر نشریه‌های ایرانی نمایه شده در «وب آو ساینس» برپایه تازه‌ترین گزارش سامانه «نما» با نام «نمای نشریه‌ها ۲۰۱۶»: جایگاه نشریه‌های ایرانی در نظام‌های ارزیابی جهانی»، میانگین ضریب تأثیر نشریه‌های ایرانی نمایه شده در «وب آو ساینس» در سال ۲۰۱۶ در مقایسه با ضریب سال ۲۰۱۵ رشد داشته است.
- به گزارش «روابط عمومی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران» در گزارش تازه‌ترین گزارش سامانه «نما» با نام «نمای نشریه‌ها ۲۰۱۶»: جایگاه نشریه‌های ایرانی در نظام‌های ارزیابی جهانی» جایگاه نشریه‌های ایرانی در نظام‌های جهانی ارزیابی در سال ۲۰۱۶ آمده است که داده‌های آن از عملکرد نشریه‌ها در سال ۲۰۱۵ گردآوری شده‌اند.

مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور فناوری وزارت علوم

از سطح بندی پارک های علم و فناوری خبر داد

و در جهت سطح بندی پارک‌ها باشد که سطح اول حداکثر تعداد ۳۲ پرسنل، سطح دوم حداکثر تعداد ۲۶ پرسنل و سطح سوم حداکثر تعداد ۱۸ پرسنل را می‌توانند برای فعالیت در خدمت داشته باشند. دکتر پیری در مورد مجوز راه اندازی مراکز رشد و پارک های علم و فناوری گفت: هیچ مجوزی در مورد تاسیس مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری داده نخواهد شد مگر اینکه زمین و ساختمان به اندازه کافی تامین شده باشد و این امر با همکاری استانداری هر استان قابل تامین است. مواردی مانند تصویب اساسنامه الگو مصوب (۹۴/۱۲/۱۶) شورای گسترش آموزش عالی)، برنامه کسب و کار پنج ساله پارک و مراکز رشد وابسته و همچنین طرح جامع عمرانی از ضروریات گرفتن مجوز قطعی پارک های علم و فناوری می باشد. ۶۶

دکتر خسرو پیری مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه ریزی امور فناوری وزارت علوم از سطح بندی پارک‌های علم و فناوری خبر داد. دکتر پیری با اعلام این خبر، در خصوص سطح بندی پارک های علم و فناوری اظهار داشت: پارک های علم و فناوری کشور به سه سطح اول، دوم و سوم تقسیم بندی شده اند که تعداد مراکز رشد، داشتن ساختمان مستقل و زمین مناسب، واگذاری اراضی، داشتن برنامه کاری (کسب و کار) پنج ساله آینده پارک و مراکز رشد وابسته، چارت سازمانی مصوب، گزارش عملکرد مناسب، برنامه ملون توسعه فناوری در زمینه آمایش سرزمین و نقش منطقه‌ای پارک در گسترش استان، از جمله اولویت های سطح بندی پارک‌ها است. وی تصریح کرد: تعداد نیروی انسانی پارک های علم و فناوری کشور باید مطابق آیین نامه سازماندهی و تشکیلات مصوب هیأت امنا (مورخ ۹۳/۱۱/۲۶)

افزون بر این، روند سالانه شمار و میزان تأثیر نشریه‌های ایرانی در این نظام‌ها به همراه جدول‌های مقایسه‌ای با کشورهای منطقه نیز گزارش شده و حضور در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»، حضور در نمایه‌نامه «اسکوپوس»، ضریب تأثیر، امتیاز استنادی، شاخص «سنیپ»، و رتبه‌بندی نشریه‌های «سایمگو» از محورهای کلیدی این گزارش هستند.

بر پایه گزارش تازه سامانه «نما»، ۴۴ نشریه ایرانی در سال ۲۰۱۶ در نمایه‌نامه «وب آو ساینس» بوده‌اند که بر این پایه، ایران پس از ترکیه (با ۶۲ عنوان نشریه) در جایگاه دوم در میان کشورهای منطقه است. میانگین ضریب تأثیر نشریه‌های ایرانی نمایه شده در «وب آو ساینس» ۰/۸۳ و در مقایسه با ضریب سال ۲۰۱۵ (۰/۷۸) رشد داشته است.

همچنین، ۱۲۸ نشریه ایرانی نیز در نمایه‌نامه «اسکوپوس» بوده‌اند که سه عنوان بیشتر از سال ۲۰۱۵ و بر این پایه، ایران در جایگاه چهارم در میان کشورهای منطقه و پس از مصر، ترکیه، و امارات متحده عربی است.

بر پایه گزارش نمای نشریه‌ها، میانگین امتیاز استنادی نشریه‌های ایرانی ۰/۶۲ با جایگاه سوم در میان کشورهای منطقه و پس از مصر و رژیم اشغالگر قدس است. افزون بر این، میانگین شاخص «سنیپ» نشریه‌های ایرانی ۰/۴۷ است و از این دیدگاه، ایران در جایگاه نهم کشورهای منطقه است؛ همچنین، ۱۳۹ نشریه ایرانی نیز در فهرست رتبه‌بندی نشریه‌های «سایمگو» دیده می‌شوند که چهار عنوان نسبت به گزارش سال ۲۰۱۵ رشد داشته‌اند و ایران در جایگاه دوم کشورهای منطقه و پس از ترکیه با ۱۷۷ عنوان نشریه است.

گفتنی است، با افزایش شمار نشریه‌ها در نیمه دوم سده بیستم، کارشناسان علم‌سنجی کوشیدند سنجه‌هایی برای ارزیابی اعتبار و کیفیت آنها درست کنند؛ از این روی، سنجه‌هایی کمی و کیفی ساخته شدند و پس از آن نظام‌هایی جهانی برای بررسی اعتبار و کیفیت نشریه‌ها بر پایه این سنجه‌ها پدید آمدند.

دو نمایه استنادی «وب آو ساینس» و «اسکوپوس» نخستین نظام‌ها برای سنجش کیفیت و اعتبار نشریه‌ها بوده‌اند که حضور یک نشریه در این نمایه‌ها خود گویای سطحی از کیفیت است، ولی در یک دهه گذشته نهادهای علم‌سنجی دیگری نیز کوشیده‌اند چارچوبی برای این کار طراحی کنند. در این میان، مؤسسه علم‌سنجی «سایمگو» و «مرکز مطالعات علم و فناوری» در دانشگاه «لایدن» هلند نامدارترند.

گفتنی است، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) با پشتیبانی دبیرخانه شورای عالی عفت، با راه‌اندازی سامانه «نما» (جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان) می‌کوشد نتایج نظام‌های گوناگون ارزیابی علم، فناوری، و نوآوری را پیش کند و گزارش‌هایی کاربردی گوناگونی را در اختیار سیاست‌گذاران بگذارد. سامانه «نما» در نشانی NEMA.IRANDOC.AC.IR در دسترس همگان است.

افزایش شمار مؤسسه‌های ایرانی در نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی جهانی در سال ۲۰۱۶

دکتر سیروس علیدوستی، رئیس ایرانداک با اشاره به تازه‌ترین گزارش سامانه «نما» درباره نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی مؤسسه‌ها که توسط پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) منتشر شده است گفت: شمار مؤسسه‌های ایرانی در نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی جهانی در سال ۲۰۱۶ نسبت به سال ۲۰۱۵ افزایش یافته است.

به گزارش «روابط عمومی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران» علیدوستی گفت: در تازه‌ترین گزارش سامانه «نما» ۱۳ نظام گوناگون فراگیر رتبه‌بندی جهانی بررسی و جایگاه مؤسسه‌های ایرانی در آنها پیش و گزارش شده است.

ولی افزود: در سال ۲۰۱۶ شمار ۱۳ مؤسسه در رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز» (در برابر هشت مؤسسه در سال ۲۰۱۵)، دو مؤسسه در رتبه‌بندی علمی دانشگاه‌های جهان (شانگهای) (در برابر دو مؤسسه در سال ۲۰۱۵) (۲۰۱۵)، پنج مؤسسه در رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «کیو.اس.» (در برابر دو مؤسسه در سال ۲۰۱۵)، ۱۳ مؤسسه در رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی (یورپ) (در برابر نه مؤسسه در سال ۲۰۱۵)، ۱۴ مؤسسه در رتبه‌بندی مرکز مطالعات علوم و فناوری «لایدن» (در برابر ۱۳ مؤسسه در سال ۲۰۱۵)، ۱۸ مؤسسه در رتبه‌بندی یو.مالتی‌رنک (در برابر ۱۸ مؤسسه در سال ۲۰۱۵)، یک مؤسسه در رتبه‌بندی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان (تایوان) (در برابر صفر مؤسسه در سال ۲۰۱۵)، ۱۱ مؤسسه در رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو.اس. نیوز» (در برابر هشت مؤسسه در سال ۲۰۱۵)، هشت مؤسسه در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان (در برابر هشت مؤسسه در سال ۲۰۱۵)، ۹۹ مؤسسه در رتبه‌بندی مؤسسه‌های «سایمگو» (در برابر ۱۰۰ مؤسسه در سال ۲۰۱۵)، هفت مؤسسه در رتبه‌بندی دانشگاهی «راوند» (در برابر پنج مؤسسه در سال ۲۰۱۵)، و سه مؤسسه در رتبه‌بندی جهانی دانشگاهی «گرین‌متریک» درباره توسعه پایدار (در برابر یک مؤسسه در سال ۲۰۱۵) از کشور ایران در فهرست برترین‌های جهان قرار گرفته‌اند.

وی تصریح کرد: هنوز مؤسسه‌های ایرانی نتوانسته‌اند در فهرست ۳۰۰ مؤسسه برتر در مؤسسه در رتبه‌بندی پژوهشی دانشگاه‌های جهان قرار گیرند. گفتنی است: سامانه «نما» که توسط پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران و با پشتیبانی دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری راه‌اندازی شده و روزآمد می‌شود به پیش و گزارش جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان می‌پردازد. این سامانه در نشانی NEMA.IRANDOC.AC.IR رایگان در دسترس همگان است. ۶۶

اعلام آمادگی دانشگاه علم و صنعت برای همکاری همه جانبه با وزارت نفت

مبتنی بر دانش، جهت دهی هر چه بیشتر منابع و ذخایر زیر زمینی اولیه به سوی صنایع تبدیلی به ویژه پتروشیمی به جای خام فروشی و ... متبلور می‌گردد.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه علم و صنعت، دکتر برخوردار همچنین در بند دیگری از این نامه آورده است: «بی تردید نیل به اهداف مقدس و راهبردهای فوق، مستلزم حمایت و همکاری تمام عیار همه ظرفیت دانشی و فناورانه دانشگاهیان کشور از جمله دانشگاه علم و صنعت ایران است.» ۶۶

رئیس دانشگاه علم و صنعت، در آستانه سالروز ملی شدن صنعت نفت، با ارسال نامه ای به وزیر نفت، نسبت به همکاری همه جانبه دانشگاه با وزارت نفت، اعلام آمادگی کرد.

به گزارش گاهنامه عفت، دکتر برخوردار رییس دانشگاه علم و صنعت، با ارسال نامه‌ای به مهندس بیژن نامدار زنگنه وزیر نفت اعلام کرد: «این دانشگاه برای همکاری همه جانبه با برنامه های وزارت نفت و البته ایفای تعهدات دانشگاه در راستای ماموریت هایی که در این حوزه به آن واگذار شده آمادگی کامل دارد.»

دکتر برخوردار با تبریک فرا رسیدن سالروز ملی شدن صنعت نفت به مدیران و کارکنان این صنعت اظهار داشت: «بی تردید، توسعه ملی در همه عرصه های صنعتی مرهون صنعت نفت کشور است.»

در بخش دیگری از نامه رییس دانشگاه علم و صنعت به وزیر نفت آمده است: «بهره مندی بلند مدت از صنعت نفت، مستلزم بینش راهبردی مبتنی بر درایت عمیق و ثبات مدیریت در آن است. چنین بینشی قطعا در سطح سازماندهی، اولویت دهی به توسعه منابع انسانی، برنامه ریزی با هدف بومی سازی هر چه بیشتر فناوری های مورد نیاز در حوزه های بهره برداری و توسعه ای، تمهید سیاست های برداشتی صیانتی از منابع و مخازن نفت و گاز، سرمایه گذاری پیوسته و هدمند در برنامه های توسعه ای، اولویت دهی به توسعه میادین مشترک با کشورهای همسایه، سوق دادن توان داخلی به سمت و سوی بنگاه‌های دانش بنیان با نگاه بهره برداری درون صنعتی و صادرات خدمات

رئیس پارک علم و فناوری خراسان رضوی خبر داد

برگزاری نخستین جشنواره فناوری های نوین شهری در مشهد

رئیس پارک علم و فناوری خراسان رضوی از برگزاری نخستین نمایشگاه و جشنواره فناوری های نوین شهری به میزبانی مشهد همزمان با مشهد ۲۰۱۷ خبر داد.

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل پارک علم و فناوری خراسان، دکتر سید حسن علم الهدایی، با اشاره به برنامه های متعدد پارک علم و فناوری خراسان رضوی در رخدادهای بزرگ «مشهد ۲۰۱۷» اظهار داشت: یکی از محورهای برنامه های این رخداد بزرگ، استفاده از ظرفیت جوانان متخصص، باایمان و با انگیزه است چراکه با همدلی آن ها می توانیم از تیم های استارت آپی (کارآفرینی) به خوبی استفاده کنیم. وی از برگزاری نخستین نمایشگاه و جشنواره فناوری های نوین شهری به میزبانی مشهد همزمان با سال ۲۰۱۷ خبر داد و گفت: این جشنواره می تواند خلاقیت های فناورانه ای را که به رشد اقتصادی کمک می کند، به جامعه معرفی کند.

رئیس پارک علم و فناوری خراسان رضوی بهبود خدمات نوین شهری را هدف مهم برگزاری این جشنواره برشمرد و اضافه کرد: این جشنواره می تواند فرصتی مناسب برای ارائه دستاوردهای نوین در حوزه فناوری های جدید کسب شده در بخش مدیریت شهری باشد.

علم الهدایی با اشاره به برگزاری نمایشگاه فناوری و نشست های تخصصی با موضوع مدیریت فناوری به عنوان برنامه های جانبی این جشنواره متذکر شد: قرار است در این جشنواره، پیشرفته ترین فناوری های موجود برای حل مسائل مدیریت شهری و افزایش کیفیت زندگی شهری به نمایش گذاشته شود.

وی همچنین با اشاره به بخش بین الملل این جشنواره یادآور شد: این بخش با مشارکت دانشجویان خارجی مقیم ایران اجرایی می شود تا ظرفیت قابل توجهی برای همکاری های مشترک میان ایران و کشورهای خارجی در حوزه تکنولوژی ایجاد شود. «

برگزاری جلسه هیات مدیره انجمن بین المللی پارک های علم و فناوری و مناطق نوآوری در مالاگای اسپانیا

طی توافق بین پارک علم و فناوری مازندران و پارک علم و فناوری اندولسیه در اسپانیا

شرکت های مورد تایید پارک علم و فناوری مازندران می توانند برای شروع بازاریابی و فروش محصولات خود در اتحادیه اروپا به مدت شش ماه از فضا و خدمات مجانی پارک علم و فناوری اندولسیه در اسپانیا استفاده نمایند.

لازم به توضیح است که این مجموعه بزرگترین پارک علم و فناوری در اسپانیا بوده و در آن امکان تحصیل کودکان به چند زبان، اسکان در فضای مسکونی و هتل پارک، مشاوره های کاری و قانونی مختلف و خدمات متنوع برای تولید و فروش محصول وجود دارد.

شرکت های علاقمند می توانند برای کسب اطلاعات بیشتر به واحد روابط بین الملل پارک مراجعه نمایند... «

جلسه هیات مدیره انجمن بین المللی پارک های علم و فناوری و مناطق نوآوری جهان در روزهای هشتم و نهم فوریه ۲۰۱۷ (۲۰ و ۲۱ بهمن ماه ۱۳۹۵) با حضور کلیه اعضا در مقر اصلی دفتر انجمن در شهر مالاگای اسپانیا برگزار شد.

گفتنی است این انجمن بزرگترین تشکل جهانی در حوزه پارک های علم و فناوری و مناطق نوآوری به شمار می رود.

به گزارش روابط عمومی پارک علم و فناوری مازندران، در این نشست دو روزه در خصوص موارد متعددی شامل مرور مصوبات نشست های قبلی، برنامه های اجرا شده، رویدادها و برنامه های پیش رو بحث و تبادل نظر بعمل آمد. همچنین ضمن بررسی و تجزیه و تحلیل برنامه های استراتژیک انجمن برای سال ۲۰۲۰، روسای مناطق بین المللی ۶گانه به تشریح عملکرد و برنامه های خود پرداختند.

شایان ذکر است در این نشست در خصوص کنفرانس منطقه ای مشترک بین منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا و نیز منطقه آسیا و اقیانوسیه، در اواخر سال جاری و نیز رویدادهای متنوع برای نزدیک شدن بیشتر پارک های علم و فناوری و شرکت های مستقر در آن ها در این دو منطقه وسیع فناوری، تصمیم گیری شده است. همچنین توافق اولیه برای همکاری نزدیکتر پارک علم و فناوری مازندران با پارک های علم و فناوری اندولسیه اسپانیا، پاندو اروگوئه و شانگهای چین، جهت تسهیل فرآیند بازاریابی و بین المللی سازی سطح فعالیت شرکت ها انجام پذیرفت.

دکتر علی معتمدزادگان، رئیس پارک علم و فناوری مازندران با حضور در این نشست، وجود مرکزیت مدیریت منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا در پارک علم و فناوری مازندران را فرصتی برای بین المللی شدن شرکت های دانش بنیان کشور به خصوص استان مازندران برشمرد.

لازم به توضیح است دکتر علی معتمدزادگان، رئیس پارک علم و فناوری مازندران، در حال حاضر ریاست بخش غرب آسیا و شمال آفریقای انجمن پارک های علم و فناوری و مناطق نوآوری جهان را برعهده دارد. به گفته وی، این بخش شامل ۴۶ پارک علم و فناوری و مرکز نوآوری از ۲۴ کشور منطقه می باشد.

گفتنی است، پیش از این، منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا، میزبان کنفرانس جهانی IASP در سال ۲۰۱۴ میلادی در پارک علم و فناوری قطر بوده و کنفرانس جهانی سال ۲۰۱۸ نیز به میزبانی این منطقه در شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان در کشور ایران برگزار خواهد شد.

امکان استفاده از فضا و خدمات رایگان ۶ماهه در پارک علم و فناوری اندولسیه اسپانیا برای شرکت های مستقر در پارک علم و فناوری مازندران

گاهنامه علوم، تحقیقات و فناوری

سایت: www.msrt.ir

پست الکترونیک: Atf_mag@msrt.ir

مدیرعامل شرکت بزرگمهر منیر سورن:

حمایت پارک علم و فناوری خراسان از شرکت‌های دانش بنیان بسیار مؤثر است

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل پارک علم و فناوری خراسان، محمد جواد مالکی، مدیرعامل شرکت بزرگمهر منیر سورن با بیان این مطلب گفت: شرکت ما در مهرماه ۱۳۹۴ تاسیس شد و از زمان آغاز استارت‌آپ، حدود ۲ سال می‌گذرد که در این بین حمایت پارک علم و فناوری خراسان از شرکت در تحقق اهداف کوتاه مدت و بلند مدت بسیار مؤثر بوده است.

وی افزود: طرح شاخص و محوری شرکت، ایده استارت‌آپ بود که در حوزه مهندسی پزشکی و زمینه قلب و عروق است و هم‌اکنون مرحله تست را با همکاری دانشکده علوم پزشکی و بیمارستان امام رضا (ع) پشت سر گذاشته ایم و در آغاز مرحله تجاری‌سازی قرار دارد.

مدیرعامل شرکت بزرگمهر منیر سورن ادامه داد: در این مدت فعالیت بر روی طرح‌هایی از قبیل سیستم اتوماسیون خطوط توزیع شرکت برق گلپه‌ار و اتوماسیون چاه‌های آب‌های شهری و روستایی کار کردیم.

محمد جواد مالکی اضافه کرد: مشاوره‌ها و راهنمایی‌های پارک علم و فناوری خراسان در زمان مذاکره با ارگان‌های مختلف برای شرکت‌های تازه تاسیس که تجربه برگزاری جلسات بزرگ را ندارند، خیلی مفید است.

وی با اشاره به مشکلات شرکت‌های دانش بنیان خاطر نشان کرد: قطعاً اولین مسئله، بحث مالی شرکت‌ها است و دغدغه بعدی فضای کسب و کار می‌باشد که امیدواریم با حمایت بیش از پیش مسئولان این مهم نیز برطرف شود.

مدیرعامل شرکت بزرگمهر منیر سورن، میزان کارآفرینی در واحد تولیدی، سطح درآمد شرکت و تولید محصولاتی که علاوه بر عدم خروج ارز از کشور سبب ورود ارز به کشور شود را از جمله شاخصه‌هایی تبدیل شدن به یک شرکت دانش بنیان دانست.

محمد جواد مالکی با بیان اینکه محصولات شرکت ما نمونه خارجی ندارد عنوان کرد: در حال حاضر کشور چین روی تجهیزات پزشکی خیلی موفق عمل کرده است و اعتماد جامعه جهانی پزشکی رو توانسته جلب کند.

وی در پایان گفت: افزایش جذابیت‌های طرح و نوآوری موجود، سرمایه‌گذاری بر روی ایده‌های نو، تقویت تیم R&D و افزایش تبلیغات را از بهترین اهداف شرکت بزرگمهر منیر سورن برشمرد. “

رئیس پارک علم و فناوری خراسان خبر داد:

برگزاری گردهمایی کارآفرینان بین‌المللی ساینس تک پلاس در مشهد ۲۰۱۷

بین‌المللی ساینس تک پلاس و هیات همراه ایشان در خصوص برنامه‌ها و استراتژی‌هایی در جهت موفق برگزار کردن این رویداد صحبت کردند و بر همکاری رسانه‌ها و جرائد استان در انعکاس اخبار تاکید کرد. لازم به ذکر است گردهمایی کارآفرینان بین‌المللی ساینس تک پلاس، هفتم و هشتم ماه دسامبر ۲۰۱۷ (هفدهم و هجدهم آذرماه ۱۳۹۶) با همکاری شرکت ایرانی، پاکستانی و پارک علم و فناوری خراسان در مشهد برگزار می‌شود. “

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل پارک علم و فناوری خراسان، دکتر سید حسن علم الهدایی، رئیس پارک علم و فناوری خراسان در نشست خبری با اصحاب رسانه از برگزاری گردهمایی کارآفرینان بین‌المللی ساینس تک پلاس در مشهد مقدس خبر داد و گفت: در سال ۲۰۱۷ که مشهد مقدس به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام انتخاب شده است باید شاهد تحولات زیادی در عرصه‌های مختلف باشیم که یکی از این عرصه‌ها در حوزه علمی و فناوری است.

وی افزود: در این گردهمایی بین‌المللی ۲۵۰ استارت‌آپ از کشورهای مختلف جهان به این رویداد پذیرش شده اند و تا کنون ۲۸ شهر میزبانی دوره‌های مختلف را بر عهده داشته‌اند که میزبانی این دوره به مشهد مقدس اختصاص دارد.

رئیس پارک علم و فناوری خراسان ادامه داد: گردهمایی کارآفرینان بین‌المللی ساینس تک پلاس در سال ۲۰۱۷ به موضوعات قدرت نرم (بحث‌های ITC و دیگر تخصص‌های به روز) و پهپادها خواهد پرداخت.

علم‌هدایی خاطر نشان کرد: جشنواره خواجه نصیرالدین طوسی و گردهمایی کارآفرینان بین‌المللی ساینس تک پلاس با هدف پیشبرد اقتصاد مقامی و تقویت اقتصاد دانش بنیان کشورهای اسلامی برگزار می‌شود و در پایان از ۲۵ شرکت برتر در این رویداد تجلیل می‌شود و برای همکاری‌های مشترک و تنگاتنگی با این شرکت‌های برتر برنامه‌های اجرایی در دستور کار خود داریم.

وی تاکید کرد: شهرداری مشهد پیشگام دیگر مجموعه‌های استانی و شهری در بحث انعقاد قراردادهای همکاری با پارک علم و فناوری به ویژه با محوریت خدمت به زائران و مجاوران امام رضا (ع) در بخش‌های مختلف بوده است؛ بحث زائران امام رضا (ع) و استفاده از حضور پرشورشان یک قدرت نرم است.

همچنین در این نشست مهندس اکبر امینی، معاون فناوری و نوآوری پارک علم و فناوری خراسان اظهار داشت: از سال‌های گذشته بحث فرار نخبگان مطرح بوده است و یکی از نگرانی‌ها خروج استارت‌آپ‌ها است که زمینه و بستر مناسب آن دیده نشده است.

وی افزود: مسئولان باید با حمایت لازم از نخبگان زمینه خارج نشدن و خدمت و عرضه این علم و دانش در کشور را فراهم کنند. این مجموعه علمی و فناوری برای رفع این دغدغه مقام معظم رهبری اقدام به برگزاری این رویداد بزرگ کرده و دبیرخانه آن در این مکان فعال است.

در ادامه جلسه دکتر محمد عرفان مقصود، دبیر اجرایی گردهمایی کارآفرینان

بازدید معاون علمی و فناوری رئیس جمهور از شرکت های دانش بنیان پارک علم و فناوری خراسان

مدیر مرکز نوآوری پارک علم و فناوری خراسان:

حمایت از طرح ها و ایده های برتر که دور نمای آینده آنها به سمت مرکز رشد است از رسالت های مرکز نوآوری می باشد

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل پارک علم و فناوری خراسان، دکتر عباس پورزکی، مدیر مرکز نوآوری پارک علم و فناوری خراسان با بیان این مطلب گفت: در زمینه ارزیابی طرح های مراکز رشد و امور موسسات از ابتدای سال ۱۳۸۹ مسولیت این مرکز برعهده من است که حمایت از طرح ها و ایده های برتر که دور نمای آینده آنها به سمت مرکز رشد است از رسالت های این مجموعه محسوب می شود.

وی افزود: تاکنون بیش از ۶۰۰ طرح در این سال ها مورد ارزیابی کمیته نوآوری این مرکز قرار گرفته است که از این تعداد حدود ۲۵۰ طرح مورد تایید واقع شده که تسهیلات بلاعوض بین ۸۰۰،۰۰۰ تا ۱،۵۰۰،۰۰۰ تومان برای ساخت نمونه اولیه به صاحبان طرح و ایده پرداخت شده است.

مدیر مرکز نوآوری پارک علم و فناوری خراسان ادامه داد: عملکرد ما با اهداف اولیه مرکز نوآوری هماهنگ می باشد و از افرادی که طرح ها و ایده های قابل اجرا دارند ولی هنوز بدلیل مشکلات مالی نمونه اولیه ندارند حمایت می کنیم.

دکتر پورزکی خاطرنشان کرد: از سال ۱۳۸۹ تاکنون فرهنگ نوآوری را با تاسیس ۱۴ دفتر در مشهد و شهرستان های استان توسعه دادیم تا انشالله بتوانیم گام بلندی برای این مهم در استان و کشور برداریم.

وی دغدغه های مالی و بروکراسی اداری را از بزرگترین موانع رشد شرکت های دانش بنیان عنوان کرد و افزود: اگر مسولین نظام به این امر توجه کنند و سعی در تسهیل امور اداری در جهت تاسیس یا رشد شرکت های دانش بنیان و فنآور داشته باشند تحول عظیمی در این حوزه بوجود می آید.

مدیر مرکز نوآوری پارک علم و فناوری خراسان همچنین در پایان گفت: امیدواریم میزبان خوبی برای صاحبان ایده های نو در پارک علم و فناوری خراسان باشیم و با مشاوره صحیح و کاربردی به رشد، توسعه و معرفی محصولات فناورانه به حامیان مالی جهت تولید انبوه کمک کنیم. ۶۶

کارگاه آموزشی «آشنایی با نحوه ثبت علائم تجاری و نشان جغرافیایی» در پارک علم و فناوری استان سمنان برگزار شد

کارگاه آموزشی «آشنایی با نحوه ثبت علائم تجاری و نشان جغرافیایی» در پارک علم و فناوری استان سمنان برگزار شد. به گزارش روابط عمومی پارک علم و فناوری استان سمنان، کارگاه آموزشی «آشنایی با نحوه ثبت علائم تجاری و نشان جغرافیایی» با حضور مهندس مهرداد الیاسی (رئیس سازمان ثبت اختراعات کشور)، مهندس بیات (رئیس اداره ثبت نشان تجاری) و جمعی از شرکت ها و واحدهای فنآور پارک علم و فناوری استان سمنان در پردیس این پارک برگزار شد.

در این دوره که به مدت ۸ ساعت برگزار گردید مدرسان ضمن بیان اهمیت و جایگاه برند در بازار کسب و کار و تجارت داخلی و بین المللی به توضیح در خصوص قوانین، مقررات و آیین نامه های مرتبط با ثبت علائم تجاری و نشان جغرافیایی و همچنین ارایه راهکارهای مناسب برای استفاده از این قوانین پرداختند.

از دیگر موارد ذکر شده در این کارگاه میتوان به نحوه طبقه بندی بین المللی علائم صنعتی و تجاری، نحوه جستجو در علامت تجاری ثبت شده، آشنایی با اقسام علائم تجاری، آشنایی با ثبت نشان جغرافیایی در بعد ملی و بین المللی و دیگر موضوعات مهم و مرتبط اشاره کرد.

شایان ذکر است به حاضران در جلسه گواهینامه حضور در کارگاه آموزشی ارایه خواهد شد. ۶۶

خاطرنشان کرد: متأسفانه شدت آلودگی موتور سیکلت ها در میان تمام وسایل نقلیه بیشتر از سایرین می باشد که به طور تقریبی آلودگی حاصل از احتراق بنزین موتور سیکلت به ۶ برابر خودروهای عادی هم می رسد.

وی افزود: در حال حاضر طرح تجاری سازی برقی کردن موتور سیکلت ها به کمک یک پیشران الکتریکی به کمتر از یک میلیون تومان می رسد و بدین ترتیب موتور سیکلت های بنزینی مجهز به سیستم الکتریکی می شوند.

دکتر سید حسن علم الهدایی، رئیس پارک علم و فناوری خراسان هم در این مراسم با اشاره به افتتاح ساختمان موسسات دانش بنیان شهید ستاری در پارک علم و فناوری، اظهار داشت: این ساختمان برای تأمین فضاهای کاری، دفاتر آرندهی و شرکت های دانش بنیانی که عمدتاً نیاز به فضاهای پایلوتی ندارند، همچون آی سی سی، آی تی، فرهنگی و زیارت و شرکت هایی که ارتباطات بین المللی یا نمایندگی شرکت های بین المللی دارند، افتتاح می شود، امیدوار هستیم بتوانیم از اول بهمن ماه جاری بتدریج شرکت ها را در آن مستقر کنیم.

وی ادامه داد: ظرفیت این ساختمان ۸۸ شرکت است و در مجموع ۱۰ میلیارد تومان برای ساخت آن هزینه شده است. ۶۶

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل پارک علم و فناوری خراسان، دکتر سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رئیس جمهور و هیأت همراه، امروز در جریان بازدید از چند شرکت دانش بنیان پارک علم و فناوری خراسان منجمله شرکت مهندسی ماشینهای دوار خاور توس، سامان دارو با اشاره به پرداخت بودجه های جدول ۱۴، اظهار داشت: به یقین با بودجه های دولت نمی توان حوزه علم و فناوری را ادراه کرد؛ بنابراین باید بخش خصوصی را وارد سرمایه گذاری در این حوزه کنیم. وی در خصوص تمهیدات برنامه ششم توسعه در خصوص شرکت های دانش بنیان عنوان کرد: تمهیدات بهتری در این برنامه نسبت به برنامه قبلی وجود دارد و باید کل فضا و زیست بوم کشور به سمت شرکت های دانش بنیان سوق پیدا کند.

معاون علمی و فناوری رئیس جمهور با بیان اینکه هدف معاونت علمی و فناوری نیز همین موضوع است، افزود: ایجاد این فضا با بودجه های دولتی تصوری نادرست است.

ستاری در خصوص ضمانت نامه های بانکی برای شرکت های دانش بنیان افزود: صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق های پژوهش و فناوری استانی وظیفه دادن تضمین ها را برعهده دارند؛ همچنین زیرساختی در صندوق نوآوری و شکوفایی ایجاد شده که از طریق بانک ها این ضمانت نامه ها دریافت شود.

معاون علمی و فناوری رئیس جمهور در مراسم تست اولیه موتور هیبریدی اظهار داشت: خراسان رضوی پتانسیل های بسیار بالایی در حوزه اقتصاد دانش بنیان دارد؛ افزود: باید اتفاقات جدیدی در خراسان رضوی رخ دهد؛ اما همین که رویکرد استان، مسئولین، بخش خصوصی و سرمایه گذاران در حال تغییر بوده، بسیار مغتنم است.

ستاری با بیان اینکه رویکرد سرمایه گذاران در حال تغییر به سمت ایجاد اقتصاد دانش بنیان در استان هست، تصریح کرد: نطفه اقتصاد دانش بنیان استان ها در پارک های علم و فناوری بسته می شود؛ یکی از مکان هایی که اقتصاد مقاومتی می تواند خود را در آن نشان دهد، پارک علم و فناوری است.

غلامرضا دیده ور، مشاور مدیرعامل برق منطقه ای خراسان هم در این مراسم ضمن اشاره به مسئله موتور سیکلت ها و آلودگی های زیست محیطی ناشی از آن،

اعطای ۴۵ میلیون ریال تسهیلات بلاعوض به ۱۱ طرح

از دانش آموزان استان در پارک علم و فناوری استان سمنان

میوه های سخت چین، سرعت گیر هوشمند، آتل فوری، تصفیه هوای شهر، عروسک همیار مادر، اندازه گیری متریک پارچه، راکت هوشمند بدمینتون، دیجی کوله، کمربند مسیریاب نابینایان و سیستم هوشمند کنترلر آب مصرفی بوده است.

به گزارش روابط عمومی پارک علم و فناوری استان سمنان، مرکز نوآوری و کانون شکوفایی خلاقیت این پارک به مناسبت دهه فجر مبلغ ۴۵ میلیون ریال تسهیلات بلاعوض به ۱۱ طرح از دانش آموزان استان پرداخت کرد. این طرح ها شامل سیستم هوشمند آبیاری خودکار، دستگاه جمع آوری

وی همچنین با اشاره به اینکه طرح هایی جهت حضور در جشنواره انتخاب شدند که قابلیت تجاری سازی و جذب سرمایه گذاران را داشته باشند و به مرحله تولید و برندسازی رسیده باشند افزود: از معیارهای مهم در فرآیند ارزیابی طرح ها می توان به درجه پختگی و میزان تازگی طرح در سطح ملی و بین المللی، حد نوآوری و فناوریانه، درجه رفع مشکلات جامعه توسط طرح ارائه شده، ارزش اقتصادی و ارزش افزوده حاصل از طرح برای کشور، آثار اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی ناشی از بکارگیری طرح، قابلیت جذب سرمایه گذار و ورود به بازار اشاره کرد.

گنجوی در ادامه بیان کرد: فناوری اطلاعات و ارتباطات، صنعت گردشگری، کشاورزی، برق و الکترونیک، گیاهان دارویی، صنایع معدنی، صنایع نفت و گاز و صنایع معدنی از جمله مهم ترین محورهای این همایش بود.

وی همچنین افزود: تجاری سازی فناوری نقش کلیدی در فرآیند ثروت آفرینی در اقتصاد دانش بنیان دارد و زنجیره اقتصاد دانش بنیان بدون حلقه تجاری سازی دانش و فناوری، در فاز تحقیق و توسعه باقی می ماند بنابراین رمز بهره مندی جامعه از دستاوردهای دانشگاه ها و مراکز پژوهشی در توجه ویژه به این حلقه نهفته است.

معاون فناوری و نوآوری پارک علم و فناوری استان کرمان با بیان اینکه تجاری سازی دانش، فرآیندی پویا است که با بررسی پیوسته بازار تقاضا، تغییرات فناوری، سبک زندگی و استانداردهای مصرف ارتباط تنگاتنگ دارد گفت: مشابه هر فعالیت صنعتی، بازخوردهای مصرف کننده و بازار به تحقیق و توسعه به کسب و کار دانش بنیان جهت می دهد.

وی در ادامه با اشاره به اینکه تجاری سازی، انتقال فناوری و نه حداکثر کردن درآمد است افزود: باید به این نکته توجه جدی داشت که یافته های پژوهشی منجر به رفع نیازهای جامعه و ایجاد ارزش افزوده حاصل از فروش و تجاری سازی فناوری های حاصل شده شوند؛ در غیر اینصورت نقشی در توسعه اقتصاد کشور نخواهد داشت و پتانسیل اقتصادی یافته های علمی و تکنولوژیک زمانی شکوفا می شود که این یافته ها به طور موثری به نوآوری تبدیل شوند.

گنجوی بیان کرد: هم اکنون در کشور جشنواره های علم تا عمل، شیخ بهایی و ایده های برتر، رویش و خوارزمی و غیره با اهداف خاص و متفاوتی برگزار می شوند. این در حالی است که برگزاری یک جشنواره با رویکرد منحصر به تجاری سازی و معرفی محصولات فناورانه و نوآورانه به سرمایه گذاران و تجار داخلی و خارجی ضروری به نظر می رسد.

دبیر علمی جشنواره گفت: معرفی دستاوردهای تجاری سازی فناوری و نوآوری به جامعه بازرگانان، سرمایه گذاران و صنعتگران داخلی و خارجی، شناسایی و معرفی قابلیت های توسعه فناوری های موجود در کشور، فرهنگ سازی در سطح جامعه به منظور ترغیب و تشویق خلاقیت و نوآوری، شناسایی ظرفیت های فناوری بالاخص در پارک ها و مراکز رشد و در نهایت ایجاد شبکه منسجم و مستحکم تبادل و انتقال فناوری بعضی از اهداف عمده برگزاری جشنواره تجاری سازی فناوری های پیشرفته بوده است.

لازم به ذکر است در این جشنواره نمایشگاهی متشکل از حدود سی غرفه از شرکت های دانش بنیان و دانش محور و پارک های علم و فناوری کشور حضور یافتند و به ارائه طرح های خود و جذب سرمایه پرداختند. ۶۶

سومین دوره جشنواره تجاری سازی فناوری های پیشرفته پارک علم و فناوری استان کرمان در کیش برگزار شد

به گزارش روابط عمومی پارک علم و فناوری استان کرمان؛ دکتر گنجوی معاون فناوری و نوآوری پارک و دبیر جشنواره درحاشیه افتتاحیه این همایش از نمایشگاه جانبی این همایش بازدید کرد و اعلام کرد: از میان تعداد زیاد طرح های ارسالی، تعداد ۲۲۰ طرح قابلیت جذب سرمایه را داشت؛ از سوی کمیته داوران جشنواره جهت شرکت در جشنواره و معرفی به سرمایه گذاران انتخاب شدند و گستره حضور و ارائه طرح در جشنواره به طور عمده شامل کلیه شرکت های دانش بنیان، پارک های علم و فناوری، مراکز رشد، کانون خلاقیت و نوآوری، مراکز پژوهشی و بنیاد نخبگان در نظر گرفته شده است.

سومین دوره جشنواره تجاری سازی فناوری های پیشرفته توسط پارک علم و فناوری استان کرمان و با همکاری سازمان منطقه آزاد کیش و شرکت ارس دیبا در روزهای پنجشنبه و جمعه مورخ ۷ و ۸ بهمن ماه سال جاری در مرکز همایش های بین المللی خلیج فارس کیش با حضور امیرحسین دوابی معاون فناوری و نوآوری وزیر ارتباطات و فناوری، احمد علمایی مجری حمایت و توسعه شرکت های نوپا و مشاور مدیرعامل شرکت مخابرات ایران، علیرضا حیدری رئیس استاندارد بین المللی آمریکا و استاد دانشکده شیمی کالیفرنیا جنوبی و جمعی از کارشناسان و متخصصان برگزار شد.

تفاهم نامه همکاری بین پارک علم و فناوری قزوین و جهاد دانشگاهی استان امضا شد.

واحد های فناور، کارآفرینان و نخبگان استان قزوین به خدمات مختلفی نیاز دارند که در راستای بهبود هماهنگی های این حوزه، با حضور رئیس جهاد دانشگاهی قزوین در پارک علم و فناوری استان، بین رؤسای این دو دستگاه یک تفاهم نامه همکاری مشترک به امضا رسید.

تعاملات رسانه ای، تعاملات آموزشی در حوزه آموزش های تخصصی کوتاه مدت با استفاده از ظرفیت طرفین، استفاده مناسب شرکت های مستقر در پارک علم و فناوری قزوین از خدمات درمانی مراکز پزشکی جهاد دانشگاهی و همکاری در زمینه طراحی وب و مدیریت آن، برخی از زمینه های همکاری تفاهم نامه صورت گرفته بوده است.

چهارمین نشست هیئت اجرایی مناطق ۱، ۳ و ۵ فناوری در پارک علم و فناوری قزوین برگزار شد.

نشست دو روزه اعضای هیئت اجرایی مناطق یک، سه و پنج فناوری با محوریت بررسی آئین نامه سازماندهی و تشکیلات پارک ها و مراکز رشد علم و فناوری تابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۲۶/۱۱/۹۳ هیئت امنا) و بررسی درخواست های رسیده جهت طرح در هیئت مذکور در محل پارک علم و فناوری استان قزوین برگزار شد.

دکتر گرجی رئیس پارک علم و فناوری استان قزوین به عنوان میزبان با حضور در جمع اعضای حاضر در چهارمین نشست هیئت اجرایی مناطق یک، سه و پنج فناوری کشور، ضمن ارائه گزارشی از اقدامات صورت گرفته در یک سال گذشته در پارک علم و فناوری استان قزوین بیان کردند: روند رو به رشدی برای خدمات قابل ارائه به فناوران، کارآفرینان و نخبگان استان قزوین تصور می شود. ۶۶

دومین جلسه بررسی روند رشد واحدهای فناور در پارک علم و فناوری قزوین برگزار شد

می کند و انگیزه آن های را در فعالیتهای پژوهشی، تحقیقاتی و کارآفرینی بهبود می بخشد.

در پایان مراسم افتتاحیه نهمین دوره آموزشی طرح دوست علمی قزوین، دانش آموزان نواحی ۱۴ گانه اداره کل آموزش و پرورش استان از تعدادی واحدهای فناور مستقر در پارک علم و فناوری استان قزوین بازدید کردند و با فعالیت ها و ایده های آن ها از نزدیک آشنا شدند.

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل پارک علم و فناوری استان قزوین، دومین نشست ماهانه واحدهای فناور مستقر در مرحله رشد مقدماتی با هدف بررسی روند رشدای واحدها برگزار شد و کارآفرینان و صاحبان ایده، پیشرفت ها، موانع اجرایی و اقدامات صورت گرفته که در یک ماه گذشته انجام دادند را بیان کردند.

این سلسله نشست ها به صورت ماهانه و در راستای رفع نیازهای واحدهای فناور، بهبود خدمات قابل ارائه از سوی پارک علم و فناوری و مراکز رشد استان قزوین به کارآفرینان صورت می گیرد و تلاش می شود تعاملات میان شرکت ها و صاحبان ایده افزایش یابد.

نهمین دوره استانی طرح دوست علمی در پارک علم و فناوری قزوین برگزار شد.

نهمین دوره طرح استانی دوست علمی با حضور دانش آموزان منتخب پایه دهم نواحی ۱۴ گانه اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین در سالن اجتماعات پارک علم و فناوری قزوین برگزار شد.

این دوره آموزشی یک اردوی سه روزه محسوب می شود که برنامه های مختلف علمی، فرهنگی و ورزشی را با همکاری اداره کل آموزش و پرورش و بنیاد نخبگان استان قزوین برای ارتقای توانمندی نوجوانان، طراحی و برنامه ریزی

تولید دستگاه هموسیلر کیسه خون در مرکز رشد ساری

مدیر مرکز رشد واحدهای فناوری ساری از تولید دستگاه هموسیلر کیسه خون توسط یکی از شرکتهای دانش بنیان این مرکز خبر داد و گفت: با تولید دستگاه یادشده، کشور از واردات این محصولات بی نیاز شده و زمینه صادرات دستگاه هموسیلر کیسه خون برای کشورمان فراهم آمده است. مهندس مرتضی رادمهر، اظهار کرد: دستگاه هموسیلر خون به منظور ایجاد دوخت سرد بر روی شلنگ محتوی خون با فرآورده خونی، ضمن حفظ کامل خواص بیولوژیک خون به کار می رود. وی با بیان اینکه این محصول توسط محققان در شرکت دانش بنیان ابتکار تجهیز طب یکتا برای نخستین بار در خاورمیانه طراحی و تولید شده است، افزود: در جهان ۱۰ کشور آمریکا، آلمان، فرانسه، سوئد، ایتالیا، انگلستان، چین، هند، کره و ژاپن، فناوری تولید هموسیلر کیسه خون را دارا هستند. مدیرعامل شرکت دانش بنیان ابتکار تجهیز طب یکتا نیز به فارس گفت: با فرهنگ سازی مناسبی که در دهه اخیر در زمینه اهدای خون در کشور صورت گرفت، صنعت انتقال خون کشور رشد بسیار خوبی داشته و در ادامه این پیشرفت، نیاز به خودکفایی در تولید تجهیزات مرتبط با انتقال خون بیش از پیش احساس می شود. پارسا دانش فر با اشاره به تحقیقات انجام شده برای تولید این محصول، تصریح کرد: پس از دو سال تحقیقات، انجام تست و بهینه سازی موفق به دریافت مجوزها و استانداردهای لازم شدیم که این محصول به مرحله تجاری سازی رسید.

وی اظهار کرد: جنس کیسه های خون و لوله های متصل به این کیسه ها از موادی است که به فرکانس خاصی با توان خاص حساس بوده و اگر در معرض این فرکانس قرار بگیرد، مولکول های آن به سرعت شروع به جنبش می افزند و آن قسمت تا حد ذوب داغ می شود.

این پژوهشگر ادامه داد: در پزشکی با استفاده از فرکانس، عمل یادشده انجام می شود و از آنجایی که در معرض فرکانس قرار می گیرد، به مدت بسیار کم هیچ تأثیری بر مواد تشکیل دهنده خون ندارد که از این روش برای دوخت لوله های کیسه خون استفاده می شود.

دانش فر با اشاره به مزایای این دستگاه نسبت به نمونه های خارجی، گفت: این دستگاه با قابلیت دوخت شلنگ کیسه خون توسط فرکانس رادیویی بدون گرم شدن شلنگ کیسه خون، سازگاری با تمام کیسه خون های تولید شده و قابلیت تعریف کیسه های جدید برای دستگاه، دارای مدار هوشمند عیب یابی و اعلام وضعیت، دارای آل.سی.دی و نشان دادن روند کار دستگاه، دارای الکترودها با طراحی خاص برای حداکثر ضخامت محل دوخت، دارای سیستم پایش وضعیت الکترودها و دسته با طراحی ارگونومی و مقاوم در برابر سقوط از ارتفاع ماست.

وی در پایان اظهار کرد: سالانه حدود ۲۵۰ دستگاه هموسیلر کیسه خون وارد کشور می شود که با این میزان، حدود نیم میلیون دلار ارز از کشور خارج می شود، با تولید این دستگاه در داخل کشور، تکنولوژی دستگاه هموسیلر کیسه خون کاملاً بومی شده و تمامی قطعات سیلر در داخل کشور تولید و مونتاژ می شوند و این امر، کشور را از واردات چنین محصولاتی بی نیاز کرده و زمینه صادرات این محصول را برای کشور ایران فراهم کرده است. “

با حضور معاونین وزارت علوم و استاندار خراسان رضوی صورت گرفت

مراسم کلنگ زنی اولین نیروگاه خورشیدی آزمایشگاه ولتاژ بالای مرجع صنعت برق کشور و افتتاح ساختمان موسسات فناور و دانش بنیان شهید ستاری در پارک علم و فناوری خراسان

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل پارک علم و فناوری خراسان، ظهر امروز با حضور دکتر وحید احمدی، معاون پژوهش و فناوری، دکتر خسرو پیری مدیرکل دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، استاندار خراسان رضوی و روسای پارک های علم و فناوری سراسر کشور مراسم کلنگ زنی اولین نیروگاه خورشیدی کاملاً ایرانی، آزمایشگاه ولتاژ بالای مرجع صنعت برق کشور و افتتاح ساختمان موسسات فناور و دانش بنیان شهید ستاری در پارک علم و فناوری خراسان انجام گرفت و همچنین از آخرین دستاوردهای شرکت دانش بنیان سامان دارو (تولید کننده فاکتور هشت انسانی نو ترکیب) بازدید کردند.

مهندس علی رضا رشیدیان، استاندار خراسان رضوی در این مراسم گفت: در حال حاضر ۷۵۰ میلیارد ریال پروژه علمی و فناورانه توسط شرکتهای دانش بنیان در این استان در دست اجراست.

وی با اشاره به فعالیت ۲۴۰ شرکت دانش بنیان در استان خراسان رضوی افزود: از این شرکتهای دانش بنیان برای ۲ هزار نفر بطور مستقیم فرصت شغلی ایجاد شده است که جای بسی مباهات است.

استاندار خراسان رضوی ادامه داد: شرکتهای دانش بنیان تمام همت خود را برای تبدیل مهارت های علمی، فناورانه، دانایی و تجربه به سرمایه بکار بسته اند و شعار ما می توانیم را پایه اقدامات خود قرار داده اند.

رشیدیان گفت: از ابتدای سال جاری تاکنون مرکز ارتباطات ملی و پروژه های متعدد در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات با هزینه پنج هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال در خراسان رضوی اجرا شده است.

وی با اشاره به ظرفیت انرژی های بادی و خورشیدی خراسان رضوی افزود: راه اندازی نیروگاه های خورشیدی و بادی در استان در حال انجام است که پارک علم و فناوری خراسان نیز در این زمینه وارد فعالیت شده و امید است زمینه فعالیتهای خود را در این عرصه گسترش دهد.

استاندار خراسان رضوی همچنین با اشاره به انتخاب مشهد به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام در سال ۲۰۱۷ خاطر نشان کرد: ظرفیتهای علمی و فناورانه خراسان در کنار وجود مضجع شریف ثامن الحجج، حضرت علی بن موسی الرضا (ع) به عنوان عالم آل محمد (ص)، امام مهربانی ها و امام گفت و گو با ادیان مختلف، مزیت های بالقوه این منطقه را می تواند به بالفعل تبدیل کند.

رشیدیان اضافه کرد: با بهره گیری از ظرفیتهای علمی استان از جمله وجود یک هزار و ۲۰۰ نخبة ثبت شده در بنیاد نخبگان، ۳۰۰ هزار دانشجو، پنج

هزار عضو هیات علمی دانشگاهها، ۱۰۰ حوزه علمیه و ۲۵ هزار طلبه در کنار شرکتهای دانش بنیان می توان زمینه گفتن مشترک برای دستیابی مسلمانان به وحدت را ایجاد کرد.

وی اظهار کرد: خراسان رضوی به ویژه مشهد مقدس تلاش دارد با ایجاد کریدور علم و فناوری رضوی نقش خود را به نحو بارزتری به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام ایفا کند.

استاندار خراسان رضوی همچنین با تاکید بر گسترش زمینه فعالیت پارک علم و فناوری در همه شهرستان های استان و بهره گیری از ظرفیتهای بالقوه آنها ادامه داد: زعفران و داروهای گیاهی این منطقه ظرفیتهای بالقوه ای است که شرکتهای دانش بنیان می توانند با ایجاد طرحهای علمی در این زمینه از خام فروشی آنها جلوگیری کنند.

دکتر وحید احمدی، معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری نیز در این مراسم گفت: پارک علم و فناوری خراسان از مراکز سابقه ی کشور است و در زمینه بهره برداری از ظرفیتهای منطقه تاکنون به خوبی عمل نموده است. وی افزود: پارک علم و فناوری خراسان در زمینه راه اندازی منطقه ویژه پارک علم و فناوری نیز در کشور پیشرو است.

شایان ذکر است همچنین در ادامه این مراسم جلسه هیات امنای مناطق چهارگانه فناوری کشور با حضور رئیس، دبیر و اعضا مناطق مختلف در پارک علم و فناوری خراسان برگزار شد. “

سرپرست پارک علم و فناوری کرمانشاه خبر داد:

دو برابر شدن فناوری صادر شده، فروش دانش فنی و پروژه‌های تولیدی مشترک با شرکت‌های خارجی طی سال جاری در این پارک

رئیس پارک علم و فناوری هرمزگان بر نیاز سنجی در حوزه خط لوله و مخابرات نفت تاکید کرد

به گزارش روابط عمومی پارک علم و فناوری هرمزگان، دکتر علی فتی در دیدار با مدیر شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران منطقه خلیج فارس با بیان اینکه وزارت نفت، یک وزارتخانه به روز و همپای علم و تکنولوژی است، گفت: ماموریت پارک علم و فناوری توسعه زیرساخت‌های فناوری، تبدیل ایده به ثروت و کمک به کارآفرینان است.

علی فتی ادامه داد: برای برقراری تعامل بیشتر با شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران ابتدا باید نیازسنجی صورت گیرد تا بتوانیم انتقال فناوری را انجام دهیم.

وی در این دیدار آمادگی خود را برای استفاده از تجارب صنعت گران حوزه انتقال نفت و همچنین ایجاد ارتباط موثر و متقابل جهت رفع نیازهای آزمایشگاهی، کارگاهی و آموزشی منطقه خلیج فارس اعلام کرد و گفت: با بیشتر صنایع استان تعامل خوب و دوسویه‌ای داریم و از ظرفیت‌های طرفین برای توسعه استان بهره‌گیری می‌شود.

مدیر شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران منطقه خلیج فارس نیز در این دیدار ضمن تشریح بخشی از عملکرد شرکت خطوط و مخابرات با بیان اینکه صنعت نفت یک صنعت قدیمی و پایه است، گفت: تمام سعی و تلاشمان این است که فعالیت‌های شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران منطقه خلیج فارس، دانش محور شود و مدیریت دانش را در سیستم پیاده سازی کنیم.

مهندس علیرضا عطار با بیان اینکه بازار امروز یک بازار رقابتی است و برپایه علم و فناوری حرکت می‌کند و اگر نتوانیم همپای دانش روز و بازار رقابت حرکت کنیم نیروها کارایی لازم را از دست داده و به اهداف شرکت و بهره‌وری لازم دست نخواهیم یافت.

وی در پایان بیان داشت: سیاست و تلاش شرکت خطوط لوله و مخابرات حرکت با دانش روز است که در این راستا تعامل و همکاری با سازمان‌های دانش محور از جمله پارک علم و فناوری یکی از این راههاست.

دبیر شورای پژوهش و فناوری منطقه خلیج فارس نیز در این نشست گفت: یکی از مصوبات شورای پژوهش و فناوری شرکت خطوط لوله و مخابرات رایزنی و ارتباط با پارک علم و فناوری استان بود که در این راستا این نشست برگزار شد.

پدارم قاسمی ادامه داد: علاوه بر کارهای پژوهشی و علمی، می‌توانیم در خصوص پروژه‌های جاری واحدهای فنی و استفاده از خدمات فنی مهندسی نیز با پارک علم و فناوری همکاری و مشارکت نمائیم که این خود باعث کاهش هزینه‌های جاری منطقه خواهد شد.

وی هدف از برگزاری این نشست را ایجاد بستری مناسب جهت رفع چالش‌ها و تنگناهای عملیاتی و فنی شرکت از طریق ارتباط با واحدهای فناوری بیان کرد و افزود: همچنین برقراری ارتباط با شرکت‌های دانش بنیان در قالب پروژه‌های تحقیقاتی و ارتباط با مراکز رشد را از دیگر اهداف این نشست مشترک عنوان کرد.

سال کار مطالعاتی با موضوع سرمایه‌گذاری ریسک پذیر و مدیریت فناوری ثبت شد و مرکز شتابدهی فناوری تیک در محل این پارک راه‌اندازی شد.

خان احمدی افزود: امسال ۱۰ تفاهم‌نامه با دستگاه‌های اجرایی خصوصی منعقد شده که توسعه همکاری‌ها و استفاده از ظرفیت‌های طرفین و تدوین بسته حمایتی از شرکت‌های فناوری و دانش بنیان از اهداف این تفاهم‌نامه‌ها بوده است.

وی در پایان به برنامه‌های آینده پارک علم و فناوری اشاره کرد و افزود: توسعه شرکت‌های دانش بنیان، راه‌اندازی مرکز رشد جدید، تاسیس مرکز توسعه بازی‌های یارانه‌ای و انیمیشن، راه‌اندازی مرکز توانمندسازی و تسهیل‌گری کسب و کارهای نوپا، فواید، فستیوال اختراعات، راه‌اندازی پارک علمی کودکان و تعامل و همکاری‌های مشترک بیشتر با دانشگاه‌ها و دستگاه‌های اجرایی بخشی از برنامه‌های تدوین شده است.

سیزدهمین جلسه شورای فناوری پارک علم و فناوری کرمانشاه در سالن شهید نوروز نژاد برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی پارک علم و فناوری کرمانشاه، در این جلسه دکتر معصومه خان احمدی با ارایه گزارشی از اقدامات انجام گرفته در سال جاری تصریح کرد: کل واحدهای حمایت شده از ابتدا تاکنون ۴۶۷ واحد هستند خان احمدی گفت: از این تعداد ۱۸۱ واحد فناور خارج شده اند و هم اکنون ۱۰۹ واحد در بخش عمومی، واحد در بخش ۱۹۷ سسی تی و ۸۰ واحد هم در بخش کشاورزی فعال هستند.

وی در ادامه با اشاره به اینکه از ابتدا سال تاکنون ۱۰۲ ایده به ثبت رسیده است، گفت: در راستای گسترش کسب و کارهای فناورانه در استان از ابتدا سال ۶۹ کارگروه تشکیل شده و ۲۴۲ ساعت مشاوره فنی، ۲۷۵ ساعت مشاوره کشاورزی و ۳۰ ساعت نیز مشاوره حقوقی توسط متخصصان صورت گرفته است.

وی تصریح کرد: از ابتدا سال ۱۲ جلسه شورای فناوری پارک برگزار شده است که در آن ۷۵ طرح پس از مراحل اولیه مورد بررسی قرار گرفته است.

خان احمدی تصریح کرد: میزان فروش داخلی واحدهای فناور پارک در ۹ ماه ابتدای سال بیش از ۷۰۰ میلیارد ریال بوده است، وی گفت: امسال حدود شش و نیم میلیون دلار فناوری صادر شده، فروش دانش فنی و پروژه‌های تولیدی مشترک با شرکت‌های خارجی توسط واحدهای فناور پارک داشته‌ایم که این میزان نسبت به سال گذشته دو برابر شده است، خان احمدی افزود: بیشتر این صادرات به کشورهای کانادا، عراق، کره جنوبی بوده است.

وی در ادامه با اشاره به اینکه پارک علم و فناوری کرمانشاه مرجع مالکیت فکری منطقه‌ای است، گفت: از ابتدا سال ۱۳۱ اختراع بر، ادارات، بانک‌ها و شرکت‌های بررسی شده است که ۴۶ مورد آن تایید نشده و ۴۵ مورد تایید و ۴۰ مورد نیز در دست بررسی است.

سرپرست پارک علم و فناوری کرمانشاه تصریح کرد: با هدف ارتباط با سرمایه گذاران، شرکت‌های فناور زاکرس آسیا در تیر ماه ۹۵ پس از حدود یک

تحول نظام کتابخانه‌ای و اسناد و منابع هنری در دانشگاه هنر اصفهان

دکتر آرمین بهرامیان

سرپرست کتابخانه مرکزی دانشگاه هنر اصفهان

پژوهشی و کتاب‌ها، کاهش هزینه‌های خرید و همچنین با توجه به تعدد ساختمان‌ها و دانشکده‌های موجود ایجاد سهولت دسترسی کاربران اقدام به راه‌اندازی کتابخانه دیجیتال نموده است.

کتابخانه دیجیتال دانشگاه هنر اصفهان در مهرماه سال جاری افتتاح شد و در حال حاضر مجموعه پایان‌نامه‌های دانشگاه، کتاب‌های نفیس، کتاب‌های لاتین و طرح‌های پژوهشی از طریق پورتال کتابخانه برای کاربران دانشگاه قابل دسترسی است. امکان دریافت فهرست مندرجات و منابع و ماخذ پایان‌نامه‌ها و طرح‌های پژوهشی و همچنین توریق تمام متن پایان‌نامه‌ها، کتاب‌ها و طرح‌های پژوهشی با داشتن نام کاربری و کلمه عبور از هر کجا امکان پذیر است.

همچنین نمایی که OCR آنها تهیه شده است امکان جستجوی کلید واژه‌ای در متن را نیز دارا هستند.

همچنین امکان سفارش کتاب و سایر منابع، یادداشت‌نویسی در منابع به صورت اختصاصی و ایجاد نقد بر روی یک منبع اطلاعاتی امکان پذیر است.

رشد سریع انتشارات، هزینه‌های دسترسی به منابع اطلاعاتی و همچنین تنوع در محل‌های اطلاعاتی از یک طرفی و دسترسی آسان به منابع اطلاعاتی، امکان دسترسی کاربران بیشتر به یک منبع اطلاعاتی و سرعت پردازش منابع از سوی دیگر لزوم ایجاد کتابخانه دیجیتالی برای سازمان‌ها را بیش از گذشته نمایان می‌کند. از طرفی مختصات خاص کتابخانه دیجیتال که محدودیت‌های دسترسی و اشتراک منابع را به حداقل رسانده‌اند سبب شده کتابخانه‌های دیجیتال از اقبال بیشتری برخوردار باشند.

کتابخانه دیجیتالی در تعریفی ساده به کتابخانه‌ای گفته می‌شود که منابع اطلاعاتی را به شکل دیجیتالی ذخیره کرده و امکانات لازم از جمله کارکنان متخصص، تجهیزات رایانه‌ای و شبکه‌ای موجود را جهت فراهم‌آوری، سازماندهی، دسترسی و حفاظت منابع دیجیتالی فراهم آورد.

دانشگاه هنر اصفهان نیز با هدف حفظ منابع ارزشمند و نفیس، امکان دسترسی سریع و ساده پژوهشگران به انتشارات دانشگاه اعم از پایان‌نامه‌ها، طرح‌های

وزیر علوم و وزیر امور اروپایی و تجارت خارجی سوئد تفاهم نامه همکاری امضا کردند

در جریان دیدار رئیس جمهور کشورمان و نخست وزیر سوئد، دکتر محمد فرهادی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و آن لیند وزیر امور اروپایی و تجارت خارجی سوئد، تفاهم نامه همکاری امضا کردند.

به گزارش گاهنامه عتف، محور اصلی این تفاهم نامه، ارتباط و همکاری دانشگاههای دو کشور بخصوص جهت تبادل استاد و دانشجو و انجام پروژههای مشترک علمی و تحقیقاتی است.

بر اساس توافق طرفین، کارگروه همکاریهای علمی و تحقیقاتی مشترک ایران و سوئد تشکیل می شود تا برای عملیاتی شدن این تفاهم نامه برنامه ریزی و پیگیریهای لازم را انجام دهد.

براساس این گزارش، در حال حاضر ۴۲۳ دانشجوی ایرانی در دانشگاههای سوئد مشغول به تحصیل هستند و همکاری گستردهای بین دانشگاه ملایر و تربیت حیدریه ایران و دانشگاه لوند سوئد در موضوع GIS و با حمایت یک میلیون یورویی اتحادیه اروپا وجود دارد.

مدیرکل دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی امور فناوری وزارت علوم، از سطح بندی پارک های علم و فناوری خبر داد

دکتر خسرو پیری مدیرکل دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی امور فناوری وزارت علوم از سطح بندی پارک های علم و فناوری خبر داد.

دکتر پیری با اعلام این خبر، درخصوص سطح بندی پارک های علم و فناوری اظهار داشت: پارک های علم و فناوری کشور به سه سطح اول، دوم و سوم تقسیم بندی شده اند که تعداد مراکز رشد، داشتن ساختمان مستقل و زمین مناسب، واگذاری اراضی، داشتن برنامه کاری (کسب و کار) پنج ساله آینده پارک و مراکز رشد وابسته، چارت سازمانی مصوب، گزارش عملکرد مناسب، برنامه مدون توسعه فناوری در زمینه آمایش سرزمین و نقش منطقه ای پارک در گسترش استان، از جمله اولویت های سطح بندی پارکها است.

وی تصریح کرد: تعداد نیروی انسانی پارک های علم و فناوری کشور باید مطابق آیین نامه سازماندهی و تشکیلات مصوب هیأت امانا (مورخ ۹۳/۱۱/۲۶) و در جهت سطح بندی پارکها باشد که سطح اول حداکثر تعداد ۳۲ پرسنل، سطح دوم حداکثر تعداد ۲۶ پرسنل و سطح سوم حداکثر تعداد ۱۸ پرسنل را می تواند برای فعالیت در خدمت داشته باشند.

دکتر پیری در مورد مجوز راه اندازی مراکز رشد و پارک های علم و فناوری گفت: هیچ مجوزی در مورد تأسیس مراکز رشد و پارک های علم و فناوری داده نخواهد شد مگر اینکه زمین و ساختمان به اندازه کافی تأمین شده باشد و این امر با همکاری استانداری هر استان قابل تأمین است. مواردی مانند تصویب اساسنامه الگو مصوب (۹۴/۱۲/۱۶) شورای گسترش آموزش عالی، برنامه کسب و کار پنج ساله پارک و مراکز رشد وابسته و همچنین طرح جامع عمرانی از ضروریات گرفتن مجوز قطعی پارک های علم و فناوری می باشد. ۶۶

مرکز رشد تخصصی هنر

بستر ورود هنر و صنایع خلاق به اقتصاد دانش بنیان

صالح غایی

سرپرست مرکز رشد تخصصی هنر - دانشگاه هنر اصفهان

از آنجا که مخاطبین مرکز رشد تخصصی هنر قشر وسیعی از افراد اعم از هنرمندان، صاحبان ایده، صنعتگران هنر و همچنین عموم مردم جامعه هستند، ویژگی های کنونی مرکز به شرح زیر به برقراری ارتباط کارآمد با مخاطبین مختلف کمک کرده و نقش موثری نیز در ارائه مناسب دستاوردهای مرکز دارد:

موقعیت مکانی مناسب در مرکز شهر اصفهان فضای فیزیکی وسیع با بیش از چهل دفتر کار مستقل و سالن کنفرانس مجهز وجود نگارخانه تخصصی هنر و امکانات نمایشگاهی وسیع در ساختمان مرکز وجود فضای فروشگاه ویژه عرضه محصولات واحدهای مستقر به صورت دائمی تنوع موضوعی گسترده در پذیرش هسته ها و شرکت های نوپا بهره مندی از مشاوره تخصصی اساتید دانشگاه هنر اصفهان حمایت و همکاری شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان به عنوان یکی از متولیان مرکز برخی از دستاوردهای شرکت های مستقر در مرکز رشد تخصصی هنر کسب مجوز اولین شرکت دانش بنیان هنری کشور از دبیرخانه کارگروه ارزیابی شرکت های دانش بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری توسط شرکت نگاره گردان شهر فیروزه ای

مرکز رشد تخصصی هنر، به عنوان اولین مرکز رشد تخصصی کشور در زمینه هنر، در خرداد ماه سال ۱۳۹۴ توسط دانشگاه هنر اصفهان با همکاری شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان و حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، راه اندازی شده است. این مرکز با هدف حمایت از ایجاد و گسترش کسب و کارهای دانش بنیان و هنر بنیان توسط دانش آموختگان، کارآفرینان، هنرمندان و صاحبان ایده در زمینه هنر، صنایع دستی، معماری، شهرسازی و رشته های وابسته، اقدام به پذیرش و استقرار گروه های کاری و شرکت های فعال در زمینه های مختلف هنر نموده و موفق شده است بستری مناسب برای ورود هنر به اقتصاد دانش بنیان در شهر اصفهان فراهم نماید. تاکنون ۲۳ شرکت و هسته فعال در زمینه های مختلف اعم از صنایع دستی، گردشگری، طراحی صنعتی، محصولات فرهنگی، جلوه های ویژه سینمایی و انیمیشن، معماری، شهرسازی و ... در این مرکز پذیرش و مستقر شده اند و امید است راه اندازی این مرکز، گامی در جهت ایجاد پارک علم و فناوری ویژه فرهنگ و هنر و تجاری سازی صنایع هنری و فرهنگی در اصفهان باشد.

اهداف و ماموریت های مرکز رشد هنر

ارائه اولین اپلیکیشن بازار آنلاین محصولات هنری دست ساز ایران به نام بازار تچه توسط شرکت توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات دانش گستر آرمین کسب مقام سوم برترین فرصت سرمایه گذاری جشنواره فن آفرینی شیخ بهایی ۱۳۹۵ توسط شرکت نگاره گردان شهر فیروزه ای کسب مقام سوم بعنوان نرم افزار برگزیده در بخش رسانه ای نخستین جشنواره ملی، فرهنگی هنری ایران ساخت توسط توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات دانش گستر آرمین برای نرم افزار بازار تچه

شایان اشاره است دانشگاه هنر اصفهان به عنوان دومین دانشگاه هنر بزرگ ایران و مهم ترین دانشگاه مرکز و نیمه جنوبی کشور از سال ۱۳۵۵ در قالب «پردیس اصفهان» دانشگاه فارابی تهران به پذیرش دانشجو اشتغال داشته و قطب علمی رشته مرمت کشور است و تاکنون هزاران دانش آموخته رشته های هنر را به جامعه علمی ایران تحویل داده است. این دانشگاه در سال ۱۳۷۹ از دانشگاه هنر تهران جدا شد طی ۱۷ سال گذشته روند رو به رشدی را از نظر کمی و کیفی سپری کرده است و هم اکنون با پنج دانشکده، ۱۷ گروه آموزشی و ۳۵ رشته تحصیلی، با افزون بر یکصد عضو هیئت علمی تمام وقت و نزدیک به ۳۰۰۰ دانشجو در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری، در مسیر توسعه گام برمی دارد. این دانشگاه می کوشد با همکاری و همگامی دیگر نهادهای فعال در حوزه اقتصاد دانش بنیان همچون شهرک عامی و تحقیقاتی و شهرداری اصفهان، طح خود را برای تأسیس پارک فرهنگ و هنر اصفهان در آینده ای نزدیک عملیاتی نماید. ۶۶

باتوجه به نیاز امروز کشور به تجاری سازی صنایع هنری و فرهنگی و نقش مراکز رشد و پارک های علم و فناوری در این زمینه، اهداف و ماموریت های زیر برای مرکز رشد تخصصی هنر در نظر گرفته شده است:

ایجاد فضای مناسب برای شکل گیری شرکت های هنر بنیان و رشد آنها در سطح منطقه، کشور و بین الملل

تقویت کارآفرینی، تولید ثروت بر پایه کسب و کارهای هنر بنیان، و ارتقاء نظام آموزش عالی هنر

تقویت ایده پردازی در زمینه کسب و کار در حوزه تولید، توزیع و مصرف کالا و خدمات هنر بنیان

بستر سازی جهت ایجاد فرصت های شغلی مناسب جهت جذب کارآفرینان و دانش آموختگان دانشگاهی

حمایت از تولیدات هنری و کمک به رونق اقتصاد محلی مبتنی بر فناوری و نوآوری های هنری

برقراری ارتباط هدفمند بین دانشگاه، شرکتهای هنر بنیان و عموم جامعه

بستر سازی جهت تجاری کردن دستاوردهای تحقیقاتی و هنری

ایجاد زمینه کارآفرینی و حمایت از نوآوری و خلاقیت نیروهای جوان

گسترش فرهنگ عمومی برای حمایت از هنر

ویژگی های مرکز رشد تخصصی هنر

رونمایی از محصول استراتژیک ضد شوری آب و خاک در پارک علم و فناوری فارس

به گزارش روابط عمومی پارک علم و فناوری فارس، همزمان با گرامیداشت دهه فجر انقلاب، محصول استراتژیک ضد شوری آب و خاک با فرمولاسیون منحصر به فرد در صنعت کشاورزی و برای اولین بار در کشور توسط شرکت دانش بنیان آریا نانو سیز مستقر در پارک علم و فناوری فارس رونمایی شد.

دکتر فرید مُر، رئیس پارک علم و فناوری فارس در آئین رونمایی از این محصول، ضمن تبریک ایام الله دهه فجر و خیر مقدم به مسئولین ارشد استانی و مرتبط با حوزه کشاورزی، با اشاره به تغییرات اقلیمی به وجود آمده و تاثیر گذاری آن بر محیط پیرامون بشر، بیان داشت کشورهایی موفق خواهند بود که این تغییرات را درک و برای آن چاره اندیشی کنند.

رئیس پارک علم و فناوری فارس اضافه کرد، عمده ی تمرکز مرکز رشد کشاورزی، منابع طبیعی و صنایع تبدیلی پارک علم و فناوری فارس در جذب شرکت های مرتبط با این حوزه بوده و امیدواریم که این شرکتها بتوانند نقش خود را در این مقطع بحرانی به خوبی ایفا کرده و بتوانیم رویکردها و راهکارهایی را جهت مقابله با این شرایط حساس ارائه دهیم.

دکتر فرید مُر ادامه داد این محصول که متکی بر فناوری نانو است حاصل تلاش ۵ ساله این شرکت بوده و علی رغم اینکه مشابه خارجی دارد اما با دانش بومی و توسط متخصصان این شرکت و در پارک علم و فناوری فارس تولید و به تجاری سازی رسیده است.

عضو پیوسته فرهنگستان علوم در پایان اضافه کرد امیدواریم این روند ادامه داشته باشد و سایر شرکتها با الگو برداری از این چنین فعالیتها و با ارائه راهکارهای خلاقانه و مبتکرانه بتوانند کشور را به سمت برون رفت از شرایط حال حاضر هدایت کنند.

دکتر قاسمی رئیس جهاد کشاورزی استان فارس نیز در این مراسم ضمن تبریک ایام الله دهه فجر و با ابراز خوشحالی از حضور در جمع فناوران پارک علم و فناوری فارس، اظهار امیدواری کرد به دلیل اینکه زیربنای اقتصاد مقاومتی استفاده از این گونه طرحها است، بایستی روند استفاده از طرحهای دانش بنیان در کشور شتاب بیشتری بگیرد.

رئیس جهاد کشاورزی استان فارس ضمن تاکید این موضوع که جهاد کشاورزی استان فارس از طرحهای دانش محور حمایت خواهد کرد، خواستار برنامه ریزی و اقدام مشخص برای دستیابی و ایجاد محصول و سرعت بخشیدن به مراکز شتابدهی بر اساس تفاهم نامه منعقد شده بین پارک علم و فناوری فارس و جهاد کشاورزی استان فارس شد.

نشست رئیس پارک علم و فناوری استان همدان با نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی

پارک برشمردند و توجه ویژه نمایندگان محترم در بررسی برنامه ششم توسعه و بودجه سال ۱۳۹۶ به اعتبارات پارکهای کشور خواستار شدند. در این نشستها، نمایندگان استان همدان در مجلس شورای اسلامی به نقش مهم پارکهای علم و فناوری را در پیگیری اقتصاد مقاومتی از طریق توسعه و تقویت واحدهای فناوری و شرکت های دانش بنیان اشاره نمودند شایان ذکر است آقای دکتر خجسته رئیس مجمع نمایندگان استان همدان در روز یکشنبه ۱۳۹۵/۱۱/۱۷ در نشست هم اندیشی واحدهای فناوری و شرکت های دانش بنیان استان همدان شرکت نمودند و به سوالات مدیران واحدهای فناوری و شرکت های دانش بنیان پاسخ دادند. همچنین آقای مهندس لطفی نماینده مردم رزن در مجلس شورای اسلامی در روز سه شنبه تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۹ با حضور در پارک علم و فناوری استان همدان در جلسه هیئت رئیسه پارک شرکت و از بخش های مختلف پارک بازدید نمود.

به گزارش روابط عمومی پارک علم و فناوری استان همدان به منظور تبیین نقش و جایگاه ویژه پارک علم و فناوری در توسعه و تقویت واحدهای فناوری و شرکت های دانش بنیان و ضرورت توجه به تامین منابع مالی لازم برای توسعه فناوری و کارآفرینی و ارتقاء دانش فنی این واحدها در راستای کارآفرینی اشتغال زایی و تولید ثروت، رئیس پارک علم و فناوری بطور جداگانه نشست هایی با آقایان خجسته، کاظمی، آزادخواه، لطفی و مفتاح نمایندگان مجلس شورای اسلامی در حوزه های همدان، ملایر، ملایر، رزن و تویسرکان برگزار نمودند.

دکتر کزازی در دیدار با نمایندگان استان ضمن تبیین اهداف و وظایف پارک های علم و فناوری گزارشی از دستاوردها و عملکرد پارک علم و فناوری استان به نمایندگان ارائه نمودند.

رئیس پارک علم و فناوری استان همدان استقرار ۱۳۰ واحد فناوری در مراکز رشد تابعه پارک و فعالیت ۵۲ شرکت دانش بنیان از جمله دستاوردهای

نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی در بازدید از پارک علم و فناوری استان قم

ایجاد زمینه اشتغال برای جوانان توسط پارک های علم و فناوری ایثار است

رقبای داخلی و خارجی تولید و به مصرف کننده معرفی کنند. نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی همچنین از محدودیت های فیزیکی پارک علم و فناوری استان قم انتقاد کرد و اذعان داشت: من تا کنون از پارک های علم و فناوری متعددی بازدید کردم و انتظار من از محل فعالیت پارک قم در چنین فضای خیلی

وی افزود: این ساختمان ها اصلا در شان پارک علم و فناوری استان و شرکت های مستقر در آن نیست و من به سهم خود به عنوان نماینده ی مردم در مجلس شورای اسلامی حتما برای رفع محدودیت های زیرساختی و فیزیکی پارک بویژه حل مشکل تملک بلوک های همجوار این مجموعه پیگیری های لازم را انجام خواهیم داد.

لازم به ذکر است در ابتدای این جلسه، دکتر اخوان علوی، رییس پارک علم و فناوری استان قم طی گزارشی به تشریح آخرین فعالیت های پارک علم و فناوری و دستاوردهای شرکت های تحت پوشش این پارک پرداخت و اهم مشکلات و موضوعات مربوطه را به نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی منتقل کرد. گفتنی است، در پایان این جلسه، حجت الاسلام ذوالنور از نمایشگاه دستاوردهای فناورانه شرکت های عضو پارک علم و فناوری استان بازدید به عمل آورد.

نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی از پارک علم و فناوری استان و دستاوردهای شرکت های دانش بنیان بازدید کرد.

به گزارش واحد روابط عمومی و امور بین الملل پارک علم و فناوری استان قم، درحاشیه این بازدید، حجت الاسلام والمسلمین ذوالنور با ستایش عملکرد این پارک و دستاوردهای شرکت های تحت پوشش آن اظهار داشت: در دورانی که بیکاری آفتی جدی برای کشور به شمار میرود، نهادهایی مثل پارک های علم و فناوری که زمینه ی اشتغال جوانان و فارغ التحصیلان دانشگاهی را فراهم می آورند حقیقتا ایثار می کنند.

وی با اشاره به لزوم افزایش بودجه پارک های علم و فناوری و مراکز رشد در کشور گفت: حمایت از شرکت های نوپا و دانش بنیان از ضروریات تحقق اقتصاد مقاومتی است. لذا برای دستیابی به این هدف لازم است که بودجه پارک های علم و فناوری افزایش یابد و بنده این موضوع را در مجلس پیگیری خواهیم کرد.

نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی با اشاره به دغدغه تجاری سازی محصولات در شرکت های دانش بنیان افزود: حل معضل بازاریابی برای شرکت های دانش بنیان در وهله اول با خود این شرکت هاست. چرا که شرکتها برای دستیابی به بازار هدف میبایست محصولاتی با کیفیت با قیمتی قابل رقابت با

احمدی نقش دولت تدبیر و امید در موفقیت پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد را بسیار مهم و ارزشمند توصیف کرد و افزود: قرارداد خرید محصول از شرکت‌های دانش بنیان و فناوری در هفته پژوهش سال ۱۳۹۲ با ارزش ۵۰ میلیارد ریال به فروش رفت که این میزان در سال ۹۳ به ۲۳۰ میلیارد ریال و در سال گذشته نیز به ۴۴۰ میلیارد ریال افزایش یافت.

وی همچنین به مقدار بسیار اندک سرمایه برای تولید محصولات دانش بنیان در مقایسه با مشاغل دیگر اشاره کرد و گفت: برای ایجاد اشتغال در شرکت‌های دانش بنیان با ۴۰۰ میلیون ریال سرمایه امکان تولید محصول فراهم می‌شود در حالی که برای ایجاد اشتغال در فعالیتهای غیر دانش بنیانی به ۵ تا ۷ برابر این رقم سرمایه نیاز است.

به گفته احمدی، قوانین مرتبط با حوزه فعالیت‌های دانش بنیان در سال ۱۳۸۹ مصوب شد اما تا سال ۹۲ چندان اجرایی نشده بود بطوری که الزام تزریق ۳۰ هزار میلیارد ریال به صندوق نوآوری و شکوفایی طی برنامه پنجم توسعه مغفول ماند اما در دولت تدبیر و امید این صندوق به طور جدی عملیاتی شد و از ۱۸ صندوق فعال در سال گذشته به ۲۲ صندوق فعال در کشور طی سال جاری افزایش یافت. دبیرکل شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری از برنامه افزایش ۲۰ درصدی بودجه پیشنهادی دولت برای فعالیت‌های دانش بنیان در سال آینده خبر داد و گفت: دستگاه‌ها با وزارت علوم در دولت یازدهم ارتباط نزدیکتری برقرار کردند و پژوهش‌های دانشگاهی با نیازهای کشور و بازار هماهنگ تر از گذشته شده است. او عنوان کرد: در حوزه فعالیت‌های دفاعی قرارداد انجام پژوهش به ارزش ۱۲ هزار میلیارد ریال در حال اجراست، قراردادی در زمینه صنایع بالادستی (توسعه ۲۰ میدان نفتی) به ارزش ۱۰ هزار میلیارد ریال و تفاهم نامه‌ای برای پژوهش در صنایع پایین دستی به ارزش هفت هزار میلیارد ریال با مراکزهای دانشگاهی و پژوهشی بسته شده است.

دبیرکل شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری افزود: سال گذشته ۱۲۵ میلیون دلار محصول شرکت‌های فناوری و دانش بنیان به کشورهای منطقه و حتی اروپا صادرات شده است و امارات، چین، قزاقستان و چند کشور اروپای شرقی هم در صف کشورهای هدف صادراتی محصولات دانش بنیان قرار دارند.

به گفته وی، هم اکنون ۳۹ پارک علم و فناوری، ۱۸۰ مرکز رشد و چهار هزار شرکت و هسته فناوری در کشور فعال هستند و ۳۰ هزار تن فناوری در این مجموعه‌ها اشتغال دارند.

تیمی متشکل از رئیس‌ان ۳۹ پارک فناوری کشور و مسئولان مراکز رشد به سرپرستی معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری برای شرکت در پانزدهمین همایش سالانه مشترک روسای پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد کشور در استان هرمزگان و به میزبانی پارک زیست فناوری خلیج فارس طی دو روز چهارم و پنجم اسفندماه در قشم حضور دارند. ۶۶

معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم:

ایران میزبان کنفرانس ۲۰۱۸ پارک‌های جهانی

به ۲۰۰ میلیون دلار رسید که ۱۲۵ میلیون دلار آن امسال محقق شد. معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری بیان داشت: با توجه به توسعه چشمگیر ایران در عرصه فعالیت‌های دانش بنیان، میزبانی برگزاری کنفرانس پارک‌های جهانی در سال ۲۰۱۸ به کشورمان واگذار شده که امتیاز بسیار ارزشمندی بین‌المللی برای ایران محسوب می‌شود. او از عقد قرارداد فروش سه هزار میلیارد ریال محصول توسط شرکت‌های فناوری و دانش بنیان در داخل خبر داد و گفت: این میزان قرارداد فروش محصولات فناورانه و دانش بنیان با شرکت‌های فعال بسته شده که نشان می‌دهد ضریب اعتماد بخش خصوصی به فناوریهای تولید داخل در حال افزایش است.

معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری گفت: ایران میزبان کنفرانس ۲۰۱۸ پارک‌های جهانی شد.

به گزارش گاهنامه عق، وحید احمدی سه شنبه شب با حضور در هرمزگان در جمع خبرنگاران در ساختمان پارک زیست فناوری خلیج فارس در جزیره قشم با بیان این مطلب افزود: دولت سال ۹۴ یک هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال اعتبار برای پارک‌های علم و فناوری تخصیص داد که میزان گردش مالی شرکت‌های فناوری از این اعتبار به ۲۰ هزار میلیارد ریال رسید.

وی در ادامه به مباحث مربوط به صادرات محصولات دانش بنیان کشور اشاره کرد و گفت: طی سه سال گذشته مجموع ارزش صادرات محصولات دانش بنیان ایران

رئیس پارک زیست فناوری خلیج فارس اعلام کرد:

فعالیت دانش بنیان در روستاهای قشم با فناوری آی تی

رئیس پارک زیست فناوری خلیج فارس از برنامه راه اندازی فعالیت‌های دانش بنیان حوزه IT در روستاهای جزیره قشم خبر داد.

به گزارش گاهنامه عق، سید محمود رضا آقا میری در پانزدهمین نشست رئیس‌ان پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد کشور که در استان هرمزگان و در محل پارک زیست فناوری قشم برگزار می‌شود، گفت: شرکت پارک زیست فناوری خلیج فارس در منطقه آزاد قشم برای راه اندازی فعالیت‌های دانش بنیان در رشته IT با بهره از نیروهای دیپلم در روستاهای جزیره قشم برنامه ریزی کرده است.

وی با اعلام اینکه مرز آبی ۲۲۰۰ کیلومتری کشورمان فرصت مناسبی برای هدایت شرکت‌های دانش بنیان برای کسب درآمد از محصولات دریایی است، افزود: جزیره قشم با داشتن ظرفیت‌های منحصر به فرد در بخش دریایی شرایط بسیار ارزشمندی برای سرمایه گذاری فعالان دانش بنیان در بخش دریایی محسوب می‌شود.

رئیس پارک زیست فناوری خلیج فارس از کشورهای همسایه در خلیج فارس و آسیای میانه به عنوان مهمترین بازار فروش محصولات دانش بنیان ایران نام برد و گفت: با توجه به نیاز اربیل عراق، افغانستان، امارات، ترکیه و کشورهای آسیای میانه به محصولات دانش بنیان ایران، به نظر می‌رسد بهترین مقصد صادرات محصولات دانش بنیان فعالان این حوزه به همین کشورها است.

وی تاکید کرد: حرکت به سمت پارک‌های تخصصی مهمترین نیاز فعالیت پارک‌های علم و فناوری محسوب می‌شود و مرکز پارک زیست فناوری قشم نیز براساس این سیاست با محوریت فعالیت‌های دانش بنیان حوزه دریایی تشکیل شده است.

تیمی متشکل از رئیس‌ان ۳۹ پارک فناوری کشور و مسئولان مراکز رشد به سرپرستی معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری برای شرکت در پانزدهمین همایش سالانه مشترک روسای پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد کشور در استان هرمزگان و به میزبانی پارک زیست فناوری خلیج فارس طی دو روز چهارم و پنجم اسفندماه در قشم حضور دارند. ۶۶

مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور فناوری وزارت علوم:

جنبش فناوری در کشور آغاز شده است

در پانزدهمین همایش سالانه مشترک روسای پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد کشور در استان هرمزگان و به میزبانی پارک زیست فناوری خلیج فارس طی دو روز چهارم و پنجم اسفندماه در قشم حضور دارند. ۶۶

مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور فناوری وزارت علوم گفت: جنبش فناوری در کشور آغاز شده است و امیدواریم با حمایت‌های دولت این فرآیند همچنان ادامه پیدا کند.

به گزارش گاهنامه عق، در پانزدهمین همایش ملی روسای پارک‌ها و مراکز رشد سراسر کشور که در قشم برگزار شد، بیان داشت: پارک‌های علم و فناوری به تدریج در حال رسیدن به نقطه بلوغ هستند و اقتصاد جوان و پایداری را در کشور شکل داده‌اند. اقتصاد نوپای این مراکز به زودی اقتصاد کلاسیک و سنتی کشور را تحت تاثیر خود قرار خواهد داد.

وی ادامه داد: جنبش فناوری که در این مجموعه‌ها آغاز شده بستر مناسبی برای تبدیل ایده‌های جوانان به ثروت و سرمایه ملی است و از فرار مغزها و مهاجرت پیشگیری می‌کند.

پیری گفت: پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد شده نقاط استراتژیک اقتصادی مخصوصا در استان‌های کمتر توسعه یافته هستند و در دنیای پیش رو توسعه بدون حمایت از این مراکز امکان پذیر نخواهد بود.

مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور فناوری وزارت علوم صادرات برخی محصولات دانش بنیان از این استان‌ها به خارج از کشور را گواه این مدعا دانست و گفت: شرکت‌های دانش بنیانی وجود داشته اند که با ۱۰۰ میلیون ریال کمک پارک توانسته اند ۶۰۰ شغل پاره وقت ایجاد کنند.

تیمی متشکل از رئیس‌ان ۳۹ پارک فناوری کشور و مسئولان مراکز رشد به سرپرستی معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری برای شرکت

و بنظر می‌رسد به جمع بندی رسیده ایم که با وضعیت کنونی نمی توان دانشگاه‌های نسل سوم را اداره نمود. البته درباره الزامات آن تفاوت نظرهایی وجود دارد ولی برای ایجاد آن اتفاق نظر داریم.

وی افزود: سه ماموریت دانشگاه نسل سوم عبارتند از: ۱- آموزش ۲- پژوهش ۳- نوآوری، ارزش آفرینی و مشارکت در توسعه فناوری ملی دانشگاه نسل سوم قابلیت‌هایی دارد که می‌تواند پژوهش‌های بنیادی و قوی انجام داده آنرا تبدیل به نوآوری کند.

لازمه انجام این سه ماموریت تغییر نگرش در سطح کلان و همچنین درون دانشگاهها است و مدیران ارشد باید با نگاهی تحول گرا تعریفی از دانشگاه‌های نسل سوم داشته باشند. علاوه بر این، تغییر در نظام مدیریتی، ساختارها، فرهنگ و سیستم نیز مورد نیاز است.

بندهایی از بیانیه این همایش به شرح زیر در این مراسم قرائت شد:

تشکیل دبیرخانه دائمی هم‌اندیشی دانشمندان برتر جهان اسلام؛

اعلام آمادگی دانشمندان حاضر در همایش برای ارایه مشاوره‌های تخصصی به ISC و تاکید بر حمایت مادی و معنوی و مرجعیت آن به عنوان مرکز رسمی رصدخانه علم در راستای پوشش، پالایش و پیرایش علمی کشور و جهان اسلام و جلوگیری از موازی کاری؛

تاکید بر استمرار حرکت مطلوب ISC در ساماندهی، نظام بخشی و اعتبارسنجی همایش‌های علمی - پژوهشی و مجلات معتبر کشورهای جهان اسلام و تهیه چارچوب‌های لازم برای توسعه مجلات غیر دانشگاهی؛

تشکیل و مدیریت هسته‌های هم‌اندیشی تخصصی در حوزه‌های موضوعی علوم از میان دانشمندان برتر همراه با تهیه بانک اطلاعاتی و دسته بندی پژوهشگران با توجه نوع تخصص آنها جهت تسهیل دستیابی صنایع؛

تدوین و برنامه ریزی تکریم و حمایت دانشمندان برتر جهان اسلام با استفاده از ابزارهایی نظیر اعطای جوایز بین‌المللی توسط مرکز ISC، بنیاد ملی نخبگان و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری؛

نمایه‌سازی نیازهای جامعه، اولویت‌های تحقیقاتی نهادهای دولتی و خصوصی، بانک ایده‌ها و مسائل علمی حل نشده توسط ISC؛

همچنین شرکت کنندگان اظهار امیدواری کردند که مسئولین محترم کشوری و خصوصا متولیان آموزش عالی، موارد فوق را به جد در سال کاری پیش رو با همیاری دانشمندان برتر کشور در دستور کار خود قرار داده و انشا... بتوان در همایش‌های آتی دانشمندان برتر کشور و جهان اسلام، ناظر گزارشات امیدبخش از روند انجام آن‌ها باشیم.

در پایان این همایش، از آقایان دکتر داوود دومیری گنجی از دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل در حوزه موضوعی مهندسی، شهرام رضاپور از دانشگاه شهید مدنی آذربایجان در حوزه موضوعی ریاضیات، سعید عباس بندی از دانشگاه بین المللی امام خمینی در حوزه موضوعی ریاضیات، طاهر نیکنام از دانشگاه صنعتی شیراز در حوزه مهندسی و محسن شیخ الاسلامی از دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل در حوزه مهندسی به عنوان دانشمندان ایرانی منتخب موسسه بین المللی ESI در سال ۲۰۱۶ تقدیر و قدردانی به عمل آمد. ۶۶

دبیرخانه دائمی هم‌اندیشی دانشمندان برتر جهان اسلام تشکیل می‌شود

وی افزود: تاکید بر نگاه واقع بینانه به آموزش عالی بسیار مهم است که باید به آن توجه داشته باشیم

شعبانی گفت: نمایه سازی ایده‌ها، اولویت‌ها و یافتن راهکار برای مسایل حل نشده، افزایش نظارت نخبگان از دیگر مسایلی است که باید مدنظر گرفته شود. وی ضرورت تشکیل دبیرخانه دانشمندان برتر توسط پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) را تاکید نمود و گفت: این دبیرخانه باید مسایلی که در حوزه فرصت‌ها و چالش بیان می‌شود را با همکاری همه دانشگاهها اولویت بندی کند تا برای نشست‌های بعدی راهکارهای این آسیبها ارائه و دستورالعملی تهیه و به مقامات ارائه شود.

دکتر رعنائی مدیر پتل دانشگاه‌های نسل سوم گفت: در این پتل طبق سخنرانی‌های صورت گرفته، چالش‌ها و فرصت‌ها مورد تاکید قرار گرفت

در اختتامیه هم‌اندیشی دانشمندان برتر کشور بر ضرورت تشکیل دبیرخانه دائمی هم‌اندیشی دانشمندان برتر جهان اسلام تاکید شد.

همایش دانشمندان برتر کشور با سه محور جایگاه پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در اکوسیستم تولید علم، فرصت‌ها و چالش‌های حوزه آموزش عالی و نقش دانشمندان برتر در ترویج دانشگاه‌های نسل سوم به همت بنیاد نخبگان فارس و مرکز اطلاع‌رسانی جهان اسلامی طی دو روز در شیراز برگزار شد. مدیران پتل‌های این همایش در روز اختتامیه (اول اسفندماه) به جمع‌بندی سخنرانی‌ها، نظرات و پیشنهادات پرداختند. دکتر احمد شعبانی، مدیر پتل فرصت‌ها و چالش‌های آموزش عالی در جمع‌بندی این پتل گفت: در ساختار آموزش عالی، ماموریتها و اعتبارسنجی‌ها باید تغییر و تحول اساسی داشته باشیم. تغییر این ساختار مستلزم منابع مالی است که باید تدارک دیده شود.

مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICEST) و دانشگاه بین‌المللی قبرس تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی امضا کرد

قبیل کتاب، مجله، گزارش‌های فنی و پژوهشی، پایان‌نامه‌ها و غیره، بمنظور حصول اهداف پژوهشی و آموزشی توسط دکتر محمد جواد دهقانی رییس مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری و دکتر هایلل نادیری، رئیس دانشگاه بین‌المللی قبرس امضا شد.

لازم به ذکر است که مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICEST) با هدف تامین مدارک علمی مورد نیاز اعضای هیأت علمی، پژوهشگران و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی ایران و کشورهای منطقه پایه گذاری شده است.

از جمله فعالیت‌های مهم مرکز منطقه‌ای می‌توان به برقراری نظام مبادله الکترونیکی اطلاعات بین پژوهشگران ایرانی و کشورهای منطقه، تأسیس انواع پایگاه‌های اطلاعاتی، انتشار گزارش‌های پژوهشی، نشریات علمی و کتاب‌های فارسی و غیر فارسی، حمایت از پژوهش‌های داخلی و منطقه‌ای در حوزه‌های علوم و فناوری، برقراری ارتباط و همکاری علمی با بخش‌های صنعتی، خدماتی و آموزشی برای شناسایی نیازها و تأمین اطلاعات مورد نیاز آنها اشاره کرد. ۶۶

اطلاعات و خدمات پایگاه‌ها به ویژه نظام آماری تولید علم را بسیار تاثیر گذار دانست و علاقه خود نسبت به گسترش روابط با این دو سازمان بین‌المللی را ابراز نمود.

وی خواستار دسترسی محققان دانشگاه بین‌المللی قبرس به اطلاعات آکادمیک این دو سازمان جهت همگام شدن با آخرین تحقیقات منتشر شده در نشریات معتبر، شناسایی پراستادترین نویسندگان در هر حوزه علمی، تعیین جایگاه علمی دانشگاه‌های قبرس در مقایسه با سایر کشورها جهت اتخاذ سیاست‌های صحیح علمی در دانشگاه‌ها شد. درخواست نمایه سازی نشریات دانشگاه بین‌المللی قبرس از دیگر درخواست‌های مقامات این دانشگاه بود که از سوی مرکز منطقه‌ای و ISC پذیرفته شد.

در پایان این دیدار، تفاهم‌نامه همکاری میان مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری و دانشگاه بین‌المللی قبرس در زمینه تاسیس شاخه مرکز منطقه‌ای در این دانشگاه، در اختیارگذاری پایگاه‌های تمام متن مقالات فارسی جهت بهره گیری توسط پژوهشگران و محققان زبان فارسی، شرق شناسان، ایران شناسان و همچنین کرسی‌های زبان فارسی، برگزاری کارگاه، سمینار، کنفرانس و جلسات مشترک و در نهایت تبادل انتشارات علمی خود از

تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICEST) و دانشگاه بین‌المللی قبرس با حضور دکتر محمدجواد دهقانی ریاست مرکز منطقه‌ای و دکتر هایلل نادیری ریاست دانشگاه بین‌المللی قبرس مورخ اول دی ماه ۱۳۹۵ امضا شد.

در این دیدار رئیس دانشگاه بین‌المللی قبرس به معرفی خدمات و امکانات آموزشی و پژوهشی این دانشگاه پرداخت و زمینه همکاری‌های مشترک علمی را تشریح نمود.

سپس دکتر شعله ارسطوپور معاون پژوهشی مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICEST) به معرفی خدمات ملی و بین‌المللی و همچنین دستاوردهای قابل توجه مرکز منطقه‌ای در طی سال‌های اخیر پرداخته و رشد میزان مدارک علمی نمایه شده در حوزه‌های مختلف موضوعی را به تصویر کشید.

در ادامه، دکتر علی گزنی معاون پژوهشی و فناوری ISC، به معرفی پایگاه‌ها و خدمات ملی و بین‌المللی ISC در حوزه‌های مختلف علم سنجی و رتبه بندی دانشگاهها پرداخت.

رییس دانشگاه بین‌المللی قبرس پس از آشنایی با خدمات مرکز و ISC،

مصاحبه گاهنامه عتف با ریاست دانشگاه فنی حرفه ای

تبدیل علم به محصول صنعتی در دانشگاه فنی حرفه ای

به توجه به بالا بودن نرخ بیکاری بین فارغ التحصیلان دانشگاهها و سهم پایین آنها در ایجاد اشتغال، دانشگاه فنی و حرفه ای، دانشگاهی اشتغال زا و کارآفرین است که یکی از ماموریت اصلی آن تربیت تکنسین ماهر و آماده برای ورود به بازار کار است.

این دانشگاه، تنها دانشگاه متولی آموزش های عالی فنی و حرفه ای است که بین علم، عمل و تبدیل آن به ثروت پیوند ایجاد کرده و تلاش می کند از طریق تربیت تکنسین های ماهر و کارآفرین و نیز تعامل با مراکز صنعتی، بخش های دولتی و غیردولتی، زمینه لازم را برای کسب مهارت ها، ایجاد اشتغال و کارآفرینی ایجاد کند.

این دانشگاه توانسته به معنای واقعی علم را به محصول تبدیل کرده و ارتباط خوبی با صنعت ایجاد کند، با توجه به ارتباط این دانشگاه با فضای کسب و کار بر آن شدیم تا با دکتر مسعود شفیعی رئیس دانشگاه فنی و حرفه ای گفتگویی داشته و در جریان دست آوردهای این دانشگاه قرار گیریم.

دانشگاه فنی و حرفه ای یکی از نمادهای دانشگاه علمی مهارتی است که توسعه آن بسیار مورد توجه مسئولان نظام آموزشی عالی قرار گرفته به طوریکه در سند آمایش آموزش عالی نیز بر توسعه این دانشگاه تاکید شده بر همین اساس لطفا در مورد شکل گیری و ماموریت های این دانشگاه توضیح دهید؟

دانشگاه فنی و حرفه ای، قدمت ۵ ساله دارد، اگرچه سبقت آن به ۵۵ سال پیش باز می گردد، بنا بر مصلحتی بر اساس ماده ۲۳ برنامه پنجم توسعه مقرر شد که دانشگاه فنی و حرفه ای تشکیل شود، ما جزء دانشگاه های تقاضامحور هستیم. باید نیروهایمان را برای صنعت و بازار کار تربیت کنیم که در حال حاضر این کار را انجام داده ایم به طوریکه ۷۰ درصد فارغ التحصیلان دانشگاه فنی و حرفه ای جذب بازار کار می شوند.

هنرستانی ها ورودی های دانشگاه فنی و حرفه ای را تشکیل می دهند، البته در این سیستم دو مشکل رخ داده، اول اینکه دانشجویان ما زمانی که تکنسین می شدند، باید در بازار کار سه تا پنج سال تجربه کسب می کردند و دوباره بازگشته و دو سال دیگر به عنوان کارشناسی ناپیوسته درس می خواندند، که این کارشناسی ناپیوسته از اول به نظر من غلط و من درآوردی ایران است زیرا در کشورهای توسعه یافته بعد از اولین مدرکی که می گیرند جذب بازار کار و صنعت می شوند.

با این روش کاردانی های ما که می خواهند اثرات کار خود را در صنعت نشان دهند و از طرفی به دنبال ایجاد تاخیر در سربازی خود بوده و مدرک گرا نیز هستند، برای کارشناسی ناپیوسته ثبت نام می کنند، این مسئله باعث می شود که از مأموریت اصلی خود دور شوند، در برنامه چهارم توسعه پیش بینی شده بود که باید ۴۰ درصد نیروهای دانشگاهی ما تکنسین شوند، تا سال ۸۴، ۸۵ این روند صعودی بوده و به ۲۸ درصد سیده و سپس نزولی شده است و با این اوصاف دیگر کاردانی باقی نمی ماند.

برای حل این مشکل چه برنامه ای را تهیه کردید؟

برای اینکه این مشکل را حل کنیم، طرحی را تهیه کردیم، تحت عنوان «سرباز تکنسین» و آن را به نظام وظیفه ارایه دادیم، جلساتی هم برگزار شد، در مجموع با ایده این موضوع مخالفتی ندارند، ولی معتقدند، مجلس و یا دولت باید آن را پیشنهاد کند، براساس این طرح آنجا دانشجویان را معاف کنند یا خدمت سربازی را به تاخیر بیندازند. براساس این طرح سه سال سربازی دانشجویان کاردانی فنی و حرفه ای به تاخیر افتاده و این دانشجویان تا سه سال که در صنعت مشغول فعالیت هستند مشمول نمی شود.

یعنی اگر صنعتی فارغ التحصیل فوق دیپلم دانشگاه ما را جذب کرد، باید مانند دانشجو بوده و در این سه سال مشمول سربازی نشود، مثل استادان و فوق لیسانس ها این فوق دیپلم ها نیز امریه بگیرند.

مشکل دیگری که اخیراً اتفاق افتاده، این است که در گذشته هنرستانی ها باید ۱۱ سال درس خوانده و سپس فارغ التحصیل می شدند و از طرفی هم این گروه نمی توانستند در مقطع کارشناسی و یا دانشگاه دیگر تحصیل کنند، باید

انگیزه مخاطب آموزش عالی را برای انتخاب این دانشگاه افزایش بدید؟

در این زمینه برنامه هایی را پیش بینی کرده ایم که یکی از این کارها این است که با توجه به نیاز بازار کاردانی های جدیدی را وارد بازار کنیم. از طرفی برنامه داریم که «لیسانس فنی و حرفه ای» را هم راه اندازی کنیم و اکنون دنبال اخذ مجوز آن از وزارت علوم هستیم.

در مورد لیسانس فنی و حرفه ای لطفا بیشتر توضیح بدید؟ چه تفاوتی با سایر لیسانس ها دارد؟

مأموریت ما به عنوان دانشگاه کارآفرین و عرضه محور با دیگر دانشگاهها متفاوت است. مسلماً ما دانشجویان دانشگاه های دیگر را نمی توانیم جذب کنیم. ما باید دانشجویان مخصوص خودمان را داشته باشیم. این لیسانس تفاوتش در این است آزمایشگاه و کارگاه بیشتر دارد در درس سوم و چهارم آن پروژه تعریف شده است، کارورزی و کارآموزی برای این دانشجویان در ۲ تابستان برگزار می شود تا بیشتر وارد صنعت شوند.

همچنین ۱۰ واحد درس شایستگی محور در این دوره برگزار می شود، شایسته بودن در تخصص، کسب و کار و امور اجتماعی، شایسته بودن در تخصص که همان درس تخصصی است که کاربردی شده است، شایستگی در کسب و کار، یعنی دروس را پیش بینی می کنیم که اگر فارغ التحصیل فنی و حرفه ای خواست یک شرکت راه اندازی کند، چه کاری باید انجام دهد، همچنین درس کارآفرینی پیش بینی می کنیم که فارغ التحصیل دانشگاه ما کار درست کند و سربار کسی نباشد، دروس مهارت های زندگی برای دانشجویان پیش بینی می شود تا بدانند در ارتباطات عمومی چطور خود را ارایه دهند، وقتی می خواهند در مصاحبه شرکت کنند چه لباسی را بپوشند.

اکنون زاین در مالزی این کار را انجام داده ولی آنها ۱۷ واحد پیش بینی کرده اند، فارغ التحصیل ما علاوه بر کار تخصصی، شایستگی را هم باید داشته باشد.

یکی از سیاست نظام آموزش عالی تجمیع و ادغام واحدهای دانشگاهی است می خواهیم بدانم دانشگاه فنی و حرفه ای نیز جزء دانشگاه هایی است که از توسعه آن جلوگیری شده است؟

با توجه به سیاست وزارت علوم که از توسعه برخی دانشگاهها در جهت کیفی سازی نظام آموزش عالی جلوگیری کرده است، دانشگاه فنی و حرفه ای در حال

در آموزش کدها که حال شده دانشگاه فنی و حرفه ای ادامه تحصیل می دادند، از طرفی هم باتوجه به مدرک گرایی در کشور ما، مقطع کارشناسی ناپیوسته را نیز برای این دانشجویان ایجاد شده بود.

اکنون وزارت آموزش و پرورش اعلام کرده، هنرستانی ها و کاردانی ها نیز ۱۲ سال درس می خوانند، و این دانش آموزان سال ۹۷ فارغ التحصیل می شوند، و می توانند بروند دنبال لیسانس که این مسئله ورودی دانشگاه فنی و حرفه ای را به هم می زند. چرا که ما می دانیم مدرک گرایی در ایران رواج دارد.

با وزارتخانه های علوم تحقیقات و فناوری و آموزش و پرورش صحبت کرده ایم که این موضوع را طوری درست کنند، و برنامه ای طراحی کنند که این نظام عرضه و تقاضامحوری به هم نریزد.

دانشگاه فنی و حرفه ای در سال های گذشته چندان شناخته شده نبود ولی اکنون جایگاه خود را در میان دانشگاه ها پیدا کرده و اکثر مردم با این دانشگاه آشنا هستند چه برنامه هایی برای شناساندن دانشگاه اجرا کردید؟

وقتی که خود من ریاست این دانشگاه را پذیرفتم، شناخت چندان نداشتم و چون یک مدت هم مسئولیت دانشگاه جامع علمی کاربردی را داشتم، وقتی از دانشگاه فنی و حرفه ای حرفی می شد برخی فکر می کردند همان دانشگاه جامع علمی کاربردی است، برخی جاها به نام سازمان فنی و حرفه ای می شناختند ولی اکنون دیگر اینگونه نیست بیرون از اینجا، این دانشگاه را می شناسند.

ما برنامه های زیادی برای شناساندن و معرفی دانشگاه اجرا کردیم، گزارش هایی را به دیوان عدالت و محاسبات، ارایه دادیم و از طریق خواستیم در این قسمت ها بهترین کار برای شناساندن دانشگاه علاوه بر کارهایی که صورت گرفته انجام شود.

همکاری های دولت، دانشگاه و صنعت برای توسعه ملی را مخصوص دانشگاه فنی و حرفه ای در ۱۰ سمینار طراحی و اجرا کردیم تا هم مراکز فنی و حرفه ای مزایا توانمندی های خود را بگویند و هم از طریق این سمینارها دانشگاه را شناسانیم و اکثر استانداران از ما تشکر می کردند که فارغ التحصیلان دانشگاه ما وبال گردن آنها نیستند.

با توجه به مشکلات پیش آمده، چه راهکارهایی برای جذب مخاطب پیش بینی کرده اید؟ منظورم اینه چطوری می خواهید

توسعه است و دلیل آن این است که، این دانشگاه بر مبنای آمایش آموزش عالی و با توجه به نیازهای بازار و مزایای منطقه‌ای و توجه به نقاط محروم توسعه یافته است.

و در حال حاضر مجوز اصلی برای راه اندازی آموزشکده فنی و حرفه‌ای در هفت نقطه که اکثر آنها از نقاط محروم است توسط دانشگاه فنی و حرفه‌ای اخذ شده است. از سال گذشته تا الان ۱۲۰ سند ملکی از آموزش و پرورش به اسم بهره بردار، یعنی وزارت علوم شده و مابقی نیز در دست اقدام است و در حدود ۲۰ سند اختلاف وجود دارد که معاون اول رئیس جمهور برای پیگیری این مساله نماینده تعیین کرده اند و کارگروه‌ها آنها را پیگیری می‌کنند.

در بعضی از مکان‌ها دانشگاه قصد دارد ساختمان بسازد و از سازمان مدیریت اعتبار دریافت کند ولی چون صاحب زمین نیست، نمی‌تواند، در مورد تجمیع آموزشکده و دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای نیز هر جایی که آموزشکده پسرانه داشتیم، نمایندگان آن شهر پیگیر افتتاح آموزشکده دخترانه نیز بودند، بنابراین در راستای کاهش هزینه‌ها مجوزی از وزارت علوم دریافت کردیم که در استان‌هایی که دارای آموزشکده پسرانه هستیم و امکانات اجازه می‌دهد، رشته‌هایی برای دختران راه اندازی کنیم که فقط کلاس‌های آن مجزا در روزهای مختلف برگزار شود.

یعنی در واقع زوج و فرد کنیم، یعنی دختران روزهای زوج و پسران روزهای فرد در دانشگاه حاضر شوند تا تداخل ایجاد نشود، اگر ما نیز بخواهیم مراکز فنی و حرفه‌ای را مانند برخی از دانشگاه‌ها افزایش دهیم به اشباع می‌رسیم و صندلی‌های دانشگاه خالی می‌شود برای همین باید با حساب و کتاب رشد کنیم و از طرفی با توجه به کمبود نیروی انسانی که داشتیم، به فکر تجمیع و استانی شدن افتادیم یعنی اگر در شهر تبریز، دو آموزشکده پسرانه و یک آموزشکده دخترانه فعالیت می‌کند، به جای اینکه در ۳ جا مدیریت و نیرو داشته باشیم با حساب و کتاب همه را در یک جا تجمیع کردیم و درحال حاضر مراکز هشت شهر بزرگ را مجتمع کرده ایم و همزمان رئیس آموزشکده بزرگ را به ریاست استان نیز منصوب کرده ایم .

مراکزی که در دیگر شهرستان‌ها هستند، با این رئیس هماهنگ می‌شوند به عبارت دیگر اجرا را نیز غیرمتمرکز کردیم به جای اینکه ۱۷۰ مرکز با رئیس و معاونان سازمان مرکزی در ارتباط باشند با روسای ۳۱ استان در ارتباط هستند، ما اینجا برنامه ریزی، سیاست گذاری و نظارت می‌کنیم اجرا دست آنهاست. براین اساس کارها تقسیم شده وهمزمان آیین نامه‌هایی نیز برای کاهش خطا توسط مراکز، تدوین کردیم .

❏ اوایل سال جاری دانشگاه فنی و حرفه‌ای از تبدیل مدرسان دانشگاه به «هیات علمی فنی» خبر داد، چرا هیات علمی فنی؟ دلیل این نام گذاری چه بود؟ لطفاً در مورد تعداد اعضای هیات علمی و تعداد اعضای هیات علمی که نیاز دارید نیز توضیح دهید؟

زمانی که آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای از وزارت آموزش و پرورش جاد شد، و تحت وزارت علوم به دانشگاه فنی و حرفه‌ای تبدیل شد، افرادی که در وزارت آموزش و پرورش بودند، و درس می‌دادند، اسم آنها معلم بود ولی کارمند هم بودند ولی در وزارت علوم کسانی که درس می‌دهند نام آنها هیات علمی است. مدرسان دانشگاه فنی و حرفه‌ای فوق لیسانس و دکترهایی توانمند بودند که دست به آچار نیز بودند ولی هیات علمی نبودند، سال ۹۲ ما ۵۵ هیات علمی و ۱۷ هزار حق‌التدریسی داشتیم. اقدامات ما برای جذب هیات علمی از سال ۹۱ شروع شده ولی راکد مانده بود. یکسری از کارشناس‌های دانشگاه که قصد داشتند هیات علمی شوند پرونده آنها باقی مانده بود که تحت عنوان ساماندهی هیات علمی، اولین کاری که انجام شد، تکمیل پرونده سال ۹۱ بود.

اوایل امسال کارهای مربوط به اعضای هیات علمی انجام شد و حدود ۱۵۰ نفر تأیید و انتخاب شدند و پرونده آنان به وزارت علوم ارسال شد که تاکنون بیش از ۷۰ پرونده هیات علمی توسط وزارت علوم تأیید شده که به دنبال دریافت تأیید و صدور حکم آنها هستیم و تعدادی از این اعضای هیات علمی دانشجویی دکتری بودند، که قانون وزارت علوم می‌گوید که اگر این افراد می‌خواهند هیات علمی باشند، باید از دانشجوی بودن انصراف دهند که خود این افراد باید تصمیم بگیرند که می‌خواهند با فوق لیسانس تدریس کنند و یا اینکه تحصیل خود را ادامه می‌دهند و بعد با مدرک دکتری اقدام می‌کنند.

تعدادی هم پرونده آنها بررسی نشده است که ما پیگیر آنها هستیم. بنابراین تحت عنوان جذب سال ۹۱ را به سر و سامان رساندیم و سال گذشته شهریور ماه نیز فراخوان دادیم که حدود سه هزار نفر متقاضی بودند که کارگروه‌ها شکل گرفت. تعدادی انتخاب شدند که اکنون تعدادی از این افراد در مرحله گزینش و انتخاب هستند، یعنی اگر ما بخواهیم که به نرم معمول برای ۱۸۰ هزار دانشجوی دست یابیم، اگر نسبت استاد به دانشجو یک به ۲۰ است و ما بخواهیم به یک نسبت مطلوب دست یابیم، حدود سه هزار هیات علمی نیاز داریم، این در حالی است که دانشگاه حدود یک هزار هیات علمی دارد.

ولی باز به دو هزار هیات علمی نیاز داریم. ما برای ساماندهی و افزایش هیات علمی سه کار انجام دادیم یکی از طریق جذب هیات علمی از فراخوان بود، یکی تبدیل کارشناسان به هیات علمی، که ۲۶ نفر شرایط اولیه را داشتند که پرونده آنها به وزارت علوم ارسال شده بود و پرونده آنها در حال بررسی است. حدود ۱۰ نفر تأیید شده و تعدادی هم در پرونده‌شان نقص وجود دارد که باید تکمیل شود.

مرحله سوم تطبیق است یعنی افرادی که نامشان در لیست ما کادر آموزش و

مدرس هنرآموز و دبیر بودند، آنها را مصوب کردیم که نام این افراد را «هیات علمی فنی» بگذاریم. آنهایی که شرایط را داشتند، حکم آنها صادر شده است. حدود یک هزار نفر، کادر آموزش داشتیم که حدود ۶۰۰ نفر درخواست داده بودند. ۴۵۰ نفر حکم خوردند، ۷۰ الی ۸۰ نفر آنها رئیس معاون بودند که باید آنها را به کادر آموزشی برگردانیم و بعد به هیات علمی تبدیل شوند که کار آنها نیز در حال انجام است.

یک تعداد مدرسان دانشگاه نیز در گروه علوم انسانی‌ها بودند که هیات امنا اجازه نداد این افراد هیات علمی شوند که حدود ۱۰۰ نفر هستند که با رایزنی‌هایی که انجام داده‌ایم امیدواریم در هیات امنا بعدی یک اتفاق خوبی رخ دهد و بناسست تحت عنوان گرایش‌هایی که دارند، یک عنوانی دیگر پیدا کنیم تا بتوانند به هیات علمی تبدیل شوند با هیات امنا نیز صحبت کرده‌ایم. در فراخوان سال ۹۴ اصرار داشتیم که کادر هیات علمی ما فوق لیسانس باشند، همان طور که می‌دانید وزارت علوم دیگر اجازه نمی‌دهد که کادر آموزشی دانشگاهی مربی باشند. ما تنها دانشگاهی هستیم که وزارت علوم را متقاعد کرده‌ایم، هیات علمی که جذب می‌کنیم فوق لیسانس و دست به آچار باشند.

لزوماً مدرک مهم نیست، دست به آچار و مهارت مهم است. هیات امنا نیز قبول کرد، ولی اعلام کرده است که باید ۷۰ درصد نیروهای دانشگاه را فوق لیسانس جذب کنید و فقط برای اینکه ما مطمئن شویم این افراد فنی هستند باید سه سال سابقه کار داشته باشند، امتحان مهندسی حرفه‌ای را طی کرده باشند که با سازمان سنجش آموزش کشور هماهنگ کرده‌ایم و آزمایشگاه مرجع هم راه‌اندازی کرده‌ایم که این کار صورت گیرد. پس برای کادر هیات علمی شروع خوبی داشتیم، ۶۰۰ نفر تطبیق شدند و ۴۰۰ نفر هیات علمی در حال حاضر حدود یک هزار نفر هیات علمی داریم .

❏ برای به روز کردن دانش اعضای هیات علمی چه تمهیداتی پیش بینی شده است؟

یک سری از کادر اعضای هیات علمی قدیمی هستند و علم آنها برای ۲۰ سال قبل است که یک سری تکنولوژی‌ها نبود و یکسری دیگر که از دانشگاه‌های عرضه محور جذب شده اند، طوری درس خوانده‌اند که دست به آچار نیستند پس ما با دو قشری در هیات علمی رو برو هستیم که باید یک قشر را دست به آچار کرده و دانش یک قشر را افزایش دهیم که با ارتباطات بین‌المللی که با کشور آلمان داشته‌ایم، بنا داریم کادر هیات علمی خودمان را با برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت آموزش دهیم. آنهایی که از دانشگاه‌های دولتی عرضه‌محور جذب کرده‌ایم بروند و دست به آچار شوند.

❏ دانشگاه فنی و حرفه‌ای در زمینه تعاملات بین‌المللی با کدام کشورها ارتباط دارد و در چه زمینه‌هایی تفاهم نامه امضاء کرده است؟

در بخش بین‌الملل بازدیدهایی از کشورهای آلمان، کردستان عراق و عراق داشته ایم و با کشورهای اروپایی دیگری جلسه داشته‌ایم که از طریق وزارت علوم به ایران آمدند همچنین با فرانسه صحبت‌هایی داشته‌ایم و بناسست با کانادا دوره‌هایی را راه اندازی کنیم اکنون فضا برای انجام این تعاملات بسیار مناسب است.

چون دانشگاه ما تحصیلات تکمیلی ندارد در مقطع لیسانس با کشور آلمان اقدام کرده ایم تا دوره‌های کوتاه مدت برگزار کنیم و پابولتی شویم برای تربیت تکنسین به معنی سرویس دهی به شرکت‌های خارجی که محصولات شان را در ایران عرضه می‌کنند که آلمانی‌ها خیلی از این موضوع استقبال کردند. چندین تفاهم نامه تا کنون منعقد شده و هیات‌های اخیری که از آلمان آمده بود، آنها نیز محور کار خود را فنی و حرفه‌ای اعلام کردند.

❏ یکی از چالش‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای کمبود بودجه است چگونه با وجود این چالش مشکلات دانشگاه را رفع می‌کنید؟

در حال حاضر حدود سه هزار و ۵۰۰ نیروی قراردادی از ۶ هزار و ۲۰۰ نیرو در دانشگاه فنی و حرفه‌ای حضور دارند که باعث شده از سایر فصول ما حقوق دریافت کنند، یعنی ۵۰ درصد بودجه سایر فصول ما برای حقوق قراردادی‌ها اختصاص می‌یابد، و این باعث می‌شود که ما به کارهای دیگرمان نسیم، اکنون بخش اعظم بودجه ما به سه قلم غذای دانشجویی، حق‌التدریس‌ها، انرژی و تجهیزات آزمایشگاهی اختصاص می‌یابد.

اگر این موارد را که پرداخت کنیم، بودجه ما تمام می‌شود. تجهیزات، ساختمان، تأسیسات دانشگاه فنی و حرفه‌ای بسیار قدیمی است و این موارد به بودجه کلانی نیاز دارد تا بازسازی شود.

سال ۹۲ که تازه مسئولیت دانشگاه فنی و حرفه‌ای را قبول کرده بودم، حق‌التدریس‌ها سه ترم عقب بودند، و بسیار دیون داشتیم که با لطف خدا و مجلس، بودجه ما در سال ۹۲ حدود ۲۹۲ میلیارد تومان شد که در سال ۹۵ این بودجه ۴۱۲ میلیارد تومان رسید یعنی ۲۰۰ برابر توانستیم افزایش دهیم، با تمام کمبودهایی که داشتیم دیون خود را پرداخت کردیم.

با اینکه دانشجویان شبانه ما کاهش یافته است ولی درآمد اختصاصی ما کاهش نیافته و با کارهای دیگر درآمد ما افزایش یافته است. سال گذشته در نامه‌ای به مراکز اعلام کردیم که مراکز ما حق ندارند تولیداتی که مراکز دیگر تولید می‌کنند را از بیرون خریداری کنند، سال گذشته ۲۸ میلیارد تومان خودمان جنس به خودمان فروختیم که به گفته کارشناسان ۸ میلیارد تومان

آن سود است.

همچنین شعار امسال ما «انضباط مالی، مدیریت هزینه‌ها و اقتصاد» است که براساس درآمدزایی و اقتصاد مقاومتی نام گذاری شده است، ولی تجهیزات و آزمایشگاه‌های دانشگاه برای بروز شدن به یک بودجه کلان، حدود شاید هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد . همچنین تأسیسات دانشگاه قدیمی است و چندین صد میلیارد تومان نیاز دارد تا به روز و تعمیر شود.

❏ یکی از مباحثی که برخی از دانشگاهیان فنی و حرفه‌ای نسبت به آن نقد داشته و گلایه مند هستند، بحث اعمال مدرسی است در این زمینه چه راه کاری دارید؟

درس خواندن باید یک ضوابطی داشته و ارتقاء شغلی علاوه بر ارتقاء فردی بر مبنای نیاز سازمان باشد و این مساله در واقع یک دید مدیریتی است که مدیر تشخیص می‌دهد افراد در چه رشته‌هایی ادامه تحصیل دهند، البته باید ساختار نیز حفظ شود، یعنی وقتی فردی در مقاطع تحصیلات تکمیلی در رشته تربیت بدنی ادامه تحصیل می‌دهد، خود نیز باید در حوزه تربیت بدنی مانده و فعالیت کند اگر قرار باشد تخصصی با مدرک تربیت بدنی در حوزه آموزش فعالیت کند که دیگر مدرک وی کارایی برای سیستم ندارد.

دید پرسنلی به بحث اعمال مدرک این است که حقوق فرد افزایش می‌یابد و لی این با این بحث که مدرک باید مطابق با فعالیت باشد که فرد در ساختار انجام می‌دهد تطابق ندارد برای همین ما مواجه شده ایم با خود بیش از یک هزار متقاضی که در سه سال گذشته درس خوانده اند.

به عنوان مثال در یک شهرستان کوچک ۵ نیرو از ۱۵ نیرو درس خوانده و همه در رشته مدیریت بازرگانی تحصیل کره اند خب فقط اعمال مدرک برای آن نیرویی بوده که شغل وی با این رشته مرتبط است آن وقت نیروهای دیگر اعلام کرده اند که چرا ما همگی یک مدرک داریم ولی برای همه اعمال نشده است؟

برای همین ما اینجا دچار مشکل شدیم یک اینکه بودجه ما ثابت است و اصولاً آخر سال کم می‌آوریم، وقتی تعدادی درس بخوانند به آنها بیشتر حقوق بدهیم باید از کاسه دیگران برداشته کنیم سال ۹۳ در یک نامه از کسانی که می‌خواهند درس بخوانند خواستیم از رئیس خود اجازه بگیرند، همچنین ما مدارک را بررسی کردیم برای بیش از ۷۰۰ نفر اعمال مدرک شده است و از رسمی‌ها حدود ۲۰۰ نفر اعمال مدرک نشده‌اند که تعدادی قبول کردند که اعمال مدرک نشوند، حدود ۱۰۰ نفر آنها نیز اعتراض داشتند که ۲۰ الی ۳۰ نفر از این‌ها با ارفاغ‌های امکان پذیر مانند جا به جایی شغل شان اعمال مدرک شدند.

تعدادی هم که اعمال مدرک نشدند اعتراض کردند از کل رسمی‌های پیمانی و رسمی آزمایشی ۷۰ نفر باقی مانده‌اند که اعمال مدرک نشده‌اند که اعتقاد ما نیز با اجرای قوانین ارفاغ به این افراد است طی دو سال گذشته ۷۰۰ نفر اعمال مدرک شده‌اند .

❏ یکی دیگر از چالش‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای بحث مربوط به حق‌التدریس‌ها است لطفاً آخرین وضعیت حق‌التدریس‌های دانشگاه را تشریح کنید .

سال ۸۸ حدود ۷۰ هزار نفر حق‌التدریس در آموزش و پرورش بودند که بر اساس مصوبه مجلس باید توسط آموزش و پرورش جذب می‌شدند و با آنها قرارداد منعقد می‌شد تا این افراد معلم و کارمند شوند این کارها تا سال ۹۰ زمانی که آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای از آموزش و پرورش جدا شدند انجام شد ولی آن زمان مسئولان وقت آموزش و پرورش اعلام کردند با افرادی که در آموزشکده‌ها تدریس می‌کنند قرارداد منعقد نمی‌شود طی نامه نگاری‌هایی که طی این چند سال صورت گرفت، سازمان مدیریت، مرکز پژوهش‌ها همه بر این دلالت می‌کند که ماده ۲۳ با تمام تعهدات و مسائل اعلام کرده که بودجه اضافه اختصاص نمی‌یابد، مسئولان نظارتی نیز اعلام کرده‌اند، که ما نمی‌توانیم دانشگاه را مجبور کنیم دانشگاه باید خود هر چه نیرو می‌خواهد جذب کند.

با توجه به تجربه‌ای که این افراد داشتند، و به دلیل انسان دوستانه که این افراد زحمت زیادی برای این آموزشکده‌ها کشیده‌اند دنبال حل این مساله بودیم و بارها گفته ایم اگر ردیف بودجه و ردیف استخدای برای این افراد منظور کنند ما می‌توانیم به صورت مصاحبه‌ای و بررسی مدارک آنهایی را که دانشگاه نیاز دارد جذب کنیم.

البته پیشنهاد دادیم این افراد از طریق فراخوان وزارت علوم اقدام کرده و هیات علمی شوند، برخی که محدودیت سن پیدا کرده‌اند، ممکن است در جریان‌ات جذبی در اولویت نباشند به این نتیجه رسیده‌اند از طریق استخدای پیگیر مساله باشند. از طرفی خانم چنارانی نماینده محترم مجلس در این خصوص سوال داشتند که وزیر محترم علوم پاسخ دادند و معاون حقوقی وزارت متبوع را موظف کردند راه کاری ارائه دهند که به این نتیجه رسیدیم که اگر از آن سهمیه‌ای و اعتباری که به وزارت آموزش و پرورش اختصاص یافته، یک تبصره به ماده حق‌التدریسی‌های وزارت آموزش و پرورش تعلق گرفته و اعتبار و ردیف آن را دریافت کنند و دانشگاه از طریق مصاحبه نیروهای مورد نیاز خود را جذب می‌کند به هر حال اخیراً جلسه‌ای با حدود ۴۰ نفر از افراد حق‌التدریس داشتیم و پیشنهادهای تهیه شد که انشالله پیگیری می‌کنیم و با لطف خداوند مشکل این عزیزان هم حل شود. ۶۶

تولید علم ایران بعد از انقلاب اسلامی ۱۳۰ برابر شد

✦ بر اساس استنادات پایگاه بین‌المللی اسکوپوس تعداد مدارک ثبت شده بعد از انقلاب اسلامی به ۳۹۷ هزار و ۲۱۲ مورد رسیده و تولید علم حدود ۱۳۰ برابر شده است.

به گزارش اداره روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)، دکتر محمدجواد دهقانی سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) گفت: پایگاه استنادی بین‌المللی اسکوپوس اطلاعات مدارک منتشر شده توسط پژوهشگران کشور را از سال ۱۹۹۷ هجری شمسی مستند کرده است. انقلاب اسلامی ۱۶۰ سال بعد به وقوع پیوست و هم اکنون ۳۹ سال از وقوع انقلاب اسلامی سپری می‌شود. در این پایگاه در فاصله ۱۶۰ سال قبل از انقلاب تنها ۳۰۷۱ مدرک از ایران نمایه سازی شده است در حالیکه تعداد مدارک ثبت شده بعد از انقلاب اسلامی به ۳۹۷۲۱۲ مورد می‌رسد. بنابراین هر چند زمان یک چهارم بوده است، اما تولید علم حدود ۱۳۰ برابر شده است.

دهقانی اظهار داشت: همانطور که رهبری انقلاب اشاره نمودند در دوران قاجار و پهلوی، حرکت علمی کشور به دلایل خاص متوقف شد و در زمانیکه دوران شکوفایی علمی در اروپا بود، ما نتوانستیم از استعدادها و زمینه‌های علمی و اخلاق علمی خود استفاده کنیم، بنابراین از حرکت علمی دنیا عقب ماندیم با ایتحال پیروزی انقلاب اسلامی همچون زلزله‌ای برای دنیای غرب و شرق آن روز بود، به طوری که تأثیر بسیار زیادی در دانشگاهها گذاشت.

وی گفت: از انقلاب اسلامی تا بعد از جنگ تحمیلی حدود ۱۸۰۰ مدرک از پژوهشگران ایرانی در سطح بین‌المللی ثبت شده بود. از بعد از جنگ تحمیلی تا ۱۳۷۶ تعداد مدارک کشور به ۵۲۷۲ مورد رسید. از این سال تا ۱۳۸۶ تعداد مدارک کشور از مرز ۷۲۸۰۰ مورد گذشت و از این سال تاکنون تعداد مدارک کشور بالغ بر ۳۱۷۰۰۰ مورد بوده است.

سرپرست ISC در ادامه گفت: یکی از پرسش‌هایی که همواره در زمینه تولید علم صورت می‌گیرد، این است که بیشترین تولیدات علمی در کدام حوزه‌های موضوعی انجام گرفته و سهم حوزه‌های موضوعی مختلف و نیز میزان رشد آنها بعد از انقلاب چگونه بوده است؟

دهقانی گفت: اگر حوزه‌های موضوعی به پنج بخش علوم مهندسی، علوم پزشکی، علوم انسانی و اجتماعی، علوم پایه و علوم کشاورزی تقسیم شود میزان افزایش سهم هر حوزه موضوعی پس از انقلاب اسلامی مشخص می‌شود. میزان مدارک ثبت شده برای قبل و بعد از انقلاب برای تمام حوزه‌های موضوعی بسیار بالا بوده و به وضوح قابل مشاهده است. به طوری که بیش از ۹۷٪ از تولید علم کشور در حوزه علوم انسانی و اجتماعی مربوط به دوران بعد از انقلاب اسلامی است. همین رقم برای علوم کشاورزی نزدیک به ۹۸٪، برای علوم پزشکی نزدیک به ۹۹٪، برای فنی و مهندسی و علوم پایه نزدیک به ۱۰۰٪ است.

وی افزود: ولی با توجه به ظهور فناوری‌های جدید و لزوم توسعه و گسترش علوم در برخی حوزه‌ها میزان رشد آنها با یکدیگر متفاوت است. بر اساس آمار استخراج شده حوزه علوم پایه با رشد ۲۶۵ برابری بالاترین میزان رشد را داشته است. حوزه‌های موضوعی مهندسی، حوزه پزشکی، کشاورزی و علوم انسانی به ترتیب رشد ۲۳۰، ۷۶ و ۴۱ و ۳۷ برابری از نظر تعداد مدارک ثبت شده نسبت به قبل از انقلاب را داشته‌اند.

سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) خاطر نشان کرد: در طول زمان دانشگاه‌های کشور بزرگتر شده و همینطور با توجه به حوزه‌های کلان موضوعی به گروه‌های مختلف تقسیم و برخی از دانشگاه‌ها به پزشکی و جامع تقسیم شدند. همچنین برخی دانشگاه‌های تخصصی و نیز دانشگاه‌های آزاد اسلامی و پیام نور ایجاد و گسترش یافتند. با این حال مقایسه تولید علم این دانشگاه‌ها قبل و بعد از انقلاب اسلامی نشان از رشد علمی قابل توجه آن‌ها دارد. به طوری که ۹۸٪ از تولید علم دانشگاه تهران مربوط به دوره بعد از انقلاب اسلامی است و تنها ۲٪ آن مربوط به دوران قبل از انقلاب می‌باشد.

وی افزود: همین رقم برای دانشگاه صنعتی شریف ۹۹٪ است و تنها ۱٪ از تولید علم این دانشگاه مربوط به دوران قبل از انقلاب است. همچنین ۹۹/۹٪ از تولید علم دانشگاه صنعتی امیرکبیر مربوط به دوران بعد از انقلاب اسلامی است. همین رقم برای دانشگاه شیراز حدود ۹۵٪ است. ❁

۴۳ دانشگاه و موسسه تحقیقاتی ایرانی در جمع موثرترین دانشگاه‌ها

✦ به گزارش اداره روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)، دکتر محمدجواد دهقانی سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) گفت: پایگاه شاخص‌های اساسی علم (ESI) به عنوان یکی از پایگاه‌های آی.اس.آی هر دو ماه یکبار به ارائه دانشگاه‌های برتر دنیا بر اساس کیفیت تحقیقاتشان می‌پردازد. در این رتبه بندی، دانشگاه‌هایی که براساس تعداد استنادها در یکی از رشته‌های ۲۲ گانه در جمع دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی یک درصد برتر دنیا قرار گرفته باشند معرفی می‌شوند.

دهقانی گفت: این نظام، اطلاعات چهار شاخص اصلی شامل تعداد مدارک نمایه شده در برترین مجلات بین‌المللی، تعداد کل استنادهای دریافت شده توسط هر دانشگاه یا موسسه تحقیقاتی، نسبت تعداد استنادها به ازای مدارک و تعداد مقالات داغ و پراستناد را برای هر یک از دانشگاه‌ها یا موسسات تحقیقاتی که در زمره یک درصد برتر دنیا قرار گرفته باشند، ارائه می‌دهد.

وی افزود: در خرداد ماه ۱۳۹۴ موثرترین دانشگاه‌های جهان مورد بررسی و ۳۰ دانشگاه از ایران در جمع موثرترین دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی جهان قرار گرفته بودند. در آبان ماه ۱۳۹۴ تعداد دانشگاه‌های کشور به ۳۳ مورد و در خرداد ماه ۹۵ تعداد دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی کشور در جمع موثرترین‌ها به ۳۵ مورد افزایش یافته بود. در حال حاضر و در آخرین بررسی انجام شده توسط پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) تعداد دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی کشور ۴۳ مورد افزایش یافته است. سرپرست ISC گفت: به طور متوسط رتبه بین‌المللی دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی کشور براساس کمیت تولید علم یا تعداد مدارک ۵۲۵، براساس تعداد کل استنادهای دریافتی رتبه ۸۳۰، براساس تولید علم برتر (مقالات داغ و پراستناد) رتبه ۹۵۸ و براساس نسبت تعداد استناد به مقاله رتبه ۱۲۶۷ را داریم.

وی تصریح کرد: می‌توان از این اعداد نتیجه گیری کرد که در بحث کمیت، بهتر از کیفیت فعالیت کرده ایم. اگر به سیاست‌های کلان علم و فناوری اِلاغی توسط مقام معظم رهبری بنگریم می‌بینیم که مرجعیت علم و فناوری در سطح بین‌المللی اولین بند مورد تأکید در این سند کلان علم و فناوری است. بنابراین دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی علاوه بر کمیت تولید علم بایستی به کیفیت و اثرگذاری اقتصادی و اجتماعی علم تولید شده و همچنین تعاملات علمی نیز توجه ویژه‌ای داشته باشند.

دهقانی اظهار داشت: از لحاظ کمیت تولید علم، در حوزه ایمنی شناسی دانشگاه علوم پزشکی تهران در رتبه ۱۸۶ دنیا قرار دارد و همچنین از نظر تعداد استنادها با رتبه ۴۸۴ در جمع ۵۰۰ دانشگاه برتر دنیا قرار گرفته است. رتبه کمیت تولید علم دانشگاه علوم پزشکی تهران در حوزه پزشکی بالینی ۱۷۵ است. در همین حوزه دانشگاه‌های علوم پزشکی شهید بهشتی و شیراز به ترتیب رتبه‌های ۴۴۰ و ۵۷۶ دنیا را کسب کرده‌اند.

وی در ادامه گفت: در حوزه داروشناسی و سم شناسی در بین دانشگاه‌های علوم پزشکی، دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی به ترتیب رتبه‌های ۳۱ و ۱۸۹ دنیا را در اختیار دارند. همچنین براساس کل استنادهای دریافتی یا کیفیت تحقیقات این دو دانشگاه به ترتیب رتبه‌های ۱۵۷ و ۶۲۱ دنیا را کسب کرده‌اند.

سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام گفت: در حوزه ریاضیات دانشگاه صنعتی امیرکبیر براساس نسبت تعداد استناد به مقاله رتبه ۲۳ دنیا را به خود اختصاص داده است که نشان دهند کیفیت بالای مقالات این دانشگاه در حوزه ریاضیات دارد.

دهقانی ادامه داد: در حوزه زمین شناسی، دانشگاه تهران تنها دانشگاه کشور است که در جمع موثرترین‌های دنیا قرار گرفته است. این دانشگاه از لحاظ کمیت تولید علم رتبه ۲۳۸ دنیا و از لحاظ کیفیت تولیدات علمی رتبه ۵۴۴ دنیا را کسب کرده است.

در حوزه زیست شناسی و بیوشیمی دو دانشگاه تهران و علوم پزشکی تهران به ترتیب رتبه ۴۳۵ و ۴۹۱ دنیا از لحاظ کمیت تولید علم را کسب کرده‌اند و همچنین رتبه ۹۰۱ و ۹۲۴ را از لحاظ نسبت تعداد استنادها به مقالات دارا هستند.

در حوزه شیمی براساس شاخص نسبت تعداد استنادها به اِزاء مدارک پنج دانشگاه علوم پزشکی تهران، شریف، علم و صنعت ایران، یاسوج و رازی به ترتیب رتبه‌های ۷۹۷، ۸۲۵، ۸۳۲، ۸۴۲ و ۸۴۹ دنیا را به خود اختصاص داده‌اند.

در حوزه‌های مرتبط با علوم اجتماعی، دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و تهران به ترتیب براساس کمیت تولید علم رتبه‌های ۲۹۹ و ۶۵۴ دنیا را در اختیار دارند. این دو دانشگاه از لحاظ تعداد کل استنادهای دریافتی در این حوزه به ترتیب رتبه‌های ۴۵۵ و ۷۹۲ را دارند و همچنین براساس تعداد مقالات برتر رتبه‌های ۹۳۶ و ۱۱۹۸ دنیا را کسب کرده‌اند.

در حوزه علوم اعصاب و رفتار دانشگاه علوم پزشکی ایران در جایگاه ۳۳۱ دنیا از لحاظ کمیت تولید علم قرار دارد.

در حوزه علوم رایانه دانشگاه صنعتی امیرکبیر در شاخص تعداد کل استنادهای دریافتی بهتر از سایر دانشگاه‌ها عمل نموده است بنحوی که جایگاه ۲۰۰ دنیا را به خود اختصاص داده است.

در حوزه علوم کشاورزی و براساس تعداد کل استنادهای دریافتی دانشگاه تهران با کسب رتبه ۱۳۹ دنیا، برترین دانشگاه کشور در سطح کشور است.

در حوزه علوم گیاهان و حیوانات، دانشگاه تهران در صدر قرار دارد و بر اساس تعداد کل استنادهای دریافتی در جایگاه ۴۷۳ دنیا قرار گرفته است.

در حوزه علوم محیطی و بوم شناسی دانشگاه تهران، به لحاظ کمیت تولید علم در رتبه ۲۳۰ و به لحاظ تعداد کل استنادهای دریافتی در رتبه ۵۵۵ دنیا قرار دارد.

در حوزه علوم مواد و براساس شاخص نسبت تعداد استنادها به اِزاء مقالات به ترتیب سه دانشگاه کاشان، شریف و شیراز رتبه‌های ۵۵۲، ۵۶۴ و ۵۹۶ دنیا را به خود اختصاص داده‌اند.

براساس تعداد مقالات برتر، پژوهشگاه دانش‌های بنیادی در بین سطح کشور در حوزه فیزیک بهترین عملکرد را داشته است و رتبه ۴۳۹ دنیا را به خود اختصاص داده است. در حوزه مهندسی براساس کمیت تولید علم به ترتیب دانشگاه آزاد اسلامی، صنعتی شریف، امیرکبیر و تهران توانسته‌اند رتبه‌های ۲۰، ۵۱، ۵۲ و ۵۴ دنیا را کسب کنند.

ردیف	تعداد مدارک	تعداد استنادها	نسبت تعداد استنادها به مدارک	تعداد مقالات برتر	رشته موضوعی
۳۹۰	۱۱۲۸	۱۶۶	۲۲	۳۹۰	دانشگاه آزاد اسلامی
۶۱۳	۹۶۰	۳۴۷	۱۷۸	۶۱۳	دانشگاه تهران
۵۵۲	۸۶۹	۳۸۲	۲۵۰	۵۵۲	دانشگاه تربیت مدرس
۴۱۹	۸۲۵	۴۵۶	۳۶۶	۴۱۹	دانشگاه صنعتی شریف
۶۱۶	۹۸۹	۵۷۷	۳۸۰	۶۱۶	دانشگاه صنعتی اصفهان
۱۱۳۸	۱۰۸۷	۶۸۱	۳۸۴	۱۱۳۸	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۹۰۶	۸۷۹	۵۵۲	۴۴۱	۹۰۶	دانشگاه شیراز
۹۸۳	۹۳۵	۶۱۳	۴۵۹	۹۸۳	دانشگاه شهید بهشتی
۸۹۲	۱۱۳۳	۹۰۶	۴۹۶	۸۹۲	دانشگاه پیام نور
۱۰۰۵	۱۱۱۶	۹۰۷	۵۵۶	۱۰۰۵	دانشگاه فردوسی مشهد
۱۰۴۲	۹۰۰	۶۷۷	۵۸۳	۱۰۴۲	دانشگاه بوعلی سینا
۱۰۴۸	۹۴۲	۷۶۵	۶۴۴	۱۰۴۸	دانشگاه تبریز
۱۱۰۵	۱۰۲۸	۸۵۸	۶۴۵	۱۱۰۵	دانشگاه اصفهان
۹۱۵	۸۴۹	۶۹۴	۶۵۱	۹۱۵	دانشگاه رازی
۶۹۲	۷۹۷	۶۹۹	۶۸۹	۶۹۲	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۱۱۰۹	۱۰۷۱	۹۶۹	۷۰۲	۱۱۰۹	دانشگاه کاشان
۷۸۲	۸۳۲	۷۷۹	۷۴۵	۷۸۲	دانشگاه علم و صنعت ایران
۱۱۱۹	۱۰۸۱	۱۱۲۲	۸۴۶	۱۱۱۹	پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران
۱۰۹۲	۹۸۰	۱۰۹۸	۹۱۵	۱۰۹۲	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی
۸۷۴	۸۸۲	۱۰۰۹	۹۱۹	۸۷۴	دانشگاه الزهرا (س)
۴۴۵	۸۴۲	۹۹۸	۹۳۴	۴۴۵	دانشگاه یاسوج
۹۳۶	۱۲۰۰	۴۵۵	۲۹۹	۹۳۶	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۱۱۹۸	۱۰۶۰	۷۹۲	۶۵۴	۱۱۹۸	دانشگاه تهران
۱۱۶۲	۱۱۹۳	۱۱۰۲	۸۰۴	۱۱۶۲	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۹۹۶	۴۶۰	۹۹۱	۱۰۵۰	۹۹۶	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۷۴۳	۷۸۶	۶۳۷	۳۳۱	۷۴۳	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۱۷۱	۳۷۷	۲۰۵	۹۷	۱۷۱	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۷۲	۳۲۲	۲۰۰	۱۴۴	۱۷۲	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۳۱۸	۳۸۲	۳۵۷	۱۶۴	۳۱۸	دانشگاه صنعتی شریف
۳۶۴	۳۳۲	۲۸۳	۱۹۲	۳۶۴	دانشگاه تهران
۱۷۵	۳۵۲	۳۶۶	۲۳۷	۱۷۵	دانشگاه علم و صنعت ایران
۸۸	۷۵۴	۲۵۴	۵۹	۸۸	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۷۶	۶۷۲	۱۳۹	۶۶	۲۷۶	دانشگاه تهران
۲۸۱	۶۳۶	۳۰۹	۲۳۱	۲۸۱	دانشگاه تربیت مدرس
۵۷۰	۷۱۹	۴۴۸	۲۳۹	۵۷۰	دانشگاه شیراز
۷۰۸	۷۱۰	۴۷۴	۲۶۷	۷۰۸	دانشگاه صنعتی اصفهان
۴۶۴	۶۷۰	۳۸۹	۲۶۸	۴۶۴	دانشگاه فردوسی مشهد
۵۷۴	۶۶۹	۵۴۷	۳۵۶	۵۷۴	دانشگاه تبریز
۴۶۶	۶۱۹	۶۸۲	۵۳۰	۴۶۶	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۱۰۲۹	۱۱۲۰	۶۸۸	۱۲۸	۱۰۲۹	دانشگاه آزاد اسلامی
۷۳۴	۱۰۹۴	۴۷۳	۱۴۲	۷۳۴	دانشگاه تهران
۱۰۳۳	۱۱۱۱	۹۶۲	۳۸۰	۱۰۳۳	دانشگاه شیراز
۱۰۲۸	۱۱۰۹	۱۰۳۵	۴۲۳	۱۰۲۸	دانشگاه فردوسی مشهد
۱۱۰۵	۱۰۶۱	۸۱۳	۴۴۵	۱۱۰۵	دانشگاه تربیت مدرس

دانشگاه ها و موسسات پژوهشی کشور براساس تعداد مدارک، تعداد استنادها، تعداد استنادها به مدارک و تعداد مقالات برتر (مقالات داغ و پراستناد)

رشته موضوعی	دانشگاه/موسسه	تعداد مدارک	تعداد استنادها	نسبت تعداد استنادها به مدارک	تعداد مقالات برتر
ایمنی شناسی	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱۸۶	۴۸۴	۶۶۴	۶۵۹
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱۷۵	۴۴۲	۳۷۰	۸۳۷
پزشکی بالینی	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۴۴۰	۹۶۰	۳۸۲۰	۲۰۸۲
	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۵۷۶	۱۲۸۲	۳۸۵۵	۳۱۶۵
	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۶۰۰	۱۲۲۵	۳۸۱۹	۱۷۸۱
	دانشگاه آزاد اسلامی	۷۱۲	۱۸۰۱	۳۹۰۳	۳۱۶۷
	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۷۸۵	۱۵۷۴	۳۸۳۹	۱۵۷۲
	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۸۱۱	۱۸۵۶	۳۸۹۸	۲۰۸۴
	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۸۳۳	۱۸۶۸	۳۸۹۶	۳۷۸۰
	دانشگاه تربیت مدرس	۱۱۰۱	۱۸۳۱	۳۷۵۸	۳۷۱۲
	دانشگاه تهران	۱۲۵۱	۱۸۸۰	۳۶۳۰	۳۷۱۹
	دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)	۱۴۶۱	۳۱۴۲	۳۸۸۰	۳۷۷۴
دورشناسی و سم شناسی	دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۱۴۷۷	۲۷۶۱	۳۸۱۸	۳۱۳۶
	دانشگاه شهید بهشتی	۱۶۸۹	۲۶۰۶	۳۶۳۲	۳۷۲۰
	جهاد دانشگاهی	۱۸۴۲	۳۵۹۶	۳۸۰۰	۳۷۵۳
	دانشگاه علوم پزشکی مازنداران	۱۸۴۵	۳۱۶۱	۳۷۱۸	۲۵۲۴
	موسسه پاستور ایران	۱۸۷۱	۳۰۳۵	۳۶۵۷	۳۷۲۴
	دانشگاه علوم پزشکی زاهدان	۱۹۰۳	۳۸۴۹	۳۸۱۲	۲۵۳۶
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳۱	۱۵۷	۷۵۸	۳۵۵
	دانشگاه آزاد اسلامی	۱۴۰	۵۸۶	۷۷۹	۶۹۴
	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۱۸۹	۶۲۱	۷۷۶	۶۹۵
	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۲۱۵	۵۳۴	۷۶۹	۳۱۳
ریاضیات	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۲۹۵	۵۵۱	۷۵۲	۶۵۶
	دانشگاه تهران	۴۹۷	۷۱۶	۷۳۷	۷۰۹
زمین شناسی	دانشگاه آزاد اسلامی	۷۷	۱۲۹	۲۲۰	۳۱
	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲۲۱	۱۴۱	۲۳	۶۷
زیست شناسی و بیوشیمی	دانشگاه تهران	۲۳۸	۵۴۴	۶۰۱	۶۰۶
	دانشگاه تهران	۴۳۵	۷۴۱	۹۰۱	۹۰۲
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۴۹۱	۹۲۸	۹۲۴	۸۵۱

دانشگاه	تعداد مدارک	تعداد استنادها	نسبت تعداد استنادها به مدارک	تعداد مقالات برتر
دانشگاه تهران	۲۳۰	۵۵۵	۷۹۴	۶۸۴
دانشگاه آزاد اسلامی	۲۴۲	۷۲۲	۸۰۵	۶۵۷
دانشگاه آزاد اسلامی	۴۸	۱۸۷	۷۳۹	۲۷۴
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۱۱۴	۲۴۰	۶۹۹	۴۷۹
دانشگاه تهران	۱۱۵	۲۲۲	۶۶۱	۴۰۵
دانشگاه صنعتی اصفهان	۱۳۱	۲۴۵	۶۵۲	۳۲۸
دانشگاه صنعتی شریف	۱۴۷	۲۲۶	۵۶۴	۵۷۰
دانشگاه علم و صنعت ایران	۱۸۹	۳۳۸	۷۰۲	۶۷۵
دانشگاه تربیت مدرس	۳۱۵	۴۹۱	۷۰۱	۵۸۵
دانشگاه شیراز	۵۲۰	۶۳۱	۵۹۶	۷۵۳
دانشگاه کاشان	۵۴۲	۶۰۸	۵۵۲	۴۵۱
دانشگاه آزاد اسلامی	۲۴۳	۵۱۰	۷۰۴	۴۴۵
دانشگاه صنعتی شریف	۴۷۹	۵۲۷	۵۵۱	۵۴۷
پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	۶۴۸	۶۸۲	۴۵۶	۴۳۹
دانشگاه صنعتی اصفهان	۶۵۱	۶۵۷	۴۱۲	۴۶۴
دانشگاه آزاد اسلامی	۲۰	۶۹	۱۲۱۰	۱۷
دانشگاه صنعتی شریف	۵۱	۱۰۹	۱۱۴۳	۳۱۸
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۵۲	۱۰۲	۱۰۹۱	۱۳۴
دانشگاه تهران	۵۴	۹۷	۱۰۶۱	۵۸
دانشگاه علم و صنعت ایران	۶۷	۱۱۶	۱۰۷۸	۲۲۴
دانشگاه تربیت مدرس	۲۲۱	۲۴۵	۷۳۹	۲۸۳
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	۲۵۷	۴۲۲	۱۱۸۰	۳۸۸
دانشگاه صنعتی اصفهان	۲۹۸	۳۸۲	۱۰۴۸	۵۱۳
دانشگاه شیراز	۳۰۰	۴۱۱	۱۰۸۹	۵۹۲
دانشگاه فردوسی مشهد	۳۳۷	۴۷۷	۱۱۴۹	۲۶۱
دانشگاه تبریز	۳۴۲	۳۴۵	۶۵۳	۲۵۷
دانشگاه شهید بهشتی	۵۲۹	۶۷۷	۱۱۳۷	۱۰۲۴
دانشگاه سمنان	۶۷۱	۷۳۳	۹۴۱	۳۱۲
دانشگاه صنعتی بابل	۷۰۹	۶۳۵	۴۷۲	۱۳۲
دانشگاه اصفهان	۷۱۶	۹۷۰	۱۱۹۴	۱۱۰۴
دانشگاه شهید باهنر کرمان	۷۲۸	۱۰۴۴	۱۲۲۹	۱۰۲۶
دانشگاه ارومیه	۷۶۶	۹۶۵	۱۱۶۰	۱۱۰۱
دانشگاه گیلان	۷۹۳	۱۰۰۷	۱۱۷۵	۴۵۳
دانشگاه رازی	۸۲۲	۹۰۶	۹۹۰	۴۷۹
دانشگاه صنعتی شیراز	۸۷۳	۸۰۵	۵۴۹	۴۴۱
دانشگاه بوعلی سینا	۹۰۲	۷۶۳	۳۷۰	۴۰۵
دانشگاه یزد	۹۰۶	۱۱۲۲	۱۱۵۱	۱۰۹۵
دانشگاه کاشان	۹۴۱	۹۷۶	۸۹۳	۵۰۱
دانشگاه صنعتی شاهرود	۹۴۵	۱۱۲۶	۱۱۱۷	۱۲۰۰
دانشگاه صنعتی سهند	۱۰۵۷	۱۲۵۷	۱۱۰۵	۷۰۷
دانشگاه یاسوج	۱۲۵۹	۱۱۰۸	۵۸	۴۷۰

مقایسه دانشگاهها بر اساس تعداد مدارک، تعداد استنادها، نسبت تعداد استنادها به مدارک و تعداد مقالات برتر

رشته موضوعی	دانشگاه/موسسه	تعداد مدارک	تعداد استنادها	نسبت تعداد استنادها به مدارک	تعداد مقالات برتر		
ایمنی شناسی	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۸۱۵	۶۴۸۰	۷,۹۵	۰		
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۷۵۲۷	۵۲۱۶۱	۶,۹۳	۲۷		
	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۳۲۲۹	۱۷۲۰۹	۵,۳۳	۶		
	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۲۱۶۶	۱۱۵۴۷	۵,۳۳	۹		
	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۲۲۷۲	۱۰۷۷۲	۴,۷۴	۲		
	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۱۵۲۱	۷۵۹۸	۵	۱۱		
	دانشگاه آزاد اسلامی	۱۷۱۳	۶۱۰۳	۳,۵۶	۲		
	دانشگاه تربیت مدرس	۹۴۵	۵۹۵۳	۶,۳	۱		
	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۱۴۶۰	۵۷۷۸	۳,۹۶	۶		
	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۱۴۱۰	۵۷۱۲	۴,۰۵	۰		
	دانشگاه تهران	۷۵۴	۵۶۴۵	۷,۴۹	۱		
	دانشگاه شهید بهشتی	۴۳۵	۳۲۵۸	۷,۴۹	۱		
	دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۵۶۲	۲۹۹۸	۵,۳۳	۳		
	موسسه پاستور ایران	۳۵۹	۲۶۱۹	۷,۳	۱		
	دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)	۵۷۴	۲۴۹۸	۴,۳۵	۰		
پزشکی بالینی	دانشگاه علوم پزشکی مازندران	۳۶۵	۲۴۸۲	۶,۸	۵		
	جهاد دانشگاهی	۳۶۶	۲۰۷۷	۵,۶۷	۱		
	دانشگاه علوم پزشکی زاهدان	۳۴۸	۱۸۸۱	۵,۴۳	۴		
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱۸۶۷	۱۳۴۵۸	۷,۲۱	۷		
	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۷۲۹	۴۷۵۴	۶,۵۲	۸		
	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۶۰۱	۴۵۹۱	۷,۶۴	۲		
	دانشگاه آزاد اسلامی	۹۲۶	۴۲۰۴	۴,۵۴	۱		
	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۷۹۲	۳۹۳۸	۴,۹۷	۱		
	دانشگاه تهران	۳۹۵	۳۳۳۸	۸,۴۵	۱		
	دانشگاه آزاد اسلامی	۱۴۱۶	۵۴۵۸	۳,۸۵	۳۶		
	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۶۱۵	۵۱۲۵	۸,۳۳	۲۴		
	دانشگاه تهران	۱۰۷۸	۵۷۹۳	۵,۳۷	۰		
	دانشگاه تهران	۸۵۶	۷۵۰۱	۸,۷۶	۱		
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۷۵۳	۵۳۶۷	۷,۱۳	۲		
	داورشناسی و سم شناسی	دانشگاه تهران	۳۹۵	۳۳۳۸	۸,۴۵	۱	
دانشگاه آزاد اسلامی		۱۴۱۶	۵۴۵۸	۳,۸۵	۳۶		
دانشگاه صنعتی امیرکبیر		۶۱۵	۵۱۲۵	۸,۳۳	۲۴		
دانشگاه تهران		۱۰۷۸	۵۷۹۳	۵,۳۷	۰		
دانشگاه تهران		۸۵۶	۷۵۰۱	۸,۷۶	۱		
دانشگاه علوم پزشکی تهران		۷۵۳	۵۳۶۷	۷,۱۳	۲		
ریاضیات		دانشگاه تهران	۳۹۵	۳۳۳۸	۸,۴۵	۱	
		دانشگاه آزاد اسلامی	۱۴۱۶	۵۴۵۸	۳,۸۵	۳۶	
		دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۶۱۵	۵۱۲۵	۸,۳۳	۲۴	
		دانشگاه تهران	۱۰۷۸	۵۷۹۳	۵,۳۷	۰	
		دانشگاه تهران	۸۵۶	۷۵۰۱	۸,۷۶	۱	
		دانشگاه علوم پزشکی تهران	۷۵۳	۵۳۶۷	۷,۱۳	۲	
		زمین شناسی و بیوشیمی	دانشگاه تهران	۳۹۵	۳۳۳۸	۸,۴۵	۱
			دانشگاه آزاد اسلامی	۱۴۱۶	۵۴۵۸	۳,۸۵	۳۶
			دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۶۱۵	۵۱۲۵	۸,۳۳	۲۴
	دانشگاه تهران		۱۰۷۸	۵۷۹۳	۵,۳۷	۰	
	دانشگاه تهران		۸۵۶	۷۵۰۱	۸,۷۶	۱	
	دانشگاه علوم پزشکی تهران		۷۵۳	۵۳۶۷	۷,۱۳	۲	

۱۴	۵,۹۴	۱۸۴۶۹	۳۱۰۷	دانشگاه آزاد اسلامی	علوم مواد
۸	۸,۲۸	۱۶۵۰۱	۱۹۹۳	دانشگاه تهران	
۴	۹,۹۲	۱۶۰۷۱	۱۶۲۰	دانشگاه صنعتی شریف	
۶	۷,۴۸	۱۴۹۴۱	۱۹۹۷	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۱۱	۸,۴۵	۱۴۷۸۰	۱۷۴۹	دانشگاه صنعتی اصفهان	
۲	۷,۴	۱۰۱۰۵	۱۳۶۵	دانشگاه علم و صنعت ایران	
۴	۷,۴۳	۶۷۴۷	۹۰۸	دانشگاه تربیت مدرس	
۷	۱۰,۱۵	۵۱۴۷	۵۰۷	دانشگاه کاشان	
۰	۹,۳۹	۵۰۱۳	۵۳۴	دانشگاه شیراز	
۴۹	۷,۶۷	۳۳۲۰۲	۳۰۲۶	دانشگاه آزاد اسلامی	
۳۴	۱۳,۸۹	۲۱۹۳۱	۱۵۷۹	دانشگاه صنعتی شریف	
۴۶	۱۷,۰۲	۱۵۳۳۹	۹۰۱	دانشگاه صنعتی اصفهان	
۴۹	۱۵,۹۵	۱۴۶۱۳	۹۱۶	پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	
۱۰۷	۴,۶	۳۰۱۵۴	۶۵۶۱	دانشگاه آزاد اسلامی	مهندسی
۵۹	۵,۸	۲۴۶۹۹	۴۲۵۶	دانشگاه تهران	
۳۶	۵,۵۹	۲۴۲۰۱	۴۳۲۸	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۱۹	۵,۲۹	۲۲۹۰۹	۴۳۳۰	دانشگاه صنعتی شریف	
۲۶	۵,۶۷	۲۱۸۶۷	۳۸۵۴	دانشگاه علم و صنعت ایران	
۲۲	۷,۲۲	۱۳۶۱۹	۱۸۸۷	دانشگاه تربیت مدرس	
۳۳	۷,۵۹	۹۹۴۷	۱۳۱۱	دانشگاه تبریز	
۱۱	۵,۹۱	۹۰۶۴	۱۵۳۴	دانشگاه صنعتی اصفهان	
۹	۵,۶	۸۵۰۷	۱۵۲۰	دانشگاه شیراز	
۱۵	۴,۹۴	۸۲۷۸	۱۶۷۶	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	
۲۳	۵,۲۲	۷۰۰۸	۱۳۴۳	دانشگاه فردوسی مشهد	
۳۶	۸,۳	۴۹۶۲	۵۹۸	دانشگاه صنعتی بابل	
۳	۵,۳۱	۴۵۰۵	۸۴۹	دانشگاه شهید بهشتی	
۱۹	۶,۴	۴۰۸۲	۶۳۸	دانشگاه سمنان	
۱۴	۸,۸۷	۳۸۱۷	۴۳۷	دانشگاه بوعلی سینا	
۱۳	۷,۹۶	۳۶۰۸	۴۵۳	دانشگاه صنعتی شیراز	
۱۲	۶,۱۷	۳۰۳۶	۴۹۲	دانشگاه رازی	
۲	۵,۱۶	۲۸۱۱	۵۴۵	دانشگاه ارومیه	
۲	۴,۷۲	۲۷۹۴	۵۹۲	دانشگاه اصفهان	
۱۱	۶,۶۳	۲۷۶۰	۴۱۶	دانشگاه کاشان	
۱۳	۵,۰۲	۲۶۴۲	۵۲۶	دانشگاه گیلان	
۳	۴,۳۱	۲۵۱۳	۵۸۳	دانشگاه شهید باهنر کرمان	
۱۲	۱۳,۴۶	۲۲۸۹	۱۷۰	دانشگاه یاسوج	
۲	۵,۲۱	۲۲۵۶	۴۳۳	دانشگاه یزد	
۱	۵,۴۳	۲۲۴۲	۴۱۳	دانشگاه صنعتی شاهرود	
۷	۵,۵۳	۱۹۰۸	۳۴۵	دانشگاه صنعتی سهند	

۲۱	۶,۲۹	۵۲۹۷۳	۸۴۲۰	دانشگاه آزاد اسلامی	
۱۰	۹,۶۴	۲۹۴۸۵	۳۰۶۰	دانشگاه تهران	
۱۳	۱۱,۱۱	۲۶۹۴۶	۲۴۲۶	دانشگاه تربیت مدرس	
۱۹	۱۱,۸۱	۲۲۶۳۸	۱۹۱۷	دانشگاه صنعتی شریف	
۴	۱۰,۸۶	۱۷۶۹۶	۱۶۳۰	دانشگاه شیراز	
۱۰	۹,۱۶	۱۶۸۵۳	۱۸۴۰	دانشگاه صنعتی اصفهان	
۳	۱۰,۰۴	۱۵۸۹۱	۱۵۸۲	دانشگاه شهید بهشتی	
۲	۱۰,۰۶	۱۳۷۴۵	۱۲۹۷	دانشگاه بوعلی سینا	
۰	۷,۴۴	۱۳۶۴۲	۱۸۳۳	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۴	۱۱,۵	۱۳۴۰۱	۱۱۶۵	دانشگاه رازی	
۸	۱۲,۲۸	۱۳۲۰۰	۱۰۷۵	دانشگاه علوم پزشکی تهران	
۲	۹,۹۳	۱۱۶۹۸	۱۱۷۸	دانشگاه تبریز	
۶	۱۱,۶۸	۱۱۵۳۰	۹۸۷	دانشگاه علم و صنعت ایران	
۱	۸,۵۲	۱۰۰۱۸	۱۱۷۶	دانشگاه اصفهان	
۵	۶,۱۳	۹۱۹۶	۱۴۹۹	دانشگاه پیام نور	
۳	۶,۷۲	۹۱۹۶	۱۳۶۸	دانشگاه فردوسی مشهد	
۱	۷,۸۶	۸۳۱۴	۱۰۵۸	دانشگاه کاشان	
۱۷	۱۱,۵۹	۷۸۲۱	۶۷۵	دانشگاه یاسوج	
۵	۱۰,۸۵	۷۵۷۰	۶۹۸	دانشگاه الزهرا (س)	علوم اجتماعی، کلیات
۱	۹,۳۴	۶۵۷۵	۷۰۴	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	
۱	۷,۶۲	۶۲۲۵	۸۱۷	پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران	
۳	۴,۳۹	۵۰۰۱	۱۱۳۹	دانشگاه علوم پزشکی تهران	
۱	۵,۵۱	۲۳۴۰	۴۲۵	دانشگاه تهران	
۳	۹,۲۸	۱۶۸۹	۱۸۲	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	
۱	۴,۴۳	۱۳۹۶	۳۱۵	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	
۱	۷,۶۶	۶۹۲۰	۹۰۳	دانشگاه علوم پزشکی تهران	
۱۰	۵,۳۳	۴۷۵۶	۸۹۳	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۱۰	۴,۱۵	۴۷۲۸	۱۱۳۸	دانشگاه آزاد اسلامی	
۳	۵,۲	۳۶۵۹	۷۰۴	دانشگاه تهران	
۵	۳,۸۵	۳۰۳۵	۷۸۸	دانشگاه صنعتی شریف	
۱۰	۴,۹۳	۲۹۲۶	۵۹۳	دانشگاه علم و صنعت ایران	
۹	۶,۲۷	۹۱۸۸	۱۴۶۶	دانشگاه تهران	
۲۱	۳,۳۸	۵۴۷۲	۱۶۱۹	دانشگاه آزاد اسلامی	
۸	۷,۱۴	۴۴۴۷	۶۲۳	دانشگاه تربیت مدرس	
۵	۶,۳۶	۳۴۹۱	۵۴۹	دانشگاه فردوسی مشهد	
۳	۵,۰۸	۳۰۸۸	۶۰۸	دانشگاه شیراز	
۱	۵,۳۲	۲۹۲۴	۵۵۰	دانشگاه صنعتی اصفهان	علوم کشاورزی
۳	۶,۳۸	۲۴۹۵	۳۹۱	دانشگاه تبریز	
۵	۷,۵۶	۱۹۱۳	۲۵۳	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	
۶	۴,۱	۷۶۹۱	۱۸۷۶	دانشگاه تهران	
۲	۲,۳۱	۴۷۱۳	۲۰۳۹	دانشگاه آزاد اسلامی	
۰	۵,۰۲	۳۶۷۱	۷۳۲	دانشگاه تربیت مدرس	
۱	۳,۳۲	۲۷۹۲	۸۴۰	دانشگاه شیراز	
۲	۳,۳۸	۲۵۱۳	۷۴۳	دانشگاه فردوسی مشهد	
۴	۶,۸۳	۵۸۶۸	۸۵۹	دانشگاه تهران	
۵	۴,۶۸	۳۸۸۸	۸۳۰	دانشگاه آزاد اسلامی	

هشتمین جشنواره بین‌المللی فارابی

هشتمین جشنواره بین‌المللی فارابی با حضور ریاست محترم جمهوری؛ وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری، معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری و اساتید و اندیشمندان برجسته کشور صبح روز یکشنبه ۲۴ بهمن برگزار شد. برگزاری این جشنواره بین‌المللی، بزرگترین رویداد علوم انسانی کشور در یک دهه اخیر محسوب می‌شود که به معرفی آثار، شخصیت‌ها و نهادهای برتر در این حوزه می‌پردازد. هشتمین دوره جشنواره امسال در شرایطی برگزار شد که این نهاد بین‌المللی توانسته است با برگزاری هفت دوره، رشد و رونقی در میان علاقمندان علوم انسانی و اسلامی را پدید آورد. همچنین کوشش شورای علمی، گروه‌های دوازده‌گانه و دست‌اندرکاران دبیرخانه جشنواره بر آن بوده است تا با کاربست رویه‌های بیطرفانه به دور از هرگونه جانبداری، بررسی آثار در تمامی مراحل بر پایه سنجش‌های معتبر علمی انجام شود. بدون شک تمامی دقت‌نظرهای اعمال شده در مراحل مختلف پالایش، بررسی و ارزیابی آثار ارسال شده به دبیرخانه جشنواره، با هدف برگزیدن برترین پژوهش‌ها و تقدیر از پژوهش‌های علمی ممتاز صورت پذیرفت و امید می‌رود منجر به افزایش ارسال شمار رضایت‌بخش‌تری از آثار پژوهشی بدیع به دوره‌های بعدی جشنواره گردد.

۱. ضرورت برپایی و برگزاری

سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴، در تصویری که از جامعه مطلوب و پیشرو در مسیر آرمان‌های انقلاب اسلامی و قانون اساسی عرضه کرده است، دستیابی به اهداف آن را نیازمند به شکل‌گیری فعالیت‌ها و جریان‌های فراگیر علمی می‌داند. از این رو در این سند عنایت ویژه‌ای به جایگاه دانش و ضرورت توجه به علم و فناوری در جهت‌دهی برنامه‌های توسعه ملی شده است، به گونه‌ای که چنین ضرورتی لازمه هرگونه پیشرفت قلمداد گردیده است.

یکی از اقدامات ضروری که می‌توانست در مسیر تقویت و ارتقای علوم انسانی کشور برای خروج از موانع موجود در مسیر پیشرفت، مؤثر واقع شود؛ ایده راه‌اندازی جشنواره‌های ویژه تحقیقات علوم انسانی و اسلامی بود. به منظور عملیاتی شدن و اجرای این تصمیم ملی، دبیرخانه جشنواره بین‌المللی فارابی در سال ۱۳۸۶ در پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی تأسیس شد و تلاش برای برگزاری سالانه این جشنواره را آغاز نمود تا هدف «زمینه‌سازی ارتقای پژوهش‌های علوم انسانی و اسلامی» از طریق تشویق پژوهشگران، معرفی آثار پژوهشی و ایجاد فرصت تبادل نظر با عنایت ویژه به «آواری»، «بومی‌گرایی» و «کاربردی‌بودن» در چارچوب پاسخگویی به نیازها و حل مسأله‌های جامعه ایرانی بر اساس سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی و برنامه‌های پنج‌ساله توسعه فراهم آید.

ضرورت‌های برگزاری جشنواره فارابی را می‌توان با نگاهی تفکیکی‌تر در موارد زیر دسته‌بندی کرد:

الف. ضرورت تقویت اعتبار علوم انسانی

ب. ضرورت نظریه‌پردازی در حوزه علوم انسانی

ج. ضرورت نقد گفتمان غالب بر دانش و پژوهش علوم انسانی

د. تمهید شرایط برای عرضه تولیدات علوم انسانی کشور در عرصه بین‌المللی

۲. مبانی قانونی، اهداف و ساختار جشنواره

الف. مبانی قانونی

از جمله مبانی قانونی شکل‌گیری جشنواره می‌توان به موارد زیر ارجاع نمود:

● «جشنواره بین‌المللی فارابی» در اجرای بند ۴ اصل ۳ قانون اساسی جمهوری

اسلامی ایران («تقویت روح بررسی و تتبع و ابتکار در تمام زمینه‌های علمی، فنی، فرهنگی و اسلامی از طریق تأسیس مراکز تحقیق و تشویق محققان») برپا شده است.

● «جشنواره بین‌المللی فارابی» در راستای تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ («جمهوری اسلامی ایران» به عنوان قدرت اول علمی، فناوری و اقتصادی منطقه) برگزار می‌شود.

● «جشنواره بین‌المللی فارابی» بنا به درخواست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به صورت سالانه به تصویب هیئت محترم دولت می‌رسد و دوره هشتم آن نیز پس از اصلاح آئین‌نامه جشنواره (در تاریخ ۱۳۹۴/۹/۱۰ به شماره ۱۹۱۴۰۱/و مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۵) به تصویب رسید و طی نامه رسمی به شماره ۱۶۱۹۰۲/ت/۵۲۷۱۶ هـ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ با امضای معاون اول رئیس‌جمهور به نهادهای ذیربط ابلاغ شد.

ب. اهداف جشنواره

اهداف کلان و درازمدت

● شناسایی و معرفی استعدادهای برتر در حوزه علوم انسانی - اسلامی؛

● معرفی و ارائه آثار و نظریه‌های برتر و روش‌ها و طرح‌های جدید در حوزه علوم انسانی - اسلامی در میان اندیشمندان ایرانی و غیر ایرانی و مجامع علمی داخلی و خارجی؛

● تشویق جهت تولید، تقویت، توسعه و بومی‌سازی علوم انسانی در ایران و جهان اسلام؛

● تمهید شرایط مساعد فرهنگی برای توسعه و تعمیق علوم انسانی - اسلامی در کشور جهت ترغیب، تشویق و هدایت استعدادهای جوان به تحصیل و تحقیق در این حوزه؛

● کمک به تبیین اهمیت، کارکرد و نقش خطیر و مؤثر علوم انسانی در فرآیند برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری محلی و ملی در زمینه‌های مختلف؛

● کمک به کاربردی کردن علوم انسانی از طریق شناسایی مسأله‌ها و نیازهای جامعه ایران و جهان اسلام؛

● ترغیب پژوهشگران برای شناسایی، تصحیح و تحقیق انتقادی در متون و میراث علمی و فرهنگی ایرانی - اسلامی؛

● آشناسازی و عمق‌بخشی به آگاهی جامعه ایران و جهان اسلام، مخصوصاً جوانان، با دستاوردها و کاربردهای علوم انسانی در حوزه‌های تولید علم، تمدن‌سازی و مدیریت جامعه؛

● ایجاد فضای مناسب برای حضور فعال علوم انسانی و اجتماعی جمهوری اسلامی ایران در تراز جهانی.

اهداف خرد و کوتاه‌مدت

● تمهید شرایط مناسب برای تشویق و هدایت استعدادهای جوان به تحصیل و تحقیق در حوزه علوم انسانی و اسلامی؛

● کمک به کاربردی شدن علوم انسانی از طریق شناسایی مهمترین مسائل در گستره جامعه ایران و جهان اسلام؛

● شناسایی و معرفی استعدادهای برتر در حوزه علوم انسانی و اسلامی جهت بهره‌مندی از توان ایشان در فرآیند توسعه مرزهای دانش.

ج. ویژگی‌های بنیادی جشنواره

این جشنواره در دو سطح «بزرگسال» و «جوان (سنین ۳۵ سال و کمتر)» به دریافت، بررسی و انتخاب آثار برگزیده می‌پردازد و از حیث قلمرو جغرافیایی دو حوزه داخل و خارج را پوشش می‌دهد. به‌طور کلی، مهمترین ویژگی‌های بنیادی جشنواره به شرح زیر قابل ذکر است:

ادواری بودن: این جشنواره به صورت سالانه برگزار می‌شود. نخستین دوره جشنواره در بهمن ماه ۱۳۸۶، دومین دوره در دی ماه ۱۳۸۷، سومین دوره در آبان ماه ۱۳۸۸، چهارمین دوره در آبان ماه ۱۳۸۹، پنجمین دوره در آبان ماه ۱۳۹۰، ششمین دوره در آبان ماه ۱۳۹۱ و هفتمین دوره آن در بهمن ماه ۱۳۹۳ در تهران برگزار شد.

بین‌المللی بودن: مشارکت در جشنواره برای تمامی پژوهشگران (ایرانی و غیر ایرانی) حوزه علوم انسانی و اسلامی آزاد است.

شفافیت فرایندها: در جشنواره، انواع فعالیت‌ها و فرایندها انجام آنها، مدون و توسط شوراهای ذیربط مصوب شده است تا از اعمال نظرها پرهیز و بر پایه تصمیمات کارشناسی اقدام شود. همچنین بازنگری مقررات و ارزیابی روندها و اقدامات به طور مستمر دنبال می‌شود.

د. ساختار سازمانی

جشنواره دارای ساختاری متشکل از چهار رکن اصلی شامل رئیس، شورای سیاست‌گذاری، دبیر و دبیرخانه، و شورای علمی است که ریاست جشنواره را وزیر علوم، تحقیقات و فناوری بر عهده دارد.

شورای سیاست‌گذاری بالاترین رکن تصمیم‌گیری و نظارت بر برنامه‌های کلان جشنواره است و اعضای آن عبارتند از: وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رئیس شورا)، معاون فرهنگی و اجتماعی وزیر علوم (نایب‌رئیس و دبیر)، معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، معاون علمی و فرهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، قائم‌مقام بنیاد ملی نخبگان، رئیس فرهنگستان علوم، رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی، رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، رئیس بنیاد ایران‌شناسی، معاون پژوهشی حوزه علمیه قم، دبیر کل کمیسیون ملی یا دفتر منطقه‌ای آیسکو، دبیر کل کمیسیون ملی یا دفتر منطقه‌ای یونسکو، و سه تا پنج تن از استادان برجسته و صاحب‌نام در حوزه علوم انسانی و اجتماعی به پیشنهاد دبیر جشنواره و تأیید و ابلاغ وزیر علوم.

وظایف و اختیارات شورای سیاست‌گذاری عبارت است از: تصویب نهایی برنامه‌های سالانه جشنواره، تعیین نوع و میزان جوایز، تعیین گروه‌بندی‌های علمی جشنواره، تعیین رؤسای گروه‌های علمی جشنواره، تشکیل ارکان کمیته راهبری، و تصویب نهایی اسم برگزیدگان.

رئیس دبیرخانه و دبیر شورای علمی جشنواره، به پیشنهاد دبیر جشنواره و با حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری تعیین می‌شود. همچنین مدیر اجرایی جشنواره، با معرفی رئیس دبیرخانه و حکم دبیر جشنواره منصوب می‌شود.

هشتمین جشنواره بین‌المللی فارابی دارای دوازده گروه علمی به ترتیب الفبایی زیر بود: ۱. تاریخ، جغرافیا و باستان‌شناسی؛ ۲. حقوق؛ ۳. زبان و ادبیات؛ ۴. علوم اجتماعی و علوم ارتباطات؛ ۵. علوم اقتصادی، مدیریت و حسابداری؛ ۶. علوم تربیتی، روانشناسی، علوم رفتاری و تربیت بدنی؛ ۷. علوم سیاسی، روابط بین‌الملل و مطالعات منطقه‌ای؛ ۸. فقه، اصول، علوم قرآنی و حدیث؛ ۹. فلسفه، کلام، اخلاق، ادیان و عرفان؛ ۱۰. فناوری اطلاعات، اطلاع‌رسانی و کتابداری؛ ۱۱. مطالعات انقلاب اسلامی و امام خمینی (ره)؛ ۱۲. مطالعات هنر و زیبایی‌شناسی.

ه. روند اجرایی امور

به منظور برگزاری هشتمین دوره جشنواره، مجموعه‌ای از اقدامات و روندهای عملیاتی در دستور کار دبیرخانه قرار گرفت که پس از تصویب در هیئت وزیران در اسفند ماه سال ۱۳۹۴، فرآیند فراخوان و دریافت آثار آغاز گردید. در زمان مقرر برای دریافت آثار پژوهشی، ۴۱۳۶ اثر (۳۸۷۳ اثر در بخش داخلی و ۲۶۳ اثر در بخش خارجی) به دبیرخانه جشنواره رسید و سپس برنامه اجرایی فعالیت‌های دبیرخانه جشنواره تهیه شد. علاوه بر این، از دفتر ریاست جمهوری جهت منظور نمودن زمان برای حضور ایشان در مراسم اهدای جوایز جشنواره، درخواست به عمل آمد.

در طول فرآیند برگزاری جشنواره هشتم، دو جلسه شورای سیاست‌گذاری تشکیل گردید که در جلسه اول ضمن تعیین مدیران گروه‌های علمی، برخی موارد دیگر نیز بررسی و به تصویب رسید. در جلسه دوم نیز گزارشی از فرآیند داوری و ارزیابی آثار پژوهشی و برگزیدگان سایر بخش‌ها ارائه گردید و میزان جایزه برگزیدگان مشخص شد.

شورای علمی نیز در دو نوبت (به مدت ۸ ساعت) تشکیل جلسه داد و در این جلسات علاوه بر بحث‌های جدی و مفصل درباره جایگاه و ضرورت برگزاری جشنواره و چگونگی حفظ این دستاورد مهم حوزه علوم انسانی و اسلامی، به بررسی و تصویب متمم آیین‌نامه فرآیند داوری، کاربرگ‌های ارزیابی آثار، بررسی و تأیید فرآیند داوری آثار در گروه‌های علمی و انتخاب نهایی آثار پژوهشی برگزیده هر یک از گروه‌ها اقدام کرد.

پس از تعیین روسای گروه‌های علمی دوازده‌گانه در شورای سیاست‌گذاری، رایزنی‌های لازم با روسای گروه‌های علمی صورت گرفت و اعضای هر یک از این گروه‌ها به پیشنهاد آنان و با عنایت به مقررات جشنواره تعیین شد. سپس، هماهنگی برای تشکیل جلسات و بررسی آثار پژوهشی آغاز شد. بدین منظور، برای پیگیری امور اجرایی هر دو گروه علمی یک نفر کارشناس اختصاص یافت

جدول: آمار ارزیابی همه‌جانبه به تفکیک گروه‌های علمی

ردیف	گروه علمی	تعداد آثار دریافت شده	پالایش اولیه دبیرخانه	تعداد آثار راه یافته به ارزیابی همه جانبه		سرانه داوری آثار
				تعداد داوران	تعداد ارزیابی همه جانبه	
۱	تاریخ، جغرافیا و باستانشناسی	۳۳۰	۲۸۶	۱۷	۲۵	۲/۱
۲	حقوق	۲۳۶	۱۹۶	۲۹	۴۴	۱/۳
۳	زبان و ادبیات	۴۴۲	۳۷۶	۲۴	۳۳	۱/۴۲
۴	علوم اجتماعی و علوم ارتباطات	۳۱۲	۲۵۰	۲۰	۳۸	۱/۱۳
۵	علوم اقتصادی، مدیریت و حسابداری	۴۲۵	۳۰۵	۲۷	۲۷	۱/۵
۶	علوم تربیتی، روانشناسی، علوم رفتاری و تربیت بدنی	۴۶۱	۳۴۷	۱۱	۲۰	۱/۱
۷	علوم سیاسی، روابط بین‌الملل و مطالعات منطقه‌ای	۲۸۰	۲۲۸	۱۸	۳۰	۲/۱
۸	فقه، اصول، علوم قرآنی و حدیث	۵۱۶	۴۰۱	۹	۱۲	۱/۵
۹	فلسفه، کلام، اخلاق، ادیان و عرفان	۴۴۷	۳۸۶	۵۰	۵۵	۱/۵۴
۱۰	فناوری اطلاعات، اطلاع رسانی و کتابداری	۱۴۶	۱۳۳	۱۱	۲۱	۱/۰۹
۱۱	مطالعات انقلاب و امام خمینی (ره)	۴۹	۴۰	۵۱	۲۱	۱/۴۲
۱۲	مطالعات هنر و زیباییشناسی	۲۲۹	۱۷۵	۱۰	۱۳	۱/۳
۱۳	بخش خارجی (اسلام‌شناسی و ایران‌شناسی)	۲۶۳	۷۰	۲۰	۲۹	۱/۳۷
	جمع کل	۴۱۳۶	۳۱۹۳	۲۶۱	۳۶۸	۱/۱۹

را تکمیل کرده‌اند که سرانه داوری هر داور ۲۸/۱ کاربرگ بوده است. همچنین، میانگین تعداد داوری همه‌جانبه (به‌جز پالایش و داوری گروه‌های علمی و داوری شورای علمی) برای هر اثر سه داوری بوده است که این تعداد برای آثاری که به مرحله چهارم راه می‌یابند، دست‌کم چهار داوری بوده که در مواردی این تعداد تا ۵ داوری نیز رسیده است. شرح آماری فعالیت‌های علمی جشنواره در این قسمت ارائه می‌شود.

برترین‌ها جشنواره هشتم

۱. دکتر علی اصغر سمسار یزدی عنوان اثر: فسات زارچ رتبه: برگزیده بخش بزرگسال، گروه: تاریخ، جغرافیا و باستانشناسی
۲. دکتر امیر محمد گمینی عنوان اثر: جایگاه و آراء قطب الدین شیرازی در علم هیئت رتبه: برگزیده بخش جوان گروه: تاریخ، جغرافیا و باستانشناسی
۳. دکتر محمد مهدی الشریف/ عنوان اثر: منطق حقوق/ رتبه: برگزیده بخش بزرگسال/ گروه حقوق
۴. دکتر نسرين طباطبایی حساری/ عنوان اثر: مبانی و آثار نظام ثبت املاک/ رتبه: برگزیده بخش جوان/ گروه حقوق
۵. دکتر علی رواقی (با همکاری زهرا اصلانی)/ عنوان اثر: زبان فارسی افغانستان (دری)/ رتبه: برگزیده بخش بزرگسال/ گروه زبان و ادبیات
۶. دکتر زهره هاشمی/ عنوان اثر: عشق صوفیانه در آینه استعاره/ رتبه: شایسته تقدیر جوان/ گروه زبان و ادبیات
۷. دکتر علیرضا شجاعی زند/ عنوان اثر: دین در زمانه و زمینه مدرن/ رتبه: شایسته تقدیر بخش بزرگسال/ علوم اجتماعی و علوم ارتباطات
۸. دکتر آرمین امیر/ عنوان اثر: تبارشناسی متون منش ملی ایرانیان/ رتبه: شایسته تقدیر بخش جوان/ گروه علوم اجتماعی و علوم ارتباطات
۹. دکتر رسول عباسی عنوان اثر: الگوی مدیریت اثربخش مسجد رتبه: برگزیده بخش بزرگسال/ گروه علوم اقتصادی، مدیریت و حسابداری
۱۰. دکتر زهرا خشک‌جان عنوان: مفهوم رنج و تأثیر آن بر عملکرد سیاسی اجتماعی شیعه (اثنی عشری) و یهود رتبه: شایسته تقدیر بخش بزرگسال/ گروه علوم سیاسی، روابط بین‌الملل و مطالعات منطقه‌ای
۱۱. دکتر ابودر فتاحی زاده عنوان اثر: سیاست خاطره و جنگ در ایران: از جنگهای ایران و روس تا جنگ جهانی دوم رتبه: برگزیده بخش جوان/ گروه علوم سیاسی، روابط بین‌الملل و مطالعات منطقه‌ای
۱۲. دکتر محمد علی همتی عنوان اثر: گزارش، نقد و بررسی آراء کریستف لوزنبرگ در کتاب قرآنت آرامی - سربانی قرآن رتبه: برگزیده بخش بزرگسال/ گروه فقه، اصول، علوم قرآنی و حدیث

۱۳. دکتر فاطمه شهیدی مارنانی عنوان اثر: تبیین معنای ماهیت از نظر ابن سینا در کتاب شفا و مقایسه آن با معنای ماهیت از نظر ملاصدرا در کتاب اسفار رتبه: شایسته تقدیر بخش بزرگسال/ گروه فلسفه، کلام، اخلاق، ادیان و عرفان

۱۴. دکتر سید محمد منافیان قهفرخی عنوان اثر: تحلیل نظریه «موجود» در فلسفه میرداماد رتبه: شایسته تقدیر بخش جوان/ گروه فلسفه، کلام، اخلاق، ادیان و عرفان

۱۵. دکتر حمیدرضا خدمتگزار عنوان اثر: طراحی نظام ملی شناسگر دیجیتال اشیاء اطلاعاتی رتبه: برگزیده بخش جوان/ گروه فناوری اطلاعات، اطلاع‌رسانی و کتابداری

۱۶. دکتر سید مرتضی مبلغ عنوان اثر: آرای اختصاصی امام خمینی (ره) در وجودشناسی عرفانی رتبه: شایسته تقدیر بخش بزرگسال/ گروه مطالعات انقلاب اسلامی و امام خمینی

۱۷. معصومه مصلح امیردهی عنوان اثر: بررسی تنوع حروف در ده نسخه خطی منتخب از کتابخانه مجلس شورای اسلامی (با تأکید بر کاربرد آن در طراحی حروف فارسی) رتبه: شایسته تقدیر جوان/ گروه مطالعات هنر و زیبایی‌شناسی

برگزیدگان خارجی (ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی)

۱. اولریش مارزلف کشور: آلمان
۲. ولادیمیر ایوانف کشور: روسیه
۳. ویلم فلور کشور: هلند
۴. فرانسویس ریشار کشور: فرانسه
۵. پیر فرانچسکو کالپری کشور: ایتالیا
۶. ویکتور الکک کشور: لبنان
۷. برونو اورلت کشور: بلژیک

شخصیت‌های پیشرو (مرحوم) مرحوم دکتر غلامحسین شکوهی/ مرحوم دکتر غلامحسین مصاحب

پیشکسوت علوم انسانی ایران دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن/ دکتر سیدمصطفی محقق داماد

مترجم برتر دکتر میرشمسالدین ادیب سلطانی/ دکتر محمود مهدوی دامغانی

نظریه پرداز برجسته دکتر سیدجلال دهقانی فیروزآبادی

نهادهای پژوهشی

انجمن حسابداری ایران

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی صاحب امتیاز: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مدیر مسئول: دکتر حسینی قبادی سردبیر: دکتر سیدفضال الله موسوی

اقدام کردند؛ که علاوه بر اعلام نمره برای هر شاخص، شرحی نیز درباره آن ارائه می‌کردند.

● داوران هر اثر به تناسب رشته تخصصی و حتی الامکان با مرتبه علمی بالاتر از صاحب اثر تعیین و تصویب شدند.

● تمام جلسات گروه‌ها با حضور دست‌کم پنج نفر از اعضا رسمیت یافت و تصمیم‌گیری‌های گروه‌های علمی با نظر اکثریت حاضر انجام شد.

اول. آمار گروه‌های علمی و آثار

تعداد آثار دریافت شده در هشتمین دوره جشنواره ۴۱۳۶ اثر بود که بیشترین فراوانی متعلق به گروه «فقه، اصول، علوم قرآنی و حدیث» با تعداد ۵۱۶ اثر (۱۲/۴۷ درصد از کل آثار) و کمترین فراوانی مربوط به گروه «مطالعات انقلاب و امام خمینی (ره)» با تعداد ۴۹ اثر (۱/۱۸ درصد از کل آثار) بود.

این آثار دارای ویژگی‌های متفاوتی بودند؛ از نظر رده سنی ۳۱۸۵ نفر (۷۷ درصد) از صاحبان آثار در رده سنی بزرگسال و ۹۵۱ نفر (۲۲/۹۹ درصد) نفر از صاحبان آثار در رده سنی مذکر و ۱۱۹۰ نفر (۲۸/۷۷ درصد) نفر از صاحبان آثار مؤنث گزارش شده است. از نظر نوع اثر ۱۸۹۲ اثر (۴۵/۷۴ درصد) اثر در قالب کتاب، ۷۰۱ اثر (۱۶/۹۴ درصد) اثر در قالب گزارش پژوهش، ۵۲۶ اثر (۱۲/۷۱ درصد) اثر در قالب رساله دکتری، ۱۰۱۷ اثر (۲۴/۵۸ درصد) آثار در قالب پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد عرضه شده‌اند.

برگزیدگان بخش آثار پژوهشی جشنواره

از تعداد ۴۱۳۶ اثر دریافت‌شده، تعداد ۳۱۵۳ اثر (۷۶/۲۳ درصد) در مرحله اول (پالایش علمی) پذیرفته و به مراحل بعدی وارد شد. مطابق آئین‌نامه فرایند داوری آثار پژوهشی جشنواره، معیار تصمیم‌گیری در این مرحله، «اجماع اعضاء در رد اثر» است. بنابراین، هر اثر پژوهشی که دست‌کم یک رای موافق برای ارسال به داوری مستقل داشته باشد، به مرحله بعد وارد می‌شود و به‌طور همه‌جانبه ارزیابی می‌گردد. در مرحله اول بر اساس امتیازات آثار در ارزیابی مستقل، ۲۵۵ اثر (۸/۰۸ درصد آثار مرحله قبل) واجد شرایط برای ورود به مرحله دوم شناخته شدند. این آثار مطابق مقررات در این مرحله نیز به صورت مستقل ارزیابی شدند و تعداد ۷۳ عنوان از آنها (۲۸/۶۲ درصد آثار مرحله قبل) برای ورود به مرحله سوم امتیاز لازم را کسب کردند. از آثار راه یافته به مرحله سوم، تعداد ۲۹ اثر (۳۹/۷۲ درصد آثار مرحله قبل) امتیاز لازم برای معرفی به شورای علمی را کسب کردند. از مجموع آثار معرفی‌شده به شورای علمی، تعداد ۱۹ اثر (۶۵/۵۱ درصد از آثار مرحله قبل) به‌عنوان آثار برگزیده یا شایسته تقدیر معرفی گردید.

بررسی آثار پژوهشی حاصل فعالیت تعداد ۱۲۷ عضو گروه‌های علمی و شورای علمی است که از نظرات و ارزیابی‌های ۳۵۲ داور متخصص به صورت مستقل در این دوره کمک گرفته‌اند. این داوران در مجموع ۴۲۸ کاربرگ ارزیابی همه‌جانبه

تا زیر نظر مدیر بخش علمی و با هماهنگی رئیس گروه علمی امور ارجاعی را به انجام رساند. در این دوره گروه‌های علمی ۵۲ جلسه تشکیل دادند که در هر جلسه دست‌کم پنج نفر از اعضا حضور داشتند و مدت هر جلسه نیز به طور متوسط ۱۶۰ دقیقه بوده است. گروه‌های علمی برای ارزیابی آثار به تناسب موضوع از داوران متخصص کمک گرفتند. داوران آثار پژوهشی در این جشنواره شامل ۲۵۲ تن از استادان و پژوهشگران مراکز علمی - پژوهشی دولتی و غیردولتی سراسر کشور بوده‌اند که ۴۳۸ اثر مورد ارزیابی مستقل قرار گرفته‌اند.

در بخش خارجی، کمیته مربوطه به ریاست دبیر جشنواره و با حضور رئیس دبیرخانه جشنواره، رئیس مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم، مدیر کل حراست مرکزی وزارت علوم، نماینده تام‌الاختیار وزیر محترم امور خارجه، دبیر شورای علمی، مدیر اجرایی جشنواره، دبیر کمیسیون ملی یونسکو و دبیر کمیسیون ملی آیسسکو، رئیس بنیاد ایران‌شناسی و معاون بین‌الملل سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، طی جلساتی در مورد مسائل جاری، فرایندها و برگزیدگان خارجی تصمیم‌گیری نمود و سپس فراخوان بخش خارجی توسط سایت اینترنتی فارابی و برخی ارگان‌هایی که در زمینه همکاری‌های فرهنگی و بین‌المللی فعال هستند مانند سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بنیاد ایران‌شناسی در اختیار علاقمندان قرار گرفت. در کنار فراخوان، با برخی مؤسسات فعال در حوزه ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی و رایزن‌های فرهنگی نیز مذاکره شد تا این مؤسسات افراد و آثار مورد نظرشان را برای ورود به مرحله ارزیابی آثار در اختیار دبیرخانه جشنواره قرار دهند. برخی از این آثار توسط رایزنی‌های فرهنگی ایران در کشورهای مختلف (از جمله: تاجیکستان، ازبکستان، مصر، سوریه، لبنان، عراق، فرانسه، دانمارک، پاکستان، هند، آمریکا، هلند، بلژیک، سوئیس و آلمان) دریافت شد.

تعداد آثار دریافت شده بخش خارجی جشنواره، ۲۶۳ اثر بود که در فرایند ارزیابی، ابتدا تمامی آثار با مشورت گروه‌های علمی جشنواره مورد پالایش اولیه قرار گرفت و سپس فهرستی از تمام محققان و پژوهشگرانی که در حوزه ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی فعالیت می‌کنند برای ارزیابی آثار تهیه شد. سپس با مشورت مدیران گروه‌های علمی جشنواره، داوران متخصص برای هر یک از آثار انتخاب و آثار برای آنان ارسال گردید. پس از بحث و بررسی نتایج داوری‌ها، ۷ پژوهشگر برجسته در حوزه ایران‌شناسی انتخاب شدند.

۴. فرایند ارزیابی و انتخاب آثار پژوهشی

در ارزیابی هر یک از آثار پژوهشی چند نکته اساسی مورد توجه گروه‌های علمی قرار گرفت:

- داوران یک اثر از دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی خارج از محل خدمت صاحب اثر انتخاب شدند.
- همه داوران گروه‌های علمی بر اساس کاربرگ مشخص و یکسان به ارزیابی

خوارزمی در سال ۹۵ را از گروه تخصصی مکانیک از آن خود کرد.

مجید ایزدی به خاطر 'ساخت ماشین آلات خط تولید مخازن گاز طبیعی ویژه خودرو' رتبه سوم طرح‌های توسعه‌ای سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی را از گروه تخصصی مکانیک به دست آورد.

برگزیدگان نوآوری

هیات داوران سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی، در بخش نوآوری هیچ یک از آثار ارائه شده را حائز کسب رتبه اول ندانست ولی ۴ طرح را به عنوان رتبه دوم این بخش اعلام کرد.

بر همین اساس، دکتر محمد عبدالاحد به دلیل ارائه طرح 'نانو بیو حسگرهای الکترونیکی برای تمایز سلولی' رتبه دوم نوآوری را از گروه تخصصی برق و کامپیوتر به دست آورد.

لیلا عراقیان با 'طراحی پل طبیعت' در رقابت‌های گروه تخصصی هنر، معماری و شهرسازی این دوره از جشنواره بین‌المللی خوارزمی شرکت کرده بود که موفق به کسب رتبه دوم نوآوری جشنواره شد.

حمید امیرسیدی با ارائه طرح 'گلخانه ایرانی فراز' در گروه تخصصی کشاورزی و منابع طبیعی، دیگر برنده رتبه دوم نوآوری جشنواره امسال بود.

دکتر خشایار کریمیان به پاس ارائه طرح 'سنتر مواد موثره دارویی ضد سرطان' از گروه تخصصی فناوری‌های شیمیایی، رتبه دوم نوآوری جشنواره خوارزمی سال ۹۵ را از آن خود کرد.

طرح موفق در تولید ملی

هیات داوران سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی، طرح 'تجاری سازی سامانه سرعت سنج خودرویی بر اساس پردازش تصویر' متعلق به حسین توحیدی را به عنوان طرح موفق در تولید ملی اعلام کرد.

برگزیدگان خارجی سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی:

رتبه اول پژوهش‌های بنیادی در بخش خارجی سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی به دکتر گیدو کرومر استاد دانشکده پزشکی دانشگاه دکارت فرانسه تعلق گرفت. وی این جایزه را بخاطر ارائه طرح 'مرگ سلولها در پاتوبیولوژی' در گروه تخصصی علوم پزشکی جشنواره خوارزمی دریافت کرد.

دکتر آندرس لوزانو استاد و رییس بخش جراحی مغز و اعصاب دانشگاه تورنتو نیز با ارائه طرح 'شبیه سازی مغز برای شرایط عصبی' جایزه رتبه اول پژوهش‌های بنیادی در گروه تخصصی علوم پزشکی جشنواره امسال از آن خود کرد.

طرح 'طیف سنجی رامان به عنوان یک ابزار همه کاره برای مطالعه خواص گرافن و مواد مرتبط' متعلق به دکتر آندریا سی فراری استاد دانشگاه کمبریج انگلیس نیز موفق به کسب رتبه دوم پژوهش‌های بنیادی سی امین جشنواره خوارزمی در گروه تخصصی فناوری نانو شد.

دکتر سیسیلیا لیندگرن مدیر ارشد یکی از گروه‌های تحقیقاتی دانشگاه آکسفورد انگلستان با ارائه طرح 'کالبدشکافی پاتوژن مولکولی چاقی و توزیع چربی' رتبه دوم پژوهش‌های بنیادی جشنواره خوارزمی امسال را در گروه تخصصی زیست فناوری و علوم پایه پزشکی به دست آورد.

رتبه سوم پژوهش‌های بنیادی بخش خارجی این دوره از جشنواره بین‌المللی خوارزمی به دکتر عبدالحمید سیاری استاد شیمی دانشگاه اوتاوا بخاطر ارائه طرح 'مواد ترکیبی برای جذب دی اکسید کربن: طراحی، عملکرد و ثبات' در گروه تخصصی فناوری‌های شیمیایی تعلق گرفت.

هیات داوران سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی، جایزه رتبه دوم پژوهش‌های کاربردی جشنواره را به دکتر یاروسلاو سرگیف استاد و رییس آزمایشگاه محاسبات عددی در دانشگاه کالابریا ایتالیا بخاطر ارائه طرح 'بهینه سازی سراسری لپ شیتز و محاسبات بی نهایتی' در گروه تخصصی زیست علوم پایه اعطا کرد.

جشنواره بین‌المللی خوارزمی همه ساله به همت سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران و به منظور شناسایی، معرفی و حمایت از مبتکران، فناوران و دانش پژوهان برجسته کشور در پژوهش‌های کاربردی، بنیادی، توسعه‌ای و نوآوری علمی برگزار می‌شود. ۶۶

سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی برگزیدگان خود را شناخت

هیات داوران سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی از میان ۶۶۷ طرح ارسالی به دبیرخانه جشنواره در ۱۸ گروه تخصصی و در ۵ بخش پژوهش‌های بنیادی، کاربردی، توسعه‌ای، نوآوری و طرح موفق در تولید ملی تعداد ۱۹ طرح داخلی و خارجی را به عنوان برگزیدگان نهایی جشنواره معرفی کرد.

به گزارش گاهنامه عشق، مراسم معرفی و تجلیل از ۱۳ برگزیده ایرانی و ۶ طرح برگزیده خارجی با حضور محمد فرهادی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در هتل المپیک تهران در حال برگزاری است.

برگزیدگان داخلی سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی

پژوهش‌های بنیادی

دکتر سید محمد بلورچیان به خاطر ارائه طرح 'توسعه دانش ترکیب‌های ارگانوسیلیکون در ایران' رتبه اول پژوهش‌های بنیادی سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی را از گروه فناوری‌های شیمیایی از آن خود کرد.

پژوهش‌های کاربردی

دکتر حمید لطیفی به خاطر 'طراحی و ساخت شبیه ساز فضا' موفق به کسب رتبه دوم پژوهش‌های کاربردی از گروه تخصصی مکانیک شد.

دکتر مرتضی رضایی با ارائه طرح 'تولید خوراک دام از سرشاخه نیشکر فراوری شده' رتبه دوم پژوهش‌های کاربردی این دوره از جشنواره بین‌المللی خوارزمی را از گروه تخصصی کشاورزی و منابع طبیعی دریافت کرد.

دکتر سعید قاضی مغربی نیز در این دوره از جشنواره به نمایندگی از جهاد دانشگاهی دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی به خاطر 'طراحی و بومی سازی آزمایشگاه و شبیه ساز سامانه پدافندی' جایزه رتبه سوم پژوهش‌های کاربردی را از گروه تخصصی برق و کامپیوتر دریافت کرد.

طرح‌های توسعه‌ای

بخش طرح‌های توسعه‌ای سی امین جشنواره بین‌المللی خوارزمی، رتبه اول نداشت ولی سه طرح، موفق به کسب

رتبه دوم در این بخش شدند. هیات داوران این دوره از جشنواره، جایزه رتبه دوم طرح‌های توسعه‌ای را به دکتر فرهاد رجالی برای ارائه طرح 'تولید نهاده زیستی میکوریزی مناسب برای استفاده در بخش تولیدات گیاهی کشور' از گروه تخصصی کشاورزی و منابع طبیعی اعطا کرد.

دکتر شهاب شیبانی با ارائه طرح 'تولید چشمه‌های براکی تراپسی یو-۱۲۵؛ مورد استفاده در درمان تومورهای مغزی و ملانومای چشمی' موفق به کسب رتبه دوم طرح‌های توسعه‌ای از گروه تخصصی علوم پایه شد.

اسحاق عباسی نیز با ارائه 'بسته ارتقای توان توربین گاز MGT-۷۰' رتبه دوم طرح‌های توسعه‌ای جشنواره بین‌المللی

همایش هم اندیشی دانشمندان برتر کشور در شیراز برگزار شد

ایران در میان یک درصد دانشگاه‌های برتر جهان خبر داد و افزود: کسب علم و فناوری نخستین بند از سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری بوده که با نگاه راهبردی معظم‌له بهترین راه برای تبدیل علم به ثروت و قدرت اقتصادی است.

وی با اشاره به اینکه بر اساس اطلاعات به دست آمده ۲۰ درصد از محققان برتر دنیا ۶۶ درصد علم را تولید و همچنین ۸۵ درصد از استنادهای دنیا را دریافت می‌کنند، افزود: بر پایه تحقیقات موجود ۳۳ درصد از دانشمندان در حوزه مهندسی، ۲۸ درصد شیمی، پنج درصد ریاضیات، و ۲۰ درصد از دانشمندان برتر مربوط به ۹ حوزه علوم مواد، پزشکی، علوم کامپیوتر، فیزیک، بیولوژی، بیوشیمی، ایمنی‌شناسی، علوم اجتماعی و غیره هستند.

رئیس مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری ادامه داد: ارتقای علم، نوآوری، فناوری و تولید علم در جهان با سرعت در حال پیشرفت است و در این زمینه نسبت به ۱۰ سال گذشته تعداد مقالات علمی دنیا پنج برابر شده که باید با سازمان‌دهی، ارزیابی علمی به‌صورت کمی و کیفی در اولویت کشور قرار گیرد.

دهقانی تصریح کرد: ۵۰ درصد مقاله‌های علمی دنیا تنها ۷ درصد استنادها را دریافت می‌کنند و نیمی دیگر نیز مورد استفاده قرار نمی‌گیرند و در این زمینه انتظار از محققان مربوط به مرزهای دانش است که با تبدیل به علم به ثروت و قدرت و حفظ ارزش‌های اسلامی که مورد توجه سند چشم‌انداز توسعه است گام بردارند.

وی بیان داشت: برای توسعه علمی کشور نیازمند برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری آگاهانه توسط پژوهشگران برتر کشور هستیم که از اهمیت به‌سزایی برخوردار است، زیرا علاوه بر کمیّت بر کیفیت تولید باید توجه ویژه‌ای شود. سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام اضافه کرد: از ۴ میلیون دانشمند جهان، ۶۰ هزار نفر جز یک درصد و ۳ هزار نفر دیگر نیز در یک‌صدم درصد قرار دارند.

سید محمد علی افشانی استاندار فارس با بیان اینکه دانش و دانایی عامل سیطره در دنیا محسوب می‌شود، گفت: استقلال کشورها، استقلال علمی آن‌هاست و رهبر معظم انقلاب به همین دلیل به کرات بر بها دادن به علم تأکید کرده‌اند. همچنین زمانی علم در جامعه ما معنای واقعی خود را به دست می‌آورد که عالمان در جایگاه واقعی خود قرار گیرند.

در ادامه این مراسم با حضور دکتر وحید احمدی، معاونت پژوهشی وزارت عتف، عادل آذر رئیس دیوان محاسبات کشور، مهندس افشانی استاندار فارس، دکتر ایمانیه رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز و جمعی از مقامات دانشگاهی استان، تمبر همایش "هم‌اندیشی دانشمندان برتر کشور" رونمایی شد و حاضران پس از مهپور شدن تمبر مزبور بر حاشیه آن یادداشت نگاشتند. ۶۶

عرض خیر مقدم به محققان و دانشمندان برتر کشور، اعلام داشت برپایی چنین همایش‌هایی برای پژوهشگران و نخبگان کشور ایجاد انگیزه کرده و بر دانش و آگاهی آنان می‌افزاید.

سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) گفت: همچنین در سخنرانی خود از جای گرفتن ۴۳ دانشگاه

در تمدن ایران اسلامی در پیش و پس از اسلام بار سنگین توسعه بر دوش دانشمندان، محققان و نام‌آوران حوزه علم و ادب قرار داشت و تمدن‌هایی که بر محور غیرعلم استوار بوده‌اند، پایداری نداشته و آن‌هایی که باقی مانده‌اند بر مبنای هویت علمی و علما بوده است.

دکتر دهقانی سرپرست ISC و رییس همایش ضمن

به گزارش گاهنامه عتف، به منظور تکریم و ارج نهادن به زحمات دانشمندان برتر کشور و بحث و تبادل نظر در خصوص شناسایی فرصت‌ها و چالش‌های پیش رو در رشد و توسعه علمی کشور، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) و مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری با همکاری بنیاد نخبگان استان فارس، اولین نشست "هم‌اندیشی دانشمندان برتر کشور" با حضور دانشمندان یک درصد برتر از سراسر دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور، مسئولان حوزه‌های مختلف آموزش عالی کشور، و مقامات استان فارس در روزهای شنبه و یکشنبه، ۳۰ بهمن الی ۱ اسفند ۹۵ در شیراز برگزار کرد.

در افتتاحیه این همایش دکتر محمد جواد دهقانی، سرپرست ISC، وحید احمدی، معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، محمدعلی افشانی، استاندار فارس، محمد هادی ایمانیه، رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز سخنرانی نمودند.

محورهای اصلی همایش در سه پنل جایگاه ISC در اکوسیستم تولید علم، فرصت‌ها و چالش‌های حوزه آموزش عالی و ترویج و ایجاد دانشگاه‌های نسل سوم ارائه شد که در آن سخنرانان مدعو به شرح موضوعات و ضرورت و اهمیت آنان پرداختند.

معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر وحید احمدی نیز در ادامه این همایش با بیان اینکه سهم ایران اسلامی در تولید مقاله‌های علمی ۱٫۸ درصد و در مقالات برتر، کیفیت علم ۲٫۲ درصد را در جهان به خود اختصاص داده است، اظهار داشت: با تلاش‌های علمی، تحقیقاتی و پژوهشی دانشمندان ما، ایران از نظر کیفیت دانشگاه‌ها جزو ۱۳ یا ۱۴ کشور برتر دنیا قرار گرفته که داشتن بیش از ۲۰۰ دانشمند نشان از بازگشت به خویش‌نشدن و توانمندی در عرصه‌های علمی است.

وحید احمدی با یادآوری اینکه در ۱۲ سال گذشته ارتقای مقاله‌ها را مبنای ارزش‌گذاری قرار می‌دادیم، گفت: هم‌اکنون با توجه به تغییر ظرفیت و رشد توانمندی و هم‌افزایی در مجموعه نهاد‌های علمی شاهد ظهور پژوهشگاه‌ها، آزمایشگاه‌ها، تحقیقات گسترده و چاپ و توزیع مجلات علمی هستیم. او با تأکید بر اینکه برای رشد و بالندگی مراکز علمی کشور نیازمند اهمیت دادن به پژوهش و نیز ایجاد حس اعتماد به نظام علمی و نوآوری بیش از گذشته هستیم، اظهار داشت:

گزارشی از فعالیتهای مجتمع خدمات فناوری دانشگاه صنعتی شریف

زمینه فعالیتهای بیشتر و جذب تعداد بیشتری از اعضای هیات علمی را فراهم آوردند.

معرفی مجتمع خدمات فناوری دانشگاه صنعتی شریف

ارایه خدمات فناورانه و حضور عملیاتی در جامعه، یکی از ماموریت‌های اصلی دانشگاه است که در قالب قراردادهای ارتباط با صنعت، انجام می‌پذیرد.

دانشگاه صنعتی شریف به عنوان یکی از نهادهای پژوهشی پیشرو کشور، مجموعه گسترده‌ای از خدمات فناورانه و ارزش آفرین را در حوزه‌های گوناگون مهندسی و مدیریتی به صنعت و جامعه ارائه می‌نماید. بر همین اساس به منظور بستر سازی و حمایت از شکل‌گیری و رشد تیم‌های پژوهشی متخصص و جوان جهت افزایش سطح کیفیت خدمات ارائه شده، برنامه ایجاد و توسعه واحدهای خدمات فناوری آغاز گردیده و به واسطه آن تاکنون بیش از ۴۰ واحد خدمات فناوری در حوزه‌های تخصصی مختلف تاسیس شده‌اند.

مجتمع خدمات فناوری قسمتی از این برنامه می‌باشد که هدف از آن حمایت، گردهم آوری و هم‌افزایی میان واحدهای خدمات فناوری می‌باشد. این مجتمع با فراهم کردن امکان استقرار ۴۰ واحد خدمات فناوری در قالب آزمایشگاه، دفتر و مرکز مستقر شده و با ایجاد اشتغال برای بیش از ۵۰۰ نفر از دانشجویان، فارغ التحصیلان و پژوهشگران دانشگاه صنعتی شریف، نقش مهمی در ایجاد اشتغال دانش‌بنیان در دانشگاه دارد. فاز اول این مجتمع در دی ماه سال ۱۳۹۲ با حضور معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری افتتاح گردید. و با توجه به تاثیر آن در ترویج فرهنگ کسب و کارهای دانش بنیان با حمایت صورت گرفته شده از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری فاز دوم آن نیز در دی ماه سال ۱۳۹۴ به بهره برداری رسید.

همچنین به منظور تحقق اهداف دانشگاه نسل سوم، برنامه‌ها و ساختارهایی به منظور حمایت و ترویج فرهنگ خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی این مجتمع مستقر شده‌اند که برخی از آن در ذیل آمده است:

مرکز کارآفرینی

ستاک (سامانه توسعه ایده‌های کارآفرینانه)

شتاب‌دهنده دانشجویی Accelerator

برنامه تجاری‌سازی دستاوردهای فناورانه دانشجویی

برنامه توسعه و انتقال فناوری

مرکز خدمات آزمایشگاهی

اهداف عملیاتی

ایجاد فرصت اشتغال فناورانه و به کارگیری فارغ التحصیلان دانشگاه در فعالیتهای دانش بنیان

تشکیل و توسعه تیم‌ها و گروه‌های پژوهشی پایدار ارتقای نام و برند دانشگاه در جایگاه حمایت از صنعت و جامعه

کمک به شکل‌گیری اقتصاد دانش بنیان ملی

تاثیرگذاری عملیاتی و موثر بر صنعت

افزایش حضور اجتماعی و تعاملات موثر در سطح جامعه هم‌افزایی و اشتراک اطلاعات میان واحدهای فناور دانشگاهی

انواع فعالیتهای واحدهای خدمات فناوری

ارایه خدمات پژوهشی، توسعه فناوری، مشاوره و نظارت

ارائه خدمات طراحی - مهندسی و نظارت بر اجرا

توسعه نرم‌افزارهای تخصصی

ارائه خدمات آزمایشگاهی و تست استاندارد

ارائه خدمات ارزیابی و صدور گواهی تأیید

ایجاد و واگذاری حق امتیاز دارایی‌های فکری

برگزاری رویدادهای تخصصی شامل کنفرانس‌ها، همایش‌ها، جشنواره‌ها و مسابقات ۶۶

دفاتر خدمات فناوری، دفاتر ستادی و پژوهشی مربوط به سایر فعالیتهای معاونت پژوهشی دانشگاه از قبیل دفتر ستاک، مرکز کارآفرینی دانشگاه، دفتر تجاری سازی دستاوردهای دانشجویی و همچنین دفتر انتقال توسعه تکنولوژی در زمینه فعالیتهای دانشجویی و طرح‌های فناورانه اعضای هیات علمی دانشگاه در این مجتمع فعالیت دارند.وی همچنین درباره فعالیت آزمایشگاه مرکزی مستقر در مجتمع خاطر نشان کرد که این آزمایشگاه حدود ۲۰ درصد از مساحت کل مجتمع را به خود اختصاص داده است و خدمات خاص آزمایشگاهی از قبیل تأیید استاندارد... را به عموم سازمان‌ها و شرکت‌ها ارائه می‌دهد.

دکتر محمد شریف خانی در پایان ضمن تشکر از زحمات و حمایت‌های افرادی که زمینه ایجاد و راه اندازی و ادامه فعالیت‌ها در مجتمع خدمات فناوری دانشگاه را فراهم نمودند گفت؛ دکتر سورنا ستاری معاون علمی و فناوری رییس جمهور با هزینه کردن در ساخت و راه اندازی فاز دوم مجتمع

دکتر محمد شریف خانی مدیر برنامه دفاتر و مراکز خدمات فناوری به روند راه اندازی این برنامه اشاره کرد و افزود که شروع برنامه مجتمع خدمات فناوری از سال ۹۲ آغاز شده است و در سال ۹۳ ما موفق به استقرار کامل واحدها در مجتمع شدیم.

وی افزود: با نظر مسولین دانشگاه بر آن شدیم تا فضای بزرگی که در دانشگاه بدون استفاده بود را تبدیل به فضای مولد برای اجرای پروژه‌هایی که به نوعی با صنعت درگیر هستند تبدیل گردد و از این طریق توانستیم گام مهمی در جهت ارتباط بیشتر صنعت و دانشگاه برداریم.

دکتر شریف خانی ابراز کرد: در این مجتمع فعالیتهای صنعتی و حرفه‌ای خوبی انجام می‌شود و ما با این کار توانستیم از حالت فعالیت‌های صرفاً پژوهشی خارج شده و قراردادهای جدی را با صنعت منعقد نماییم و ورود بیشتری در حوزه‌های صنعتی داشته باشیم. مدیر برنامه‌های دفاتر و مراکز خدمات فناوری به مراحل واگذاری فضا به اعضای هیات علمی اشاره کرد و افزود: اعم تلاش ما در مجتمع این است تا اعضای هیات علمی بتوانند از امکانات این مجموعه بهره مند شوند اگرچه برای ارایه خدمات محدودیت‌هایی نیز در نظر گرفته ایم که از جمله این محدودیت‌ها می‌توان به داشتن سوابق اجرایی و حجم قراردادهای ارتباط با صنعت اعضای هیات علمی اشاره کرد.

وی یاد آور شد: برای این منظور شیوه‌نامه‌ای تدوین گردیده است تا افراد بر اساس ساز و کار مشخصی امکان فعالیت در مجتمع را داشته باشند.

دکتر شریف خانی با ابراز خرسندی افزود: که تاکنون تعداد ۳۳ واحد خدمات فناوری در مجتمع فعالیت دارند.

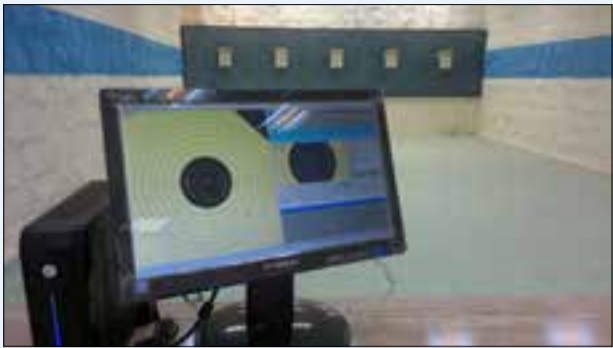
مدیر برنامه دفاتر و مراکز خدمات فناوری با اشاره به روند استقرار واحدهای خدمات فناوری در مجتمع افزود: برای تاسیس یک دفتر می‌بایست یک فرایند داوری طی شود و متقاضی تاسیس دفتر باید سابقه در آمد از صنعت بیش از ۳۰۰ میلیون تومان داشته باشد. عضو هیات علمی دانشگاه شریف گفت: اختصاص فضا یکی از تسهیلاتی است که در مجتمع داده می‌شود و این لزوماً منجر به راه اندازی دفتر نمی‌شود و راه اندازی دفتر نیز مستلزم ارایه فضا از سوی مجتمع نیست.

دکتر شریف خانی درباره نحوه فعالیتهای این دفاتر تأکید کرد: تمامی قراردادهای این دفاتر از لحاظ حقوقی از سوی دانشگاه شریف منعقد می‌شود و هیچ کدام ساختار مستقل از دانشگاه نیستند و تمامی آنها با برند و عنوان دانشگاه صنعتی شریف فعالیت دارند و تمامی عواید مادی قراردادهای نیز در حساب مالی دانشگاه است و خوشبختانه از لحاظ مالی کاملاً شفاف عمل می‌شود.

مدیر برنامه دفاتر و مراکز خدمات فناوری در ادامه افزود: هر عضو هیات علمی باید به ازای فضایی که در اختیار دارد هزینه استقرار پردازد که طبیعتاً این هزینه تحت عنوان سربار از قراردادهایشان کسر خواهد شد. وی گفت:

البته در قبال فعالیتی که انجام می‌شود تسهیلات ویژه‌ای به دفاتر ارایه می‌دهیم و امسال نیز در نظر داریم وام قرض الحسنه برای مدیران و فناوران دفاتر ارایه دهیم. وی در مورد اعطای وام متذکر شد: سقف وام قرض الحسنه برای مدیران دفاتر ۳۰ میلیون تومان و برای فناوران دفاتر این مبلغ ۱۰ میلیون تومان می‌باشد که قطعاً این رقم در سالهای آتی افزایش خواهد داشت. ایشان همچنین درباره سایر برنامه‌های حمایتی در آینده یادآور شد: به مدیران دفاتری که فناوران آن به صورت تمام وقت در دفاتر خود حضور دارند بر اساس امتیاز ماهیانه تا سقف مبلغ یک و نیم میلیون تومان حقوق پرداخت خواهیم کرد تا حضور پایدار ایشان و ایجاد رسوب دانش سبب افزایش سطح کیفیت خدماتی گردد. دکتر شریف خانی درباره سایر فعالیتهای دفاتر در مجتمع خدمات فناوری افزود: در مجتمع علاوه بر

تولید سیبل الکترونیکی با حمایت صندوق حمایت از توسعه صنایع الکترونیک

متخصصان کشورمان با پشتیبانی صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک (صفا) سیبل الکترونیکی ورزش تیراندازی تولید کردند. به گزارش روابط عمومی صفا، مهندس ناصر رنجبر مدیرعامل شرکت فن پردازان بدیع با اشاره به حمایت‌های صفا جهت تولید این محصول الکترونیکی پر کاربرد در ورزش تیراندازی درباره مشخصات فنی طرح گفت: هنگامی که تیرانداز شلیک می‌کند گلوله به سیبل برخورد کرده و یک نوار لاستیکی یا کاغذی را پاره می‌کند و صوت منتشر شده از این پارگی به سنسورها می‌رسد و محل دقیق اصابت گلوله با شناسنامه شلیک شامل امتیاز شلیک و زمان شلیک در یک برد الکترونیکی محاسبه می‌شود و برای کامپیوتر تیرانداز به صورت Wifi ارسال می‌شود؛ در نهایت تیرانداز روی مانیتور خود می‌تواند این اطلاعات را مشاهده کند.

وی درباره مشکلات فعلی سیبل‌های غیر الکترونیکی توضیح داد: در وضعیت فعلی در بحث آموزش تیراندازی، سیبل‌های تیراندازی در حقیقت بونولیت‌هایی هستند که روی آن‌ها دایره‌هایی چاپ شده است و تیراندازان باید به سمت آنها شلیک کنند اما امکان رویت نقطه‌ای را که به آن شلیک کرده‌اند، ندارند چون سیبل‌ها در فاصله‌های ۱۰۰ تا ۷۰۰ متری قرار دارد بنابراین باید کل فشنگ‌های خود را شلیک کنند و از سوی دیگر همه افراد حاضر در میدان تیر، شلیک‌های خودشان را تمام کنند سپس اسلحه‌ها را زمین بگذارند، به سمت سیبل حرکت کرده تا ببینند که به چه نقطه‌ای تیراندازی کرده‌اند.

مهندس رنجبر ادامه داد: اینکه آیا کل تیرهایی که در سیبل هر فرد است مربوط به همان تیرانداز است یا خیر؟ و اینکه کل سوراخ‌هایی که در سیبل است مربوط به چه شماره‌ای از شلیک است از جمله ابهامات کار با سیبل‌های غیر الکترونیکی محسوب می‌شود.

وی تصریح کرد: این درحالی است که با سیستم‌های پیشرفته هر فرد می‌تواند شناسنامه هر شلیک خود را به صورت هم‌زمان روی مانیتور خود ببیند و نمره بگیرد تا برای شلیک بعدی قلق‌گیری بهتری انجام دهد که صرفه جویی بسیار زیادی در وقت، فشنگ و هزینه‌های دیگر میدان تیر می‌شود.

مهندس رنجبر خاطرنشان کرد: عمومی سازی و تسهیل و یادگیری ورزش تیراندازی، جهت دهی به نوع آموزش‌ها و هدفمند کردن آموزش‌ها، بالا بردن جذابیت این ورزش با ایجاد مسابقات زنده (Online) و ایجاد انگیزه در جوانان، ارزان سازی جهت استفاده همگانی این ورزش، ایجاد سیستم‌های نظارتی و رقابتی یکپارچه جهت استعدادیابی و نخبه یابی در تیراندازی، بهینه سازی سیستم‌های آموزش در نیروهای مسلح از جمله نتایج کاربرد سیبل‌های الکترونیکی به شمار می‌رود.

وی با بیان اینکه تاکنون ۶۴ دستگاه سیبل پیشرفته (۱۰ متر، ۵۰ متر، ۱۰۰ متر) با تجهیزات خط آتش به دهکده دفاع مقدس بسیج اصفهان فروخته شده است، اظهار کرد: همچنین با ارگان‌های دولتی، نظامی و خصوصی مانند یگان ویژه زیر مجموعه‌های سپاه، فدراسیون تیراندازی، سازمان‌های گردشگری، هتل‌ها، کانون‌های فرهنگی مساجد مذاکره انجام شده است که با حمایت مالی صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک درصدد تامین نیاز متقاضیان هستیم.

به گفته وی این محصول در نمایشگاه ایپاس سال ۹۴ با حمایت صفا به نمایش درآمد و مورد استقبال بازدیدکنندگان قرار گرفت. «

فرهادی در اختتامیه هشتمین جشنواره فارابی مطرح کرد

تدوین شیوه‌نامه حمایت مالی از نشریات حوزه علوم انسانی

فرهادی ادامه داد: در جهت تقویت و حمایت از علوم انسانی، شیوه‌نامه حمایت مالی از نشریات این حوزه تدوین شده که بر حسب آن، نشریات این حوزه در صورتی که بتوانند در پایگاه‌های بین‌المللی حضور یابند ۱٫۵ برابر بیشتر از سایر حوزه‌ها مورد حمایت مالی قرار می‌گیرند.

به گفته وی یکی از دستاوردهای دولت یازدهم این است که فناوری پای خود را به حوزه علوم انسانی باز کرد.

وزیر علوم گفت: در حال حاضر ۷ مرکز رشد در این حوزه مجوز گرفته‌اند که در حوزه‌های نظیر صنایع فرهنگی، تجارت الکترونیک، محیط زیست، گردشگری، زیارت، مشاوره، هنرهای قرآنی و مدیریت فعالیت می‌کنند و در حوزه پژوهشی نیز طی سال‌های ۹۲ تا ۹۵ مجوز حدود ۴۰ واحد پژوهشی مرتبط با علوم انسانی صادر شده است.

به گفته فرهادی، جشنواره بین‌المللی فارابی به منظور پاسداشت جایگاه علما و اندیشمندان این حوزه از اقدامات وزارت علوم برای اعتلای علوم انسانی است، جشنواره بین‌المللی فارابی گشاینده راه برای رسیدن علوم انسانی به مقصد و هدف نهایی و آینه‌ای از کمیت و کیفیت تولیدات علوم انسانی و دینی در ایران و بستری برای رشد آن است.

وی خاطرنشان کرد: کم‌ترین دستاورد جشنواره برای تحقق اهداف فوق‌الذکر زمینه‌سازی برای پرورش عالم انسانی است. اگر جشنواره فارابی از طریق حمایت‌ها و تشویق‌هایی که از استادان و پژوهشگران انجام می‌دهد بتواند افقی را فراهم کند که در آن امکان پرورش و رشد علوم انسانی فراهم شود می‌تواند بیش از پیش به این جشنواره دل بست و بالندگی آن را شاهد بود. وزیر علوم در هشتمین دوره برگزاری این جشنواره این نوید را به جامعه علمی کشور داد که بر اساس ارزیابی‌های به عمل آمده در این هشت دوره به زودی دبیرخانه جشنواره براساس الگوهای علمی و شناختی، برآوردی از وضعیت علوم انسانی و اسلامی در ایران را به جامعه علمی ارائه دهد و خاطرنشان کرد: حتی این امکان فراهم آمده است که به طور منظم و سالانه و البته بر اساس ارزیابی آثار ارسالی به دبیرخانه جشنواره، پایش علوم انسانی در ایران به صورت نهادی و مستمر شکل بگیرد.

وی ادامه داد: اقداماتی موثر برای شکل‌گیری «شبکه نخبگان علوم انسانی» صورت گرفته است که امید است بیش از هر چیز موجب شناخت بیشتر و دقیق‌تر جایگاه علوم انسانی در روند سیاستگذاری علوم، تحقیقات و فناوری شود. «

✚ وزیر علوم با بیان این که ۱۱۹۹ نشریه دارای مجوز در آموزش عالی فعالیت دارند، گفت: بیش از نیمی از این نشریات در حوزه علوم انسانی هستند و شیوه‌نامه حمایت مالی از نشریات این حوزه تدوین شده است.

به گزارش گاهنامه عق، محمد فرهادی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در مراسم اختتامیه هشتمین جشنواره بین‌المللی فارابی که در سالن اجلاس سران با حضور رئیس‌جمهور برگزار شد، گفت: موضوع این علم انسان است و شرافت هر علم به موضوع آن بستگی دارد. هیچ موجودی در عالم هستی از انسان بالاتر نیست، پس علمی هم که این موضوع را بررسی می‌کند دارای شرافت ذاتی است.

وی ادامه داد: مهم‌ترین سرمایه معنوی، فرهنگی و اعتقادی ما یعنی فرهنگ اسلامی به طور مستقیم در حوزه علوم انسانی جای می‌گیرد بدان سبب که سرچشمه اصلی این فرهنگ قرآن کریم و آیات و روایت و احادیث و سیره ائمه اطهار است. بنابراین ما در حوزه علوم انسانی از منابعی سرشار و الهی برخورداریم.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی تصریح کرد: در حال حاضر حدود ۴۷ تا ۵۰ درصد از ظرفیت‌های آموزش عالی به علوم انسانی اختصاص دارد هم از بعد آموزشی و هم از بعد پژوهشی مثل انجمن‌های علمی، نشریات علمی پژوهشی، قطب‌های علمی، پژوهشگاه‌ها و مراکز پژوهشی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و اعضای هیأت علمی که به نوعی ظرفیت پژوهشی تلقی می‌شوند.

وی ادامه داد: پس در حال حاضر علوم انسانی از نظر کمی ظرفیت‌های بسیار خوبی را داراست ولی برنامه ما در دولت تدبیر و امید استفاده از این ظرفیت کمی برای ارتقاء کیفی و هدفمند سازی پژوهش‌های علوم انسانی است.

به گفته وزیر علوم، مهم‌ترین آسیب و آفت این حوزه این است که میان پژوهش‌های این حوزه و مسائل اجتماعی ارتباطی وجود ندارد و سیاست اصلی ما ارتقای پژوهش‌ها به حداکثر ظرفیت خود برای پاسخگویی به مسائل مبتلا به جامعه است.

وی خاطرنشان کرد: وزارت علوم برای تحقق این امر و همچنین بومی سازی علوم انسانی، از سال ۹۴، شورای توسعه پژوهش و فناوری در علوم انسانی و هنر» تشکیل داد. این شورا دو جهت اصلی تولید علم، نظریه پردازی و حرکت در مرزهای دانش و وارد کردن فناوری در حوزه علوم انسانی را دنبال می‌کند.

فرهادی مهم‌ترین دستاورد شورای توسعه پژوهش و فناوری در علوم انسانی و هنر را تبیین وضعیت موجود آموزشی، پژوهشی و فناوری، تدوین آیین‌نامه هدفمندی رساله‌های دکترا و کارشناسی ارشد، سیاستگذاری و ساماندهی فعالیت‌های فناورانه در حوزه علوم انسانی و هنر اعلام کرد.

وی خاطرنشان کرد: از ۱۱۹۹ نشریه دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۶۶۱ نشریه یعنی بیش از نیمی از آنها در حوزه علوم انسانی هستند و تعداد ۵ نشریه فارسی زبان علوم انسانی در پایگاه استنادی اسکوپوس نمایه شده است. در این حوزه برنامه‌های پیش روی ما ارتقای حضور نشریات فارسی زبان در حوزه علوم انسانی در پایگاه‌های استنادی معتبر دنیاست.

مرثی عیوضی
خانم معصومه رضانی
خانم مهرناز واقفی منش
مریم السادات حسینی
تورج صادقی
نوشین ایل بیگی

تورج صادقی اصل
رحیم ستار زاده
علی رستمی
ابوالفضل لطفی
تسرین سیدزواره
پهروز عزتی

معصومه غفاری
احسان کمیزی
مختار عباسی
لیلا فلاح نژاد
سعیده صفری
مریم السادات حسینی

هیات تحریریه:
دکتر فتح الله مضطر زاده
دکتر برات قبادیان
دکتر حسین محمدی دوستدار
دکتر مهدخت بروجردی
همکاران این شماره:

عق

در حال حاضر این مرکز آموزش عالی بر اساس سیاست‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اهداف متعددی در عرصه تولید علم و فناوری و پژوهش، خدمات آموزشی و فعالیت‌های فرهنگی در عرصه تبادل اندیشه و شکوف نمودن استعدادها و اندیشه‌های نسل فرهیخته جامعه بر عهده دارد و بر همین اساس با اتخاذ راهبردهایی در حوزه طرح‌های عمرانی، برنامه‌های زمان بندی شده آموزشی، پروژه‌ها و طرح‌های پژوهشی و فرهنگی فعالیت‌های مجدانه‌ای در دست اقدام دارد.

دانشگاه مازندران تلاش می‌نماید به همت اساتید محترم، کارکنان شریف و دانشجویان عزیز با مساعدت‌های مسئولین وزارتی و استانی فعالیت‌هایی در خور شأن این خطه و جامعه اسلامی داشته باشد و بتواند دین خود را نسبت به جامعه ادا نماید.

اهم دستاوردها و اقدامات صورت گرفته در حوزه معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه

۱- فعال سازی مرکز رشد دانشگاه، تعداد شرکت‌های دانش بنیان مستقر در مرکز رشد: ۲۳ شرکت (سال گذشته صفر بوده است)

۲- تاسیس کمیته اخلاق پژوهشی دانشگاه و بررسی پرونده‌های مربوطه
۳- تاسیس مرکز آگاهی‌رسانی، پشتیبانی و امداد سایبری (آپا) استان مازندران در دانشگاه

۴- خرید و استقرار سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی به منظور paperless نمودن گردش کار حوزه پژوهشی

۵- خرید و استقرار سامانه مدیریت کنفرانس‌های علمی
۶- خرید لوازم و تجهیزات از نمایشگاه تجهیزات داخل به مبلغ ۶,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (سال گذشته خرید صفر بوده است)

۷- اقدام جهت کسب مجوز تاسیس پژوهشکده حوزه اقلیمی خزر در راستای مأموریت محورنمودن عملکرد دانشگاه در حوزه‌های محیط زیست، فناوری دریا، حقوق و مسائل فرهنگی اجتماعی حوزه خزر

۸- تاسیس پژوهشکده راداری شهید ستاری با همکاری مرکز پدافند هوایی خاتم‌الانبیا

۹- عقد تفاهم‌نامه با سازمان‌ها و نهادهای از قبیل (سازمان صنعت، معدن و تجارت، وزارت کشور، نیروی انتظامی، قرارگاه خاتم، نیروی دریایی ارتش، مرکز پژوهش‌های مجلس)

۱۰- راه‌اندازی کمیته نشریات علمی دانشگاه به منظور کمک به بهبود کیفیت و پایش وضعیت نشریات و تهیه پیش‌نویس آئین‌نامه پایش و بهبود عملکرد نشریات علمی

۱۱- کلنگ‌زنی آزمایشگاه مرکزی

۱۲- تغییر Home page دانشگاه

۱۳- برقراری اشتراک پایگاه علمی (Science Direc در چهار سال گذشته اشتراک نداشته‌ایم)

۱۴- بررسی پرونده و اختصاص گرنت به مبلغ ۱۱,۹۸۳,۱۴۵,۰۰۰ ریال به اعضاء محترم هیات علمی

۱۵- تعداد مقالات علمی پژوهشی چاپ شده: ۳۴۳

۱۶- فرصت مطالعاتی دانشجویان دکتری: ۲۰ نفر

۱۷- تعداد کتب چاپ شده: ۱۸ عنوان

۱۸- تعداد فرصت مطالعاتی اعضاء هیات علمی: ۳ نفر (سال گذشته صفر بوده است)

عملکرد مرکز آموزش‌های الکترونیکی و آزاد دانشگاه مازندران به قرار ذیل است:

تشکیل شورای آموزش‌های الکترونیکی و آزاد دانشگاه
فراهم آوردن فضای فیزیکی مناسب برای مرکز

تهیه سامانه برای دوره‌های ارائه شده توسط مرکز (کلیه فرآیندهای ثبت نام، صدور کارت، پرداخت هزینه و صدور گواهینامه به صورت الکترونیکی صورت می‌پذیرد) - هزینه سامانه از محل درآمد دوره‌ها تامین می‌شود.

راه اندازی سامانه برگزاری آزمون زبان انگلیسی دانشگاه (UMET) بوسیله این سامانه کلیه مراحل ثبت نام، صدور کارت، پرداخت هزینه آزمون و صدور گواهینامه به صورت آنلاین انجام می‌پذیرد. هزینه سامانه از محل درآمد آزمون‌ها تامین می‌گردد.

راه اندازی سامانه آموزش‌های الکترونیکی دانشگاه (LMS) و اتصال آن به سامانه آموزشی سما. (با این کار هر کلاس تعریف شده در سامانه سما امکان برگزاری به صورت الکترونیکی را دارا است)

برگزاری ۳ درس به صورت ترکیبی - حضوری و مجازی (به عنوان پایلوت در دانشگاه) با مجوز شورای محترم آموزشی دانشگاه

برگزاری ۸ دوره توانمند سازی اعضای هیات علمی

پیگیری اخذ مجوز از وزارت علوم به منظور پذیرش دانشجو در دوره‌های الکترونیکی (اخذ مجوز برای کلیه دانشگاه‌ها در کشور توسط وزارت علوم تا اطلاع ثانوی مسکوت است)

بررسی و مهیا سازی اولیه زیرساخت‌های لازم برای پذیرش دانشجو خارجی در مقطع کارشناسی ارشد(دوره آموزشی به صورت الکترونیکی و دوره پژوهشی این مقطع به صورت حضوری برگزار خواهد شد). بدلیل ارائه دروس در دانشگاه مازندران به زبان فارسی و استفاده گسترده از این زبان در کشور افغانستان، در هدف گذاری اولیه، دانشجویان افغانی مدنظر قرار گرفته‌اند. ۶۶

دانشگاه مازندران در نگاه عتف

به صورت دانشگاه مستقل شکل گرفت. در پی برنامه توسعه و گسترش آموزشی عالی در استان و ایجاد دانشگاه‌های تخصصی، دو مجتمع علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری و فنی و مهندسی نوشیروانی بابل نیز مطابق مصوبات ریاست محترم جمهوری از دانشگاه مازندران منتزع و به صورت دانشگاه‌های مستقل درآمدند. ضمناً مقرر شد تا جامعیت دانشگاه مازندران به عنوان محور آموزش عالی استان، در قالب ایجاد رشته‌های فنی و مهندسی و کشاورزی حفظ گردد.

کار آموزش و تدریس دانشجویان را ۳۵۰ عضو هیات علمی (تعداد ۳۷ استاد، ۸۸ دانشیار، ۲۰۰ استاد یار و ۲۴ مربی) و تعدادی از مدرسین حق التدریس بر عهده دارند. تعداد رشته‌های موجود در دانشگاه مازندران بیش از ۸۲ رشته در مقطع کارشناسی در دوره‌های روزانه و شبانه، بیش از ۹۸ رشته گرایش در مقطع کارشناسی ارشد و بیش از ۶۶ رشته گرایش در مقطع دکترا می‌باشد.

دانشگاه مازندران هم اکنون بزرگترین مرکز آموزش عالی استان به شمار می‌رود و دارای سابقه‌ای بالغ بر ۴۰ سال است که هسته اولیه آن از مدرسه‌ی عالی علوم اقتصادی و اجتماعی مدرسه علوم کشاورزی ساری، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، مرکز تربیت دبیر فنی نوشیروانی بابل و مرکز تحصیلات تکمیلی بابلسر تشکیل داده اند که در سال ۱۳۵۸ و با تصویب شورای عالی انقلاب از ادغام این مراکز، دانشگاه مازندران به صورت رسمی تاسیس و در طی سال‌های اخیر رشد قابل توجهی در هر دو عرصه‌ی کمی و کیفی داشته است.

همچنین در سال ۱۳۶۴ دانشکده‌ی پزشکی تحت پوشش دانشگاه مازندران ابتدا در ساری و سپس در بابل تاسیس گردید که در سال تحصیلی ۶۷-۶۶ با قرار گرفتن در مجتمع‌های پزشکی تحت نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از دانشگاه مازندران جدا و از آن تاریخ به صورت مستقل درآمدند، دانشکده‌ی کشاورزی و منابع طبیعی گرگان نیز در سال ۱۳۶۸ از دانشگاه مازندران منتزع و

رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی خبر داد

تعریف رشته‌های تحصیلی در دانشگاه علمی کاربردی برای ایجاد مشاغل جدید

گروه‌های کارآفرینی یا حتی برگزاری دوره‌های کارآفرینی هیچ‌کدام معنای ایجاد یا تربیت دانشجوی کارآفرین را ندارند؛ به همین دلیل باید گفت که در بحث کارآفرینی هنوز در ابتدای کار و در مرحله گفت‌وگو درباره میانی قرار داریم. دکتر امید با بیان اینکه به نظر من دانشکده‌ها و گروه‌های کارآفرینی که تاکنون ایجاد شده‌اند فقط به تعریف کارآفرینی و آشنا کردن دانشجویان و اساتید کمک کرده‌اند تا در این مقوله وارد شوند؛ اظهار کرد: اما من در اینکه آیا دانشگاهی در داخل وجود دارد که دانشجویان کارآفرین تربیت کند، تردیدهایی دارم. هیچ‌کدام از دانشگاه‌های کشور هنوز دانشگاه نسل سومی نشده‌اند اما همه در حال تلاش در این زمینه هستند.

وی افزود: در دانشگاه جامع علمی کاربردی قاعدتاً دانش‌آموختگان با توجه به نوع آموزش‌هایی که طی دوران تحصیل می‌بینند، که عمده این آموزش‌ها مهارتی و شغل‌محور هستند، از آمادگی بیشتری برای ایجاد شغل و اشتغال‌زایی برخوردارند. به همین دلیل می‌توان گفت این دانشگاه نزدیک‌تر به دانشگاه کارآفرین است. در دانشگاه کارآفرین قرار است دانشگاه علمی را که تولید کرده طوری به دانشجویان خود آموزش دهد که آنها بتوانند آن را تبدیل به ثروت کنند، اما در دانشگاه جامع این نوع از کارآفرینی اتفاق نمی‌افتد؛ زیرا اصولاً آموزش‌ها و دوره‌های ما به گونه‌ای است که دانش‌آموختگان این دانشگاه می‌توانند هر کدام یک دانش‌آموخته کارآفرین باشند.

توسعه و افزایش واحدهای فنوار در جوار مراکز علمی کاربردی

رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی همچنین در رابطه با سیاست‌های دانشگاه علمی کاربردی برای تبدیل علم به ثروت و تجاری‌سازی و حمایت از ایده‌ها در قالب‌هایی همچون مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، گفت: یکی از سیاست‌هایی که در دانشگاه جامع علمی کاربردی در دوره جدید که با کاهش جمعیت دانشجویی مواجه هستیم، دنبال می‌کنیم، بحث ایجاد واحدهای فنوار در کنار مراکز علمی کاربردی است. در حال حاضر بیش از یک‌هزار مرکز علمی کاربردی در حال انجام کار آموزشی هستند که همه اینها در معرض مشکلی به نام کاهش دانشجو قرار دارند.

وی افزود: این در حالی است که همه این مراکز علمی می‌توانند در کنار کار آموزشی، کار فناوری نیز انجام دهند و هر کدام یک مرکز فناوری و رشد داشته باشند و دانشجویان این مراکز علمی از این ظرفیت‌ها برای انجام برخی از کارهای دانش‌بنیان استفاده کنند. در دانشگاه جامع این کار را شروع کرده‌ایم و در مراکز نیز این اتفاق افتاده اما این اقدامات به صورت گسترده صورت نگرفته است. دکتر امید توسعه و افزایش واحدهای فنوار در جوار مراکز علمی کاربردی با هدف کمک به کارآفرینی و تولید ثروت، کاهش وابستگی مراکز علمی کاربردی از وابستگی شدید به درآمدهای آموزشی را از جمله برنامه‌های دانشگاه در سال جاری عنوان کرد.

ماموریت وزیر علوم به روسای دانشگاه‌ها

رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی در رابطه با اقدامات دانشگاه جامع علمی کاربردی در زمینه توسعه زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری با بیان اینکه دانشگاه جامع علمی کاربردی ستادی ناظر، برنامه‌ریز و هماهنگ‌کننده است و در واقع، این مراکز آموزش علمی کاربردی هستند که فعالیت می‌کنند. با توجه به شرایط متفاوت شهرهای مختلف، برخی مراکز به واسطه قرار گرفتن در کنار صنایع، زیرساخت‌های لازم را برای تبدیل شدن به یک مرکز کارآفرین دارند، برخی نیز با محدودیت‌هایی مواجه هستند. در مجموع می‌توان گفت که تعداد مراکز

آمادگی برای کمک به کشورهای همسایه، مذاکراتی نیز برای کمک گرفتن از دانشگاه‌هایی که در حوزه علمی کاربردی پیشرفته هستند انجام داده‌ایم که این دانشگاه‌ها عمدتاً اروپایی هستند.

وی اضافه کرد: همچنین بر اساس برنامه‌های دانشگاه، قرار است برای برگزاری دوره‌های مشترک قراردادهای بین‌المللی منعقد شود تا دانشجویان بعضی از رشته‌هایی که برای آنها تجربه کافی در کشور وجود ندارد، بتوانند از تجربیات این کشورها استفاده کنند.

در بحث کارآفرینی در ابتدای راه هستیم

رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی در خصوص تربیت دانشجوی کارآفرین گفت: حدود ۱۰ سال است که بحث کارآفرینی در کشور به عنوان دوره‌های رسمی مطرح شده و اولین دانشکده کارآفرینی کشور تقریباً ۱۰ سال پیش یعنی سال ۱۳۸۵ در دانشگاه تهران راه‌اندازی و تأسیس شد و پس از آن در سراسر کشور گروه‌های کارآفرینی یا رشته‌های کارآفرینی دایر شده و فعال هستند. وی افزود: با این وجود اما واقعیت این است که ایجاد دانشکده کارآفرینی یا

رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی در خصوص اقدامات این دانشگاه در راستای ایجاد زمینه برای کارآفرینی فارغ‌التحصیلان، اظهار کرد: یکی از برنامه‌های ما در دانشگاه جامع این است که مشاغل جدیدی را به جامعه معرفی و برای آنها رشته‌های دانشگاهی تعریف کنیم، برای این رشته‌ها آموزش دهیم و این افراد را برای در اختیار گرفتن شغل‌ها وارد بازار کار کنیم.

دکتر محمدحسین امید در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا در خصوص ارزیابی وضعیت کنونی دانشگاه‌های کشور و دانشگاه جامع علمی کاربردی در مسیر تبدیل شدن به دانشگاه نسل سوم، با بیان اینکه متأسفانه اغلب دانشگاه‌های کشور هنوز در مرحله اول، یعنی دانشگاه‌های آموزش محور قرار دارند، اظهار کرد: دانشگاه‌های نسل دوم یا پژوهش‌محور دانشگاه‌هایی هستند که محتوای آموزشی خود را براساس دستاوردهای پژوهشی تنظیم می‌کنند و فعالیتشان پژوهش‌محور است، از این رو در این شرایط به سختی می‌توان گفت که چند دانشگاه پژوهش‌محور در کشور در حال فعالیت است.

رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی افزود: در حال حاضر تنها تعدادی از دانشگاه‌های برتر در سراسر کشور در حال فعالیت به صورت پژوهش‌محور هستند و سایر دانشگاه‌ها در حال حاضر آموزش‌محور هستند و تا رسیدن به مرحله پژوهش‌محوری فاصله زیادی دارند.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه وضعیت دانشگاه جامع علمی کاربردی با سایر دانشگاه‌های کشور متفاوت و فاقد دانشجو و استاد است و در واقع به عنوان هماهنگ‌کننده و ناظر بر عملکرد مراکز علمی کاربردی فعالیت می‌کند، در طبقه‌بندی آموزش‌محوری یا پژوهش‌محوری جایی ندارد چراکه دانشگاه جامع علمی کاربردی دانشگاهی شغل‌محور است، یعنی براساس مشاغل در این دانشگاه رشته تعریف می‌شود و آن رشته‌ها نیازهای مشاغل و صنوف را تأمین می‌کنند. با این وجود می‌توان گفت که دانشگاه جامع علمی کاربردی به نوعی به دانشگاه‌های نسل سوم که دانشگاه‌های کارآفرین هستند، نزدیک‌تر است.

افزایش ارتباطات بین‌المللی دانشگاه علمی کاربردی

دکتر امید همچنین به برقراری ارتباط موثر با مراکز علمی جهان اشاره کرد و گفت: اصولاً دانشگاه‌های نسل دوم و نسل سوم دانشگاه‌هایی با ارتباطات قوی بین‌المللی هستند که در آنها همکاری‌های بین‌المللی در حوزه‌های پژوهش، انتقال فناوری و انتقال دانش وجود دارد.

وی افزود: بنابراین فضای ایجاد شده بعد از رفع بخشی از تحریم‌ها می‌تواند به برقراری ارتباطات بین‌المللی و بین‌المللی شدن دانشگاه‌های کشور کمک کند که دانشگاه جامع علمی کاربردی نیز در این زمینه در حال برداشتن گام‌های خوبی است.

رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی ادامه داد: در حال حاضر علاوه بر اعلام

نگاه کلی

با تبدیل آموزشگاه عالی بهداری در سال ۱۳۲۸ به دانشکده پزشکی، نخستین گام در راه تاسیس سومین دانشگاه ایران در شهر مقدس مشهد برداشته شد در سال ۱۳۳۴ با صدور مجوز دیگری دانشکده ادبیات تاسیس و پس از آن دانشکده معقول و منقول (الهیات) و دیگر دانشکده‌ها تحت عنوان دانشگاه مشهد بدن افزوده شدند که از سال ۱۳۵۳ به دانشگاه فردوسی تغییر نام داد. دانشگاه فردوسی مشهد به عنوان سومین دانشگاه کشور از نظر قدمت پس از دانشگاه‌های تهران و تبریز در حال حاضر هفتمین دهه فعالیتش را سپری می‌کند.

این دانشگاه به عنوان بزرگترین دانشگاه شرق کشور از وجود ۸۲۱ عضو هیأت علمی متخصص و پرتلاش برخوردار است. در حال حاضر تعداد ۹۸۵۸ دانشجو در گروه علوم انسانی، ۳۲۳۲ دانشجو در گروه علوم پایه، ۵۴۸۱ دانشجو در گروه فنی و مهندسی، ۴۲۳۴ دانشجو در گروه کشاورزی و دامپزشکی و ۳۰۴ دانشجو در گروه هنر مشغول به تحصیل می‌باشند که از این تعداد ۱۱۰۴۴ دانشجو در مقطع کارشناسی و ۱۲۱۶۷ دانشجو در مقطع تحصیلات تکمیلی می‌باشند. این دانشگاه از پردیسی بسیار وسیع، زیبا و سرسبز برخوردار است و بیش از یک دهه است که به عنوان دانشگاه سبز در جهت حفظ محیط زیست تلاش می‌کند.

جایگاه ملی و منطقه‌ای دانشگاه

بزرگترین قطب علمی شرق کشور

دبیرخانه هیات جذب دانشگاه‌های استان

دبیرخانه هیات نظارت و ارزیابی دانشگاه‌های استان

دبیرخانه شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران (شاعا) در شرق کشور

دبیرخانه کارگروه آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری استان

دبیرخانه دائمی هفته پژوهش و فناوری استان

دبیرخانه شورای برنامه ریزی و سیاست گذاری دانشگاه‌های منطقه ۹ کشور

چهارمین دانشگاه کشور بر اساس رتبه بندی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام سال ۱۳۹۴

دومین دانشگاه سبز کشور بر اساس نظام رتبه بندی دانشگاه‌های سبز جهان

در سال ۲۰۱۶

دومین دانشگاه کشور بر اساس نظام رتبه بندی وبومتریک در سال ۲۰۱۶

واحدهای آموزشی دانشگاه

دانشکده‌ها:

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

دانشکده الهیات و معارف اسلامی

دانشکده علوم ورزشی

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

دانشکده دامپزشکی

دانشکده علوم

دانشکده علوم اداری و اقتصادی

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

دانشکده علوم ریاضی

دانشکده کشاورزی

دانشکده معماری، شهرسازی و هنر اسلامی

دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست

دانشکده مهندسی

پردیس خودگردان: با هدف سهولت پذیرش و تحصیل علاقمندان به کسب علم و دانش در داخل و خارج کشور

گروه آموزش‌های الکترونیکی: با هدف عالی تحصیل برای همه و حذف محدودیت‌های جغرافیایی گروه آموزشی آزاد (کالج دانشگاه): به منظور تأمین نیازهای آموزشی کاربردی جامعه که متناسب با پیشرفت‌های به روز علم و فناوری است.

واحدهای پژوهش و فناوری دانشگاه

پژوهشکده‌ها:

پژوهشکده علوم گیاهی

آزمایشگاه‌هایمان را بروز کنیم در حالی که در دنیا سال به سال در حال تغییر است حتی در بعضی از رشته‌های تخصصی این به روزسانی به ماه رسیده است. در نانو، بایو و هوافضا این تحقیقات به فصل و ماه دارد می‌رسد. بنابراین، تحقیقات ما هم منابع و هم تجهیزات محدودی دارد به همین دلیل توانستیم سرمایه‌گذاری کنیم که این موضع موجب شد به سمت آموزش محوری حرکت کنیم و با نسل دوم و سوم فاصله داشته باشیم.

وی با تأکید بر اینکه قاعدتا دانشگاه نسل سوم مسئولیت‌های اجتماعی افراد را هم توسعه می‌دهد؛ گفت: فردی که از دانشگاه نسل سومی دانش آموخته می‌شود، فقط به فکر خودش نیست، بلکه به دنبال این است که بتواند در جامعه شغلی ایجاد و کار آفرینی کند. این دانش آموخته هدفش این است که رفاه و آسایش در جامعه را با اشتغال افزایش دهد و این بهترین کمک در ارتقای مسئولیت اجتماعی است. دکتر امید در ادامه به اقتصاد دانش بنیان اشاره و اظهار کرد: یکی از سیاست‌های نظام که مقام معظم رهبری نیز تأکید زیادی روی آن دارند و دولت هم خوشبختانه در حال برنامه‌ریزی در این باره است، حرکت کردن به سمت اقتصاد دانش بنیان است؛ اقتصادی که مبتنی بر علم و دانش باشد که اقتصاد مقاومتی نیز بدون تکیه بر دانش امکان‌پذیر نیست. بنابراین دانشگاه‌های نسل سوم می‌توانند در بنا کردن یک اقتصاد دانش بنیان که به نفت و معادنی که رو به زوال و تمامی هستند متکی نباشد بلکه بر مبنای دانش باشد، کمک کنند.

رییس دانشگاه جامع علمی کاربردی ادامه داد: در دوره کنونی که مبنای اقتصاد باید از دانش باشد و قرار است اقتصاد، اقتصاد مقاومتی باشد، دانشگاه‌های کار آفرین به عنوان دانشگاه‌هایی که می‌توانند از محل تولید دانش ثروت تولید و کسب کنند می‌توانند در پیشرفت اصلی کشور خیلی مؤثر باشند.

صنایع و ادار به انجام تحقیق و توسعه شوند

وی همچنین با بیان اینکه ترجیح جامعه ما بیشتر به سمت استفاده از کالای خارجی است، گفت: به همین دلیل من فکر می‌کنم که این تصمیم جامعه را نمی‌توان به تنهایی با تبلیغات، توصیه و درخواست، اصلاح کرد. مردم پول خود را جایی هزینه می‌کنند که مطمئن باشند کالایی خوب به دستشان می‌رسد. بدیهی است که اگر آن کالای مناسب با قیمتی مناسب در اختیارشان قرار گیرد، همه کالای داخلی را ترجیح می‌دهند.

دکتر امید تصریح کرد: چنانچه در تمام حوزه‌ها، صنایع به سمتی بروند که تحقیق و توسعه فناورانه مناسبی داشته باشند، قطعاً مردم به سمت استفاده از کالاهای داخلی خواهند رفت. باید قیل از اینکه در این زمینه اقدامی فرهنگی انجام دهیم، استانداردها سازی و نظارت کنیم و صنایع را وادار کنیم که تحقیق و توسعه داشته باشند و مطمئن شویم که کارهایشان روز به روز بهتر می‌شود. بعد از این می‌توان به مردم گفت که حالا ما در حال تولید کالای استاندارد هستیم، شما بیا بید کالای داخلی استفاده کنید فکر می‌کنم به این شکل بهتر باشد.

تعریف رشته‌های دانشگاهی برای ایجاد مشاغل جدی

امید در خصوص اقدامات دانشگاه جامع علمی کاربردی در راستای ایجاد زمینه برای کار آفرینی فارغ‌التحصیلان، اظهار کرد: دانشگاه جامع علمی کاربردی در دوره جدید برای اینکه دانش آموختگانش بتوانند شغل پیدا کنند، برنامه‌ریزی‌هایی انجام داده است. با توجه به فاصله زیاد تعداد مشاغلی که در کشور وجود دارد با مشاغلی که در دنیا شناسایی شده است، یکی از برنامه‌های ما در دانشگاه جامع این است که در دوره جدید مشاغل جدیدی را به جامعه معرفی و برای آنها رشته‌های دانشگاهی تعریف کنیم، برای این رشته‌ها آموزش دهیم و این افراد را برای در اختیار گرفتن شغل‌ها وارد بازار کار کنیم.

وی افزود: اجرای این برنامه بزرگ‌ترین کمک دانشگاه جامع به ایجاد کار آفرینی برای دانش آموختگان خود محسوب می‌شود. در همین زمینه انتظار ما این است که دستگاه‌های اجرایی، شرکت‌ها، صنوف مختلف نیازهای خود را به دانشگاه اطلاع دهند تا دانشگاه در این زمینه نیازهایشان را تأمین کند. ۶۶

آماده جهش به سمت کار آفرینی که در کشور داریم مناسب است و تعداد زیادی از آنها که در تهران و در کنار صنایع بزرگ مثل پتروشیمی، فولاد و خودروسازی و... حضور دارند، آمادگی این کار را دارند.

وی با اشاره به اینکه یکی از سیاست‌گذاری‌های وزارت علوم در دوره جدید حرکت به سمت کار آفرینی و توسعه فعالیت‌های کار آفرینانه در دانشگاه‌ها است، اظهار کرد: همه روسای دانشگاه‌ها نیز چنین مأموریتی را از وزیر دارند. بدیهی است که دانشگاه‌های برتر و بزرگ و به ویژه دانشگاه‌های ما در هر استان، اولویت بیشتری در این زمینه دارند و از آمادگی بیشتری برخوردارند.

دکتر امید افزود: سیاست‌ها و حمایت‌های وزارت علوم بر این است که دانشگاه‌ها به سمت دانشگاه کار آفرین شدن حرکت کنند؛ به همین دلیل توسعه مراکز، توسعه پارک‌ها در جوار دانشگاه و یا توسعه برنامه‌های کار آفرینی در دانشگاه از اولویت‌های وزارتخانه بوده و همچنان ادامه دارد.

رییس دانشگاه جامع علمی کاربردی تبدیل علم به ثروت و ایجاد رفاه در جامعه را مهمترین شاخص دانشگاه نسل سوم عنوان کرد و گفت: تبدیل علم به ثروت به این معناست که انتقال و فروش فناوری صورت بگیرد و دانش آموختگان دانشگاه نسل سوم بتوانند از دانشی که آموخته‌اند در جهت تولید دانش بنیان بهره ببرند و در جامعه اشتغال ایجاد کنند.

عوامل عقب ماندگی دانشگاه‌ها در بخش پژوهش

وی همچنین با بیان اینکه به هر حال در یک زمانی طولانی متقاضیان آموزش عالی خیلی بیش از ظرفیت دانشگاه‌ها بودند، اظهار کرد: به همین دلیل سیاست‌های کمیت‌گرایانه در آموزش عالی خیلی رونق داشت و در دوره‌ای دانشگاه‌ها به لحاظ کمی رشد کردند، حتی در دوره‌ای دانشگاه‌ها را ملزم می‌کردند که هم در کارشناسی هم کارشناسی ارشد و دکترا بیش از اعلام نیاز و ظرفیت‌شان دانشجو بگیرند.

وی افزود: ایجاد این میزان ظرفیت زیاد آن هم بدون تأمین زیرساخت‌های لازم باعث شد که دانشگاه‌ها نتوانند فرآیند تبدیل شدن به دانشگاه پژوهش محور و تبدیل شدن به دانشگاه کار آفرین را طی کنند. حجم بالای متقاضیان ورود به تحصیل در دانشگاه‌ها و اصرار دولت‌های وقت برای پذیرش این متقاضیان، باعث شد که آموزش، محور کار دانشگاه‌ها قرار بگیرد. مواجهه دانشگاه‌ها با محدودیت شدید منابع مالی برای کار پژوهشی نیز از دیگر عوامل عقب‌ماندگی دانشگاه‌ها در تبدیل شدن به نسل‌های بعدی دانشگاه‌ها است.

دکتر امید با اشاره به اینکه سهم تحقیقات کشورهای در حال توسعه از ترکیه تا کره و چین و ژاپن و اروپایی‌ها که جلوتر هستند از تولید ناخالص ملی بیش از یک درصد بوده و در بعضی جاها به ۴ درصد می‌رسد، توضیح داد: کشور کره ۳۰ سال پیش به مراتب عقب‌افتاده‌تر از ما بود ولی بعد از سی سال در رده کشورهای توسعه یافته قرار می‌گیرد دلیلش این است که در تحقیق و توسعه سرمایه‌گذاری کرده، بخش خصوصی هم سرمایه‌گذاری کرده در تحقیق و توسعه و دولت هم حمایت کرده همانطور که گفتم سهم تحقیقات از تولید ناخالص ملی در کره بالای سه درصد است.

به گفته رییس دانشگاه جامع علمی کاربردی در کشور ما این سهم در طول سال‌های بعد از انقلاب یکبار در سال ۸۴-۸۳ به حدود ۰٫۷ درصد رسیده است و در تمام سال‌های قبل و بعد از آن و در حال حاضر سهم تحقیقات از تولید ناخالص ملی زیر نیم درصد (۰٫۵) است.

وی ادامه داد: نیم درصد از تولید ناخالص ملی به تحقیقات می‌رسد از این نیم درصد نیز حدود ۰٫۴۵ درصد در اختیار دستگاه‌های غیر از دانشگاه‌ها قرار گرفته یعنی دانشگاه‌ها از تولید ناخالص داخلی فقط ۰٫۵ درصد سهم دارند بنابراین چه توقعی داریم که دانشگاه‌هایی که ۰٫۵۰ درصد سهم می‌گیرند از تولید ناخالص ملی برای تحقیق و پژوهش بخواهند پژوهش محور شوند، پژوهش هزینه دارد زیرساخت نیاز دارد.

دکتر امید تصریح کرد: بیش از ۲۰ سال است که نتوانستیم تجهیزات و

دانشگاه فردوسی مشهد در نگاه عفت

مدیریت همکاری‌های علمی بین‌المللی: به منظور تسهیل و تسریع همکاری‌های علمی میان دانشگاه فردوسی مشهد با سایر دانشگاه‌های جهان و شناسایی و ایجاد زمینه همکاری میان دانشگاهیان ایرانی و غیرایرانی خارج از کشور با دانشگاه فردوسی

اداره امور دانشجویان بین‌المللی: با هدف تسهیل فرآیند برقراری ارتباط مؤثر بین دانشجویان بین‌المللی و مسئولان پذیرش دانشگاه میباشد. هم‌اکنون در دانشگاه فردوسی مشهد به عنوان یک دانشگاه فراملی ۱۲۸۸ دانشجوی خارجی مشغول تحصیل می‌باشند.

مرکز آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان: با هدف آشنایی متقاضیان خارجی تحصیل در دانشگاه فردوسی مشهد با زبان فارسی ایجاد گردیده است. چشم انداز آینده دانشگاه

دانشگاه فردوسی مشهد بر طبق سند راهبردی در چشم اندازی برای سال ۱۳۹۹ تلاش دارد تا یکی از دو دانشگاه برتر در میان دانشگاه‌های جامع کشور، همچنین جزو ده دانشگاه برتر دانشگاه‌های جهان اسلام و در میان ۵۰۰

قسمت‌های تخصصی زیرمجموعه این مرکز به شمار می‌آیند.

آزمایشگاه‌ها:

آزمایشگاه مرکزی: این آزمایشگاه به عنوان یک آزمایشگاه مرجع در سطح منطقه به شمار می‌آید که با بهره‌مندی از کارشناسان مجرب و متخصص و همچنین تجهیزات پیشرفته آزمایشگاهی نیازهای پژوهشگران داخل و خارج دانشگاه و همچنین سازمان‌های مختلف را در پژوهش‌های آزمایشگاهی مرتفع می‌سازد

آزمایشگاه‌های جامع مرکزی: این آزمایشگاه‌ها که به منظور ارائه خدمات تخصصی در رشته‌ها و علوم مختلف ایجاد گردیده‌اند عبارتند از: آزمایشگاه جامع مرکزی کشاورزی، آزمایشگاه جامع مرکزی دامپزشکی، آزمایشگاه جامع مرکزی علوم و آزمایشگاه جامع مرکزی فناوری.

همکاری‌های علمی بین‌المللی

پژوهشکده هواخوردین

پژوهشکده فناوری زیستی

پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی

مراکز و هسته‌های پژوهشی: ۳۵ هسته پژوهشی در حوزه‌های فنی و مهندسی، کشاورزی و دامپزشکی، علوم پایه و علوم انسانی.

مرکز رشد واحدهای فناوری:

با فضایی بالغ بر ۳۴۰۰ متر مربع در ۶ ساختمان، ۸۳ شرکت را در خود جای داده است. از میان این شرکت‌های ۲۱ شرکت به عنوان شرکت دانش بنیان ثبت گردیده‌اند.

مرکز رشد واحدهای فناوری علوم انسانی: مرکز رشد واحدهای فناوری دانشگاه فردوسی مشهد به منظور تاکید بر فعالیت‌ها و شرکت‌های حوزه علوم انسانی مرکز رشد فناوری علوم انسانی را نیز به طور جداگانه دایر نموده است. هم‌اکنون ۳۲ شرکت علوم انسانی در مرکز رشد واحدهای فناوری علوم انسانی دانشگاه در حال می‌باشند.

ایجاد برج فناوری در دانشگاه فردوسی مشهد

یکی از الگوهای موفق ارائه شده طی سال‌های اخیر برای توسعه فرآیند نوآوری و بهره‌برداری از ظرفیتهای دانشگاه، در حوزه‌های مختلف کاربردی، ایجاد ساختمان چند منظوره برای استقرار همه عوامل مؤثر در توسعه مبتنی بر دانایی بهره‌برداری از هم‌افزایی میان این عوامل است. برج فناوری در واقع یک ساختمان چند منظوره است که با همکاری بخش خصوصی بویژه صنایع در محیط دانشگاه ایجاد می‌شود و می‌تواند نقش قابل ملاحظه‌ای در ایجاد ارتباط مؤثر دانشگاه با جامعه ایفا نماید.

مشخصات پیشنهادی ساختمان برج فناوری دانشگاه

تعداد طبقات: ۸ طبقه

متراژ: ۱۰۰۰۰ متر مربع

گروه ساختمانی: ۳

سطح اشغال همکف: ۲۰۰۰ متر مربع

کتابخانه‌ها:

مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی: این کتابخانه با مساحتی بیش از ۸۸۷۰ متر مربع. منابع این کتابخانه شامل بیش از ۲۴۰۰۰ عنوان کتاب فارسی، بیش از ۵۵۰۰۰ عنوان کتاب لاتین، بیش از ۱۹۰۰۰ عنوان پایان نامه به شکل‌های چاپی و الکترونیکی، بیش از ۱۲۰۰ عنوان نشریه فارسی و بیش از ۲۴۰۰ عنوان نشریه لاتین می‌باشد.

کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی

کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی

کتابخانه دانشکده علوم تربیتی

مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات:

این مرکز که یکی از قدیمی‌ترین و توانمندترین مراکز فناوری اطلاعات و ارتباطات در منطقه و حتی کشور به شمار می‌آید وظیفه نظارت، مشاوره، طراحی، مدیریت، اجرا و پشتیبانی پروژه‌های مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات در سطح دانشگاه، را برعهده دارد. مرکز محاسبات سنگین، آزمایشگاه فناوری وب و آزمایشگاه تخصصی آپا در زمینه امنیت اطلاعات از جمله

وزیر علوم در اولین کنگره بین‌المللی جندی شاپور دزفول:

تولید و ترویج علم دو ویژگی ممتاز دانشگاه کهن جندی شاپور است

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در اولین کنگره بین‌المللی جندی شاپور در دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول گفت: تولید و ترویج علم دو ویژگی ممتاز دانشگاه کهن جندی شاپور است.

به گزارش گاهنامه عق، دکتر محمد فرهادی در اولین کنگره بین‌المللی جندی شاپور در دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول اظهار داشت: توفیق حضور در دیاری که یکی از خاستگاه‌های علم و دانایی ایران و جهان بوده، باعث افتخار است. وی با اشاره به اینکه نیاکان ما ایرانیان، دانش و خردورزی را پاس می‌داشتند و می‌کوشیدند این موهبت الهی را مستمر بیاموزند و بیاموزانند گفت: برگزاری کنگره بین‌المللی جندی شاپور در شهر دانش گستر دزفول که در ادوار باستان، پایتخت علوم و فنون جهانی بوده، فرصتی مغتنم است تا بار دیگر از تلاش‌ها و کوشش‌های نیاکانمان در زمینه تولید و ترویج علم یاد کنیم.

وزیر علوم با تأکید بر اینکه دو ویژگی ممتاز دانشگاه کهن جندی شاپور تولید و ترویج علم است گفت: این عناصر در دوران مدرن کنونی جزو اهداف و راهبردهای کلان سازمان جهانی یونسکو است.

وی افزود: امروز مفهوم تولید علم و به اشتراک گذاشتن آن مبنای هر حرکتی است که از پرتو آن، توسعه پایدار و همه‌جانبه پدیدار می‌شود.

دکتر فرهادی با اشاره به اهتمام مردمان ایران زمین در طول تاریخ به ساختن و بنا کردن محیط‌هایی برای علم اندوزی گفت: ساخت مکتب‌خانه‌ها، نظامیه‌ها و دانشگاه‌ها در طول حیات طولانی فرهنگ و تمدن ایران اسلامی به اذعان متفکرین و اندیشمندان شرق و غرب، اگر نگوییم بی‌نظیر بلکه کم‌نظیر بوده است.

وزیر علوم با اشاره به اینکه بنیاد یکی از رویدادهای پر درخشش و غرور‌انگیز برای ما ایرانیان تاسیس دانشگاه و کتابخانه جهانی جندی شاپور در قریب به ۱۸۰۰ سال پیش بوده است گفت: این نکته بسیار حائز اهمیت است که ایرانیان حدود ۲ هزار سال پیش به چنین ادراک بالنده‌ای رسیده بودند که دانشگاهی با این وسعت و گستردگی تاسیس کنند.

وی افزود: آنچه که امروز از مفهوم دانشگاه به شکل مدرن آن در ایران و جهان می‌بینیم در حقیقت رونوشت و روگرفتی از تقسیم بندی‌ها و شعبه‌های تاسیس شده در دانشگاه کهن جندی شاپور بوده است.

دکتر فرهادی به نوشته جرج سارتن در کتاب تاریخ علم اشاره کرد و گفت: بنا به گفته این مورخ دانشگاه جندی شاپور به معنای واقعی کلمه جایگاه علم بوده است. وزیر علوم افزود: دومین ویژگی ممتاز دانشگاه کهن جندی شاپور آن بوده که استادان، دانشمندان و پژوهشگران از اقصی نقاط جهان در حوزه‌های پزشکی، فلسفه، نجوم و ریاضیات، با آرامش و به دور از تصعبات و جزم اندیشی‌های افراط‌گرایانه قومی و نژادی، در کنار هم به تحقیق و پژوهش و تولید علم می‌پرداختند و این خود اوج

درمان بیماری‌های واگیردار، جراحی، طب و موسیقی درمانی بوده است. دکتر فرهادی گفت: این تقسیم بندی جای بسی شگفتی دارد که در ۱۸۰۰ سال پیش از این، تخصص‌های عالمانه، آن هم در علم پزشکی در جندی شاپور انجام می‌شده است.

وزیر علوم اظهار داشت: وقتی نیاکان ما به چنین پایه‌ای از توانمندی در عرصه علم و دانش رسیده‌اند، وظیفه ما به عنوان میراث‌داران چنین بزرگان پر درخششی در تاریخ علم جهان، به مراتب سنگین‌تر است.

وی با اشاره به اینکه اگر نیاکان ما چنین شهامت و قدرت و خردمندی را در گسترش مرزهای دانش در جهان داشته‌اند گفت: اکنون ما نیز باید با دست یافتن به افق‌ها و مرزهای جدید دانش و علم، درخت تناور سرزمین کهن ایران اسلامی را سیراب کنیم.

وزیر علوم در پایان سخنان خود اظهار داشت: امیدوارم دانشگاه کنونی جندی شاپور در دزفول، ادامه دهنده پرفروغ نیای خود، یعنی دانشگاه کهن جهانی جندی شاپور باشد. ۶۶

نگاه ماراگونه و انسانی ایرانیان در قریب به دو هزار سال پیش است. وی با اشاره به اینکه سومین ویژگی دانشگاه جندی شاپور تربیت و پرورش دانشجویان و بازگشت آنها به سرزمین و میهن خودشان برای به کارگیری دانش‌شان بوده است اظهار داشت: می‌توان گفت اولین فرصت‌های مطالعاتی در جهان توسط این دانشگاه ابداع شده است.

وزیر علوم از دیگر آثار مثبت تاسیس دانشگاه جندی شاپور را ایجاد یکی از بزرگترین کتابخانه‌های دوران باستان دانست و افزود: این کتابخانه با ظرفیت چهارصد هزار جلد کتاب و عنوان در حوزه، پزشکی، دامپزشکی، گیاه‌شناسی، داروشناسی، فلسفه، ریاضیات و نجوم به زبان‌های پهلوی، سریانی، یونانی، سانسکریت نقش بسیار موثری در ترویج علم و گسترش مرزهای دانش در چارچوب نهضت ترجمه متون در جهان باستان ایفا نموده است.

دکتر فرهادی افزود: در حوزه علوم طب نیز بخش بندی این حوزه در دانشگاه جندی شاپور شگفت‌انگیز بوده که از این دانشگاه به سراسر دنیا سرایت کرده است. وی با اشاره به اینکه در دانشگاه جندی شاپور پزشکان به پنج دسته از نظر وظیفه و کیفیت درمان تقسیم می‌شدند گفت: این دسته بندی شامل بهداشت جسم و روان،

بازدیدمدیرعامل صحا و مدیران صندوق حمایت از صنایع الکترونیک از شرکت دانش بنیان فرینه فناور

مدیرعامل صحا خاطرنشان کرد: همچنین با صندوق نوآوری و شکوفایی رایزنی شده است که ضمانت‌های شرکت‌های متقاضی فعال در بخش الکترونیک، توسط صحا صادر شود چراکه به لحاظ قانونی در میان صندوق‌های مالی موجود تنها ضمانت‌نامه‌های صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک برابر قانون معادل ضمانت‌نامه‌های بانکی است. دکتر وحدت در پایان از برنامه صحا جهت بازدید از توانمندی‌های شرکت‌هایی که تاکنون از تسهیلات صندوق بهره‌مند شده‌اند، خبر داد. در ابتدای این دیدار مدیران شرکت مهندسی فرینه فناور توانمندی‌های شرکت را تشریح کردند.

شرکت فرینه فناور یکی از شرکت‌های پیشتاز در زمینه تحقیق و توسعه فناوری‌های نوین در ایران است و در حال حاضر در دو حوزه «اتوماسیون صنعتی و کنترل فرایند» و «انفورماتیک صنعتی» فعالیت می‌کند. شرکت فرینه فناور به عنوان بازوی توسعه فناوری گروه صنعتی فرینه، خدمات و محصولات پیشرفته اتوماسیون صنعتی و کنترل فرایند را در اختیار صنایع تولیدی کشور قرار می‌دهد.

محصولات اصلی فرینه فناور شامل سیستم پیشرفته DCS/FCS مبتنی بر تکنولوژی فیلد باس، بسته نرم افزاری HMI/SCADA بر اساس تکنولوژی روز دنیا و استانداردهای صنعتی و سیستم مدیریت اجرایی تولید است. ۶۶

مدیرعامل و مدیران صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک (صحا) از آخرین محصولات شرکت دانش بنیان مهندسی فرینه فناور بازدید کردند.

به گزارش روابط عمومی صحا، دکتر علی وحدت رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل صحا با اشاره برنامه‌ریزی جهت توسعه ابعاد مالی صندوق گفت: از آنجایی که نگاه صندوق حمایت از صنایع الکترونیک در اعطای تسهیلات و صدور ضمانت‌نامه انتفاعی نیست، صحا همواره تلاش کرده است با افزایش توان مالی خود در اعطای تسهیلات پشتیبان شرکت‌های توانمند بخش صنایع الکترونیک کشور باشد.

وی با اشاره به جایگاه قانونی بسیار مناسب ضمانت‌نامه‌های صحا در کشور گفت: در این راستا با اصلاح آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی، ضمانت‌نامه‌های صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک جزء تضمین معتبر قرار گرفت و این موضوع به وزارتخانه‌های مرتبط و زیرمجموعه‌های آنها از سوی وزیرصنعت، معدن و تجارت و اداره کل ذی‌حسابی وزارت امور اقتصاد و دارایی اطلاع‌رسانی شده است.

وحدت ادامه داد: از جمله ویژگی‌های ضمانت‌نامه‌های صحا این است که سپرده‌ای از متقاضیان دریافت نشده و کارمزد آن بسیار کمتر از سیستم بانکی است، در حالیکه در سیستم بانکی باید حداقل ۱۰ درصد مبلغ ضمانت‌نامه بلوکه شود.

برگزیدگان هجدهمین جشنواره

جوان خوارزمی

تسهیلات ارزان قیمت

برگزیدگان هجدهمین جشنواره جوان خوارزمی به صندوق حمایت از صنایع الکترونیک مراجعه کنند
 طرح‌های برگزیده هجدهمین جشنواره جوان خوارزمی جهت دریافت تسهیلات در صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک (صحا) پذیرش شدند. به گزارش روابط عمومی صحا، رضا قربانی سرپرست مدیریت فنی و امور اقتصادی صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک (صحا) با اشاره به برنامه ویژه صحا جهت حمایت از جشنواره‌های ابداعات و ابتکارات گفت: پیرو مذاکرات به عمل آمده با سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران و در راستای اجرای تفاهم نامه با دبیرخانه دائمی جشنواره جوان خوارزمی، صحا آمادگی حمایت از طرح‌های برگزیده جشنواره را اعلام می‌کند.
 وی افزود: تجهیز آزمایشگاه‌های تخصصی و مرجع، اخذ تاییدیه‌های داخلی و بین‌المللی، آموزش تخصصی کوتاه‌مدت، حمایت از تحقیقات کاربردی و توسعه بازار و شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی از جمله زمینه‌های حمایتی صحا به شمار می‌رود.

وی درباره چگونگی حمایت صحا از طرح‌های برگزیده جشنواره جوان خوارزمی تصریح کرد: چنانچه طرح‌های پذیرش شده در حوزه الکترونیک و زمینه‌های حمایتی صندوق باشند، به شرط توجیه فنی و اقتصادی می‌توانند از تسهیلات مالی با نرخ سود ترجیحی بین ۵ تا ۱۵ درصد بهره مند شوند.
 سرپرست مدیریت فنی و امور اقتصادی صحا خاطر نشان کرد: همچنین مجریان این طرح‌ها چنانچه در اجرای قرارداد با سایر نهادها و خریداران طرح‌هایشان نیازمند ضمانت‌نامه باشند می‌توانند از خدمات صدور ضمانت‌نامه صحا استفاده کنند.

به گفته قربانی بر اساس آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی، ضمانت‌های صادره توسط صحا معادل ضمانت‌نامه‌های بانکی و برای تمامی دستگاه‌های اجرایی معتبر است.
 وی در پایان اعلام کرد که برگزیدگان هجدهمین جشنواره جوان خوارزمی که متقاضی دریافت تسهیلات صحا هستند می‌توانند با مراجعه به وب‌گاه صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک (صحا) به نشانی WWW.esfrd.ir و تکمیل پرسشنامه مرتبط، درخواست خود را به صورت الکترونیکی ارسال کنند. ۶۶

حمایت ۲۳ میلیارد ریالی صحا از طرح‌های صنایع الکترونیک و فناوری اطلاعات استان یزد

مدیرعامل صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک کشور (صحا) از حمایت ۲۳ میلیارد ریالی صحا از ۱۳ طرح حوزه صنایع الکترونیک و فناوری اطلاعات و ارتباطات استان یزد خبر داد.

به گزارش روابط عمومی صحا، دکتر علی وحدت رییس هیئت مدیره و مدیرعامل صحا در نشست با مدیرکل فناوری اطلاعات و ارتباطات استان یزد و رئیس پارک علم و فناوری استان یزد که در محل پارک برگزار شد، گفت: استان یزد همواره ظرفیت‌هایی جدی در زمینه علم و فناوری داشته که پایه و اساس آن بر پایه نیروی انسانی نخبه، سختکوش و صادق بوده است. همچنین وحدت با بیان اینکه استان یزد در توسعه کسب و کارهای نو در کشور پیشرو بوده است، افزود: در دنیای امروز حوزه IT، حوزه‌ای با صرفه اقتصادی و ارزش افزوده بالاست و سهم مهمی در توسعه کسب و کارهای نو و مبتنی بر علم و فناوری دارد.

وی ادامه داد: اساس رشد کسب و کارهای IT، مبتنی بر نیروی انسانی است که استان یزد با توجه به نیروی انسانی نخبه خود می‌تواند جایگاه خوبی در حوزه IT کشور به دست آورد.

مدیرعامل صحا در ادامه گفت: در بحث تامین مالی کسب و کارهای IT، تاکنون بسیاری از راه‌حل‌های نوین در کشور ایجاد نشده است اما صحا تلاش کرده است روش‌هایی مانند تامین مالی از طریق فرابورس، سرمایه‌گذاری ریسک پذیر و خیرین را ایجاد کند.

وی ادامه داد: در بحث انتقال فناوری هم توسعه ارتباطات خارجی را در دستور کار داریم به گونه‌ای که شرایط یادگیری فناوری در کشور فراهم شود.
 مدیرعامل صحا با اشاره به حضور دو روزه کارشناسان صندوق حمایت از

صنایع الکترونیک در پارک علم و فناوری استان یزد جهت بررسی طرح‌ها برای اعطای تسهیلات گفت: در مجموع ۲۳ میلیارد ریال تسهیلات از سوی صحا برای حمایت از ۱۳ طرح حوزه صنایع الکترونیک و فناوری اطلاعات و ارتباطات استان یزد مصوب شد که در آینده نزدیک به متقاضیان اعطا خواهد شد.

در ابتدای این نشست هم اکرم فداکار، مدیرکل فناوری اطلاعات و ارتباطات استان یزد با اشاره به دغدغه شرکت‌های حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات استان یزد در بحث تامین مالی، اظهار کرد: در این زمینه تلاش کردیم از روش‌های متنوع و همه ابزارهای موجود استفاده کنیم که خوشبختانه با حمایت ویژه صحا و ارتباط مستمری که با صندوق پژوهش و فناوری استان وجود دارد، موفق شدیم منابع اعتباری ویژه‌ای برای شرکت‌های استان یزد فراهم کنیم.
 وی با اشاره به دستور ویژه رییس جمهور مبنی بر توسعه اشتغال در حوزه IT، گفت: دستور ویژه رییس جمهور به وزارت ارتباطات برای توسعه اشتغال، نشان دهنده نگاه و رویکرد مثبت دولت به حوزه IT و ظرفیت قابل توجه این بخش برای توسعه اشتغال است.

وی با تشکر از مسئولین نظام صنفی رایانه‌ای و پارک علم و فناوری استان یزد، گفت: با توجه به پتانسیل بالای استان یزد در زمینه نیروی انسانی متخصص حوزه IT، امیدواریم بتوانیم حرکت‌های خوبی در این زمینه در استان یزد رقم زنیم.

در این نشست مدیرعامل صحا را دکتر قربانی سرپرست مدیریت فنی و امور اقتصادی، مهندس خانکشی زاده رئیس اداره ارزیابی طرح‌ها، مهندس بیاری و مهندس رستمی از کارشناسان صحا همراهی کردند. ۶۶

از ابتدای سال ۱۳۹۵ تاکنون انجام شد:

سرمایه‌گذاری ۱۳ شرکت و موسسه دانش‌بنیان در اراضی پارک علم و فناوری شیخ بهایی

از ابتدای سال ۹۵ تاکنون ۱۳ شرکت دانش‌بنیان در اراضی پارک علم و فناوری شیخ بهایی، اقدام به سرمایه‌گذاری و خرید زمین با کاربری تحقیق و توسعه، اداری و تولیدی کرده‌اند.

به گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، شرکت‌های همگام صنعت صدر سپاهان، دیده‌پرداز صبا، امواج نگار سپاهان، سبک بتن پرتیکان، آتیه‌سازان نوین آتیین، احیگران قلب صنعت آسیا، شاهراه داده پاریسیان، محاسبان پارس طرح، ارکان مهندسی بازار آزاد، بهیار صنعت سپاهان، تالیس، سرآمدان مدیریت علم و فناوری سلمانیان فارس و طب تجهیز پایا در مساحتی بالغ بر ۱۴ هزار مترمربع با کاربری اداری، تولیدی، تحقیق و توسعه اقدام به خرید زمین و سرمایه‌گذاری کردند.

پارک علم و فناوری شیخ بهایی با مساحت حدود ۴۰ هکتار به عنوان اولین پارک جامع فناوری شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان با هدف ایجاد محیط هم‌افزا برای شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان فعالیت می‌کند.

این پارک فناوری از نقطه نظر فضاهای تخصصی دارای ۱۵۰ پلاک مجزا در اراضی و ۹۴ واحد مستقل در ساختمان‌های چندمستاز (MTB) با متراژ ۴۰۰ تا ۳۲۰۰ مترمربع و دارای موقعیت‌های شمالی و جنوبی با قابلیت تجمع پلاک است.

کلیه تاسیسات زیربنایی پیش‌بینی شده در اراضی پارک شامل شبکه برق، فیبر نوری، آب شرب و گاز و همچنین کلیه معابر و جاده‌های دسترسی تکمیل و توسط شرکت‌های دانش‌بنیان سرمایه‌گذار در اراضی پارک مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. ۶۶

وحدت در بازدید از پارک علم و فناوری مدرس خبر داد:

اعطای تسهیلات ارزان قیمت به ۱۰۰ شرکت مستقر در پارک‌های علم و فناوری

✚ مدیرعامل صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک (صحا) از آمادگی صحا برای صدور انواع ضمانت‌نامه برای شرکت‌های فعال حوزه صنایع پیشرفته کشور خبر داد.

به گزارش روابط عمومی صحا، دکتر وحدت رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل صحا در نشست با رئیس و معاونان پارک علم و فناوری مدرس دانشگاه تربیت مدرس که در محل پارک برگزار شد، با اشاره به آغاز فعالیت صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک (صحا) در سال ۱۳۷۷ گفت: خدمات اصلی صحا در چهار بخش «اعطای تسهیلات مالی با نرخ ترجیحی»، «صدور ضمانت‌نامه»، «سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر» و «خدمات کارشناسی» ارائه می‌شود.

به گفته وی یکی از اهداف صحا از ارائه خدمات و تسهیلات رسوخ فناوری به صنایع کشور است.

وحدت با بیان اینکه یکی از نیازهای جدی شرکت‌های حوزه الکترونیک و به طور کلی فناوری بنیان امکان دریافت ضمانت‌نامه‌های معتبر در اجرای قرارداد است، افزود: در این زمینه صحا تلاش کرده تا تحولی جدی در صدور ضمانت‌نامه‌ها ایجاد کند. در این راستا با اصلاح آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی، ضمانت‌نامه‌های صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک جزء تضمین معتبر قرار گرفت و این موضوع به وزارتخانه‌های مرتبط و زیرمجموعه‌های آنها از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت و اداره کل ذی‌حسابی وزارت امور اقتصاد و دارایی اطلاع‌رسانی شده است.

وحدت ادامه داد: از جمله ویژگی‌های ضمانت‌نامه‌های صحا این است که سپرده‌ای از متقاضیان دریافت نشده و کارمزد آن بسیار کمتر از سیستم بانکی است، در حالیکه در سیستم بانکی باید حداقل ۱۰ درصد مبلغ ضمانت‌نامه بلوکه شود.

وی درباره عملکرد صحا در صدور ضمانت‌نامه خاطر نشان کرد: تا پایان سال ۹۳، حدود ۵۳۰ میلیارد ریال ضمانت‌نامه صادر شده بود و در سال ۹۴ بیش از ۴۰۰ میلیارد ریال ضمانت‌نامه مصوب شد که از آن میزان، ۲۶۵ میلیارد ریال آن صادر شد که رشد عملیاتی بسیار جدی را نسبت به طول عمر صندوق نشان می‌دهد.

به گفته وی در سال جاری نیز تلاش صحا بر این است از بیش از ۱۵۰ طرح با اعطای تسهیلات حمایت کند و همچنین ۷۰۰ میلیارد ریال ضمانت‌نامه صادر کند. مدیرعامل صحا با اشاره به حمایت جدی صحا از شرکت‌های مستقر در پارک‌های علم و فناوری سراسر کشور گفت: تاکنون حدود ۱۰۰ شرکت مستقر در پارک از تسهیلات صحا بهره‌مند شده اند که فقط در ۹ ماهه سال جاری حدود ۷۰ میلیارد ریال تسهیلات به این شرکت‌ها اعطا شده است و در ادامه نیز صحا آمادگی دارد از طرح‌های واحدهای فناوری مستقر در پارک علم و فناوری مدرس حمایت کند.

وحدت با اشاره به ابلاغ پیوست فناوری و شرایط آن در یادگیری فناوری در تعاملات بین‌المللی برای پارک‌های علم و فناوری گفت: همچنین بر اساس بند

بازدید رئیس بنیاد علمی اکو از شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان

✚ رئیس بنیاد علمی اکو (ECO) به همراه کارشناسان این بنیاد از شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان بازدید کردند.

به گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، پروفیسور منظور حسین سومرو در این دیدار با فعالیت‌ها و دستاوردهای این مجموعه آشنا و از بخش‌های مختلف شهرک بازدید کرد.

نحوه تعاملات دو طرف، دعوت از کارشناسان و متخصصان کشورهای اکو جهت حضور در سیزدهمین جشنواره ملی فن آفرینی شیخ‌بهای و برگزاری کارگاه‌های آموزشی مشترک توسط بنیاد علمی اکو و مرکز منطقه‌ای توسعه مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری یونسکو (IRIS) از جمله مباحث مطرح شده در این دیدار بود.

همچنین بازدیدکنندگان از شرکت دانش‌بنیان نانو واحد صنعت پرشیا و پارک علمی کودکان و نوجوانان دیدن کردند.

سازمان همکاری اقتصادی (اکو) از ۱۰ کشور ایران، پاکستان، ترکیه، جمهوری آذربایجان، قزاقستان، قرقیزستان، ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان و افغانستان تشکیل شده است و بنیاد علمی اکو با هدف توسعه همکاری‌های علمی و فناوری برای توسعه اقتصادی کشورهای عضو شکل گرفته است. ۶۶

بازدید گروهی از اساتید دانشگاه‌های فرانسه از شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان

✚ هیات عالی‌رتبه‌ای از بخش آموزش عالی و تحقیقات فرانسه به همراه چند تن از روسای دانشگاه‌ها و مسوولان رده بالای وزارت امور خارجه این کشور از شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان بازدید کردند.

به گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، در این بازدید که با هدف آشنایی با توانمندی‌ها و دستاوردهای شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان انجام شد به معرفی این شهرک و مرکز منطقه‌ای توسعه مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری یونسکو (IRIS) و همچنین جشنواره ملی فن آفرینی شیخ‌بهای پرداخته شد.

همچنین دو طرف در مورد زمینه‌های همکاری دو جانبه به بحث و گفتگو پرداختند و نیز بازدیدکنندگان از شرکت دانش‌بنیان نورا لایه نگار مستقر در شهرک و پارک علمی کودکان و نوجوانان بازدید کردند. ۶۶

«س» ماده ۳۱ قانون رفع موانع تولید، واحدهای تولیدی می‌توانند تا ۱۰ درصد مالیات ابرازی سال گذشته خود را به واسطه قراردادهای پژوهشی با دانشگاه‌ها یا مراکز پژوهشی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی کنند که این اتفاق می‌تواند منابع مناسبی برای تحرک جدی در پارک‌های علم و فناوری فراهم کند.

وی در خصوص تامین مالی صنایع پیشرفته گفت: ساده‌ترین روش تامین مالی حوزه دانش بنیان اعطای تسهیلات با نرخ ترجیحی است، اما مدل‌های دیگر مانند سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر و تامین مالی جمعی هم وجود دارد که کمتر به آنها پرداخته شده است.

وحدت در ادامه تاکید کرد: در این راستا صحا الگوی سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر غیر مستقیم را تدوین کرده و در هم‌اکنون در حال نهایی کردن نمونه‌هایی از آن به منظور الگو هستیم؛ نحوه اجرای آن به این شکل است که تسهیلات بلند مدت به نهادهای مالی خصوصی اعطا می‌شود تا با سازوکار مصوب صندوق بتوانند سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر کنند.

در ابتدای این نشست، دکتر امی رئیس پارک علم و فناوری مدرس دانشگاه تربیت مدرس با اشاره به تاسیس این پارک در سال ۱۳۸۲ گفت: در حال حاضر ۱۰۴ واحد فناوری در پارک فعالند که در دوره پیش‌رشد و رشد قرار دارند.

وی افزود: پارک علم و فناوری مدرس تاکنون تفاهم‌نامه‌هایی با پارک فناوری شانگ‌های، شیانگ و کوالالامپور منعقد کرده است.

امی با اشاره به حمایت صندوق حمایت از صنایع الکترونیک از واحدهای فناوری پارک گفت: خوشبختانه تاکنون چندین واحد فناوری پارک از تسهیلات صحا بهره‌مند شده‌اند که امیدواریم طی تفاهم‌نامه‌ای که بزودی بین پارک و صندوق منعقد می‌شود این حمایت‌ها ادامه یابد.

خاطر نشان می‌شود، در پایان این نشست بازدیدی از واحدهای فناوری مستقر در پارک صورت گرفت. ۶۶

سفر مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان شهرک همراه با وزیر امور خارجه ایران به جنوب و شرق آسیا

✚ مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان آریا پلیمر پیشگام به همراه یک گروه ۱۵ نفره دیگر از مدیران شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی منتخب همراه با دکتر محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه از کشورهای هند، چین و ژاپن، بازدید کردند.

به گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، این سومین سفر دوره‌ای دکتر ظریف به همراه مدیران شرکت‌ها، بازرگانان و فعالان اقتصادی است و محمد علی‌آبادی، مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان آریا پلیمر پیشگام نیز در این هیات حضور داشت. همچنین علاوه بر ۱۵ مدیر مذکور، معاون امور بین‌الملل معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و دبیر ستاد ویژه توسعه فناوری نانو، نیز حضور داشتند.

در اولین مقصد این هیات، علاوه بر حضور این مدیران در کنفرانس قلب آسیا، جلسات متعددی با شرکت‌های فناوری و نیز شرکت‌های سرمایه‌گذاری برگزار شد. در کنار این جلسات، توافقات همکاری‌های دوجانبه بین شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی و شرکت‌های هندی شکل گرفت. همچنین مقرر شد شرکت‌های هندی با حضور در ایران، از دستاوردهای فناورانه شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی بازدید کنند. ۶۶

کشورهای منطقه قابل قبول دانست و گفت ایران می تواند با اجرای برنامه های فناوری و صنعتی خود، به یک کشور الگو در منطقه تبدیل شود. در ادامه دکتر نیشاکاوا در ادامه گفت ما علاقه مند هستیم در زمینه های سیاستگذاری علمی و فناوری به ایران مشاوره داده و نیز در تربیت نیروی مهارتی مورد نیاز بخش های فناوری، ایران را حمایت کنیم. ایشان ادامه داد در طرح های توسعه پایدار حاضر است سرمایه گذاری های لازم را از طرف یونیدو در ایران انجام دهد.

در پایان دکتر نیشاکاوا از نقش مهم شورای عالی عتف سخن گفت و افزود این شورا با داشتن عضویت اعضای کلیدی کابینه و مراکز علمی می تواند نقش سازنده ای را در برنامه ریزی و سیاستگذاری علم و فناوری ایران ایفا نماید. ایشان همچنین به وجود شورایی شبیه شورای عالی عتف در کشور ژاپن اشاره کرد که تحت نظر مستقیم نخست وزیر ژاپن فعالیت می کند و آن شورا را مهمترین نهاد علم و فناوری کشور ژاپن دانست.

دردامه دکتر احمدی به طرح های فناورانه ایران که در حوزه مناطق ویژه علم و فناوری در حال اجراست اشاره کرد و مهمترین طرح های مورد علاقه ایران را که قرار است با همکاری یونیدو انجام شود را طرح های ایجاد شهر هوشمند در بوشهر، شهر خلاق در تبریز و طرح کلان غذای حلال در استان خراسان رضوی نام برد که در ادامه مدیر کل یونیدو آمادگی خود را برای سرمایه گذاری در سه طرح نامبرده که ذیل شورای عالی عتف قرار است انجام گیرد اعلام نمود و گفت با هماهنگی های انجام گرفته دستورات لازم را به مدیران زیرمجموعه خود برای همکاری و سرمایه گذاری در طرح های نامبرده داده است.

در ادامه جلسه مدیران ارشد یونیدو گزارش هایی از سابقه همکاری های یونیدو با ایران و برنامه های آتی یونیدو ارائه کردند. خانم آمیتا میسرا معاون مناطق یونیدو از سابقه خوب همکاری های ایران و یونیدو به ویژه در اکو و اتاق بازرگانی ایران سخن گفتند و علاقه خود را برای همکاری های آینده اعلام داشتند. همچنین دکتر برناردو سارمنتو مدیر کل تجارت، نوآوری و سرمایه گذاری یونیدو از پتانسیل موجود در ایران در حوزه فناوری و نوآوری ابراز خرسندی کرد و از برنامه های و همکاری های موفق یونیدو، طرح دیجیتال کردن بخشی از صنعت ایران را نام برد و اعلام کرد علاقه زیادی دارد در طرح غذای حلال سرمایه گذاری کند.

همچنین دکتر وانگ رییس بخش آسیا و اقیانوسیه یونیدو از آمادگی و نحوه حمایت یونیدو از طرح های کشاورزی و انرژی ایران گزارش مختصری را ارائه نمود. در این جلسه دکتر فرهنگ فصیحی دبیر کمیسیون هماهنگ کننده شورای عالی عتف گزارشی از مناطق ویژه علم و فناوری ایران و خانم دکتر مریم شهرکی عضو گروه مشاوران دبیر کل شورای عالی عتف گزارشی از برنامه های دبیرخانه شورای عالی عتف ارائه کردند.

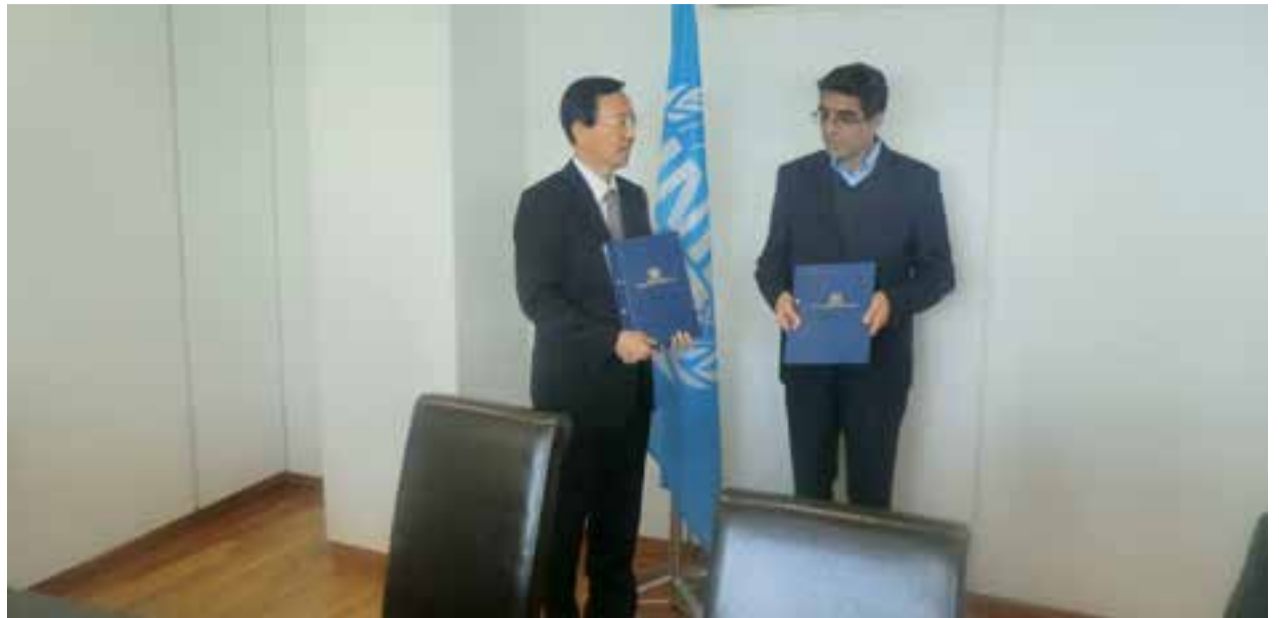
در پایان این دیدار بیانیه مشترک همکاری علمی و فناوری بین ایران و یونیدو توسط دکتر وحید احمدی دبیر کل شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری و پروفیسور نیشاکاوا مدیر کل یونیدو به امضای دوطرف رسید. در این دیدار آقای فلاحی معاون سفیر ایران در اتریش، دکتر قربانی اصل رابزن علمی ایران در اروپا، مهندس کاظمی معاون اجرایی دبیر کل، دکتر خوش قلب مشاور دبیر کل، دکتر فصیحی دبیر هماهنگ کننده کمیسیون های شورای عالی عتف و خانم دکتر شهرکی عضو گروه مشاوران دبیر کل، دکتر احمدی را همراهی می کردند. ۶۶

شورای عالی عتف است. معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم در ادامه به آمار بسیار بالای مراکز دانشگاهی، تعداد دانشجویان و اعضای هیات علمی، مراکز پژوهشی و فناوری و شرکت های دانش بنیان اشاره کرد که نشان از توان بالای علمی و فناوری ایران در جهان و به ویژه در منطقه غرب آسیا و جهان اسلام دارد. دکتر احمدی به نقش مهم ایران در شبکه پارک های علمی و فناوری کشورهای اسلامی اشاره کرده و افزودند ایران می تواند یک تعامل قوی بین کشورهای اسلامی با حوزه اروپا ایجاد کند. معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم نیز از علاقه ایران به همکاری متقابل علمی و فناوری با برخی کشورهای اروپایی به ویژه اتریش سخن گفت و افزود بیشترین سابقه و علاقه همکاری های علمی و فناوری ایران در اروپا با کشورهای فرانسه، ایتالیا، آلمان و اتریش است.

وی در ادامه به ایجاد مناطق ویژه علم و فناوری در ایران اشاره کرد و گفت: در ایران در ۵ استان کشور ۵ منطقه ویژه علم و فناوری تحت نظر شورای عالی عتف راه اندازی شده است که در سال های اخیر طرح های فناوری نو و پیشرفته ای انجام و یا در حال انجام است.

همچنین در این دیدار دکتر فصیحی گزارشی از معرفی مناطق ویژه علم و فناوری ایران و طرح های فناوری این مناطق ارائه کردند. در ادامه دکتر ماتیاوس وبر رییس مرکز نوآوری موسسه فناوری اتریش گزارشی از مجموعه تحت مدیریت خود ارائه داد و آمادگی خود را برای همکاری نزدیک علمی، نوآوری و فناوری با ایران اعلام کرد.

در پایان این دیدار قرار داد مشترک همکاری علمی و فناوری در حوزه مناطق ویژه علم و فناوری ایران توسط دکتر وحید احمدی دبیر کل شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری و پروفیسور کنول رییس موسسه فناوری کشور اتریش برای امضای نهایی مورد تایید دوطرف قرار گرفت. در این دیدار آقای فلاحی معاون سفیر ایران در اتریش، دکتر قربانی اصل رابزن علمی ایران در اروپا، مهندس کاظمی معاون اجرایی دبیر کل، دکتر خوش قلب مشاور دبیر کل، دکتر فصیحی دبیر هماهنگ کننده کمیسیون های شورای عالی عتف و خانم دکتر شهرکی عضو گروه مشاوران دبیر کل، دکتر احمدی را همراهی می کردند. ۶۶

دیدار با دبیر کل سازمان توسعه صنعتی ملل متحد

سازنده داشته باشیم.

در این دیدار آقای تایزو نیشاکاوا مدیر کل سازمان توسعه صنعتی ملل متحد ضمن ابراز خرسندی از ملاقات با دبیر کل شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ایران و هیات همراه گفت ما به عنوان یونیدو به دنبال ایجاد یک شبکه وسیع صنعتی و فناوری بین کشورهای عضو سازمان ملل متحد هستیم و افزودند با بازدید که قبلا از ایران داشتند متوجه شدند ایران یک کشور با فرصت ها و توانمندی بالا در حوزه فناوری و علمی در دنیا محسوب می شود و می تواند نقش مهمی را در شبکه فناوری دنیا ایفا نماید و به همین دلیل یونیدو از همکاری های مشترک با ایران به ویژه در حوزه های صنعتی و فناوری استقبال می کند. دبیر کل یونیدو افزود متأسفانه مسائل تحریم کمی به روابط بین یونیدو و ایران آسیب وارد ساخت و خوشبختانه با فضای بوجود آمده پس از برجام تعاملات بین یونیدو و ایران دوباره از سر گرفته شده است.

مدیر کل یونیدو برنامه سازمان تحت مدیریتش را در کشورهای مختلف دنیا، برنامه های اشتغالزایی، تقویت شرکت های دانش بنیان و توسعه پایدار برشمرد و افزود: در ایران نیز برنامه مهم یونیدو تقویت اقتصاد دانش بنیان، کمک به تربیت نیروی دانشی مورد نیاز بخش صنعت و کمک به توسعه پایدار کشور است.

مدیر کل یونیدو در ادامه بیان کرد: با سفری که به ایران داشته است و ملاقات هایی نیز با مقامات علمی و فناوری این کشور برگزار کرده است با برنامه توسعه فناوری و صنعتی ایران آشنایی دارد و برنامه های توسعه ایران را برنامه های قوی و روبه جلو دانست و زیرساخت های صنعتی و فناوری را در ایران نسبت به سایر

دکتر وحید احمدی دبیر کل شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری و هیات همراه با در حضور در مقر سازمان ملل متحد در اروپا با دبیر کل سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو) و مدیران یونیدو دیدار و بیانیه مشترک همکاری علمی و فناوری بین ایران و یونیدو توسط دکتر وحید احمدی دبیر کل شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری و دکتر نیشاکاوا مدیر کل یونیدو به امضای دوطرف رسید.

در ابتدای این دیدار آقای دکتر وحید احمدی دبیر کل شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری و معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم ضمن اشاره به برنامه های قوی علمی و فناوری مندرج در اسناد بالادستی علمی و فناوری ایران همانند سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه علمی و فناوری، برنامه پنجم و ششم توسعه، نقشه جامع علمی کشور و سند چشم انداز ۲۰ ساله به معرفی توانمندی های علمی و فناوری ایران پرداخته و اشاره کردند ایران کشوری با پتانسیل بسیار بالا در زمینه های علمی و فناوری محسوب می شود و وجود بیش از ۲۴۰۰ موسسه آموزش عالی، حدود ۱۰۰۰ مرکز پژوهشی، ۴۰ پارک علم و فناوری و حدود ۱۸۰ مرکز رشد علم و فناوری که در آن مراکز حدود چهار و نیم میلیون دانشجوی، حدود ۱۰۰ هزار دانشجوی دکتری تخصصی، حدود هشتصد هزار دانشجوی تحصیلات تکمیلی و حدود نود هزار هیات علمی فعال هستند همگی نشان از پتانسیل بالای علمی و فناوری در ایران دارد. وی همچنین به ایجاد ۵ منطقه ویژه علم و فناوری در ۵ استان کشور اشاره کردند که در این مناطق طرح های فناورانه پیشرفته ای در حال اجراست و در حوزه مناطق ویژه علاقه مند هستیم با یونیدو همکاری و تعاملات

دیدار دبیر کل شورای عالی عتف با مدیر کل موسسه فناوری اتریش

در ادامه دکتر وحید احمدی دبیر کل شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری به سابقه تاریخی همکاری های علمی و فناوری دو کشور اشاره کرد و گفت این سابقه همکاری دوستانه ای و توأم با احترام متقابل در دو قرن اخیر بین ایران و اتریش وجود داشته است و اتریش را یکی از ۴ کشور هدف در حوزه همکاری های مشترک علمی و فناوری در قاره اروپا معرفی کرد. در این دیدار دبیر کل شورای عالی عتف به معرفی جایگاه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری پرداختند و افزودند شورای عالی عتف بالاترین مرجع سیاستگذاری، برنامه ریزی، نظارت و پایش علم و فناوری در ایران محسوب می شود که ریاست آن به عهده ریاست محترم جمهوری است و بیش از ۱۰ وزیر و معاون رئیس جمهور در آن شورا عضویت دارند که این شورا وظیفه همگرایی و هماهنگ کردن بین وزارتخانه های فعال در حوزه علمی و فناوری را نیز به عهده دارد. همچنین مدیریت ایجاد و استقرار مناطق ویژه علم و فناوری در ایران به عهده

دکتر وحید احمدی دبیر کل شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری با مدیر کل موسسه فناوری اتریش و فناوری و مدیران ارشد آن موسسه پیرامون تعاملات فناوری و صنعتی دیدار و گفتگو نموده و در این دیدار قرارداد همکاری های مشترک بین موسسه فناوری اتریش و شورای عالی عتف نهایی شد.

در ابتدای این دیدار آقای پروفیسور کنول ضمن خیرمقدم به هیات ایرانی حاضر در جلسه در گزارشی ساختار و توانمندی های موسسه فناوری اتریش را به هیات ایرانی ارائه کردند. ایشان ضمن اشاره به توانمندی بالای موسسه فناوری اتریش در حوزه سرمایه گذاری در زمینه های فناوری و صنعتی افزودند: موسسه فناوری اتریش مهمترین نهاد هماهنگ کننده بین دانشگاهها و موسسات پژوهشی و فناوری در کشور اتریش محسوب می شود. ایشان اشاره کردند این موسسه سالانه حدود ۱۴۰ میلیارد یورو گردش مالی دارد و ۱۳۰۰ پرسنل در این موسسه فعالیت دارند و حدود ۵۰ درصد هزینه های موسسه توسط وزارت فناوری و ۵۰ درصد باقیمانده توسط ایالت های فدرال تامین می شود. پروفیسور ادامه دادند مهمترین رسالت موسسه فناوری اتریش آینده پژوهی، تدوین استراتژی، مدیریت کلان، نظارت و ارزیابی نظام علمی، فناوری و نوآوری کشور اتریش است. در این راستا از مهمترین کارهای عملیاتی این موسسه را سرمایه گذاری در شرکت های دانش بنیان و سرمایه گذاری در حوزه نوآوری و تحقیق در علوم پایه دانست. مدیر کل موسسه فناوری اتریش از اولویت های موضوعی موسسه تحت مدیریتش را حوزه های انرژی، کامپیوتر، تربیت نیروی انسانی مورد نیاز صنعت و حمایت از آزمایش های پر کاربرد در حوزه صنعت برشمرد. ایشان در پایان ارایه گزارش ابراز علاقه کرد در آینده نزدیک موسسه تحت مدیریتش در حوزه های فناوری، نوآوری و علمی با دانشگاهها و موسسات فناوری و صنعتی ایران همکاری و تعامل قوی و رو به پیشرفت داشته باشد و ایران را یکی از کشورهای هدف اتریش در حوزه سرمایه گذاری در حوزه فناوری و کمک به تربیت منابع انسانی مهارتی مورد نیاز صنعت اعلام کرد.

سفر مدیرعامل شرکت دانش بنیان شهرک همراه با وزیر امور خارجه ایران به جنوب و شرق آسیا

✚ مدیرعامل شرکت دانش بنیان آریا پلیمر پیشگام به همراه یک گروه ۱۵ نفره دیگر از مدیران شرکت‌های دانش بنیان ایرانی منتخب همراه با دکتر محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه از کشورهای هند، چین و ژاپن، بازدید کردند. به گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، این سومین سفر دوره‌ای دکتر ظریف به همراه مدیران شرکت‌ها، بازرگانان و فعالان اقتصادی است و محمد علی آبادی، مدیرعامل شرکت دانش بنیان آریا پلیمر پیشگام نیز در این هیات حضور داشت. همچنین علاوه بر ۱۵ مدیر مذکور، معاون امور بین‌الملل معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و دبیر ستاد ویژه توسعه فناوری نانو، نیز حضور داشتند.

در اولین مقصد این هیات، علاوه بر حضور این مدیران در کنفرانس قلب آسیا، جلسات متعددی با شرکت‌های فناوری و نیز شرکت‌های سرمایه‌گذاری برگزار شد. در کنار این جلسات، توافقات همکاری‌های دوجانبه بین شرکت‌های دانش بنیان ایرانی و شرکت‌های هندی شکل گرفت. همچنین مقرر شد شرکت‌های هندی با حضور در ایران، از دستاوردهای فناورانه شرکت‌های دانش بنیان ایرانی بازدید کنند. «

بازدید گروهی از اساتید دانشگاه‌های فرانسه از شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان

✚ هیات عالی‌رتبه‌ای از بخش آموزش عالی و تحقیقات فرانسه به همراه چند تن از روسای دانشگاه‌ها و مسوولان رده بالای وزارت امور خارجه این کشور از شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان بازدید کردند.

به گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، در این بازدید که با هدف آشنایی با توانمندی‌ها و دستاوردهای شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان انجام شد به معرفی این شهرک و مرکز منطقه‌ای توسعه مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری یونسکو (IRIS) و همچنین جشنواره ملی فن آفرینی شیخ بهایی پرداخته شد.

همچنین دو طرف در مورد زمینه‌های همکاری دو جانبه به بحث و گفتگو پرداختند و نیز بازدیدکنندگان از شرکت دانش بنیان نورا لایه نگار مستقر در شهرک و پارک علمی کودکان و نوجوانان بازدید کردند. «

دیدار معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم با مدیر کل همکاری‌ها و هماهنگ کننده دانشگاه‌های اتریش

✚ دکتر وحید احمدی معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دبیر کل شورای عالی عفت با استغفان زوتی مدیر کل همکاری‌ها و هماهنگ کننده دانشگاه‌های اتریش پیرامون ارتقای همکاری‌های مشترک علمی و فناوری بین ایران و اتریش به تفاهم رسیدند. در ابتدای این دیدار که در شهر وین پایتخت کشور اتریش انجام شد، آقای استغفان زوتی مدیر کل همکاری‌ها و هماهنگ کننده دانشگاه‌های اتریش ضمن مقدم به هیات ایرانی حاضر در این دیدار به سابقه بازدید از وزارت علوم و برخی دانشگاه‌ها و مراکز علمی ایران در سال قبل اشاره کرد و به مروری از ارتباطات علمی با کشور ایران پرداخت و اعلام داشتند به همین دلیل آشنایی زیادی از مراکز دانشگاهی ایران و توانمندی و پتانسیل علمی و فناوری آن دارد و افزود این یک فرصت است که بتوانیم در حال حاضر تعاملات علمی و فناوری و تحقیقاتی بین دو کشور را ارتقا دهیم. وی گفت تعداد زیادی از روسای دانشگاه‌های اتریش در چند ماه گذشته از ایران بازدید داشتند و ایران نام آشنایی برای جامعه دانشگاهی اتریش است. ایشان از اینکه با معاون وزیر علوم و دبیر شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ایران و هیات همراه ملاقات کردند ابراز خوشحالی نموده و اعلام داشتند قطعاً این دیدار زمینه ارتقای تعاملات علمی و فناوری اتریش را فراهم خواهد ساخت.

دکتر وحید احمدی معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز ضمن ابراز خوشحالی از این دیدار دوجانبه اعلام داشتند تقویت همکاری‌ها و تعاملات علمی و فناوری با کشور اتریش از اولویت‌های وزارت علوم ایران می‌باشد و افزود لازم است موانع بر سر راه این ارتباطات از سوی دو کشور شناسایی و برطرف شوند تا در آینده نزدیک سطح تعاملات دانشگاهی و علمی بین دو کشور به حدناکتر ممکن ارتقا یابد. وی در ادامه به توانمندی‌های علمی و فناوری ایران اشاره نموده و افزودند دارا بودن رتبه شانزده دنیا از نظر تولید مقالات علمی برخی طرح‌های کلان ذیل شورای عالی عفت انجام دهند. «

✚ دکتر وحید احمدی معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دبیر کل شورای عالی عفت با استغفان زوتی مدیر کل همکاری‌ها و هماهنگ کننده دانشگاه‌های اتریش پیرامون ارتقای همکاری‌های مشترک علمی و فناوری بین ایران و اتریش به تفاهم رسیدند.

در ابتدای این دیدار که در شهر وین پایتخت کشور اتریش انجام شد، آقای استغفان زوتی مدیر کل همکاری‌ها و هماهنگ کننده دانشگاه‌های اتریش ضمن مقدم به هیات ایرانی حاضر در این دیدار به سابقه بازدید از وزارت علوم و برخی دانشگاه‌ها و مراکز علمی ایران در سال قبل اشاره کرد و به مروری از ارتباطات علمی با کشور ایران پرداخت و اعلام داشتند به همین دلیل آشنایی زیادی از مراکز دانشگاهی ایران و توانمندی و پتانسیل علمی و فناوری آن دارد و افزود این یک فرصت است که بتوانیم در حال حاضر تعاملات علمی و فناوری و تحقیقاتی بین دو کشور را ارتقا دهیم. وی گفت تعداد زیادی از روسای دانشگاه‌های اتریش در چند ماه گذشته از ایران بازدید داشتند و ایران نام آشنایی برای جامعه دانشگاهی اتریش است. ایشان از اینکه با معاون وزیر علوم و دبیر شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ایران و هیات همراه ملاقات کردند ابراز خوشحالی نموده و اعلام داشتند قطعاً این دیدار زمینه ارتقای تعاملات علمی و فناوری اتریش را فراهم خواهد ساخت.

دکتر وحید احمدی معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز ضمن ابراز خوشحالی از این دیدار دوجانبه اعلام داشتند تقویت همکاری‌ها و تعاملات علمی و فناوری با کشور اتریش از اولویت‌های وزارت علوم ایران می‌باشد و افزود لازم است موانع بر سر راه این ارتباطات از سوی دو کشور شناسایی و برطرف شوند تا در آینده نزدیک سطح تعاملات دانشگاهی و علمی بین دو کشور به حدناکتر ممکن ارتقا یابد. وی در ادامه به توانمندی‌های علمی و فناوری ایران اشاره نموده و افزودند دارا بودن رتبه شانزده دنیا از نظر تولید مقالات علمی برخی طرح‌های کلان ذیل شورای عالی عفت انجام دهند. «

از ابتدای سال ۱۳۹۵ تاکنون انجام شد:

سرمایه‌گذاری ۱۳ شرکت و موسسه دانش بنیان در اراضی پارک علم و فناوری شیخ بهایی

پارک علم و فناوری شیخ بهایی با مساحت حدود ۴۰ هکتار به عنوان اولین پارک جامع فناوری شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان با هدف ایجاد محیط هم‌افزا برای شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان فعالیت می‌کند.

این پارک فناوری از نقطه نظر فضاهای تخصصی دارای ۱۵۰ پلاک مجزا در اراضی و ۹۴ واحد مستقل در ساختمان‌های چندمستاجر (MTB) با متراژ ۴۰۰ تا ۳۲۰۰ مترمربع و دارای موقعیت‌های شمالی و جنوبی با قابلیت تجمیع پلاک است. کلیه تاسیسات زیربنایی پیش‌بینی شده در اراضی پارک شامل شبکه برق، فیبر نوری، آب شرب و گاز و همچنین کلیه معابر و جاده‌های دسترسی تکمیل و توسط شرکت‌های دانش بنیان سرمایه‌گذار در اراضی پارک مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. «

✚ از ابتدای سال ۹۵ تاکنون ۱۳ شرکت دانش بنیان در اراضی پارک علم و فناوری شیخ بهایی، اقدام به سرمایه‌گذاری و خرید زمین با کاربری تحقیق و توسعه، اداری و تولیدی کرده‌اند.

به گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، شرکت‌های همگام صنعت صدر سپاهان، دیده‌پرداز صبا، امواج نگار سپاهان، سبک بتن پرتیکان، آتیه‌سازان نوین آتین، احیاگران قلب صنعت آسیا، شاهراه داده پارسیان، محاسبات پارس طرح، ارکان مهندسی بازار آزاد، بهیار صنعت سپاهان، تالیس، سرآمدان مدیریت علم و فناوری سلمانیان فارس و طب تجهیز پایا در مساحتی بالغ بر ۱۴ هزار مترمربع با کاربری اداری، تولیدی، تحقیق و توسعه اقدام به خرید زمین و سرمایه‌گذاری کردند.

افتتاح اولین مرکز شتابدهی همراهوس با همکاری شهرک علمی و تحقیقاتی در اصفهان

اولین مرکز شتابدهی همراهوس با همکاری شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان در ساختمان غدیر این شهرک با حضور مهندس نصرالله جهانگرد، معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات گشایش یافت. به گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، شتابدهنده اکسل با هدف قدرت و شتاب بخشیدن به توسعه‌دهندگان کسب و کارهای نوپا در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) با تخصیص منابع مالی، مربی‌گری و پشتیبانی تیم‌های کارآفرین با تامین امکانات ساخت‌افزایی و نرم‌افزاری مناسب راه‌اندازی شده است.

اکسل با فراخوان‌های خود و برگزاری رویداد رقابتی میان تیم‌های داوطلب و با اعتبارسنجی کسب و کارهای پیشنهادی، تیم‌های برگزیده را برای ورود به فرایند شتاب‌دهی، انتخاب می‌کند.

این شتابدهنده به عنوان اولین مرکز شتابدهی همراهوس با همکاری شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان در ساختمان غدیر این شهرک واقع در خیابان ۲۲ بهمن اصفهان با حضور مهندس نصرالله جهانگرد، معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات گشایش یافت.

شتاب‌دهنده اکسل، با سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت همکاران راهپویان همتا، با مأموریت جذب تیم‌های جوان توسعه‌دهنده فناوری و محصولات نرم‌افزاری و اپلیکیشن با تمرکز بر حوزه گردشگری شامل محتوا و خدمات گردشگری، اینترنت اشیا (IoT) و همچنین بازی‌ها و اپلیکیشن‌های واقعیت مجازی و واقعیت افزوده و دیگر محصولات با قابلیت خلق ارزش بر بستر تلفن همراه فعالیت خواهد کرد.

این مرکز با ایجاد فضای کاری مطابق با استانداردهای روز دنیا و ایجاد شبکه مربی‌گری از کارآفرینان موفق ملی با هدف سرمایه‌گذاری در مراحل اولیه راه‌اندازی کسب و کارهای حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، آماده جذب و حمایت از تیم‌ها و شرکت‌های استارت‌آپ است و در حال حاضر ظرفیت پذیرش ۱۰ تیم را دارد. ۶۶

مدیرکل دفتر سیاستگذاری و برنامه‌ریزی فناوری وزارت علوم:

دانشگاه‌ها پستوانه نوآوری شرکت‌های دانش‌بنیان باشند

پیری با بیان اینکه با کوچک‌ترین کار در حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان ترنول مالی ایجاد شده است، تاکید کرد: همدان، استانی با تاریخچه و دارای فرهنگ و ارزش است که باید در حوزه‌های دانش‌بنیان بودن بیشتر معرفی شود. وی با اشاره به اینکه یکی از مسائلی که برای مردم جا نیفتاده توانمند بودن شرکت‌های دانش‌بنیان است، تاکید کرد: شرکت‌های دانش‌بنیان محصولی باکیفیت‌تر تولید می‌کنند اما هنوز این اعتماد به این شرکت‌ها ایجاد نشده چراکه در وهله نخست باید مدیران به این اعتقاد برسند.

مدیرکل دفتر سیاستگذاری و برنامه‌ریزی فناوری وزارت علوم با تاکید بر اینکه مهمترین تفاوت شرکت‌های دانش‌بنیان با سایر شرکت‌ها و شهرک صنعتی در نوع نوآوری است، افزود: نوآوری یک فرایند است که تحقق آن بدون پستوانه تحقیقاتی امکانپذیر نیست.

وی با تاکید بر اینکه دانشگاه‌ها باید پستوانه نوآوری شرکت‌های دانش‌بنیان باشند، افزود: آیین‌نامه شرکت‌های دانش‌بنیان برای دانشگاه‌ها ابلاغ شده است.

پیری یکی از سیاست‌ها را در وزارتخانه علوم و تحقیقات برن‌سازی دانست و تصریح کرد: ۵۰ شرکت دانش‌بنیان در استان همدان فعالیت دارند اما همه این شرکت‌ها نمی‌توانند برجسته شوند و فقط تعدادی از آنها پتانسیل توانمند شدن را دارند. ۶۶

مدیرکل دفتر سیاستگذاری و برنامه‌ریزی فناوری وزارت علوم با بیان اینکه هنوز اعتماد به شرکت‌های دانش‌بنیان ایجاد نشده است، گفت: دانشگاه‌ها باید پستوانه نوآوری شرکت‌های دانش‌بنیان باشند.

به گزارش گاهنامه عشق، خسرو پیری در دومین همایش شرکت‌های دانش‌بنیان استان همدان با اشاره به اینکه امروزه مهمترین مولفه اقتصادی، توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان هستند، اظهار کرد: وجود ۵۰ شرکت دانش‌بنیان نویدبخش حرکتی رو به جلو بوده که در استان همدان شکل گرفته است.

وی با اشاره به اینکه سیاست‌های کلی نظام ایجاد اقتصاد جدید، جوان، پایدار و در مجموع اقتصاد مقاومتی است، ادامه داد: پایه و اساس اقتصادی که باید باعث رفاه فرهنگی، اجتماعی و ... می‌شود بر روی شرکت‌های دانش‌بنیان است.

مدیرکل دفتر سیاستگذاری و برنامه‌ریزی فناوری وزارت علوم با بیان اینکه اقتصاد کشور و استان همدان موفق نمی‌شود که مردم را به رفاه برساند، مگر اینکه از کانال شرکت‌های دانش‌بنیان رد شود، بیان کرد: باید محوریت اصلی توسعه استان همدان بر شرکت‌های دانش‌بنیان باشد.

وی با اشاره به اینکه هنوز در سیستم مدیریتی ایران جا نیفتاده که نوآوری، نوآوری و دانش‌بنیان بودن اساس توسعه کشور است، ادامه داد: نخستین راه برای اینکه همه به شرکت‌های دانش‌بنیان توجه داشته باشند، فرهنگسازی نوآوری است.

توسط فناوری ان شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان

سیستم حذف مواد معلق موجود در آب و فاضلاب طراحی و ساخته شد

شرکت یکتا تصفیه کویر مستقر در شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، موفق به طراحی و ساخت سیستم حذف مواد معلق موجود در آب و فاضلاب شد.

به گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، دکتر مهدی کشمیری، رئیس شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان در مورد این خبر گفت: امروزه مواد معلق بخش عظیمی از آلودگی آب‌ها و فاضلاب‌ها را به خود اختصاص داده‌اند و خارج کردن این مواد در فرایند تصفیه مستلزم انجام هزینه‌های زیاد است.

کشمیری ادامه داد: پکیج طراحی شده توسط شرکت یکتا تصفیه کویر شامل دو بخش تصفیه فیزیکی و الکتریکی است که قادر است کلیه آلودگی‌های معلق موجود در آب و فاضلاب را به صورت کامل خارج کند.

مدیرعامل شرکت یکتا تصفیه کویر نیز در مورد این سیستم توضیح داد: حذف مواد معلق موجود در آب و فاضلاب، حذف فلزات سنگین، حذف سختی آب، حذف کدورت، عدم نیاز به تزریق مواد شیمیایی، مصرف انرژی پایین و سهولت بهره‌برداری از جمله مهمترین قابلیت‌های این سیستم است.

دکتر عباس آقاخانی گفت: این سیستم اگرچه نمونه خارجی دارد اما مهمترین مزیت آن، مصرف انرژی پایین‌تر است.

آقاخانی بیان کرد: این سیستم با توجه به کمیت و کیفیت آب و فاضلاب ورودی به سیستم و کیفیت مورد نیاز، طراحی و ساخته شده و یکی از سیستم‌های موثر جهت برگشت فاضلاب به چرخه مصرف مجدد است. ۶۶

بازدید رئیس بنیاد علمی اکو از شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان

رئیس بنیاد علمی اکو (ECO) به همراه کارشناسان این بنیاد از شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان بازدید کردند.

به گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، پروفیسور منظور حسین سومرو در این دیدار با فعالیت‌ها و دستاوردهای این مجموعه آشنا و از بخش‌های مختلف شهرک بازدید کرد.

نحوه تعاملات دو طرف، دعوت از کارشناسان و متخصصان کشورهای اکو جهت حضور در سیزدهمین جشنواره ملی فن‌آفرینی شیخ‌بهای و برگزاری کارگاه‌های آموزشی مشترک توسط بنیاد علمی اکو و مرکز منطقه‌ای توسعه مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری یونسکو (IRIS) از جمله مباحث مطرح شده در این دیدار بود.

همچنین بازدیدکنندگان از شرکت دانش‌بنیان نانو واحد صنعت پرشیا و پارک علمی کودکان و نوجوانان دیدن کردند.

سازمان همکاری اقتصادی (اکو) از ۱۰ کشور ایران، پاکستان، ترکیه، جمهوری آذربایجان، قزاقستان، قرقیزستان، ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان و افغانستان تشکیل شده است و بنیاد علمی اکو با هدف توسعه همکاری‌های علمی و فناوری برای توسعه اقتصادی کشورهای عضو شکل گرفته است. ۶۶

نخستین جشنواره کارآفرینی بوم‌تک در دانشگاه علم و صنعت برگزار می‌شود

به گزارش گاهنامه عشق، جشنواره کارآفرینی سبز بوم‌تک اردیبهشت ماه ۹۶ به میزبانی دانشگاه علم و صنعت ایران و با همکاری سازمان توسعه منابع انرژی، سازمان حفاظت محیط زیست، دانشگاه تربیت مدرس، شرکت فناوری‌های راهبردی بنیان، موسسه دانش بنیان برکت و شتابدهنده نوتک برگزار می‌شود.

اولین دوره از جشنواره بوم‌تک با محوریت فناوری‌های پاک (Clean-Tech) برگزار می‌شود که طی آن طرح‌هایی در زمینه فناوری اطلاعات، انرژی‌های نو و تجدیدپذیر، شیمی سبز، حمل و نقل سبز، فناوری بازیافت، شهر هوشمند، باتری و ذخیره‌سازها، مدیریت پسماند و نانو فناوری پذیرفته و داوری می‌شوند.

جشنواره کارآفرینی بوم‌تک در دو بخش محصولات و ایده‌ها به انجام می‌رسد. در بخش اول، طرح‌ها و محصولات ثبت‌نامی پس از داوری توسط کمیته علمی جشنواره برای ورود به مرحله پیش‌شتابدهی یک‌ماهه بوم‌تک آماده می‌شوند. در این مرحله طرح‌های برگزیده با همکاری مربیان رویداد برای ارائه به سرمایه‌گذاران در مراسم اختتامیه آماده می‌شوند. محصولات برتر در این جشنواره تا سقف چهار میلیارد ریال مورد حمایت قرار می‌گیرند.

در بخش دوم جشنواره کارآفرینی سبز بوم‌تک، از ۳ ایده برتر حمایت مالی صورت می‌گیرد تا با شتابی بیشتر مراحل توسعه خود را طی کنند.

علاقه‌مندان برای ثبت نام در نخستین دوره جشنواره کارآفرینی سبز بوم‌تک می‌توانند از روز ۱۴ اسفندماه به سایت Boomtech.iust.ac.ir مراجعه کنند. ۶۶

افتتاح دفتر مبادلات فناوری و سرمایه گذاری ایران و گرجستان در پارک علم و فناوری یزد

ایجاد دفتر مبادلات فناوری و سرمایه گذاری ایران و گرجستان در پارک علم و فناوری یزد است.

وی با تأکید بر مطالعات و تحقیقات انجام شده بر روی کشور گرجستان و شناسایی ظرفیت های این کشور عنوان کرد: این دفتر در راستای برنامه پنج ساله چهارم پارک و به منظور مبادلات دوجانبه با محوریت توسعه و انتقال فناوری به سایر کشورها، همچنین توسعه شرکت های فناور مستقر ایجاد شد و پارک تفلیس و یزد می توانند به عنوان سفارتخانه های فناوری در این کشورها عمل کنند.

رئیس آژانس توسعه فناوری و نوآوری گرجستان نیز در این مراسم با تشریح ظرفیت های کشور گرجستان بر ارتباط بیشتر مابین ایران و گرجستان تأکید و تداوم این ارتباطات را خواستار شد.

گفتنی است در پایان این مراسم، تفاهم نامه همکاری مابین پارک علم و فناوری یزد و پارک تفلیس به امضای رئیس پارک علم و فناوری یزد و رئیس آژانس توسعه فناوری و نوآوری گرجستان رسید. ۶۶

✚ دفتر مبادلات فناوری و سرمایه گذاری ایران و گرجستان در تاریخ ۱۷ اسفندماه در پارک علم و فناوری یزد گشایش یافت.

به گزارش روابط عمومی پارک علم و فناوری یزد، مراسم افتتاح دفتر مبادلات فناوری و سرمایه گذاری ایران و گرجستان با حضور داریوش پورسراجیان؛ رئیس پارک علم و فناوری یزد، دکتر آوتاندیلی رئیس آژانس توسعه فناوری و نوآوری گرجستان، اعضای مرکز خدمات سرمایه گذاری و جمعی از مدیران ارشد استان برگزار شد.

رئیس پارک علم و فناوری یزد در ابتدای این مراسم ضمن خیرمقدم به مدعوین اظهار داشت: پارک های علم و فناوری، زمینه ساز برقراری ارتباطات بین المللی و مبادلات علمی و تجاری در حوزه فناوری بین ایران با دیگر کشورها هستند و با توجه به فرصت پیش آمده بعد از برجام، می توانند ضمن شناسایی بازارهای هدف زمینه ساز صادرات، فروش و انتقال دانش و فناوری باشند.

داریوش پورسراجیان با اشاره به پتانسیل و ظرفیت بالای استان یزد در حوزه توسعه فناوری ادامه داد: همکاری مابین پارک علم و فناوری یزد و گرجستان فرصت خوبی برای جذب سرمایه گذاری در کشور و استان است و پارک یزد عزمی جدی در توسعه همکاری فناوری با کشورهای دیگر و گسترش اقتصاد مبتنی بر فناوری دارد.

وی در پایان با تقدیر از مشارکت بخش خصوصی و نقش آن در ایجاد دفتر تبادل ایران و گرجستان اظهار امیدواری کرد: امیدواریم شیوه همکاری پارک یزد و پارک گرجستان مدلی باشد برای همکاری های بین المللی کشور در حوزه تبادل فناوری.

در ادامه این جلسه مدیر امور بین الملل پارک علم و فناوری یزد نیز اظهار داشت: فرصت به وجود آمده در همکاری با گرجستان می تواند به همکاری چندجانبه بین المللی و به ویژه همکاری با اتحادیه اروپا منجر شود.

محمد قویدل ادامه داد: تامین منابع شرکت های پارک علم و فناوری یزد، ورود به بازارهای بین المللی و استفاده از تجهیزات و ظرفیت های گرجستان، از اهداف

نشست هیئت گرجستانی با مدیران عامل شرکت های پارک علم و فناوری یزد

✚ در حاشیه افتتاح دفتر مبادلات فناوری و سرمایه گذاری ایران و گرجستان در پارک علم و فناوری یزد، نشست نمایندگان پارک گرجستان با مدیران عامل شرکت های پارک علم و فناوری برگزار شد. به گزارش روابط عمومی پارک علم و فناوری یزد، نشست نمایندگان پارک گرجستان و مدیران عامل شرکت های پارک علم و فناوری یزد، روز سه شنبه ۱۷ اسفندماه با حضور شهرام شکوهی؛ معاون پشتیبانی پارک یزد و محمد قویدل؛ مدیر امور بین الملل این پارک در سالن کنفرانس مرکز فناوری اقبال برگزار شد.

معاون پشتیبانی پارک علم و فناوری یزد در این نشست اظهار داشت: پارک علم و فناوری یزد در راستای گسترش فعالیت های بین المللی، شناسایی کشور های دارای مزیت سرمایه گذاری و فعالیت های فناورانه را در برنامه کار خود قرار داد و پس از بررسی و مطالعه کشور هایی همچون مالزی، گرجستان، امارات، آلمان و سفرهای انجام شده، کشور گرجستان برای همکاری های بیشتر انتخاب شد.

شهرام شکوهی ادامه داد: در دفتر مبادلات ایران و گرجستان شناسایی و معرفی شرکت های پارک یزد متناسب با نیاز های گرجستان صورت خواهد گرفت و پارک تفلیس نیز از آن سو متعهد به ارائه خدمات در شناسایی شریک و کمک به فروش محصولات می باشد.

گفتنی است در پایان این نشست مسائل و دغدغه های مدیران عامل شرکت های پارک علم و فناوری یزد در خصوص تداوم ارتباط با گرجستان مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت. ۶۶

رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی اعلام کرد:

حمایت از پایان نامه های دانشجویی در حوزه اقتصاد مقاومتی

مراکز و موسسات پژوهشی کشورهای خاورمیانه نیز در رتبه سوم ایستاده است. حمایت از پایان نامه های دانشجویی در حوزه اقتصاد مقاومتی قیادی در ادامه با اشاره به کارآمدی علوم انسانی و شاخص های آن با بیان اینکه یکی از شاخص های اصلی کارآمدی «افزایش کاربران» و یا «میزان مراجعه جامعه به نتایج دستاوردهای پژوهش های علوم انسانی» است و یکی از مهم ترین مصادیق علم نافع همین میزان کارآمدی و اثربخشی است، گفت: اثربخشی زمانی روشن می شود که جامعه، مردم، فرهیختگان از محصول دانش استقبال کنند و پژوهشگاه نیز با توجه به ابلاغ سیاست های کلی نظام در زمینه اقتصاد مقاومتی در سال ۱۳۹۲، در تهیه برنامه توسعه راهبردی پنج ساله خود، اصول کلی سیاست گذاری را بر پایه تحقق اقتصاد مقاومتی و جهت گیری فعالیت ها و اقدامات در جهت پیشبرد این سیاست کلان ملی وضع کرده است.

رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی توضیح داد: علاوه بر حمایت از پایان نامه های دانشجویی در حوزه اقتصاد مقاومتی (با هدف تبیین و گفتمان سازی برای تحقق سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی)، اقدام به برگزاری نشست های تخصصی در حوزه های مختلف اقتصاد مقاومتی از جمله بررسی نقش دولت، جامعه، و دانشگاه در پیشبرد این هدف صورت داده ایم و مطالعه آسیب شناسانه مرتبط با این حوزه ها نیز در دستور کار قرار گرفته است.

قیادی افزود: علاوه بر این، همایش «اقتصاد مقاومتی: اقدام و عمل» به وسیله گروه اقتصاد شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی و همایش «نظریه اقتصاد مقاومتی: پیوند فرهنگ، سیاست و اقتصاد» نیز با همکاری سایر مراکز و موسسات دانشگاهی، پژوهشی و آموزشی برگزار شده است که امیدواریم با توجه به سطح کیفی فعالیت ها و تولید مقالات برجسته در عین حال کاربردی عرضه شده در آنها، مورد توجه، استفاده و بهره برداری مسئولان امر قرار بگیرد.

برگزاری پنجمین جشنواره امام علی (ع) پژوهان در سال ۹۶ رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی همچنین به برنامه ریزی های لازم برای برگزاری پنجمین جشنواره امام علی (ع) پژوهان در سال ۹۶ اشاره کرد و گفت: درصدد هستیم تا پنجمین جشنواره امام علی (ع) پژوهان را با هدف ترویج مباحث دینی و اسلامی در جهان، نزدیکتر ساختن اندیشمندان عالم اسلام با سایر ادیان و مکاتب دینی و فرهنگی برگزار کنیم.

وی ادامه داد: در واقع رسالت، نقش و هدف پژوهشگاه به عنوان یک مرکز آکادمیک این است که حلقه واسط میان اندیشه ها و آراء امام علی (ع) پژوهان داخل و خارج شود و با شناسایی ظرفیت های داخلی و مراکز خارجی به ترویج اندیشه ها و افکار ایشان اقدام کند. ۶۶

وی ادامه داد: در طی این مدت، در کنار رشد ۴۷۰ درصدی ترویجی سازی نتایج پژوهشها، از جمله برگزاری کارگاه های سال ۹۵ نسبت به دوره های سال ۹۴، که نشان دهنده استقبال گسترده صورت گرفته از کارگاه های برگزار شده است: افزایش کیفیت علمی دوره ها نیز بطور جدی مدنظر قرار گرفته و اجرایی شده و بدین منظور «بین نامه مرکز آموزش های آزاد تخصصی علوم انسانی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی» نیز تدوین و ابلاغ شده است.

قیادی تصریح کرد: همچنین افزایش مخاطبان کارگاه های آموزش آزاد و همچنین پرتال جامع علوم انسانی (شامل فایل دیجیتال بیش از ۶۰۰ فصلنامه علمی-پژوهشی در حوزه های مختلف علوم انسانی و هنر) و وبسایت پژوهشگاه و ارتقای ۲۵۱ پله ای وبسایت در بین وبسایت های مراکز پژوهشی ایرانی؛ در آخرین رتبه بندی وبسایت های موسسات و مراکز پژوهشی (وبومتریک) ژانویه ۲۰۱۶، پژوهشگاه برای سومین سال پیاپی رتبه نخست برترین وبسایت مراکز و موسسات پژوهشی ایران را به خود اختصاص داد.

وی افزود: در آخرین رتبه بندی انجام شده توسط گروه پژوهشی سنجه های مجازی CSIC، وبسایت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی که سال گذشته در رده ۴۶۵ دنیا قرار داشت، با ۲۵۱ پله ترقی به جایگاه ۲۱۴ صعود نموده که در بین وبسایت های مراکز پژوهشی ایرانی در رتبه نخست و در میان

✚ رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی گفت: حمایت از پایان نامه های دانشجویی در حوزه اقتصاد مقاومتی با هدف تبیین و گفتمان سازی برای تحقق سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی در دستور کار قرار دارد.

دکتر حسینی قیادی در گفتگو با گاهنامه عفت، با بیان اینکه در برنامه راهبردی، هفت راهبرد کلان داریم که از جمله آنها توسعه «پژوهش» و استقرار و توسعه «مدیریت دانایی محور» است، گفت: در راهبرد اول، سیاست های ارتقای کیفیت پژوهش های بنیادی، توسعه ای و کاربردی علوم انسانی، توسعه پژوهش های نیازمحور و تقاضامحور با توجه به اولویت ها، مسائل و مشکلات اساسی جامعه (با تأکید بر مشارکت در اجرای طرح های کلان ملی) در دستور کار قرار دارد.

قیادی افزود: همچنین ایجاد و توسعه شبکه علوم انسانی کشور در سطح ملی و مشارکت در شبکه علوم انسانی در سطح جهانی، توسعه مناسبات و همکاری های علمی، دانشی و پژوهشی با نهادهای علمی، تحقیقاتی و حوزوی، توسعه مناسبات و همکاری های علمی، دانشی و پژوهشی با انجمن های علمی مردم نهاد و نهادهای علوم انسانی در سطح ملی، منطقه، آسیا و جهان (با تأکید بر جهان اسلام) و ایفای نقش موثر در تدوین برنامه های توسعه کشور از دیگر سیاست های برنامه راهبردی است.

رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با اشاره به دیگر سیاست های برنامه راهبردی اظهار کرد: توسعه فضای نقد و گفتگو و تقویت ظرفیت های پژوهشگاه برای ارتقاء به تراز سازمان یادگیرنده از دیگر سیاست هایی است که سرلوحه فعالیت ها و اقدامات مدیریت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی قرار گرفته است.

وی به رویکرد عملی پژوهشگاه در ترویج دستاوردهای پژوهشی و ارتقای ۲۵۱ پله ای وبسایت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در بین وبسایت های مراکز پژوهشی ایرانی را نیز اشاره کرد و گفت: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در پی این است که نتایج و دستاوردهای پژوهشی را از طریق ترویجی سازی و ساختن قالبها و ظرفیت های مناسب از قبیل توسعه کارگاه های مساله مند و کاربردی محور و تداوم نشست های علمی با دستگاه های اجرایی در اختیار جامعه قرار دهد به این معنا که به طور مستقیم نتایج طرح های علوم انسانی را در اختیار ذی نفعان و کاربران جامعه قرار دهد که در این میان جامعه به مثابه کاربر دستاوردهای علوم انسانی محسوب می شود.

رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی افزود: در این میان افزون بر کاربردی سازی نتایج تحقیقات، در ترویجی سازی نتایج پژوهش ها، توفیقات خوبی داشتیم و شاهد رشد ۴ برابری برپایی تعداد کارگاه ها بودیم.

امضای تفاهم‌نامه همکاری بین موزه ملی علوم و فناوری و موزه و اسناد صنعت نفت ایران

ارتقاء سازمانی موزه ملی علوم و فناوری

مقدمه

انجام هر کاری و هر فعالیتی نیازمند تعیین یک سازمان و یک نظام برای به کارگیری عوامل و امکانات مورد نیاز آن به صورت موثر و کارا می‌باشد. خود واژه سازمان، نشان‌دهنده سامانی است که در شکل‌دهی و برپایی آن به کار رفته است.

ایجاد یک ساختار برای استفاده بهینه از منابع باید اولویت اول اقدامات و فعالیت‌های مدیریتی مدیر ارشد در آغاز برنامه‌های تغییر در سازمان باشد. پس باید در شروع کار، منابع در اختیار خود را به طور خاص ارنج کرده و به آن الگویی مناسب بخشید.

ساختار سازمانی را عموماً به عنوان یکی از اجزا سازمان که از عناصر پیچیدگی، رسمیت و تمرکز تشکیل شده، تعریف می‌کنند. هر کدام از این عناصر در اینجا به صورت مختصر تعریف می‌گردد.

پیچیدگی

پیچیدگی، حدود تفکیک درون سازمان را نشان می‌دهد. یعنی چه مقدار فعالیت‌های سازمان و فرآیندهای آن از یکدیگر تفکیک شده و متمایز می‌باشند. همچنین سطح پیچیدگی، میزان تخصص‌گرایی، تقسیم کار و تعداد سطوح در سلسله مراتب سازمان را نیز نشان می‌دهد.

رسمیت

حدی که یک سازمان برای جهت دهی رفتار کارکنانش به قوانین، مقررات و رویه‌ها متکی است، رسمیت نام دارد. این بدان معنا می‌باشد که انجام فعالیت‌های کاری به صورت دقیق و جزئی به وسیله دستورالعمل‌های تدوین شده انجام می‌گردد یا اینکه روش کاری مکتوب و مدونی وجود نداشته و نیروهای جدید به صورت شفاهی و با آموزش‌های حین کار یاد می‌گیرند که وظایف خود را به چه صورت و شیوه‌ای انجام دهند؟

برخی از سازمان‌ها از این خطوط راهنما حداقل استفاده را می‌کنند، در حالی که برخی شرکت‌ها با اینکه کوچک هستند ولی از قوانین و مقررات متعددی بهره می‌جویند تا به کارکنان خود آموزش دهند که چه کاری را انجام داده و چه کاری را انجام ندهند؟

تمرکز

در برخی سازمان‌ها، تصمیم‌گیری به شدت، متمرکز است. در این سازمان‌ها، مسائل و مشکلات به بالای هرم سازمانی منتقل شده و مدیران ارشد، اقدام مناسب برای حل آنها را برمی‌گزینند و دستورات لازم را صادر کرده یا توصیه‌های ضروری را گوشزد می‌نمایند. نقطه مقابل تصمیم‌گیری متمرکز، تصمیم‌گیری به صورت عدم تمرکز است. در این حالت اختیار تصمیم‌گیری به صورت نامتمرکز بوده و در بین سطوح پایین سلسله مراتب سازمانی، پراکنده شده است.

پی بردن به این امر که همراه با پیچیدگی و رسمیت، سازمان ممکن است حالت متمرکز به خود بگیرد و یا روی به عدم تمرکز آورد، از اهمیت زیادی برخوردار است. معمولاً تمرکز و عدم تمرکز را روی یک طیف و پیوستار نشان می‌دهند که یک سر آن تمرکز و سر دیگر آن عدم تمرکز قرار دارد. جایگاه سازمان روی این پیوستار، یکی از عوامل اصلی تعیین کننده نوع ساختار سازمانی است.

مبتنی بر همین تعاریف و در راستای هماهنگی با هدف سوم از موضوع سوم سند موضوعات راهبردی، گرایش‌ها و تأکیدات هیأت امنای دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری، موضوع نامه به شماره ۱۵/۱۷۰۵۶ مورخ ۹۲/۲/۶، جهت چابک‌سازی و اصلاح فرآیندها، ساختار تشکیلاتی اصلاحی

موزه برگرفته از شناسایی فرآیندهای موجود، نیازهای کمی و کیفی مجموعه و کاستی‌های موجود در ساختار سازمانی قبل که پاسخگوی جهش و توسعه روزافزون موزه علوم نبوده و همچنین برگرفته از برنامه راهبردی موزه، در ابتدای سال ۱۳۹۴ تصمیم بر تغییر ساختار سازمانی موزه گرفته شد و مقرر گردید پس از کارشناسی صورت گرفته بر این امر، مراحل مربوط به تصویب از وزارت علوم و فناوری پیگیری شود. در نهایت پس از تلاش‌های فراوان و دریافت دو مصوبه از هیأت امنای موزه در این زمینه و همکاری صادقانه و

مطلوب دفتر برنامه، بودجه و تشکیلات وزارت عتف در جهت بهبود و تصویب نمودار سازمانی پیشنهادی، در تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۰۹ نمودار موزه ملی علوم و فناوری به امضای وزیر محترم رسیده و تصویب شد.

لازم به اشاره است که ساختار تشکیلاتی مصوب کاملاً منطبق بر تعداد پست‌های سازمانی تصویب شده در سال ۱۳۸۸ بوده و افزایش پست سازمانی را تحمیل نکرده است و تنها نحوه توزیع این پست‌ها در بخش‌های مختلف موزه تغییر یافته است.

مهمترین علل و دستاوردهای تغییر نمودار سازمانی موزه

- ۱- توجه به تخصص‌گرایی
- ۲- تمرکز زدایی
- ۳- استفاده بهینه‌تر از منابع
- ۴- ایجاد بستر توسعه
- ۵- بهبود فرآیندها

آثار مکرر جمع‌آوری و تهیه شده در حوزه نیاز طرف مقابل را جهت بهره‌برداری در اختیار یکدیگر قرار خواهند داد.

موزه ملی علوم و فناوری ایران یک نسخه از اساننامه و چارت سازمانی خود را جهت بهره‌برداری در اختیار موزه نفت قرار می‌دهد. موزه و مرکز اسناد صنعت نفت نیز متعهد شد جهت راه‌اندازی گالری نفت در موزه علوم و فناوری و نیز هماهنگی‌های لازم جهت برپایی نمایشگاه‌های سیار موزه علوم در تهران و سایر شهرهای کشور، به شرط نمایش آثار و محصولات مربوط به صنعت نفت در این نمایشگاه‌ها همکاری نماید.

ارائه خدمات مشاوره‌ای متقابل در زمینه موضوعات علمی، ارائه تخفیف بلیت جهت بازدید از گالری‌های طرفین به صورت متقابل و تبادل لینک وبگاه‌های طرفین در فضای مجازی از دیگر توافقات بود. “

همچنین براساس مفاد این تفاهم‌نامه، هر دو طرف تجربیات خود را در زمینه طراحی و ساخت ماکت جهت تهیه محصولات مورد نیاز در اختیار یکدیگر قرار می‌دهند، پیمانکاران مرتبط با فعالیت‌های مورد نیاز موزه‌ها را به یکدیگر معرفی می‌کنند و اشیاء و

همزمان با ایام شکوهمند سی و هشتمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران، موزه ملی علوم و فناوری ایران و اسناد صنعت نفت ایران تفاهم‌نامه همکاری علمی، فرهنگی و اجرایی امضا کردند.

به گزارش روابط عمومی موزه ملی علوم و فناوری، دکتر سیف‌اله جلیلی رئیس این موزه با حضور در محل ساختمان مرکزی وزارت نفت، تفاهم‌نامه همکاری علمی، فرهنگی و اجرایی را با دکتر اکبر نعمت‌الهی، مدیر موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت امضا کرد.

در این تفاهم‌نامه دو ساله طرفین متعهد به انجام همکاری‌های مشترک علمی، فرهنگی و اجرایی در راستای حفظ و نگهداری میراث علمی و تاریخی کشور و ترویج تفکر موزه‌ای در میان عموم مردم می‌شوند.

برگزاری «سار زمستان»، ۶ اسفندماه

بعدی سار، «سار زمستان» در ۶ اسفندماه ۱۳۹۵ برگزار خواهد شد.

وی افزود: موضوع‌های مورد طرح در «کنفرانس‌های سار» دامنه نسبتاً وسیعی را در برمی‌گیرند؛ موضوعاتی مانند: علم و تکنولوژی، محیط‌زیست، بهداشت و سلامت، آموزش و پرورش، کارآفرینی، هنر، طراحی، ورزش، سفر، میراث فرهنگی و علوم اجتماعی برخی از مهم‌ترین موضوع‌های مورد طرح در «کنفرانس‌های سار» هستند و برای این منظور هر بار در کنفرانس‌های سار سخنرانی‌های کوتاهی (حداکثر ۱۸ دقیقه) ارائه می‌گردند.

علاقه‌مندان به حضور در این کنفرانس می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص سخنرانان و موضوع سخنرانی ایشان، نحوه تهیه بلیت و همچنین دسترسی به آرشیو سخنرانان کنفرانس‌های پیشین، به آدرس وبسایت <http://sar.irsfm.ir> مراجعه کرده و یا با شماره ۰۲۱۸۸۹۱۳۹۳۴ تماس حاصل کنند. “

و تاکنون سه کنفرانس سار «بهار» در خردادماه، کنفرانس «سار تابستان» در شهریورماه و کنفرانس «سار پاییز» در آذرماه برگزار گردیده و کنفرانس

دبیر سار (سخنگاه اندیشه‌های راهبر) اعلام کرد: چهارمین کنفرانس سار با عنوان «سار زمستان»، روز جمعه ۶ اسفند ۹۵ از ساعت ۱۴ الی ۱۷:۳۰ در موزه ملی ایران واقع در خیابان سی تیر برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی موزه ملی علوم و فناوری، چهارمین کنفرانس فصلی سار با عنوان «سار زمستان»، از سوی موزه علوم و فناوری و با حضور ۷ سخنران این کنفرانس و همچنین جمع کثیری از علاقه‌مندان روز جمعه ۶ اسفند در محل موزه ملی ایران برگزار می‌شود.

حسین مدنی، با بیان اینکه هدف از راه‌اندازی «کنفرانس سار» معرفی افراد خلاق و نوآور، ایده‌ها و تجربه‌های تأثیرگذار و همچنین مسئله‌های چالش‌برانگیز است، گفت: کنفرانس سار توسط «موزه ملی علوم و فناوری» از ابتدای سال ۱۳۹۵ راه‌اندازی شد و با توجه به فصلی بودن این کنفرانس‌ها با نام فصول نامگذاری شده‌اند

از موزه ملی علوم و فناوری جایزه بگیرد

ارائه شده می‌بایست در عین سادگی، مفاهیم علمی را با روش‌های خلاقانه و جذاب به مخاطب خود (اعم از دانش‌آموز و دانشجوی) آموزش دهد.

شایان ذکر است علاقه‌مندان به شرکت در مسابقه باید اطلاعات طرح شامل: محتوای آموزشی، مشخصات، نقشه اولیه و نحوه کارکرد دستگاه به همراه برآورد قیمت ساخت آن را در فرم خام موجود در وبگاه مسابقه ثبت کنند. بدیهی است، در صورت ارائه اطلاعات بیشتر از قبیل، مدل شبیه‌سازی شده در نرم‌افزار و نقشه‌های جزئی ساخت دستگاه و حتی ساخت آن در مقیاس کوچک، قطعاً امتیاز بالاتری به طرح تعلق خواهد گرفت.

طرح‌های دریافتی پس از داوری توسط اساتید و متخصصان، امتیازبندی شده و نتایج در روز پایانی همایش به اطلاع عموم خواهد رسید.

به طرح‌های برتر هر محور جایزه‌ای ارزنده تعلق خواهد گرفت. همچنین طرح‌هایی که قابلیت نمایش در موزه ملی علوم و فناوری را داشته باشند فارغ از امتیاز کسب شده، برای عقد قرارداد ساخت به این موزه معرفی می‌شوند. در ضمن اگر دستگاهی ساخته شود، در صورت تأیید مسئولان موزه، به صورت موقت یا دائمی و با نام طراح و سازنده در موزه به نمایش در خواهد آمد. “

modares.ac.ir ثبت کنند.

بدینوسیله از همه نخبگان، اندیشمندان، دانشجویان و مهندسان فرهیخته کشور دعوت می‌شود تا با ارائه طرح‌های نوآورانه و مبتکرانه در زمینه ساخت تجهیزات که بتواند یادگیری مفاهیم علمی و فناوری مهندسی مکانیک را از طریق عینیت بخشیدن به آنها آسان سازد، در این مسابقه شرکت کنند. طرح‌های

با شرکت در مسابقه «طرح‌های نوآورانه در آموزش مهندسی مکانیک» که در روزهای ۱۲ تا ۱۴ اردیبهشت ۹۶ در دانشگاه تربیت مدرس برگزار می‌شود از موزه ملی علوم و فناوری جایزه نفیس دریافت کنید.

به گزارش روابط عمومی موزه ملی علوم و فناوری، همزمان با برگزاری بیست و پنجمین دوره از همایش بین‌المللی مهندسی مکانیک در روزهای ۱۲ تا ۱۴ اردیبهشت ۹۶ در دانشگاه تربیت مدرس، نخستین دوره مسابقه «طرح‌های نوآورانه در آموزش مهندسی مکانیک» با همکاری و حمایت موزه ملی علوم و فناوری ایران برگزار می‌شود.

این مسابقه با همت دانشگاه تربیت مدرس و حمایت و همکاری موزه علوم و فناوری در حاشیه بیست و پنجمین دوره از همایش بین‌المللی مهندسی مکانیک برگزار خواهد شد و هدف از برگزاری این مسابقه ترویج علم و فناوری در جامعه، آموزش همگانی فنون و یادگیری مفاهیم با استفاده از دستگاه‌های آموزشی-تعاملی است.

براساس تصمیم کمیته علمی برگزارکننده، مهلت ارسال آثار برای علاقه‌مندان یک ماه تمدید شد و شرکت‌کنندگان می‌توانند طرح‌های خود را تا ۲۰ فروردین ۱۳۹۶، در وبگاه <http://isme2017>

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: معاونت پژوهشی و فناوری وزارت علوم تحقیقات و فناوری
 با همکاری و حمایت مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور
 سردبیر: دکتر حسن خوش‌قلب
 مدیر تحریریه: رضا فرج‌تبار
 مدیر پشتیبانی: جاوید سلطانی
 هماهنگی: بابک چوبداری، علیرضا صادق
 دبیر صفحه فناوری: مهندس عباسعلی ارفع
 دبیر صفحه مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور: مسعود مقصدوی
 دبیر صفحه ایران‌داک: نورالله رزمی
 دبیر صفحه موزه علم و فناوری: محسن جعفری‌نژاد

پشتیبان IT: سید حسین هاشمی
 دبیر صفحه بین‌الملل: ثریا طیبی
 دبیر صفحه امور پژوهشی: لیلا فلاح نژاد
 مسئول دبیرخانه عتف: محمدرضا فراهانی
 طراح گرافیک: علی‌اکبر محمدخانی
 باتشکر از خانم دکتر بروجرودی و همکاران اداره کل روابط عمومی
 آدرس: میدان صنعت، بلوار خوردین، خیابان هرمزان، خیابان پیروزان جنوبی
 وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طبقه ۱۱، معاونت پژوهشی و فناوری
 تلفن: ۰۲۲۳۳۵۰۰، فکس: ۸۸۵۷۵۶۷۷، سایت: www.msrt.ir
 پست الکترونیک: Atf_mag@msrt.ir

فیزیک و طبیعت

حسن فراهانی

کارشناس موزه ملی علوم و فناوری

فیزیک علم طبیعت است و چون انسان همواره در طبیعت زندگی می‌کند زندگی او از طبیعت به طور کامل متأثر می‌گردد. فیزیک کلمه یونانی با همین معنی می‌باشد و اولین بار ارسطو این نام را برای علم فیزیک برگزید. این نام‌گذاری واقعا بجا و شایسته است و از طرف دیگر چون فیزیک همواره در خدمت انسان بوده و سعی کرده است که با کشف و بیان قوانین حاکم بر طبیعت، آن را در سیطره انسان قرار دهد و این امکان را برای انسان فراهم کند که از طبیعت در جهت بهتر زیستن خود، استفاده کند و نیز با الهام گرفتن از قوانین موجود در طبیعت اقدام به ساختن ابزار و وسایلی کرده که هرچه بیشتر زندگی را برای انسان راحت تر و دلپذیرتر نماید.

فیزیک در میان عامه مردم

اگر از افرادی که از تحصیلات دانشگاهی برخوردار نبوده‌اند، سؤال شود که فیزیک چیست، در پاسخ می‌گویند که فیزیک یک علم تئوری محض است که مجموعه‌ای از چند قانون پیچیده و بفرنج ریاضی می‌باشد. و لذا اصلاً نقشی در زندگی انسان نداشته و صرفاً حالت نظری دارد. همچنین به علت دشوار بودن از آن گریزانند.

فیزیک را دریابیم!

اگر به کتاب‌های فیزیک دبیرستان نظری داشته باشیم، ملاحظه می‌کنیم که در لحظه اول بعد از تعریف جزئی و مقدماتی وارد مسائل نظری و تعدلات ریاضی شده و سعی دارد در یک حجم کوچک کتاب چندین قانون فیزیکی را به صورت ریاضی بیان کند. همچنین چون تعدادی از دبیران فیزیک نیز فقط بر مفاهیم ریاضی اصرار کرده و از توضیح و تشریح مفاهیم فیزیکی خودداری می‌کنند، لذا فیزیک به صورت یک درس خشک و بی روح درمی‌آید. اگر در ابتدای امر که یک دانش آموز با واژه فیزیک روبرو می‌شود، با آوردن مثال‌های ملموس فیزیک را برای او تشریح کنیم و اهمیت این علم را برای او روشن کنیم، دیگر فیزیک از حالت یک درس سخت و بی روح به یک درس شیرین و پویا تبدیل می‌شود.

نقش فیزیک در آسایش انسان

تصور کنید که بعد از یک روز کار سخت و طاقت فرسا، در یک زمستان سرد به منزل خود بر می‌گردید. بخاری گازی را روشن کرده و در کنار خانواده خود به تماشای تلویزیون مشغول هستید. اگر اندکی دقت کنید ملاحظه می‌نمائید که وقتی تلویزیون مشاهده می‌کنید، امواج الکترومغناطیسی هستند که بوسیله گیرنده تلویزیونی شما دریافت می‌گردند و لحظات شادی را برای شما ایجاد می‌کنند. کنترل تلویزیونی که بوسیله آن کانال‌های مختلف تلویزیون را جستجو می‌کنید، بر اساس امواج الکترومغناطیسی ساخته شده است که با فشار دادن یک دکمه حسگر تلویزیون فرستاده شده و کانال‌های آن را تغییر می‌دهد. گازی که در بخاری خود مصرف می‌کنید و خود و خانواده خود را از سرمای سوزان زمستان حفظ می‌کنید بر اساس قوانین فیزیکی به منزل شما انتقال پیدا می‌کند. نمونه این مسائل بسیار زیاد است و مجال یادآوری آن‌ها وجود ندارد. ولی همین قدر کافی است که بدانیم در واقع با فیزیک زندگی می‌کنیم. البته لازم به ذکر است که سایر علوم نیز برای آسایش و راحت زندگی کردن انسان بوجود آمده‌اند اما اگر اندکی دقت کنیم ملاحظه می‌نمائیم که در این میان نقش فیزیک از همه پر رنگ‌تر است. پدیده‌های جالب طبیعی نظیر رنگین کمان، سراب، رعد و برق، گرفتگی ماه و خورشید و ... همه با فیزیک توجیه می‌شوند.

فیزیک و سایر علوم

فیزیک، دینامیک و ساختار درونی اتم‌ها را توصیف می‌کند و از آنجا که همه مواد شامل اتم هستند، پس هر علمی که در ارتباط با ماده باشد، با فیزیک نیز مرتبط خواهد بود. علوم نظیر: شیمی، زیست‌شناسی، زمین‌شناسی، پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، دامپزشکی، فیزیولوژی، رادیولوژی، مهندسی مکانیک، برق، الکترونیک، مهندسی معدن، معماری، کشاورزی و ... فیزیک در صنعت، معدن، دریانوردی، هوانوردی و ... نیز کاربرد فراوان دارد. اینکه ابزار کار هر شغلی و هر علمی مبتنی بر استفاده از قوانین و مواد فیزیکی است، نقش اساسی فیزیک در سایر علوم و رشته‌ها را نمایان می‌کند. علاوه بر آن استفاده روز افزون از اشعه لیزر در جراحی‌ها و دندانپزشکی، رادیوگرافی با اشعه ایکس در رادیولوژی، جوشکاری صنعتی و ... نمونه‌هایی از کاربردهای بی‌شمار فیزیک در علوم دیگر می‌باشند.

دانشمندان قوانین را با استفاده از روش علمی کشف می‌کنند. آن‌ها ابتدا یک سری مشاهده‌ی تجربی حول موضوع مورد بحث جمع می‌کنند؛ سپس یک مدل ساده حدس می‌زنند که رابطه‌ی بین اتفاقات را توصیف کند؛ سپس بررسی می‌کنند که آیا این مدل با واقعیت قابل تطبیق است؟ در صورت تطبیق، شرایط را تغییر می‌دهند و آزمایش را بارها تکرار می‌کنند. اگر کماکان مدل پاسخگو بود، به یک قانون تبدیل می‌شود.

نیوتن با کشف قانون جاذبه، علت جذب شدن اجسام به یکدیگر را کشف نکرد؛ بلکه چگونگی جذب شدن اجسام را کشف و توصیف کرد. قانون جاذبه چیزی نیست که اجسام را به زمین می‌اندازد؛ بلکه توصیفی ست بر چگونگی به زمین افتادن اجسام.

نتیجه این که هر قدر هم علم تجربی پیشرفت کند، هیچ علتی برای رخ داد هیچ چیزی ارائه نمی‌کند. قلمرو علم تجربی به تجربه محدود است و تجربه نمی‌تواند وجود یا عدم وجود علت را بررسی کند.

فناوری

فناوری، چگونگی استفاده از علم، ابزار، راه و روش برای انجام کارها و برآوردن نیازها است. به عبارت دیگر فناوری به کارگیری آگاهی‌های انسان برای تغییر در محیط به منظور رفع نیازها است. اگر علم را فرآیند شناخت طبیعت تعریف کنیم، فناوری فرآیند انجام کارها خواهد بود. در گذشته مثلاً در کشور ایران تا حدود یک صد سال پیش، زندگی ساده و ابتدایی بود و کارها با ابزارهای ساده و روش‌های اولیه انجام می‌شد. کشاورزی، حمل و نقل، تجارت، ساختمان سازی با روش‌های سنتی و ابزارهایی که در طول زمان از راه تجربه به دست آمده بود صورت می‌گرفت.

گرچه انسان به برخی از قانون‌های طبیعی دست یافته بود لیکن علم و عمل کمتر اثر متقابل در یکدیگر داشتند. دانشمندان راه خود را می‌پیمودند و صنعتگران و ابزارکاران به راه خود می‌رفتند تا آنکه عصر جدید آغاز شد و تمدنی به وجود آمد که همه چیز در راه مصالح زندگی انسان و توانایی او به کار گرفته شد.

در سال ۱۶۶۳ میلادی «جامعه سلطنتی لندن» تأسیس شد و هدف خود را ارتقای سطح علوم مربوط به امور و پدیده‌های طبیعی و هنرهای مفید از طریق آزمایش و تجربه به نفع «ابنای بشر» انتخاب کرد. چهار سال بعد فرهنگستان علوم فرانسه در پاریس شکل گرفت و بر مفید واقع شدن علم تأکید فراوان شد. اعضای این فرهنگستان برای هرچه به نفع رساندن تحقیقات علمی در زندگی انسان، به تلاش پرداخته و از این بابت حقوق دولتی دریافت می‌کردند.

در سال ۱۸۵۳ موزه علوم لندن با نام «هیات معتمدین دایره علم و هنر و موزه ملی علم و صنعت» گشایش یافت اما نزدیک تر شدن علم و صنعت سبب شد که در سال ۱۸۸۲ بخش‌های مختلف این مؤسسه در هم ادغام شود و سازمان جدیدی با نام «دایره علوم کاربردی و تکنولوژی» تأسیس شود.

نقش فیزیک در فناوری

علم، کوشش در جهت دانایی و فناوری تلاشی در جهت توانایی است. این هر دو اثر متقابل در هم داشته‌اند. دانش سبب شد که ابزارها و روش‌ها کامل تر شوند و ابزارها نیز دقت انسان را در اندازه‌گیری‌ها و رسیدن به نتایج علمی بیشتر کرده است.

اکنون بسیاری از موضوع‌ها و مباحث فیزیک پیامدهای کاربردی داشته و عملاً در فناوری‌ها موثر بوده است. فناوری‌های ارتباطات، فناوری‌های حمل و نقل (خشکی، دریایی، هوایی و فضایی)، فناوری‌های تولید (کشاورزی-صنعتی)، فناوری‌های استخراج انواع معادن و فناوری‌های ساختمان و انواع ماشین‌ها و فناوری‌های آموزشی وابسته به دانش مکانیک، الکتروسیسته، الکترومغناطیس، ترمودینامیک، فیزیک هسته‌ای، نورشناسی، فیزیک بهداشت، فیزیک پزشکی و ... است. در موزه علوم و فناوری مخاطب خاص وجود ندارد و برای عامه مردم با توجه به رسالتی که دارد هدفی کلی دنبال می‌شود.

ما بر آنیم تا ضمن معرفی دستاوردهای دانشمندان گذشته و فناوری‌های بومی ایران و همچنین بیان مفاهیم پایه علمی در حوزه‌های مختلف حس خود باوری را در هر کس که خود را شایسته رشد و تعالی می‌داند بارور کنیم. اینکه خود را قبول داشته باشد و بداند که طولانی‌ترین مسیرها با کوچکترین قدم‌ها آغاز می‌شود و یاد بگیرد درباره هر آنچه که تا کنون ساده از کنار آن گذشته است.

یکی از گالری‌های موزه ملی علوم و فناوری، گالری مرکز علم می‌باشد. در این گالری برای بیان مفاهیم پایه و اساسی علم فیزیک دستگاه‌های ساده‌ای طراحی شده است که مخاطب ضمن برقراری ارتباطی تعاملی، مفاهیمی را می‌آموزد که شاید قبلاً آن‌ها را به صورت تئوری در کتاب‌های درسی خود خوانده باشد و با دیدی متفاوت نسبت به گذشته، رویدادهای طبیعی را مشاهده نماید.

ما انسان‌ها طبیعتاً با آنچه می‌بینیم و حتی لمس می‌کنیم ارتباط بهتری پیدا می‌کنیم و اگر بتوانیم چیزی را حس کنیم بهتر می‌توانیم آن را در ذهن خود ثبت کنیم. در موزه ملی علوم و فناوری چنین اتفاقی می‌افتد. شما از نزدیک و به طور مستقیم می‌توانید با آثار، ارتباطی تعاملی داشته باشید. ۶۶

موزه علم و فناوری

گالری‌های شیمی پدیده اجتناب ناپذیر در موزه‌ها و مراکز علم

در چند سال گذشته تحقیق و پژوهش در حوزه‌های آموزش بیشتر بر روی افزایش یادگیری و آموزش در کلاس درس متمرکز بوده است. موزه‌ها و مراکز علم که جزء محیط‌های آموزش غیر رسمی هستند، می‌توانند تکمیل‌کننده‌ی زنجیره‌ی آموزش و ارتباط دهنده علم و دانش گذشته، امروز و آینده با زندگی بشر باشند. موزه‌ها و مراکز علم در درک افراد بر روی موضوع‌های گوناگون، خلق ایده‌های ابتکاری، دستاوردهای علمی خلاقانه و تحقیق بر روی مشکلات حل نشده نقشی حیاتی را ایفا می‌کنند. موزه‌ها و نمایش‌های موزه‌ای در ایجاد علاقه‌مندی دانش‌آموزان، دانش‌جویان و هم‌چنین عموم مردم از طریق ارائه عناوین علمی به شیوه‌های گوناگون و جذاب نقش چشم‌گیری دارند. بر مبنای گزارش‌های آرایه شده در سازمان‌های پژوهشی افراد بیشتر زمان خود را در محیط‌های یادگیری غیر رسمی صرف می‌کنند. تماشای تلویزیون و فیلم، خواندن کتاب، مقاله و مجله در طبقه‌بندی یادگیری در محیط‌های غیر رسمی قرار می‌گیرند، اما موزه‌ها و مراکز علم از جایگاه خاصی برخوردار هستند. در یادگیری در محیط‌های غیر رسمی فرد بر مبنای علاقه، جذابیت و یا دانش اولیه خود با یک شی یا موضوع ارتباط برقرار می‌کند که در کنار انتخابی بودن، یک حالت نمایش یاد دهنده‌ای را ایجاد می‌کند که دارای ویژگی‌های زیر است که جزء اهداف آموزشی در محیط‌های رسمی نیز می‌باشد:

- ۱- کسب دانش
- ۲- ایجاد انگیزه یا گرایش در یادگیری
- ۳- تعاملی بودن (ایجاد ارتباط بین موضوع و یادگیرنده)
- ۴- کسب مهارت
- ۵- تغییر رفتار

همان‌طور که گفته شد از مزیت‌های یادگیری در محیط‌های غیررسمی مانند موزه‌ها و مراکز علم، کسب دانش و فراتر از آن، بالابردن سطح آگاهی افراد از طریق ایجاد علاقه‌مندی و جذابیت در یادگیری و ارتباط موثرتر علم و مفاهیم علمی با جامعه می‌تواند باشد. در حالی که تمرکز اصلی در یادگیری در محیط‌های رسمی مانند مدارس و دانشگاه‌ها بر کسب دانش استوار است. تبدیل شدن موزه به مرکز علم و مرکز اکتشاف علاوه بر ایجاد رابطه تعاملی با مخاطب باعث برانگیخته شدن سوال و پرسش در ذهن مخاطب شده و هم‌چنین مهارت‌های تکنیکی و تکنولوژیکی او را افزایش داده که جزء ویژگی‌های منحصر به فرد یادگیری در این محیط‌های آموزشی می‌باشد.

اینکه تا چه حد می‌توان شیمی و آموزش شیمی را در محیط‌های موزه‌ای امکان‌پذیر کرد، موضوعی است که در چند سال اخیر در بیشتر مراکز پژوهشی در حوزه‌ی آموزش مطالعه و بررسی شده است. متأسفانه در مقایسه با دیگر علوم، شیمی در محیط‌های یادگیری غیر رسمی علی‌رغم جایگاه بسیار مهم این رشته نقش کمی داشته است. تعداد نسبتاً پایین از نمایش‌های متمرکز بر روی شیمی را در عمل از الزام‌هایی مانند ایمنی، هزینه و نیاز به دانش حداقلی راهنمای موزه در گالری‌های شیمی می‌توان بر شمرد. مانع بعدی در این حوزه بیشتر به دیدگاه منفی از شیمی مربوط می‌گردد. برای مثال در نظر عموم مردم واژه و مفهوم شیمی اغلب معادل با سمیت و سمی بودن است. هم‌چنین مشکلاتی از قبیل طراحی گالری که چگونه خاصیت ماکروسکوپی و درک آن را به خاصیت و درک میکروسکوپی انتقال داد، باعث شده است که شیمی کمتر در این مراکز مورد توجه قرار بگیرد. به هر رو، پژوهش‌های اخیر نشان داده است که چنین مکان‌هایی می‌توانند محل مناسبی باشند تا عموم جامعه با مسایلی مانند محیط زیست، گرم شدن زمین و پیامدهای تغییرات آب و هوا آشنا شوند و نقشی که علم شیمی در ایجاد و حل آن‌ها دارد را به نحو مطلوبی آرایه کنند. پیشرفت‌ها در حوزه‌های نمایش باعث شده است تا از این طریق بتوان مفاهیم علم شیمی و نقش این علم در حل مضامات فعلی و آینده بشر را آموزش داد. در حال حاضر فقدان آموزش شیمی در محیط‌های غیر رسمی در حال تغییر است و این تغییر به دلیل منحصر به فرد بودن این محیط‌های آموزشی و پویا بودن آن می‌تواند باشد. ۶۶